

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ
HAYATI, EDEBÎ KİŞİLİĞİ, ESERLERİ
VE
DÎVÂNININ TENKİDLİ METNİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Hüseyin AYAN

HAZIRLAYAN
İbrahim ALTUNEL

KONYA - 1988

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

İ Ç İ N D E K İ L E R

ÖNSÖZ	I-III
I- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ'NİN YAŞADIĞI YÜZYILA TOPLUCA BAKIŞ	1
1. Siyasi Durum	1
2. Edebi Durum	2
II- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ'NİN HAYATI ve EDEBÎ KİŞİLİĞİ	4
1. Hayatı	4
2. Edebî Kişiliği	8
III- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ'NİN ESERLERİ	18
1. Divân	18
2. Pend-nâme	21
3. Kıdem-nâme	21
IV- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ DİVÂNI'NİN NÜSHALARI	23
(Metnin Kuruluşunda Karşılaştırılan Yazmalar)	
V- KISALTMALAR ve TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ	27
VI- SONUÇ	28
VII- BIBLİYOGRAFYA	29
VIII- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ DİVÂNI'NİN TENKİDLİ METNİ	
1. MESNEVİLER	33
2. KASİDELER	37
3. GAZELLER	48
4. MURABBA LAR	198
5. MUHAMMESLER	201
6. MÜSEDDESLER	205
7. TERCÎ -İ BENDLER	207
8. KİT ALAR	221
9. BEYİTLER	228
IX- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ'NİN PEND-NÂMESİ'NİN TENKİDLİ METNİ	237
X- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ'NİN KIDEM-NÂMESİ'NİN TENKİDLİ METNİ	242

Ö N S Ö Z

Genel manada Türk edebiyatı, önemini koruyan ciddi bir araştırma ve inceleme alanı olma özelliğini korumaktadır. Çeşitli sebeplerle millî kültürümüzün mahsûlü olan yazma eserlerimiz büyük ölçüde geniş halk tabakalarına tanıtılamamıştır.

Tam bir Türk kültür ve edebiyatı tarihi yazmak için gerekli malzemeyi teşkil eden fikir ve sanat eserlerinin ilmî yayınları yeterli değildir. Kültür ve sanatımızı incelemeyi kendilerine meslek edinmiş insanların, ilk görevleri bu eserleri gün ışığına çıkarmak olduğuna inanıyoruz. Çünkü "Eserin her satırında sanatkârın bir parçası vardır. Sanatkâr eserin gerisinde gelir. Yaşayan eserdir. Tenkidli baskılar meydana getirmek birinci vazifemizdir. Herşey ondan sonra gelir"(1).

Bize ulaşmış kaynaklarda anılmayan isimler-veya mahlaslar yanında, adlarından şu veya bu şekilde söz edilen şâirlerin şiirlerinden örnekler vardır. Bunların da çoğunun elimizde divânları yoktur. Halbuki belli devirlerin fikir ve edebiyat hayatının umûmi görüşünü vermek, devrin veya devirlerin zevk ve estetik ölçülerini belirlemek için divanların ve diğer eserlerin tenkitli metinlerinin hazırlanması gereklidir. Hâleti Gülşeni divânının tenkitli metni de bu anlayış ışığında hazırlanmıştır.

Hâleti-i Gülşenî, XVI. yüzyılda imparatorluğun uzak diyarlarında yaşamış bir şâirdir. Çağın gerektirdiği tahsil kademelerinden geçmiştir. XVI. yüzyıl gibi dünya ve Türk tarihi açısından dikkate değer olayların birbirini takip ettiği bir zamanda yaşayan Hâletî üzerine bu güne kadar araştırma ve incelemede bulunulmamıştır.

(1) Tarlan Ali Nihad, "Necâti Beğ Divânı", s.III-IV

Çalışmalarımız esnasında, Hâletî'nin "Pend-nâme" (59 beyit) ve "Kıdem-nâme" (241 beyit) adlı eserine rastlanmıştır. Bunların müstakil birer eser olarak değerlendirilmesinin daha uygun olacağı kanaatine varılarak "Hâletînin Eserleri" kısmında haklarında kısaca bilgi verilmiştir.

Hâleti'nin kendi çağdaşları tarafından nasıl bir şâir olarak telakki edildiğine dair etraflı bir bilgiye rastlanamamıştır. Ona eserinde en fazla yer verip ve edebiyat tarihimize kazandıran Ali Emîrî Efendi'dir(1).

Çeviriyazı ile verilen metinlerden, tezkirelerden ve bula-bilinen kayıtlardan hareketle Hâletî'nin hayatı, edebî kişiliği ile Türk edebiyatındaki yeri tespiti çalışılmıştır. Bu durumda çalışmamızın iki kısımdan meydana gelmesi tabiidir.

Yazma eserlerde, en güvenilir nüshalarda bile çok defa yanlışlıklar ve eksiklikler görülür. Genellikle müstensihlerin dikkatsizliğinden doğan bu yanlışlar tenkitli metin hazırlayanları sıkıntıya sokar. Rahmetli Prof.Dr. Ali Nihat Tarlan "bir nüshaya ele alıp onu esas ittihaz ve diğerlerinin farklarını mihaniki bir şekilde göstermek sureti ile tenkidli baskı yapmak çok daha kolaydır. Kanaatimizce bunun o kadar kıymetinde yoktur"(2) demektedir.

Bu görüş doğrultusunda tenkidli metin hazırlarken bazı araştırmacıların yaptığı gibi nüsha esas alınarak diğerleri ile karşılaştırma yoluna gidilmemiştir. Bunun yerine nüshaların farklılık gösterdikleri yerlerde en uygun kelimelerin seçilmesine gayret gösterilmiş, böylece sağlam bir metin tesbit etmeye çalışılmıştır.

Şiirlerin tertibinde de nüshalar içinde en hacimli ve her bakımdan iyi olan İstanbul Üniversitesi nüshası esas alınmış, bu nüshada bulunmayan şiirler yine iyi bir nüsha olan Ali Emiri nüshasına göre sıralanmıştır.

(1) Ali Emiri, "Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid" İstanbul, 1910, I.C., s.175-182

(2) Tarlan Ali Nihad, "Necâti Beg Divânı" s.VI

Çalışmalarımız esnasında rastlanan nüshalar tanıtılarak bunlar hakkında bilgi verilmiştir.

Yaptığımız bu çalışmalar boyunca samimi alakalarını gördüğümüz tez yöneticisi hocam Prof.Dr. Hüseyin Ayan ve eşi Yrd. Doç.Dr. Gönül Ayan Hanım Efendi'ye teşekkürlerimi arz ederim.

Konya, Şubat 1988

ibrahim ALTUNEL

I. HÂLETİ-İ GÜLŞENİ'NİN YAŞADIĞI YÜZYILA TOPLUCA BAKIŞ

1. Siyâsî Durum:

XVI. yüzyıl ortalarında (960 H./1552-3 /989 H./ 1581) M. yaşadığını tesbit edebildiğimiz Hâletî-i Gülşenî, Muhibbî mahlası ile şiirler yazan Kânûnî (1520-1566) ile II. Selîm (1566-1577) ve Murâdî mahlasını kullanan III. Murad (1574-1595) devirlerini görmüştür.

XVI. yüzyıl, Oğuz Türkleri'nin bütün Türk tarihinde siyâsî bakımdan olduğu kadar, sanat ve ilim bakımından da en önemli bir merhalesini teşkil eder. Bu asır Türklüğün âdetâ bir altın çağdır. Osmanoğulları'nın kudretli hükümdarları, devlet adamları ilim ve sanat adamları bu çağda yetişmiştir. Yavuz Selim ve Kânûnû gibi cihangirlerin ve Sokullu Mehmed Paşa gibi sadrazamların yönetiminde, viyanaya kadar ilerleyen Türk Ordusunun kudreti, bütün Avrupa'ya kendisini tanıtmıştır. Doğu'da ve batıda muhtelif ülkeler imparatorluk hududları içine alınmış, karada ve denizde birçok önemli zaferler kazanılmıştır. Akdeniz bir Türk gölü haline getirilmiştir. Nihad Sami Banarlı'nın ifâdesiyle "Bütün bu zaferlerin şerefli neticesi olarak, halîfelik makâmını da Osmanoğulları âilesi ellerine geçirmiştir" (1).

II. Selim ve III. Murad'ın saltanatı zamanlarına tesâdüf eden aynı yüzyılın ikinci yarısından itibaren devlette bazı sebeplerle yükseldiği noktada, önceden duraklama, sonra yavaş yavaş gerileme işâretleri görülmeye başlar. Fakat bu tezâhürlerle beraber, henüz hâricî ve dâhilî durumumuz büsbütün sarsılmış değildir. Zîrâ devletin başında Sokullu Mehmed Paşa gibi bir vezîr-i âzam bulunuyordu. Sokullu'nun ölümünden sonra devletin gecindiği sarsıntı, zamanla daha da hız kazanır ve bozulmaya doğru gider.

(1) Banarlı, Nihad Sâmi, Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, C.I, s.515

XVI. yüzyılın ilk yarısı, medenî hayatımız içinde parlak bir devirdir. İmparatorluğun her bölgesindeki medeniyet merkezi şehirlerde kuvvetli ilim, îmân ve sanat adamı yetiştiren medreseler, devrin Osmanlı kültür merkezleri ve kaynaklarıdır. Rumeli'nin ve Anadolu'nun birçok yerini muhtelif eserlerle süsleyen, asrın büyük mimarı Sinan tarafından Sâlimiye, Süleymâniye, Şehzâde Câmii gibi önemli ve ölümsüz eserler meydana getirilir. Diğer taraftan ilim ve sanat hayatında da İbn-i Kemâl, Ebu's-Suûd, Hoca Saadeddin, Sehî, Lâtîfî, Âşık Çelebi, Kınalı-zâde gibi mümtaz şahsiyetler yetişir.

İdârî teşkilatta da önemli ıslahatlar yapılmış, bazı sınıflara muayyen pâyeler verilmiş, Kânûnî zamânında muhtelif nizamnâmeler toplanarak kânun hâline getirilmiştir.

2. Edebî Durum:

XV. yüzyıl edebiyatımız için bir hazırlık devri olmuştur. Ahmed Paşa, Necâtî, Şeyhî gibi şâirlerle İran edebiyatında işlenen konular ve mazmunlar edebiyatımıza nakledilmiş, dil hayli işlenmiş, kasîde ve gazel vâdisi genişlemiş, hamse tarzında da birçok eserler meydana gelmiştir.

XVI. yüzyıl ilim adamları, şâirleri, tarih ve tezkireleri ile edebiyatımızın kemal devresidir. Geçen asırda atılan temeller üzerinde yükselerek dil, kültür ve sanat bakımından imparatorluk tarihindeki en üstün seviyeye varmıştır. Asırlardan beri büyük İran şâirlerini örnek alan Türk şâirleri, bu asırdan sonra örneklerini kendi edebiyatlarında bulacaklardı. XVI. asırda divan edebiyatı belki en büyük şâirlerini yetiştirecek, onların sanatlarında ve eserlerinde bir Türk klâsizmi meydana getirecek, bundan sonraki asırların şâirleri artık kendi klâsiklerinin izlerinde yürüyeceklerdir. Dîvan şiiri dış âhengi ile süslenişi, sevgüzelliği ve nazım tekniği bakımından geçen asırlardan üstündür.

XVI. yüzyıl, Türk edebiyatının çok parlak bir devridir. Bu

çağda her sahada ve Türkçe'nin her lehçesinde çok büyük sanatkarlar yetişmiştir. Türk edebiyatı kendi klâsizmını tamamlayarak en büyük şâirlerini yetiştirir. Doğuda Bâbur Şâh, Âzerî sahasında Fuzûlî, Osmanlı sahasında da Bâkî ile zirveye ulaşır. Osmanlı Lehçesi ise diğer edebî lehçeleri geride bırakarak gerçekten büyük bir medeniyetin zengin, işlek ve incelmış lisânı hâline gelmiştir. Edebiyatımızda bir Fuzûlî, bir Bâkî hattâ Rûhî mektebi kurulur. Fuzûlî bütün Türk edebiyatının en büyük lirik şâiridir. Bâbur, hem şiirde, hem nesirde dehâ sâhibi bir sanatkâr hükümdârdır. Bâkî, Kânûnî Sultân Süleymân'ın "Sultânü'ş-Şuarâsı"dır. İstanbul şîvesi de Türk şiirinin en büyük ses saltanatını temsîl eder, hem de dış âhenk bakımından erişilmesi güç bir seviyeye ulaşmıştır.

XVI. yüzyılın diğer büyük şâirleri Zâtî, Hayâlî, Nevî, Rûhî ve Taşlıcalı Yahyâ Beydir. Bu büyük şâirlerin yanında birinci, ikinci, üçüncü dereceden pek çok şâir daha zikredilebilir. Kısaca Osmanlı kültürü, Osmanlı İmparatorluğunun askerî ve medenî zaferlerine paralel bir yol tâkip ederek yüksek bir seviye göstermiştir.

Hâletî-i Gülşenî, Türk tarihi açısından en dikkate şâyan hâdiselerin hüküm sürdüğü XVI. yüzyılda, İmparatorluğun uzak bir köşesinde, muhtemelen Mısır'da -meslek ve meşrebinin de bir âcâbı olarak- gösterişten uzak bir şekilde yaşamıştır. Dîvân sâhibi bir şâir olduğu halde, sadece bu sebeple kendisinden pek az bahsedildiği görülmektedir. Bizim bu araştırma ile ortaya çıkarmaya çalıştığımız husus, XVI. yüzyıl mutasavvıf şâiri Gülşenî'nin Türk Edebiyatı tarihi içindeki yerini tesbit etmektir.

II. HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ'NİN HAYATI ve EDEBİ KİŞİLİĞİ

1. Hayatı :

Hâletî (1) Diyarbakırlıdır. Asıl adı Seyyid Mehmeddir. "Hâletî" yi mahlas olarak kullanmıştır. Ali Safvetî (? - 1005 H./1596 M.)'nin oğludur. Seyyid Mehmet Hâletî'nin tesbit edilebilen seceresi babası tarafından Oğuz Ata (Oğuzhan)'ya, anesi tarafından da Hz. Ali'ye kadar uzanmaktadır(2)

(1) Kaynaklarda "Hâletî" mahlasını kullandıklarını tesbit edebildiğimiz diğer şâirler:

I. Hâletî, Abdullah Çelebi, (Köstendil-Ilıca, ?-974H./1566 M.)'Babası sanavber kadısı diye tanınırdı. Kuzat tâifesindedir. Musanna kelimâtı ve muhayyel ebyâtı vardır. bkz. Tûman M.Nâil, Tuhfe-i Nâilî, 611/1, s.253-255, Lâtifi, Tezkire-i Lâtifi, s.126, Ş.Sâmi, Kamusu'l A'lâm, C.III, s.1916 Levend A.Sırrı, Türk Edebiyatı Tarihi, C.I, s.576, Turgut Karabay, Türk Dili ve Edebiyatı A.(Hâletî Mad.) C.IV, s.41-42,

II. Hâletî, Azmi-zâde, Mustafa Efendi, Pir-Mehmed Azmi-zâde'nin oğludur. (İstanbul, 977H./1570M.-1040H./1631M.) 21 yaşlarında ilmini tamamlayarak müderris olur. Kadılıklarda bulunur. Anadolu ve Rumeli kazaskerlikleri yapar. Rubâileleriyle tanınır. bkz. Levend, A.Sırrı, a.g.e., s.576, Tûman M.Nâil, a.g.e., s.253-255, Ş.Sâmi, a.g.e., s.1916, Ayan Hüseyin, 3.Türk Klâsikleri, (Hâletî Mad.) C.IV, s.96-100, Harun Tolasa, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi,(Hâletî Mad.), C.IV, s.41-42,

III. Hâletî, Mehmed Dede, Mutasavvıf Şâir (Tire-?-1602-3), Sipâhi zümresindedir. Mevlevî olduğu biliniyor. bkz. Levend A. Sırrı, a.g.e., s.576, Tûman M. Nâil, a.g.e., s.253-255, Ş. Sâmi, a.g.e., s.1926, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, C.IV, s.41-42, K. Çelebi, Keşf-uz'Zunûn, C.I, s.78,

(2) Yeni Türk Ansiklopedisi, C.II, s.1112,

Seyyid Mehmed Hâleti, Halvetî tarikatının bir kolu sayılan Gülşeniyye (Gülşenilik)'(1) nin kurucusu İbrahim Gülşeni'nin sayundandır.

İbrahim Gülşeni (826 H./1419 M.-9 sevval 940 H./1533 M.), Şemseddin ve Ebû-safâ olarak anılan oğlu Emir Ahmed Hayâlî (820 H./Tebriz/1482 M.-Kahire, 6 Şubat 977 Cuma akşamı/1569 M.)

Seyyid Mehmed Hâleti, 960 H./1552 M.-989 H./1581 M.tarihleri arasında yaşamıştır. Hayatı hakkında "Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid" (2) ile "Tuhfe-i Nâilî" (3) dışında kalan kaynaklarda fazla bilgiye rastlanmamaktadır. Ancak adı geçen eserlerde mükemmel bir tahsil gördüğü, 30 yaşlarında pek genç iken vefat ettiği yazılmaktadır. Hâleti, XVI. yüzyılda doğum ve ölüm tarihleri tesbit edilebilen bahtiyarlardandır.

Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmidde Hâleti'ye dâir geniş bilgi veren Ali Emîri Efendi, onun doğum ve ölüm yerlerini "Sâhib-i terceme Seyyid Mehmed Hâleti Çelebi 960H./1552M. hudûdunda kitâb-ı kâinâta sebt-i kelime-i vücûd eyledi... Müşârun ileyh Seyyid Mehmed Hâleti Çelebi, Vâlid-i mâcidlerinin gülnihâl-i âmâlinde yetişmiş bir gül-i şehvâr-ı yegâne olduğu halde hikmet-i Hudâ pederleri henüz hayatta ve kendilerinin sinn-i âlileri 30 raddesinde iken 989 H./1581 M. senesinde şerbit-i eceli nûş eyledi"(4) der.

-
- (1) Kurucusu İbrahim Gülşeni'dir. Bir Türk tarikatıdır. Halvetî esasları üzerine kurulmuştur. Şiir ve musikiye ehemmiyet verir. Türkiye dışında fazla yayılmamıştır. Küfralı Kasım, İslâm Ansiklopedisi, C.IV, s.835-836,
 (2) Ali Emîri, Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid, C.I, s.175-178
 (3) Tûman M. Nâil, Tuhfe-i Nâilî, s.253-255
 (4) Ali Emîri, a.g.e., C.I, s.177

Eserlerde Şeyh İbrahim Gülşenî'nin çoluk çocuğuyla Mısır'a gelip yerleşmiş olduğuna göre, Hâletî'nin de doğum ve ölümünün Kahire'de olması muhtemeldir görüşüne yer vererek yukarıda gösterilen doğum ve ölüm tarihlerini teyid ederler(1). Bu hususda, Tuhfe-i Nâilî yazarı, Nâil Tûman ise, Hâletî'nin 960 H./1552 M. tarihinde Diyarbakırda doğduğunu 989 H./1581 M. de Mısırda medfun olduğunu söyler(2).

Ali Emîri, "Mehmed Hâletî Çelebi, büyük bir hanedana mensup sahib-i divân belagat-ı mashûb olduğu halde, zamanında ve daha sonraları telif olunan tezâkir-i şuarâ ve şâir kütüb-i edebiyenin hiçbiri hüviyetine dâir hiç olmazsa iki satırla malûmat irâe etmiyorlar"(3) beyanı ile Hâletî'nin zamanında ve daha sonraki zamanlarda iyi tanınmadığını, yazılan şuarâ tezkireleri ile diğer edebiyat kitaplarının hiçbirisinde hüviyetine dâir, iki satırla da olsa malûmat verilmemesini bir nevi üzüntü ile karşılar, Hâletî hakkında şu bilgileri vermeye devam eder. "Henüz genç iken tekmil-i 'ilm-i zâhir ü bâtın itmiş ve eş'âr-ı dil-küşâ tanzimine mâlik bulunmuş idi. Münâdimi urefâ, musâhib-i şuarâ olarak imrâr-ı eyyâm eylerdi. Pederlerinden mustahlef, Magnisalı Şuhûdî, Çelebi'nin birader-zâdesi edip-i lebîb 'ömer 'Arşî Çelebi birinci musahiblerinden idi. Abâ ve ecdâdının ve şuarâ-yı zamanın divân-ı eş'ârını fikr-i amîk ile mütalaa eyler, nazireler yazardı(4). Ali Emiri Efendi bunlardan bazılarını "teberrüken"tezkiresine almıştır(5):

Seyyid Mehmed Hâletî; Hâletî-i Gülşenî olarakda anılır. XVI. Yüzyılda imparatorluğun uzak diyarlarında, Gülşenî tarikatı içinde, tasavvuf ortamında yetişmiştir.

(1) Türk Dili ve Edebiyat Ansiklopedisi, C.IV, s.41-42,-

(2) Tûman M. Nâil, Tuhfe-i Nâilî, s.253-255,

(3) Ali Emîri, Tezkire-i Şuarâ-yı Âmid, C.I, s.181,

(4) Ali Emîri, a.g.e., C.I, s.175,

(5) Ali Emiri, a.g.e., s.178-181, (bkz.Hâletî'nin Edebi kişiliği Bölümü)

Oralarda yaşayan tarihi ve içtimâî mirası teneffüs etmiş, edebiyat ve tefekkürde, derin bilgi seviyesine ulaşmış, mu-tasavvıf bir şâirdir. Hâletî devrinde "Âriflerin Kutbu" di-ye vasıflandırılmıştır.

Kaynaklarda, genç yaşta vefat etmesine rağmen mükemmel bir tahsil gördüğüne dâir bilgiler bulunan Hâletî'nin devlet me-mûriyeti yapıp yapmadığı hakkında herhangi bir bilgiye rasla-yamadık. Keza, dergâh dışında başka bir sanatla meşgul olup olmadığını da bilmiyoruz.

Babası Ali Safvetî'nin ölümünden sonra, tarîkatın başına Hâletî'nin geçmesi beklenirken, genç yaşta ölümünden dolayı bu makama amcası Seyyid Hasan oturmuştur

Hâletî'nin öldüğü zaman hayatta "bir duhter-i iffet-ah-teri kalmış idi(1). Bu kız, Hâletî'nin kardeşi oğlu ile ev-lendirilmiştir. Gülşeni tarikatının uluları, babası Ali Saf-vetî'nin beyanına göre, torunun "evlâd u ahfâdından"(2) dir.

Hâletî'nin, İbrahim Gülşeni, Ahmed Hayalî ve babası Ali Safveti ile amcası Seyyid Hasan hakkında yazılmış şiirleri vardır. (bkz.Divânı)

Şâirin ölümü üzerine yazılan şu kıt'alar onun ölüm tari-hini tereddüde mahal bırakmıyacak şekilde tesbit eder. İlk kıt'a Uyuni'nindir(3).

Çünkü bâğ-ı Gülşeni'nün goncası

Buldı gülzâr-ı iremde rif'ati

İdecek mülk-i bekâya rihleti

Didi tarihin 'Uyûni ağlayup

İrdi bu dem Hakka Sultan HÂLETÎ

(sene:989)

(1) Ali Emîri, Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid, C.I, s.177,

(2) Ali Emîri, a.g.e., C.I, s.177,

(3) Rahîkî-zâde, Seyyid Mehmed Efendi, Sünbilye tarikatının şeyhlerinden olup, Sütlüce Şeyhi adı ile tanınmıştır. Süt-lücede Sîne-çak yakınına defnedilmiştir.(Osmanlı Müellif-leri, C.I, s.128)

2.Edebi Kişiliği :

XVI. Yüzyıl şâirlerinden Hâletî-i Gülşenî, "henüz pek genç iken tekmil-i 'ilm-i zâhir ü bâtın etmiş ve teş âr-ı dil-küşâ tanzimine mâlik bulunmuş"tur(1). Ailece Gülşenî tarikatı ulularından olmalarından dolayı geniş bir tekke ve tasavvuf kültürüne sahiptir. Bu durum şiirlerinin incelenmesi ile ortaya çıkar:

Mürîde lâzım olan pîrine irâdetdür
 Turup oturduğı şeyhün bilün ibâdetdür
 Belâ irerse Hudâdan safâ sürüp şabr it
 Ne gelse cânib-i Hâk dan kula inâyetdür
 Ölür gider komaz inkârını Hâkka münkir
 Ben anı añlamadum hâşılı ne milletdür
 Cemâl-i pâkini görmek Hayâlinün her gün
 Cihanda añlar iseñ bir ulu sa'âdetdür
 Bu cezbe ile semâ ve bu zevk ile irşâd
 Bilür misin bu nı ey HÂLETÎ ne hâletdür (Gaz.69)

'Ârif odur ki 'ışk ile kendinde hâl ola
 Dâyim dilinde zikri anuñ zülcelâl ola
 İnsân odur ki cümle-i eşyâyı Hâk bile
 Noksan gözüyle bakmaya ehl-i kemâl ola
 Meyl itme zevk-ı âleme sâbit kadem degül
 Bir şey'e virme dil ki seri' u'z-zevâl ola
 Sâlik gerek ki sa'y ide seyr ü sülûkine
 Cehd ide tâ ki lâyı-ı feyz-i ricâl ola
 Hubb-i cihanı levh-i gönülden tıraş idüp
 Abdâl-vâr HÂLETÎ bî-kıl ü kâl ola (Gaz.260)

Hâletî-i Gülşenî hakkında yazılanlar da bu hükmüdoğrular mahiyettedir. Nitekim Divânı için Ali Emîri Efendi, "güzel kaşaid ve terci' -i bend ve gazeliyatı vardır. Cümlesi 'âşıkâne ve musavvifânedir(2). demektedir:

(1) Ali Emîri, Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid, s.175

(2) Ali Emîri, a.g.e., s.177

Ali Emîri Efendi'nin bu hükmünü Hâletî'nin divanından seçtiğimiz aşağıdaki gazelleri perçinlemek kanaatimizce yerinde olacaktır:

'Işkdur 'âlem içinde peydâ
 'Işkdur âyine-i nûr-ı Hudâ
 'Işk mishâhikesmiş kâtı ledün
 'Işk esrâr-ı Hudâ sertâ-pâ
 'Işkdur bâ'isi işâl-i hâbib
 'Işkdur bu şuver-i naş-nümâ
 'Işkdur sâhid-i cân-ı mazhâr-ı Hak
 'Işkdur lem'a-i mesbâh-ı Hudâ
 'Işkdur ba'is-i icâd-ı cihân
 'Işkdur arz u semâvât ı'ûlâ
 'Işk kürsi vü kalem sidre vü levh
 'Işk esrâr-ı rumûz-ı ⁶⁴
 'Işkdur HÂLETÎ maksûd-ı cihân
 'Işk mevcûd-ı vücûd-ı eşyâ (Gaz.9)

Bu derdüme 'âlemde dermân ola mı yâ Rab
 Şahrâ-yı gama bilmem pâ-yân ola mı yâ Rab
 Ağlamağ ile 'ömrüm geçer mi 'aceb yâ Rab
 Bu dîde-i giryânım handan ola mı yâ Rab
 Sensüz benüm ahvâlüm gayetde mükedderdür
 Bu müşkilüm ayâ âsân ola mı yâ Rab
 Devr eyleridüm yârüñ küyin-i gice gündüz
 Ol devr ile bir dahi devrân ola mı yâ Rab
 Terk eyleyüben cevri 'ahdine vefâ idüp
 Bu HÂLETÎ ye cânân mihmân ol mı yâ Rab (Gaz.14)

'Âşık-ı sâdıkları zâr eyleme
 Kendüñe ağıyarı gel yâr eyleme
 İstesenñ insan-ı kâmil olasın
 Sırruñı nâdâna izhâr eyleme
 Her biri sultânıdur bu 'âlemüñ
 Tut tarîk-i fakri gel'âr eyleme
 Fakr ile fahrâtdi sultân-ı rûsül
 Sen şakın fakr ehline zâr eyleme

Cevr ile dâr-ı fenâyı dostum
HÂLETÎ nin başına târ eyleme (Gaz.237)

Hâletî-i Gülşenî'nin divânını yazılarından iyice incelediği anlaşılan Ali EmîriEfendi, Şâirimizin şiirlerinin mühim bir kısmının muhtevası hakkında şöyle demektedir:

" Âsârının bir haylisî büyük cedd-i âlileri Hazret-i İbrahim Gülşenî ve Ahmed Hayâli ve pederleri Ali Safveti ve amcaları Seyyid Hasan hakkında ve tarikat-ı âliyye-i Glüşeniyye evsâfındadır"(1).

Hakikaten bunun böyle olduğu, bu mahiyetteki birçok şiirleri arasında seçtiğimiz şu gazellerde, muhammesler ile kasidelerinden aldığımız beyitlerde açıkça görülmektedir.

Can virmevicek derd ile cânân ele girmez
Müşkil budurur ol dahi âsân ele girmez
Gül den ne biter gülşen-i 'âlemde habibüm
'Aşıklara hüsnüñ gibi seyrân ele girmez
Münkirlerüñ inkârına ğam çekme ki zira
Küfr olmayıcak orada imân ele girmez
Sür devrüñi ihvân-ı safâ ile cihânda
Kim buncılayın bin dahi devrân ele girmez
Ey Hâletî sür yüzüñi dergâhına anuñ
'Alemde Hayâli gibi Sultân ele girmez (Gaz.77)

Dôstlar âgâh oluñ dünyâ degüldür ber-karâr
Kesb-i 'irfan idelüm gel elde iken ihtiyâr
Bunda ne gül den eser kalur ne hod bâğ u hezâr
Bu dil-i süzân ile hem bir bölük ihvan ile
Hân-kâh-ı Gülşenide olalum nâlân ü zâr (Muhammes I)

Bir subh-dem ki 'arz-ı cemâl itdi âf-tâb
Kıldı tecellî 'âleme ref eyleyüp nikâb
(Kaside-Der Vasf-ı Ali Safveti)

(1) Ali Emîri, Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid, s.177

Yukarıda Hâletî'nin şiirlerini iyice tetkik etmiş olduğuna işaret ettiğimiz Ali Emîri Efendi, bir yerde "Selâtin ve e'âzım-ı zaman ve âbâ vü ecdâd-ı kiram ve şâir şu'arâyı asr ve âvânı ile müşâ'aresi kesirdir. Teberrükem bazıları derc ve tasdir olundu"(1). Bir başka yerde "âbâ vü ecdâdının ve şu'arâyı zamanın divân-ı eş'ârını fikr-i âmîk ile mütalac eyler nazîreler yazardı(2) demektedir.

Ali Emîri Efendi'nin kendi ifadesiyle "derc ve tasdir" ettiğini söylediği beyitler Kanûnî Sultan Süleyman'ın, oğlu ikinci Selim'in, Üçüncü Murad'ın, İbn-i Kemâl'in Ebussuud Efendi'nin, Ruşenî'nin, İbrahim Gülşenî'nin, Hayâlî'nin, Bâkî'nin, Rahmî Kadîm'in, Şemî-i Kadîm'in bazı mısra-i bercestelerine kanaatimizce "müşâ'are değil, şu iki, sebepten dolayı naziredir:

Birincisi adı geçen simâlardan bazıları (Kânûnî, Rûşeni, İbrahim Gülşenî, İbn-i Kemâl) Hâletî, ya doğmadan veya çok küçük yaşlarda iken vefat etmişlerdir.

İkincisi Hâletî'nin Osmanlı İmparatorluğunun çok uzak bölgelerinde mütavâzi bir tarzda gösterişten uzak bir şekilde yaşamış olması ve çok erken (30 yaşlarında) vefat etmesidir.

Nazîre olabilecekleri kanaatine vardığımız ve divânlarda tesbit edebildiğimiz beyitler şunlardır(3).

Belâ kuhsârı olmuşdur Muhibbî Kelle-i 'uşşâk
Görünen yir yir üstünde ğamâm-ı dūd-ı âhîdur
Kânûnî Sultan Süleyman, Gaz.762 (4)

Degül encüm, bu tâk-ı lâciverdî üzre 'uşşâkuñ
Felekde görinen yer yer şerâr-ı dūd-ı âhîdur
Hâletî-i Gülşenî-zâde, Gaz.56

Gizlü râzı bu muhibbî'nün nice fâş olmasun
Dil ise divânedür dil-dâr ise mahrem degül
Kânûnî Sultan Süleyman, Gaz.1667 (5)

-
- (1) Ali Emîri, Tezkire-i Şu arâ-yı Âmid, s.178
(2) Ali Emîri, a.g.e., s.175
(3) Ali Emîri, a.g.e., s.178-180
(4) Ak Coşkan, Muhibbî Divanı, s.432, Gaz.762
(5) Ak Coşkan, a.g.e., s.890, Gaz.1667

Nice gündüz almadum gonca dehanundan haber
Ol sebepten gönlüm açılmaz yüzüm hurrem degül
Ibn-i Kemâl

Râh-ı ışka öz vücûdundan geçen gelsün berî
Virmeyen cânın bu yolda ey perî âdem degül
Hâletî, Gaz.149

Dâne dâne kılsañ eyleseñ dünyâyı cem
Dağıdur bâd-ı fenâ âhır anı harman gibi
Kânûnî Sultan Süleyman

Kendimî 'add eylemem bir dâne-i erzen
Sâvurur bâd-ı ecel bu 'ömrimi harman gibi
Sultan Selim Sâni

Kendine dünya ne zinet virse zinet-i zen gibi
Aña aslâ meyl kılmaz olmayan erzen gibi
Ebû's-suûd Efendi

Ger tecellî-i الله irişmekse merâm
Gümleden pâk eyle sineñ, vâdî-i Eymen gibi
Hâletî, Gaz.270

La' l-i mey-günüñ görüp can virmeyen kimdür senüñ
Yâ meger âdem degül 'aqlında vardur, yâ hâlel
Sultan Selim Sâni

Hâletî'nün 'ışk odı yakdı vücûdın serteser
Hâline Allâh için bak ey tabîb-i bî-bedel
Hâletî

Çâger-i 'ışk olalı 'âleme sultânam ben
Gör habîbüm beni sen kim nice bürhanam ben
Sultan Murad Han Salis, Gaz.1097 (1)

Bu cihan varlığına ben ince dil bağliyayım
İki gün bu fenâ-dârına mihmânım ben
Hâletî, Gaz.215

Nass-ı Kur'an a inkıyâdım var
Avn-i Mevlâ ya istinâdım var
Sultan Murad Han Sâlis

(1) Kırkkılıç Ahmed Murâdî (sultan III. Mûrad) Divânı, Gaz.1097

Cânib-i Hakka inkiyâdum var
Avn-i Mevlâ'ya istinâdum var
Hâletî, Gaz.66

Itmedi hergiz zemin ü âsumânda bir velî
Kuh-ı kâf dilde itdi âşiyân-ı 'ankâ-y 'ışk
Hazret-i Rüşenî

Derd-i bî-dermân imiş derdine dermân 'âşıkun
Her devâsın, andan ister, muhtelâ-yı dâ-yı 'ışk
Hazret-i Gülşenî

Râz-ı 'ışkı 'aň ladum bildüm diyen virsün nişân
Yalınuz lâf ile olmaz herkişi dâ-nâ-yı 'ışk
Hâletî, Gaz.121

'İşkuñ beni şûrîde kılup gör neler eyler
Sevda-yı sıfat 'aklüm olup, bi-haber eyler
Hazret-i Gülşenî

Bir kûşeyi derdüñle gönül mesken idinmez
'İşkuñ dil-i divâneye gel gör neler eyler
Hâletî, Gaz.33

Enel Hak yerine didim enel 'ışk
Sataşdım dâr ile gavgâ-yı 'ışk a
Hazret-i Gülşenî

'Aceb divânelükdür ey birâder
Naşihat eylemek şeydâ-yı 'ışka
Hâletî, Gaz.235

'Aceb niçün belâsız olmazam ben
Delîler uslanur uslanmazam ben
Gülşenî, Gaz.214

İçüp 'ışkuñ şerâbın kdmazam ben
Delililük var iken uşlanmazam ben
Hâletî, Gaz.214

Niye bakşam muhabbetden gözüme
Görünür bi-Cihet didâr-ı 'ışkuñ
Gülşenî

Der-tâ olsa, aceb mi mihnet ile
Nice demdür çeker dil bâr-ı ışkun
Hâletî

Terk idüp egri yolu togrı yola girmeyen
Bilmedi Hakdan nedür râh-ı hidayetimiz
Gülşenî

İşk ile hâlet bulup, hâlet ile gelmeyen
Derk ide bilmez nedür Hâletî halâtımız
Hâletî

Derd ile, Hayâli'nün oldu cigerî püryân
Dil hânesine dil-ber mihmân ola mı yâ Rab
Hayâlî Maḥdum Hazret-i Gülşenî

Bu derdüme câlemede derman ola mı yâ Rab
Sahrâ-yı ğama bilmem pâ-yan ola mı yâ Rab
Hâletî, Gaz.14

Ne sıhr itdi o çeşm-i mest ü hunhâr
Aceb pür-mekre key mekkâre düşdük
Hayâlî

Vefâ ümmîdin itme Hâletî sen
Ki zirâ bî-vefâ dil-dâra düşdük
Hâletî, Gaz.131

Neyim ben bir fenâ ba'de'l-fenâyım
Zelîl ü hâr ü bî neñgî zemânun
Hayâlî

Cefâsın çekmeyenler bu c hânun
Ne bilsün kadrini zevk ü safânun
Hâletî, Gaz.134

Kıldı cemâl-i pâkünü, câlemleri müsahḥar
Oldı (Hayâlî) ancak mazhar-ı heman celâle
Hayâlî

Bu hâk-i cismüm ey döst döndürdü
Bâr-ı ğamun olaldan ben hastaya havâle
Hâletî, Gaz.242

‘Aklımı gamze-i cādûları meftûn itdi
Gönlümü silsile-i mûlârı mecnûn itdi
Bâkî Meşhûr

‘Aceb ol gözleri sâhir nice efsûn itdi
Ki beni zâr ü nigâr eyledi mahzûr itdi
Hâletî, Gaz.269

Bugün Mecnûn-ı ‘ışkum lâle-veş sinemde dağum var
Mukîm-i Kû-yı yârem iki ‘alemden feragûm var
Raḥm-i Kadım

Fenâ fi’llahadur sa‘yüm tecerrüd ihtiyâr itdim
Ne bir yerde mekânım var ne bir yerde t râğım var
Hâletî, Gaz.64

Zerrece gelmez baña sensiz cihanuñ varlığı
Gün yüzüñdür ey kamer tul’at bu dünyâdan garaz
Yârsüz cennet dahî olsa baña zindan olur
Ey gönül dîdârdur firdevs-i a‘lâdan garaz
Hâletî, Gaz.116

Hâletî'nin şiirleri zarif ve nazik bir üslûpla yazılmıştır:

Bûy-ı zülfünü şaba getirür
Rûh-ı insana bir gıdâ getirür
Ey gönül uyma bir nefes ‘ışka
Dili şeydâ ider hevâ getirür
İtme red Hâletî'yi kapuñdan
Cânını yoluna fedâ getirür(Gaz.50)

Râzıyam ben bendesin yolunda kurbân eylesün
Tek beni kûyüñde ol bir gice mihmân eylesün
Kahr u lutfı baña ağyaruñ gerekmez dostlar
Bendesine her ne zulm eyleser sultân eylesün
Nice bir çeksem gerek bu derd ü bî-dermânı ben
Yâre diñ ihsân idüp derdime dermân eylesün
Her ne cevr eyleser itsün ol şeyh-i ‘âl-i cenâb
İşigünde tek bu ben miskini derbân eylesün

Vaz gelsün yâre din cevr ü cefâdan 'âkıbet
Lutf i düp ben kuluna in'âm ü ihsân eylesün(Gaz.209)

Hâletî'nin şiirleri genellikle tasavvufi mahiyette olup
öğütler taşırlar:

Gönül âyinesini eyle mücellâ ey dil
Diler isen ki ola anda tecellâ ey dil
Kimseye kalmadı bâkî bu cihân dâr-i fena
Kanı Cemşîd ü Feridün la Dârâ ey dil
Kanı İskender ü yâ Câm ü Cem ü Rüstem-ı Zâl
'Akıbet eylediler zîr-i zemini câ ey dil
Koyuban dâr-ı gururı oluban Hakkâ revân
Seyyid-i her dü-cihân ekmel-i eşyâ ey dil
Dâyimâ fakr ile fahr eyler idi Fahr-i cihân
Şimdi fahri bu cihânun kamu dünyâ ey dil
Nefsünü merkeb idüb HÂLETÎ ol aña süvâr
Anâ mağlub olanı eyledi rüsvâ ey dil

(Kaside II)

Cihânda çekmeyen derd ü belâyı
Ne bilsün lezzet-i mihr ü vefâyı
Özin âzâd ide habs-i kafesden
Giçe cümle hevâyile hevesden
Gider dilden bu hubb-i mâ-sivâyı
Koyup gitsen gerek dâr-ı fenâyı
Gidermeyen kişi benlik hicâbın
Cihanda anlamaz Hakkın kitâbın
Şakın redd itme nuḡk-ı evliyâyı
Ki tâ kalbün bula zevk ü safâyı
Eyülerle otur kemden hazer kıl
Kemün yanında oturma güzer kıl
Hatâsuz olmaz imiş bân-i Âdem
Veli olur hatâ ile mükerrem

Pend-nâme

Ali Emîri Efendi, elindeki divân nüshasının 2000 beyiti mütecâviz olduğunu söyler(1). Bu çalışmamızda sözü edilen nüshayı (AE.) işaretiyle kısaltarak kullandık. Biz de araştırma ve incelemelerimiz sonunda, Hâletî Divânında, değişik türler de yazılmış 335 manzûme ile 2327 beyit olduğunu tesbit ettik.

Hâletî, gazellerini genellikle 5 beyit içinde tamamlar. Gerçekten 292 gazel (1598 beyit) den 273 ü 5 beyitlidir. Diğer 22 gazeli de 6,7,9,11 beyitlidir. Gazellerinde, kafiye ve rediflerin umûmiyetle güzel sesli ve zaman zaman Türkçe kelimelerden seçilmiş olması onun şiirlerinin bâriz özelliklerindedir. Şiirlerinin fikir tarafının sanat tarafına ağır bastığı görülmektedir. Başka bir ifadeyle, şiirlerinde şekilden ziyâde muhtevâyâ önem vermiştir.

Divânında başarılı bazı güzel söyleyişlere rastlanıyor olmasına rağmen dil, üslûp, vezin ve kâfiye bakımlarından görülen noksanlıklar, onun ikinci veya üçüncü derecede bir şâir olarak telâkki edilmesine sebep olmuştur.

(1) Ali Emîri, Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid, s.177

III. HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ'NİN ESERLERİ

Kaynaklarda, Hâletî'nin divân şâiri olduğu, mükemmel bir tahsil gördüğü, Hâletî mahlasıyla yazdığı manzûmelerin bir divan teşkil eylediği, devrin şâirlerini okuyup incelediği, nazireler yazdığı, müşâ'aresinin çok olduğu kaydedilmekte ise de, divânı ve diğer eserleri hakkında fazla bilgi bulunmamaktadır(1). Onunla ilgili yaptığımız bu çalışmamız neticesinde ortaya çıkan eserleri şunlardır:

1. Divân :

Şimdiye kadar üzerinde çalışılmamış ve edebi değeri pek anlaşılmamış olan Hâletî Divânının üç yazma nüshasını tesbit edebildik. Bunlardan ikisi Divânlar kataloğuna geçmiştir(2). Üçüncü nüsha da Konya İl Halk Kütüphanesinde kayıtlı bulunmaktadır(3).

Hâletî Divânı hakkında bilgi veren Ali Emîri Efendi "güzel kaşâid ve terci' -i bende ve gazeliyatı vardır. Cümlesi 'âşikâne ve mutasavvıfânedir. Âsârının bir haylısı büyük cedd-i âlileri Hz. İbrahim Gülşeni ve Ahmed Hayâlî ve pederleri Ali Safvetî ve amcaları Seyyid Hasan haklarında ve tarikat-ı âliyye-i Gülşeniyye evsâfındadır"(4) der.

Metinler kısmında görüleceği üzere, Hâletî Divânında mesnevîler, kasideler, gazeller, murabba'lar, muhammesler, müseddesler, terci' -i bendler, kıt'alar ve beyitler bulunmaktadır. Şimdiye kadar divanla birlikte istinsah edilen iki mesnevi müstakil eser niteliğindedir. Sırası gelince bunlardan bahsedilecektir.

Hâletî Divânında mevcûd manzûmelerin, yine metinler kısmında görüleceği üzere şekil bakımından durumları şöyledir:

-
- (1) Ali Emirî, Tezkîre-i Şu'arâ-yı Âmid, İstanbul, 1328
 (2) İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Divânlar Kataloğu, İstanbul, 1947
 (3) Konya İl Halk Kütüphanesi (Prof.Dr.F.N.Uzluç Bölümü), No : 6989
 (4) Ali Emirî, Tezkîre-i Şu'arâ-yı Âmid, İstanbul, 1328

3 mesnevi (14,13,9 beyit), 4 kaside (25,36,45 beyit), 292 gazel (1598 beyit), 2 murabba' (28 beyit), 2 muhammes (70 beyit), 1 müseddes (30 beyit), 5 terci -i bend (148 beyit), 18 kıt a (39 beyit), ve 39 beyit olmak üzere toplam 335 adet manzume ile ikibinden fazla beyit bulunmaktadır.

Hâletî-i Gülşenî, divânına "münacaat" diyebileceğimiz fakat mesnevî nazım şekliyle yazılmış bir şiirle başlar:

Yâ ilâhi zât-ı pâküñ hakkıçün
Cümle esmâ vü sıfatuñ hakkıçün

Mesnevi-I

deyüp, "Sırr-ı Fûrkân enbiyânüñ mü'cizâtı, Mustafâ nuñ yüzü suyu, Sünbülî nin bûyı, Tûr-ı Musâ, derd-i Eyyûb, Yâr-ı Gâr, Şehîd-i Kerbelâ, Rûşenî nuñ Mesnevisi, Gülşenî niñ Ma'nevî si Hayâlî nuñ Cemâli, Safvet-i pür-safânüñ hakkıçün" mısra' ları ile İslâm dini ile tasavvufta ulu ve mukaddes bilinenlerden bahseder. Son beyit şöyledir:

Yâ ilâhi Hâletî ye kıl nazar
Ehl-i 'ışkuñ sûz u sâz-ı hakkıçün

Hâletî, bu münâcaatında, Cenab-ı Allah'ın kendisine nazar kılmasını niyaz eder. Bu "münacaatı" "İbtidâ-Kerden Der-Nazm-ı Divân", İbtidâ-i Feth-i Kelâm Ez Bi'smi'llâh" başlıklı II.ve III. mesneviler takibeder.

Hâletî Divanında, dikkatimizi çeken hususlardan birisi de "Hâletî nin Yaşadığı Yüzyıla Toplu Bir Bakış" başlığı altında XVI. Yüzyılın panoramasını çizerken, adı geçen padişah ve devlet adamları hakkında her hangi bir kasideye raslanmamasıdır. Gerçekten divanda ilk kaside "Kaside-i Der-Vasf-ı Alî Safveti" başlığını taşır. Ali Safvetî ise şâirin babasıdır.

Bir subh-dem ki 'arz-ı cemâl itdi âf-tâb
Kıldı tecellî 'âleme ref eyleyüp nikâb

beyti ile kaside babasının dünyaya gelişini "Şân-ı şerifüñi nice derk eyleye 'ukûl diyerek, onun şânının " akıllarca anlaşılmakta güçlük çekildiğine işaret eder. Hâletî, bu kasîde-

den başka "Kaside-i Bî-Mânend Der-Evsâf-ı Bahar" (Kas.III), "Vasf-ı Hâl-i Hâletî"(Kas.IV) başlıklı iki kaside daha yazar. Adından da anlaşılacağı gibi III. kaside bir "Bahâriye" dir. IV. kaside de şâir kendisini anlatır:

Cefâ kim çekmişem devrân elinden
Benüm derd-i dilüm gelmez beyâna

beyti buna delildir. Bazı nasihatlar da bulunur. Sözü Gülşenî tarikatının büyüklerine getirir, onlardan bahseder, kasidesini şu beyit ile tamamlar:

Kalan eylik dürür fânî cihanda
Kalani hep fûsûn ile fesane

Divânın II. Kasidesi "-DİL" rediflidir. Şâir burada gönlüne seslenerek:

Gönül âyinesini eyle mücellâ ey dil
Diler iseñ ki ola anda tecellâ ey dil
İhtiyâr itme şaşkın devr-i denî zilletini
Merd iseñ Kâf-ı kana'atda ol anka ey dil

Hâletî, Divânının gazeliyat bölümünde 292 gazel bulunmaktadır. Divânın en zengin kısmı da gazeliyat bölümüdür. Şâirin güzel manzûmeleri de gazel türünde yazdıklarıdır. Gazellerinin büyük bir kısmı âşıkâne olup, tasavvuf konularında söylenmiştir.

Divân şiirinin hemen her nev'inden manzûmeler yazan Hâletî, terci' -i bendlere de önem vermiş, bu türde de güzel şiirler yazmıştır. Divânında 5 terci' -i bend bulunmaktadır. Bunlardan birincisinde "nefsânî arzûları terk etmenin fazîleti" ikincisinde "âşkın evsâfı", üçüncüsünde "işretin vasfı", dördüncüsünde "Gülşenîlik in" vasıfları beşincisinde de "zaman dan şikâyet" konuları işlenmiştir.

Hâletî Divânında, yukarıda söz konusu yaptığımız ve örnekler gösterdiğimiz mesnevi, kasîde, gazel, terci' -i bendler arasında murabba' , muhammes, müseddes, kıt'a ve beyitler de önemli yer tutarlar.

2. Pend-nâme :

Hâletî nin ikinci eseri Pend-nâme dir(1). Şimdiye kadar bizim görebildiğimiz kaynaklarda yalnız Hâletî nin divânına yer verilmiş olup, burada müstakil eserler olarak takdim edeceğimiz "Pend-nâme-i Hâletî" ile "Kıdem-nâme-i Hâletî" den müstakil eser olarak bahsedilmemiştir.

Edisyon kritikli olarak metnini verdiğimiz "Pend-nâme", 59 beyitlik bir mesnevidir. Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fa' ûlün (.---/.---/.---) vezninde yazılmış olup, "Pend-nâme-i Hâletî-El Merhum Der-Tarz-ı Mesnevi" başlığını taşımaktadır. Bu 59 beyitlik mesnevînin 1-16. beyitlerinde; şâir kâmil insanların gıybet, zem ve halkı küçük görme gibi kötülüklerden nefislerini kurtararak, daima kendi halleriyle meşgul olmalarını öğütlemektedir:

Hatâsuz olmaz imiş İbn-i Âdem
Velî olur hatâ ile mükerrerem (34.beyit)
Garibim derd-mendüm yâ ilâhi
Ki lütfü'dur bu miskinün penâhi (52.beyit)

Pend-nâme şöyle sona erer:

Hatamı sen bağışla yâ ilâhi
Tapu'dur cümle 'âlem secde-gâhi (58.beyit)
Yeter şimden girû urmayalum
Sözü hatm idelim والله اعلم (59.beyit)

3. Kıdem-nâme :

Hâletî'nin müstakil eseri olarak değerlendirdiğimiz üçüncü eseri de 241 beyit ihtivâ eden "Kıdem-nâme"dir(2).

Hâletî-i Gülşeni bu eserinden de sırayla Hz.Âdem (a.s)'in yaratılışı ile Cenab-ı Hakkın sıfatlarının kâinâta tecellisini Hz.Âdem e meleklerin secde edişini şeytanın Allah huzurundan kovulması hadisesini genişçe anlatır:

-
- (1) Pend-nâme-i Hâletî, Der-Tarz-ı Mesneviyet, Ü.62a, Nasihat-ü Münâcaat-ı Latif AE. 211, UZ.2 (başlık yok)
(2) Kıdem-nâme-i Hâletî Efendi, AE.217, (Pederleri Hayâli Efendiden İltimas idüp Gülşeni Hazretlerinin telifâtındandır.

Vahdetde tecellî kıldı Allâh
Âdem türedi o demde bi' llâh (20.beyit)

Her zerre güneş gibi görindi
A'yân ne imiş o dem bilindi (23.beyit)

Ekvân-ı Hakâyık oldu peydâ
Âdem yüzi olalı hüveydâ (24.beyit)

Kesretde bulındı vahdet olan
Hikmetde budur çu kudret olan (25.beyit)

Hakdür görinen münezzehe iken
Her saña göre muqaddes iken (49.beyit)

Birlik bulunup ikilik iter
Vahdet dileyen o bire yiter (58.beyit)

Birlik türedi ikilik itüp
Birdür didüğüm o bire yitüp (63.beyit)

Şâir daha sonra bu mesnevide "îmân ile ilgili düşüncelerini beyan eder:

Her kim ki ide şuhûdını gayb
Mü'min ol imiş yakınla bî-rayb (236.beyit)

Gayb ile şehadetüñ yakîndan
Tâ'ilmüñ ola îmânla dînden (237.beyit)

Îmân ile dîn neydüğünü gör
Gayb ile şehâdeti gör ü sor (238.beyit)

Mesnevisini şu beyitlerle tamamlar.

Rûşen kıla dini Rûşenîden
Ehline beyân-ı Gülşeniden (241.beyit)

Ger Ruşenî, dimese bana bes
Hatm itmez idüm bu dem kesüp ses (242.beyit)

IV. HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ DÎVÂNÎ'NİN NÜSHALARI

(Metnin Kuruluşunda Karşılaştırılan Yazmalar)

Hâletî-i Gülşenî Dîvanının üç yazma nüshasını tesbit edebildik(1). Hâletî-i Gülşenî Divanının şimdiye kadar iki nüshası İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Divanlar Kataloğuna geçmiştir(2). Kataloğa geçmeden üçüncü nüshanın da Konya İl Halk Kütüphanesi Prof.Dr.Feridun Nafiz Uzluk Yazmalar Bölümünde bulunduğunu tesbit etdik. Söz konusu nüshalar şunlardır:

1. AE. Ali Emîri Efendi, Manzum Eserler (Millet Kütüphanesi)

TY. No	: 97
İstihzah t.	:
Müstensih	:
Kitap Ölç.	: 225X117
Varak Say.	: (147 sayfa)
YK. (Yaprak)	: 85-232
Satır Say.	: Muhtelif
Cilt	: Ebrû kaplı
Yazı	: Rik'a
Kağıt	: Aharlı
Baş	: Yâ ilâhî zât-ı pâküñ haqqıçün Cümle esmâ vü şifâtuñ haqqıçün
Son	: Ger Rûşenî dimese baña bes Hatm itmez idim bu dem kesüp ses

Bu nüshada 1 münâcat, 3 kaside, 5 terci' -i bend, 1 muhammes, 239 gazel, 4 kıt'a, 15 rubâî, 3 beyit, Nasihat ve "Münâcât-ı Latîf" başlıklı 57 beyitlik bir manzûme vardır.

85. sayfada Ali Emîri'nin vakıf mührü basılı ve Hâletî'nin cedlerinin adı yazılıdır. 215. sayfada şâir Uyûni'nin Hâletî için yazdığı tarih, 216-232. sayfalarda "Kıdem-nâme-i Hâletî Efendi başlıklı ve 241 beyitlik bir mesnevî kayıtlıdır.

(1) Ali Emîri (Millet Kütüphanesi)Nüshası (AE.) TY.No: 97 F. Nafiz Uzluk Nüshası (UZ.) No: 6989

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Nüshası (Ü.),TY.No:783

(2) İstanbul Kütüphaneleri Divanlar Kataloğu, İstanbul, 1947

Divân 85. sayfadan başlamaktadır. Katalogda (1) zikredilmeyen fakat divanın muhtelif sayfalarında mevcut kayıtlar :

85- Sayfada :

"Divân-ı Seyyid Mehmed Hâleti İbn-i Şeyh Ali Şafvetî, İbn-i Kuşbu'l-aktâb Şeyh İbrahim Gülşenî el Âmidî, İbn-i Şeyh Mehmed el-Âmidî, İbn-i Şeyh İbrahim el-Âmidî, İbn-i Şeyh Şehâbeddin el-Âmidî rahmetü'llâhı aleyhim ecme'in" No: 97 "Kıdem-nâme-i Hâleti Efendi" kaydı ile Cumhuriyet dönemine ait bir mühür basılmıştır.

87- Sayfada :

Bir mühür daha basılı: Allahteâlâ Hz.lerinin rızâsı için vakfeyledim. Ali Emîri Diyarbekri 1341. Mecmu'a 282 sayfadır. Yalnız Hâleti Divânı 85. sayfadan başlamaktadır. 215 sayfa sonunda 1832 ebyât kaydı vardır. Son da divan sahibinin vefatı ebced hesabı ile düşünülmüştür: 989. Ayrıca 215. sayfada bir de tarih Kıt'ası bulunmaktadır. Târîhi vefât Hazret-i Seyyid Hâleti Şâhibi in divân-ı Latîf:

Çünkü bâğ-ı Gülşenînün goncası
Buldu gül-zâr-ı iremde rif'atı
Rûh-ı pâkî 'arşa pervâz eyleyüp
İdicek mülk-i bekâyâ rihleti
Didi târîhin 'Uyûnî ağlayup
İrdi bu dem Hakka sultân HÂLETİ
(989)

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---)

(1) İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Yazma Divânlar Katalogu, İstanbul, 1947, C.1 s.167-168

Kapakda : Mecmu-i Hâletî, istes habehû'l-fakîr

Mühür : (Hâdim-i fukarâ Gülşeni Şu'ayb Şerefü'd-dîn)

Son Sayfada : Temmetü'l-kelâm fî haza'l-makâm

3. Ü. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi

TY. No	: 783
İstinsah T	: Recep 1023H-1614M
Müstensih	: Derviş Ahmed
Kitap Ölç.	: 192X115
Varak Say.	:
Satır Say.	: 17
Cilt	: Arkası meşin üstü ebri kaplıdır.
Yazı	: Tâlik
Kağıt	: Buhara
YK.	: 63 (60.80 varak)
	Başta iki sayfa cetveli bakır yıldız, Szb. kırmızı,
Başı	: Yâ ilâhi zât-ı pâkûn hakkıçün Cümle esmâ vü şifâtuñ hakkıçün
Sonu	: Yeter şimden girü urmayalum dem Sözi hatm idelüm والله اعلم

Bu nüshada : 1 münâcât, 2 mesnevi, 3 kaside, 5 terci -i bend, 2 muhammes, 252 gazel, 18 rubâî, 27 müfred, 1 mesnevi, nasihatı havi bir mesnevi vardır.

Katalogda zikredilmeyen fakat divânın muhtelif sayfalarında mevcut bulunan kayıtlar:

1a. da Edebiyat Kütüphanesi, Divân-ı Hâletî, 783 tetkik edilmiştir. Eylül 1927, (Gülşeni el-fakîr Saîd Mehmed Dede, Tarikatçı, Tekke-i Haseki,

تمام شد در بیان حلق ابن سلطان ابو ابن سلطان خیالی ابن
سلطان ابراهیم کاشفی قدس سره الخ از دست ذرویش
احمد ضعیف

تحقیق فی غره رجب المرخب کے شمسہ فرنازین بعد

خوا اور اود عالی ترانسب کہ خواند فائقہ بر حروف کاتب

232- Sayfada :

المحمد لله الذي عين الاعيان بفيضه الاقدس الاقدام و سبحان
من تجل بذاته لذاته فاطمرا آدم واستخلصه على مظان اسرار
الهدى تامل العالم و صلوات الله على من الاسم الاعظم المبرور ساله
الى غير الاسم

dûası ile divân son bulur.

2. UZ. Konya İl Halk Kütüphanesi (Prof.Dr.F.Nâfiz Uzluk Bölümü)

Kitabın Adı : Mecmu'a-i Eş'âr
 TY. No : 6989, (tasnif no:050)
 İstingah :
 Müstensih :
 Kitap Ölç. : 11,5X20 (dışdan; 12,5X20, içten; 12X19,5)
 Varak Say. :
 Satır Say : 13
 Cilt : Kırmızı cilt, kenarları zincirli, motifli, ortası çiçekli, çok güzel Osmanlı cilt.
 Yazı : Rik'a
 Kağıt : Aharlı
 YK. (Yaprak) : 67
 Sahife : 134
 Baş : Yâ ilâhî zât-ı pâküñ hakkıçün
 Hem cemâlünle şifâtuñ hakkıçün
 Sonu : Yürî ey Hâletî râh-ı mahabbet içre bî-bâk ol
 Gide ol kimsenüñ havfı mu'îni evliyâ olsa

Bu nüshada :

Katalogda zikredilmeyen fakat divânın muhtelif sayfalarında mevcut bulunan kayıtlar:

V. KISALTMALAR ve TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

1. Kısaltmalar :

AE. Ali Emîri Efendi Manzum Eserler (Millet Kütüphanesi) TY.
No : 97

UZ, Konya İl Halk Kütüphanesi (F.N. Uzluk Bölümü) No : 6989

Ü. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi TY. No : 783

2. Transkripsiyon İşaretleri :

ا (آ)	A, Â	ز	Z	غ	G
.	,	ر	R	ف	F
ب	B	ز	Z	ق	K
پ	P	ث	J	ك	K
ت	T	س	S	ك	Ñ
ث	S	س	S	ك	G
ج	C	ص	S	ل	L,
چ	Ç	ض	D, Ż	م	M
ح	H	ط	T	ن	N
خ	Ç	ظ	Z	و	V(O, Ö, U, Ü, Ū)
ر	D	ع	o	ط	H(A, E)
				ی	Y(I, İ, Î, I)

VI. S O N U Ç

Bu çalışmamızla, XVI. Yüzyıl ve onu takibeden yüzyıllarda, bilhassa tekke ve tasavvuf çevrelerinde okunmuş, sevilmiş ve yaşamış olan Hâletî-i Gülşenî'nin tekrar edebiyatımıza kazandırılması hedef alınmıştır. Şâirin 2327 beyit tutan 337 adet manzûmesi genç kuşaklara aktarılmıştır.

Hacimce büyük, muhtevaca zengin sayılabilecek olan divânın mesnevîler, kasîdeler, gazeller, murabbâ'lar, muhammesler, müseddesler, terci'-i bendler, kıt'alar ve beyitlerden ibaret olduğu görülür.

Yapmış olduğumuz bu çalışma ile şimdiye kadar divân ile birlikte istinsah edildikleri halde, müstakil bir eser olarak bahsedilmeyen fakat hacim ve muhteva itibariyle ayrı birer eser olarak kabul edilebilecek iki mesnevisinin de tenkidî metni gün ışığına çıkmıştır.

Divândaki metinlerden, kaynakların verdiği bilgilerden Hâletî'nin hayatını, edebî kişiliği, düşüncesi ve kimlerden etkilendiği araştırılmıştır. Böylece şâirimizin Türk edebiyatındaki yeri ortaya çıkarılmıştır.

Böylelikle, Hâletî-i Gülşenî unutulmaktan kurtulmuş, kültür ve edebiyat tarihçilerimiz için de malzemeler ortaya çıkarılmıştır.

VII. B İ B L İ Y O Ğ R A F Y A

- 1- Ali Emîri, Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid, İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1328, C.I, s.
- 2- Ayan Hüseyin, Cevri Divânının Tenkidli Metni, Erzurum Atatürk Üniversitesi, 1973, III+399 s.
- 3- _____, Celîli'nin Mehek-nâmesi, Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi II(Ayrı Basım), İzmir, Ticâret Matbaacılık T.A.Ş., 1983, 13 s.
- 4- Banarlı Nihâd Sâmi, Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1971, C.I, III+624+V s.
- 5- Beysanoğlu Şevket, Diyarbakır Fikir ve Sanat Adamları (Başlangıçtan Tanzimata Kadar), İstanbul, İşıl Matbaası, 1957, C.I, 368 s.
- 6- Bursalı Mehmed Tahir, Osmanlı Müellifleri, İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1333, C.I, s.
- 7- Büyük Türk Klâsikleri, Ötüken Neşriyat A.Ş., 1986, C.IV, 486 s.
- 8- Cengiz Halil Erdoğan, Divân Şiiri Antolojisi, Ankara, Başnur Matbaası, 1967, 431 s.
- 9- Çoşkun Ak, Kanûnî Sultan Süleyman (Muhîbbî) Divânının Tenkidi Metni, (Doktora Tezi), Erzurum, Atatürk Üniversitesi, 1985, C.I,II,III,
- 10- Çavuşoğlu Mehmed, Amrî Divânı Tenkidli Basım, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Matbaası, 1979, 190 s.
- 11- _____, Vasfi Divânı, Tenkidli Basım, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Matbaası, 1980, 164 s.
- 12- _____, Türk Dili, Türk Şiiri Özel Sayısı (Divan Şiiri), Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1986, C.L II, Sayı :415,416,417, 77 s.

- 13- İpekten Halûk, İsmetî Divânı, Edisyon-Kritik, Ankara, Baylan Matbaası, 1974, 119 s.
- 14- İslâm Ansiklopedisi, Çeşidli Maddeleri, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi,
- 15- İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Yazma Divânlar Kataloğu, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1947, C.I, 1-219 s.
- 16- Kabaklı Ahmet, Türk Edebiyatı, İstanbul, Türkiye Basımevi, 1966, C.II, IX+591 s.
- 17- Karahan Abdülkadir, Eski Türk Edebiyatı İncelemeleri, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Matbaası, 1980, XV+331 s.
- 18- Kırkkılıç Ahmed, Sultan Üçüncü Murâd (Murâdî) Divânının Tenkidli Metni (Doktora Tezi), Erzurum Atatürk Üniversitesi, 1985, C.I-II,
- 19- Kocatürk Vasfi Mâhir, Türk Edebiyatı Tarihi, Ankara, Ay-yıldız Matbaası, 1964, 856 s.
- 20- Köprülü M.Fuad, Türk Edebiyatı Tarihi, İstanbul, Yüksel Matbaası, 1980, XXIV+437 s.
- 21- Kufralı Kasım, Gülşeni, İA. C.IV, 835-836 s.
- 22- Latifi, Tezkire-i Latifi, İstanbul, İkdâm Matbaası, 1314, 313 s.
- 23- Lemezât, (lemezât-ı Hulviyye Ez-lemahât-ı Ulviyye), Cemâ-leddin Mahmud Hulvi, Yayınlayan Mehmet Serhan Tay-şi, İstanbul, Tercüman 1001 Temel Eser, 1980, C. I-II, s.
- 24- Levend Ağah Sırrı, Edebiyat Tarihi Dersleri, İstanbul, Marifet Matbaası, 1932, 398 s.
- 25- _____, Divan Edebiyatı Kelimeler ve Remizler Mazmunlar ve Mefhumlar, İstanbul, Enderûn Yayınevi, 1980, 662 s.
- 26- _____, Türk Edebiyatı Tarihi, Ankara Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1973, C.I, XXIV 666 s.

- 27- Mehmed Süreyyâ, Sicill-i Osmanî, İstanbul, Matbaa-i Â-mire, 1311, C.II, 1311 s.
- 28- Muallim Nâcî, Esâmi, İstanbul, Mahmud Beg Matbaası, 1308, 1890, 341 s.
- 29- Muhyî-yi Gülşenî, Menâkıb-ı İbrahim-i Gülşeni, Yayınlayan: Tahsin Yazıcı, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1982, LXXI 570 s.
- 30- Öztuna Yılmaz, Büyük Türkiye Tarihi, İstanbul, İrfan Matbaası, 1978, C.IV, 508 s.
- 31- Pakalın Mehmed Zeki, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1983, C.I,II,III
- 32- Sâlim, Tezkire-i Sâlim, İstanbul, İkdâm Matbaası, 1315, s.
- 33- Sehî, Tezkire-i Sehî, İstanbul, Matba-i Âmid, 1325, 144 s.
- 34- Şemseddin Sâmi, Kamûsu'l-A'lâm, İstanbul, Mihrân Matbaası, 1308, C.III
- 35- Tahir ül Mevlevî, Edebiyat Lügatı, Yayınlayan: Kemâl Edib Kürkçüoğlu, İstanbul, Enderun Kitabevi, 1973, 184 s.
- 36- Tarlan Ali Nihad, Necâti Beg Divanı, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1963, XXVIII 557 s.
- 37- Timurtaş Faruk Kadri, Tarih İçinde Türk Edebiyatı, İstanbul, Er-Tu Matbaası, 1981, 322 s.
- 38- _____, Osmanlıca Grameri, İstanbul, Küçükaydın Matbaası, İst.1964, XV+407 s.
- 39- _____, Eski Türkiye Türkçesi, XV. Yüzyıl, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Matbaası, 1977, s.
- 40- Tolasa Harûn,Sehi, Latifi, Âşık Çelebi Tezkirelerine Göre XVI. Yüzyılda Edebiyat Araştırma ve Eleştirisi, I, İzmir, Ege Üniversitesi Matbaası, 1983, XII+423 s.

- 41- Tuman Mehmed Nâil, Tuhfe-i Nâilî, Ankara, Milli Kütüphane Yazmalar Bölümü, 611/1 s.
- 42- Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Hâletî Maddesi , Hazırlayanlar: Turgut Karabey, Harun Tolasa, Şevket Beysanoğlu, İstanbul, Dergâh Yayınları, C.IV, 447 21 s.
- 43- Uçman Abdullah, Gülşenî Md. Büyük Türk Klasikleri, İstanbul, Ötüken Neşriyat A.Ş., 1985, C.IV, 477 s.
- 44- Yeni Türk Ansiklopedisi, İstanbul, Ötüken Neşriyat A.Ş., 1985, C.I-III s.

VIII- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ DIVÂNI'NİN TENKİDLİ METNİ

1. MESNEVÎLER

DÎVÂN-I HÂLETÎ EFENDÎ

1. Yâ ilâhî zât-ı Pâkûn hakkıçün
Cümle esmâ vü şifâtuñ hakkıçün
2. Yâ ilâhî sırr-ı Fırkân hakkıçün
Yâ ilâhî nûr-ı îmân hakkıçün
3. Ebîyânunñ mû'cizâtı hakkıçün
Analarınñ Kadr ü Berâtı hakkıçün
4. Mustafânunñ yüzi suyu hakkıçün
Sünbülünñ dahî büyu hakkıçün
5. Yâ ilâhî Tûr-ı Mûsâ hakkıçün
Hazret-ı Hızır ü Mesîhâ hakkıçün
6. Âl-ı Ya'kûbuñ belâsı hakkıçün
Derd-ı Eyyübünñ belâsı hakkıçün
7. Dahî Dâvûduñ Zebûri hakkıçün
Anunñ alnındağı nûrı hakkıçün
8. Ol Nebînünñ Yâr-ı Gari hakkıçün
Murtazanunñ Zül-fekârı hakkıçün
9. Hem Şehîd-ı Kerbelânunñ hakkıçün
Ol Hüseyin-ı Pür-şafânunñ hakkıçün
10. Rüşeninünñ mesnevîsi hakkıçün
Gülşeninünñ mâ'nevîsi hakkıçün
11. Hem Hayâlinünñ cemâli hakkıçün
Hem anunñ lütf ü kemâli hakkıçün
12. Hem anunñ zât-ı şerîfi hakkıçün
Hem anunñ tab'-ı latîfi hakkıçün
13. Şafvetî-ı pür-şafânunñ hakkıçün
Hem anña olan 'atânunñ hakkıçün
14. Yâ ilâhî HÂLETÎye kıl nazar
Ehl-ı 'ışkunñ süz u sâzi hakkıçün

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

(-.-/-.-/-.-)

Ü.1b, Divân-ı Hâletî Efendi AE.86,

Mecmu'a-ı Eş ar-ı Hâletî UZ.1a

(بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ UZ.) Ü. de yoktur.

1b. Cümle esmâ vü: hem cemâlünle UZ. 2a. Fırkân: Kur'an UZ. 6a. Âl-ı: dahî AE.UZ. 10a. جار شهباننا okunabilir.

11b. Lütf ü: nuṭk u AE. 12. Beyit Ü. de vardır.

II

İBTİDÂ- KERDEN DER-NAZM-I DÎVÂN

1. Dîde-î cânı aç olup âgâh
Başladum şerh-i nazma Bi' smi'llâh
2. Talib-i 'afv ü rahmetü'llâh
Mü'min ü ger müvahhid ü gümrâh
3. Söyle ey cân nedür bu râz-ı-nihân
Neyle bünyâd olundu çâr-erkân
4. Nice terkib olundu bünyâdı
Âteş ü âb ü hâkler bâdı
5. Bu mahalle münâsebetle mekâl
Eser-i gillet itmemek ihmâl
6. O kerâmet nedür husûsunda
Şeyh-i Ekber midür Fûşûsunda
7. Sırr-ı tevhîde ırmeyen tâlib
Gâlib olmaz mı her nefis gâlib
8. Neyle irdi o mülke mâlikler
Kim olur anda nice sâlikler
9. Ehl-i kâlûñ vücûd-ı hâli nedür
İktidâr-ı beşer mekâli nedür
10. Mâlik olur mu olmasa iz'ân
İktidârıñ nedür dise imkân
11. Bu vücûd içre aslı vâcid ne
Rek'atinde ism-i sâcid ne
12. Ne garâyib taşavvur gûya
Oldı bir nokta kubbe-i minâ
13. HÂLETÎ ger cevâb olursa bu râz
Evc-i esmâda eyleye pervâz

Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

(...--/--/--/--)

Ü.2a, AE.86(başlık yok), UZ. da yoktur.

A.E.debaşlık yok. UZ. da yoktur.

10b. iktidârıñ:iktidar AE.

III

İBTİDÂ-I FETH-İ KELAM EZ-Bİ' SMİ'LLAH

1. اول از افتتاح بسم الله
انتهايش جمد شكر الله
2. فيض ارواح نسخة اشباح
انتهايش جمد شكر الله
3. حمد لله والصلوة على
خير خلق رسول هر دوسرا
4. Bir sü'âlüm var ehl-i'irfâna
Feth olinmaya lik nâdâna
5. Çar-ðarbeyle rûkn-i sâbıkdan
Şeş-cihet kût-i nefy-i lâhıkdan
6. İttihâd-ı merâtib-i reh-zen
Râci'asl-ı sı vü dû ez-ten
7. Suver-i'aks-i mâ-verâ sebebi
Ez-vücûd-ı mişâl-i müktesebi
8. Bu sü'âlün cevâbına kâdir
Olur ehl-i kemâl ile zâhir
9. Olmaz ey HALETÎ bu müşkül hâl
که زحل آمدن به برج حمل

Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün
(...--/...--/...--)

Ü.2a, AE. 88(başlık yok), UZ. da yoktur.

2. K A S İ D E L E R

14. Devr-i zemâneye irişüp feyz-i himmetün
Lütfunla döndi eylüge bu çarh-ı âsiyâb
15. Ey reh-nümâ-yı kâfile-sâlâr-ı rân-ı Hak
Ehl-i sülûke senden olır yine feth-i bâb
16. Üftâde kullarun elin al hâkdan getir
Yap lütf ile gönüllerin kalmasın harâb
17. Her kim ki hizmetün ide cândan edâ senün
Hâkdan anâ'atâ yetişür ecr-i bi-hisâb
18. Minnet Hudâya kıldı müyesser visâlün
İrdi sürür gönlümüze kalmadı şitâb
19. Ma'nide isterüz bize bir feth-i bâb ola
Şüretde yok sebât-ı cihân bir hayâl-i hvâb
20. Mikdârumusca vasf idersek hatâ degül
Medh itmedür vücûd-ı şerîfin bize sevâb
21. Mümkün müdür ki zâtını künh ile vasf idem
Medhünde kaşr oldı senün cümle şeyh ü şâb
22. İsterdi cân ki ola cemâlünle muğtenem
Şükr-i Hudâ ki oldı du'âmuz da müstecâb
23. Maqsûd edürki hizmetüne gelmeyen tehi
'Arz eyledüm cenâbuna bir nazm-ı müstetâb
24. Geldi kapına HÂLERİ Çarz-ı niyaz ider
Keddî eylene fakirünü ey şâh-ı kân-yâb
25. الامر امرکم و اولو الامر انتموا
العبد داعي اليكم يقبل الاعتاب

18a. visâlün: cemâlün UZ. /b. kalmadı: kılmadı Ü.AE.
19a. Ma'nide: mu'inde UZ. 20a. vasf: vasfun AE. /hatâ:
ata UZ. 21a. kaşr: kâsır UZ. 22a. cânki: cân kim UZ.

HALETİ İBNİ ŞARVETİ'NÜN DİL KASİDESİDİR

1. Gönül âyinesini eyle mücellâ ey dil
Diler isen ki ola anda tecellâ ey dil
2. keşf ola ister isen kendüne ger 'ilm-i ledün
Anla cehd eyle nedür 'allem'e'l-esmâ ey dil
3. bu günün yarına koyma var ise 'aklın eger
İbn-i vakt ol yürt çekme gam-ı ferdâ ey dil
4. Gel temâsâ ide gör kudret-i hakkuñ hükmin
Her varakda nice hikmet ola peydâ ey dil
5. Ne ki var dâirede cümle nebâtât ü cemâd
Oldı bir ism ile her biri müsemma ey dil
6. Dideden ref'ide gör zıllı hicâb-ı beşeri
'Aleml-i vahdete ol 'ışk ile binâ ey dil
7. Zât-ı bâriye iriş aldamasun âlâyiş
bu şuver 'âleminü eyleme me'vâ ey dil
8. ihtiyâr itme şakın devr-i denî zilletini
Merd isen şâf-ı kana'atda ol'ankâ ey dil
9. Tâlib-i cife-i dünyâ oluban hem çün meges
Ahiri ola anuñ haşyet-i Mevlâ ey dil
10. 'Omruñi itme telef hâşılı tahşil eyle
Bu fenâ 'alemîdür mezra'-ı 'uqbâ ey dil
11. Nâr-ı 'ışka geç özünden yaka gör bâlü peri
Çekme pervâne gibi yanmada pervâ ey dil
12. kâyinâtuñ hazer it virme libâsına gönül
'Arif olandur olan bi-ser ü bi-pâ ey dil
13. kimseye kalmadı bâkî bu cihân dâr-ı fenâ
kanı Cemşid ü Feriduñla Dârâ ey dil

Re'ilâtün Re'ilâtün Re'ilâtün Re'ilün
(...--/...--/...--/...--)

Ü. 3 b. AE. 90, UZ. 11, AE. UZ. da başlık yoktur.

4a, hükümün: ilmin AE. 6b, 'âlem-i vahdet: 'âlem-i vah-
dete UZ./binâ ey dil: biline ey dil UZ. 7a, Zât-ı bâ-
riye: zât-ı bâriyle UZ. 8a, devr-i deni: dün u deni UZ.
9b, Ahiri ola: ahiri nice ola haşyeti Mevlâ ey dil UZ.

14. Kanı Iskenderü yâ Câm ü Cem ü Rüstem-i Zâl
‘Akıbet eylediler zir-i zemini câ ey dil
15. Koyuban dâr-ı gurûrı oluban Hakkâ revân
Seyyid-i her dü.cihân ekmele-i eşyâ ey dil
16. İntikâli sanâ ibret yeter ‘âlemde
Bâ‘is-i kevn ü mekân "Sûre-i "âhâ" ey dil
17. Dâyimâ fakr ile fahr eyler idi Fahr-i Cihân
Şimdi fahrî bu cihânun kamu dünyâ ey dil
18. Cân gözin aç bu su ver ‘âlemini seyr eyle
Kimi esfel kiminün menzili âlâ ey dil
19. Yek sebâtı bu cihân varlığına aldanna
Âhiri cümle fenâ eyle temâşa ey dil
20. İtibâr-ı ‘ulemâ gitdi aradan küllî
İntizâmı nice bulsun bu cihân yâ ey dil
21. Cümle de kine vü bugz u hased ü hikd u gazab
Aradan gitdi şafâ ile müdârâ ey dil
22. Ma‘ni-i ‘âlem-i vahdetde karar eyle müdâm
Feth-i bâb oldu sanâ şimdi bu ma‘nâ ey dil
23. Tdılar küllî lisân ‘ârif olanlar zinhâr
Aşşı ne olmağa sen tâlib-i gavgâ ey dil
24. Güft ü gûdan özüni cehd idüben eyle halâş
Kendü zevkünde olup hoş tek ü tenhâ ey dil
25. Mün‘akis ola sanâ ayine-ves rûy-ı habîb
Mâ-sivâdan özüni eyle müberrâ ey dil
26. Diler isen ki sanâ nâr-ı semûm itmeye kâr
Meskenün eyleyi gör sâye-i tûbâ ey dil

14a) Rüstem-i Zâl: Rüstem-i Venüs UZ./bAkıbet eyle-
diler zir ü zemini. câ ey dil: ‘Akıbet zir ü zemin
eylediler câ ey dil UZ. 16b) Bâ‘is-i kevn: himmet-i
kevn UZ. 25b) müberrâ: mücellâ UZ.

27. Kıl tehi cîfe-i dünyâdan özün ' ar' ar-ves
Ehl-i 'ışkı nefesün eyleye ihyâ ey dil
28. Bir karar üzre degül hâlet-i 'âlem-reviş
roğmadın gün nice ola kim bile dünyâ ey dil
29. Mâl-i hülyâyıla toldurdu cihânı kimisi
Cümlesinden kimi âsûde musaffâ ey dil
30. Lâşeye meyl ide mi mürğ-i hümâ-dil pervâz
Düşe mi dâne için dâma di dâna ey dil
31. Sa'yibî-hüdedür çünkü mukadder rizkun
Merd isen rûzî için itme temennâ ey dil
32. Ehl-i 'irfanun olup râğbeti 'âlemede tebâh
İnkılâb üzre durur künbed-i minâ ey dil
33. Pertevin şems-iduhâkim salar âfaka ' iyan
Göre mi zerresini dîde-i a'mâ ey dil
34. Mühmelât ile meşâmî pür olan eşhâsun
Zerre te'sir ide mi 'anber-i sârâ ey dil
35. Zâl-ı dünyâ niceyi lû'b ile mât itdi sârih
Ziver ü ziynetini eyleme sevdâ ey dil
36. nefsunî merkeb idüb HÂLETİ ol anâ süvâr
Anâ mağlûb olantı eyledi kûsvâ ey dil

29b) musaffâ ey dil: müberra ey dil AE.

33a. Şems: Şem'ı AE.

KASİDE-İ BÎ-MÂNEND DER-EVSÂF-I BAHÂR

1. Gûlsitânda yine peydâ elali şâh-ı bahâr
Zârın eflâke çıkardı güle bakınca hezâr
2. Çeküben hançerini süseni gör kim turmuş
Gülşen içre komaya fikri budur kim agyâr
3. O nigâr-... geliyor diyü haber virdü nesim
Nergis açdı gözini oldı seherden bidâr
4. Diledi kim süre pâyine yüzün dildârun
Çemen içinde benefşe sükûn itdi karâr
5. Yâr gülşende gelüp şahbet idüp itdi sürûr
Düşdiler ayagına yüz sürüyü cümle bahâr
6. Gökde Zühre eline çengini aldı çaldı
vecde geldi ve semâ' itdi bu cerh-ı devvâr
7. 'Ömrini devletini eyleye Hak diyü ziyâd
Elini açdı du'â eylemege yâra çınar
8. Ola bestân-ı cemâlun didi hem tâze vü ter
Nitekim bu yedi tûlâb-ı felek ide medâr
9. Gülşen-i umrüne esdirmeye Hak bân-ı hazân
Nitekim açıla güller irişe tâze bahâr
10. Hayretinden gül-i hamrâ kızarup oldı hacil
kuh-ı yâri göricek oldı özünden bizâr
11. Dâğ-ı hasret kodı bagrina çemende lâle
Gelicek meclise ol lebleri mül lâle-'izâr
12. Kâkülün itdi o meclisde perişân sünbül
Karşu vardı nice zanbaklar olup hidmet-kâr
13. Servi gördi bir ayag üzre turup cilve kılur
Yâre 'arz itmek için şahn-ı çemende reftâr
14. Saye saldı o nigâr üstüne gülşende semen
nice 'uşşâkun olup çeşmi o meclisde binâr

Fa'ilatün Fa'ilatün Fa'ilatün Fa'ilatün

(---/---/---/---)

Ü. 3b. Kaside-i Dâger AE. 83, UZ. 11, başlık yok.
1b. çıkardı: çıkarmış UZ. 4b. sükûn: süküben UZ.
5a. şahbet: meclis idüp UZ. 6b. geldi ve: geldi
o AE. 13a. Servi gördi: servi gider kim UZ.

15. Yâr üstüne nisâr eyledi varın ez
İtdi müflis nice eşcârı bu gülşende o yâr
16. Ağ akce ile tolu bâgun içi mâl-â-mâl
Varını cümle ağaçlar kıluben yâra nigâr
17. Oldı sermende hicâb ile çemende güller
Yâr gülşende idince yine 'arz-ı didâr
18. nâs ile bâde-yi nûş itmeye doymazdı yüzi
Kıpkızıl oldu yüzi düşdü hicâba gülñâr
19. Gelünüz meclise dikkâtle didi bād-ı nesim
Güçle eyler idi gonca-i ebkâr ikrâr
20. Komadılar ki gele meclise hâr oldu helâk
Gül-i bihâr ile hoş zevk u şafâ eyledi yâr
21. Zeyn olal dan yine envâ-ı şükûfeyle cemen
Reşk-i firdevs-i berin oldu bu şahn-ı gül-zâr
22. Açılup gonca-i gül irişecek faşl-ı bahâr
Eyledi bād-ı hazân bu gam ile terk-i diyâr
23. Geldi bâg içre sadâ virdi o dem nice tayûr
'Ays idüñ bād-ı fenâ çeşme komayınca gubâr
24. İçelüm cân-ı muşaffâyı harâbâta düşüp
Dostlar 'aşık olan neyleye nâmûs ile 'âr
25. Ey gönül 'akıl iseñ bu demi fevt itmeye gör
Gel kenâra idelüm bir boyı azâdı kenâr
26. Saña bir büse 'atâ ide ve benden biñ cân
Eyledük yâr ile gülşende bu gün hoş bâzar
27. Yârsuz gül-şen olur 'aşıka güyâ düzâh
Bâg olur 'aşıka yâr ile olıcak taglar
28. Ey gönül bir saç-ı Leyliyi sevüp ol 'aşık
Saña mecnun gibi tâ mesken ola her kühsâr
29. Ey tabib-i dil ü cân yok mı 'aceb inşâfun
Gam bucâğında yatan nice zamân ben bîmâr
30. nice 'arz eyleyem ahvâl-i derûnum yâra
Bende kalmaz göricek anı mecâl-i güftâr

15a) varın: varını UZ. /b.gülşende o yâr: gül-
sitanda nigâr UZ. 18b) yüzi: UZ. da yoktur.
19a) gelünüz: gülgüvar UZ. güçle eyler idi: güç-
ile eylediler UZ. 21a) yine envâ şükûfûyle
cemen yine etraf şükûfûyle kamu UZ. 28b) mes-
ken ola her: mesken her U.

31. Çünkü yok nutka mecâl eylemege hâlimi 'arz
Bârî şî'rile idem hâl-i derûnum iş'âr
32. Zînet-i bâğ ü bahâriyle seni aldamasun
Sözi şimden girü hatm ide bu çarh-ı zengâr
33. Yüri evkâtanı 'ilm ü 'amele sarf eyle
Nice bir mezra'-ı 'ukbâda gesersin bikâr
34. Rahmet-i nakdan ümizün sakın ey dil kesme
An günâhun idüben tevbe ile istigfâr
35. Kimsenün 'aybına nâzıroluban dikme gözün
'aybunı ister isen setr ide tâ kim settâr
36. Aendüni eylüg ile aındurı gör tâ sende
Cehd idüb 'âlem-i fânide kala bir âsar
37. Gümle eşyâda bilürsin ki Hudâ hazırdu
Kılma mahluğa hakkun yirüben gel inkâr
38. Kıl nazar dide-i kalbün uyarup gafletden
Sırrını eyleye tâ kim sanâ ol yar izhâr
39. Ancidüp halk-ı Hudayı hazer it zâr itme
Hak dahı olmaya senden diler isen bizâr
40. Nüh-veş HALETİ bin yıl olur ise 'ömrün
Kihlet itmek çu makarrer yine âhir nâçar
41. Nâzenin 'ömrün zâyî idüben itme hebâ
Râh-ı Hak içre kazan bir 'amel-i sâlih var
42. Alma bir pula sakın 'âlem-i kesret nakşın
Hak ile 'âlem-i vahdetde kılasın bazâr
43. Bu nukûşât-ı cihânâ sakın aldanmay; gör
Kihlet eyyâmı dilerisen ki sanâ olmaya yar
44. Vâsî' it 'âlem-i şüretde iken gel senün
Bir 'amel işleki âhirde sanâ olmaya hâr
45. 'Ârif olan bu sözün ma'nisini güç eyler
Sözi şimden girü hatm eyle ki besdür esrâr

31b, Bari şî'rile idem hâl-i derunum iş'âr: Bari söyle idem hak-i derunum izhâr UZ. 32a bağ ü bahâriyle: bağ bahâriyle UZ/6. zengâr: jenkâr AE. UZ. da mekkârdır. 37b, kılma: itme UZ. 38a, uyarup: ayurup UZ. 44b, olmaya hâr: olmaya çâr UZ.

1. Aişiyeye kim vire devlet zemâne
Arar ol dem felek anâ bahâne
2. Cihandurbu gelen kalmaz göçer hep
Ne yahşiye kalur ne hüd yamâna
3. Eğer 'ömrün nice geçer bilürsen
nazar kıl'ibret dî âb-ı revâna
4. nümâ gibi felekden himmet iste
kanâ'at eylegil bir üstühvâna
5. Mukadderdür senün rızkun ezelde
Müşürme kendin ey dil gümâna
6. Cefâ kim çekmişem devrân elinden
Benüm derd-i dilüm gelmez beyâna
7. Dirigâ hâlüme kılmaz nazar dost
Kül oldum hasret ile yana yana
8. Gönül virdüm nîdem bir bi-vefâya
Ki düş oldum belâ-yî nâgehâna
9. Ne hoşdur nâz ile vakt-i seherde
İdesin 'azm-ı sûy-ı gülsitâna
10. Geçür evkâtunı zevk ile dâyim
Cihân bâkî degül pîr ü civâna
11. Gönül ister kim ola mest ü evkâr
İçüp 'ışkun şerâbın kana kana
12. İgen ey hâce gel ten-perver olma
Gidâ olsa gerek mûr u yılâna
13. bu dünyâ hep, yalanduşanma gerçek
Gönül virme sen aldanma yalana
14. Başîretle nazar kılsañ dilâ sen
Nasihatdür cihân cümle alana
15. Geçüp nâm ü nişândan eyle pervâz
İrişdür özüni ol bî-nişâna
16. Odur 'âkıl ola mecnûn u şeydâ
Ki depren sen dahi gel 'âkılâne

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fa'ülün
(.---/.---/---)

kaside UZ. da var. S.7.

17. Müsâfirdür gelen bu kâinâta
ki mesne bunda kalmaz câvidâne
18. İki 'âlemde ola ehl-i rahmet
Benüm bu pendüme her kim inana
19. Şeherde bülbül gördüm okurdu
bu ş'iri şevk ile hoş 'âşikâne
20. Odur 'âşık ki ma'şûkuñ yolında
virüp cân kalmaya sûd ü ziyâna
21. Kibiz de idelüm 'azm-i gülistân
Okuyup nâzm-ı dil-sûz ü terâne
22. Mecel irişmeden kıl göç yaragıñ
Mecâl olmaz o demde hiç emâna
23. İrâdet virse kim pîr-i tarîka
Çekerler anıol dem imtihâna
24. Müsellemdür bu yol cândan geçene
Virilmez behre cânâ kıymayana
25. Benüm ahvâlümde rahm eylemez yâr
İrişdi dâd-ı âhum âsumâna
26. Cihânda gelmemişdur Rüşena-veş
Dilî Rüşen özt Gülşen cihânda
27. ki pîridir o sultân Gülşeninün
Ruhı beñzer anuñ bâg-ı cinânda
28. sadâ-yı hây ü hüyi Gülşeninün
Tolubdur dem-be-dem kevn ü mekânda
29. Arasan bu cihân içre bulunmaz
Hayâlî gibi bir şâhı yegâne
30. Âlî Safvetidür kutb-ı 'aktâb
Hudâ mislin getürmedi cihânda
31. İlâhî bunların himmetlerini
İrişdür bu fakîr-i nâtüvâna
32. Kulundur HALSTÎ dâhi esîrüm
Elin alup anı atma yabâna
33. Kalan eylik durur fânî cihânda
Kalanı hep füsûn ile fesâne

3. G A Z E L L E R

Fİ-HARFİ' L-ELF

1

1. Vird idîñ nâm-ı Hudâyî yürü her subh ü mesâ
Kalbün âyinesi tâ kim bula zıkr ile cilâ
2. Olmasa mazhar-ı 'ilmiyle hakikat Âdem
Kim dimezlerdi melekler anâ لَا عِلْمَ لَنَا
3. Zıkr ü teşbih ile ol kim ola dâyim kâyim
Bir nefes olmaya Hakdan bilünüz anı cüdâ
4. Kalbünî buğz ü hasedden yürü pâk eyleyi gör
Bulmak istersen eger sen dahi zevk ile safâ
5. Bilemez kadrini zevk ile safânun her dem
Kişi kim çekmeye ey HÂLETİ derd ile belâ

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(...--/...--/...--/...-)

2

1. 'Âlem içre benüm gibi şeydâ
Var midür kimse bir dahi aslâ
2. Olmışam vâlih ü harâbâtî
Ben saña vireli gönül cânâ
3. Nâ-gehân bir güzel kamer-tal'at
Eyledi 'aqlumı benüm yağmâ
4. Düşeli 'ışka ben gedâ bi' llâh
Gözüme zerrece degül dünyâ
5. Eylemez ârzü-yı firdevsi
HÂLETİ kıldı kûyün me'vâ

Fâ'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün
(...--/...--/...-)

1. Ü.12b, Gazeliyât AE. 110, UZ. 34, başlık yok.
2b. melekler: melâik AE./melekler anâ:melekler
dahi UZ.3a. dâyim kâyim:kâ yim dâyim UZ.
2. Ü. 12b, AE. 110, UZ. da yoktur.
2b. cânâ:saña Ü.
1.2b.Sûre: II, Âyet : 32

- 3
1. Saçların والليل alnunّ
Bende nün virdi budur şubh ü mesâ
 2. Dest-girisin ayakda kalanunّ
Dest-gîr ol kaldum ayakda baña
 3. Çok durur gâyet günâhum bî-'aded
رَبَّنَا فَارْحَمْنَا وَارْحَمْنَا
 4. Cümle-i hâlüm saña m'alûm yâ ilâh
أَنْتَ مَوْلَانَا (وَتَعْلَمُ حَالَنَا)
 5. Luṭf ü ihsânundan anı itme dur
جاء بابلك حالتي يا ربنا

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--)

4

1. Olmak istersen eger ehl-i vefâ
Kalbüne dâyim vire gör sen cilâ
2. Ehl-i derd ol terk idüp dermânı sen
Derd-i 'ışka bulmak istersen devâ
3. Kahr ü lûtfını Hudânun bir gören
Ol durur 'âlemde bil ehl-i şafâ
4. Ğam yime inkârına münkirlerün
Her ne deñlü itseler saña cefâ
5. Yüz çevürme HÂLETÎ eyle kabûl
Her ne gelse Cânib-i Hâkdan saña

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--)

-
3. Ü. 13a, AE. 111, UZ. 37
4a. ma'lûm yâ ilâh:ma'lum dur Ü.
5a. anı itme dür:itme anı dur UZ.
 4. Ü. 13a, AE. 111, UZ. 37
1b. sen cilâ:incilâ Ü.
2a. dermânı sen:dermânı UZ.
- 3.1a.Sûre:XCII, Âyet:I, Sûre:XCIII, Âyet:I, 3b. Sûre:
XXII, Âyet:109, 4b.Sûre:II, Âyet:285,

5

1. Dîlâ bak micmer-i 'ışka bu çâr-ezdâdı 'ûd-âsâ
Ki tâ feyyâz feyzinden meşame irişe bûyâ
2. هو الباقي ki mevcudatına asla nihayet yok
هو الفرد الصد kim bî-şerik ü vâhid ü yektâ
3. Ki icâd eyledi bunca 'ademden nâţık u şâmit
Zuhûr-ı seyyidül-kevneyn içündür dünve vü 'ukbâ
4. Münevver oldı nûr ile anuñ vec'h-i melihinden
Yir ü gök ins ü cinni eger şâmit eger gûyâ
5. Münezzehdür cemî'inden anuñ ey HÂLETÎ zâtı
Ne bilsün kuvvet-i kudret nedür şol çeşm-i nâ'tbinâ

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---/.---/.---)

6

1. Rasûl-i mürsel انا فتحنا
لك فتحا مبينا didi mevlâ
2. Ne cevhersin ayâ hurşâd-i âlem
Ki nuruñla müzeyyen cümle eşyâ
3. Dem-i âgirde لا يمنع gününde
Şefâ'at senden eylerler temennâ
4. Bize hâdî olup şer'ünle dâyim
Dalâletden berf kıl eyle binâ
5. Çeker mi HÂLETÎ gam yevm-i mahşer
Şefî'î ola anda çünki طاما

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(.---/.---/.---)

-
5. Ü. 13a, AE. 111, UZ. 35
1b. feyzinden meşame irişe: feyzinden irişe Ü. 112.
3a. nâţık u şâmit: nâţık şâmit UZ.
 6. Ü. 13b, AE. 112, UZ. 34
2a. cevhersin: cevhersin AE.
3b. şefâ'at senden: şefâ'at andan AE. UZ.
5a. Sûre: XLVIII, Âyet: 1, 3a. Sûre: XXVI, Âyet: 88
5b. Sûre: 20

7

1. Ey elif-kad kâmetüñdür çekdüren âhı baña
Re'fetün 'aksi durur kim gösterür mâhı baña
2. Ger kala sevdâ-yı zülfinün şebinde dil ne tañ
Şu'le-i mihr-i ruhuñdur gösteren râhı baña
3. Şâhbâz-i çeşm ile sayd eyledün kebk-i dili
Şeh-suvârum şimdi şalmazsın nazâr gâhı bana
4. Sehm-i müjgânunçün oldı cümle-i sinem siper
Gamze-i mestüñden irdi tır nagâhı baña
5. Hâk-i pâvun başuma tâç-ı sa'âdet dür benüm
HÂLETÎ 'arz itmesünler efser-i şâhı baña

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

8

1. Yâ Rab rızâ-yı cevrüñi kıl reh-nümâ baña
Göster o şah-râhı ki varur saña baña
2. Yâd eyle benden ol şeyi kim âşinâ degül
Lûtf-ı hidâyetün ela tâ âşinâ baña
3. هب لي رضاك منك ايا صاحب الوجود
Baş it rızânı bendeñe k'oldur rıza baña
4. Yok zerre deñlü kimseye 'âlemde ihtiyâç
Yâ Rab hidâyet-i keremüñdür ğınâ baña
5. Çekme cihânda cürmüñe ey HÂLETÎ elem
Çün kim şefâ'at eyleye hayrü'l-verâ baña

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mef'ûlü Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

-
7. Ü. 13b, AE. 112, UZ. 35
4b. mestüñden:çeşmüñden AE. UZ.
 8. Ü. 13b, AE. 112, UZ. 33

1. 'Işkdur 'âlem içinde peydâ
'Işkdur âyine-i nûr-ı Hudâ
2. 'Işk mişbâhıkesmiş kâtı ledün
'Işk esrâr-ı Hudâ sertâ-pâ
3. 'Işkdur bâ'isi işâl-i hâbib
'Işkdur bu suver-i naqş-nümâ
4. 'Işkdur şâhid-i cân-ı mezhâr-ı Hak
'Işkdur lem'a-i mesbâh-ı Hüdâ
5. 'Işkdur ba'is-i icâd-ı cihân
'Işkdur arz u semâvât ı 'ûlâ
6. 'Işkdur kürsî vü kalem sidre vü levh
'Işk esrâr-ı rumûz-ı ^ط
7. 'Işkdur HÂLETÎ maksûd-ı cihân
'Işk mevcûd-ı vücûd-ı esyâ

Fâ' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün
(r.--/...--/...--)

10

1. 'Ârif oldur mazhar-ı nûr-ı cemâlü'llâh ola
Kanda kim baksa görinen ^{ثم وجه الله} ola
2. Her ne kim gelse kabûl ide Cenâb-ı Hakdan ola
Muktezâ-yı nefsinı terk ide 'Abdüllâh ola
3. Kesret-i âlâyiş-i dehre mukayyed olma yur
Habb-ı dünyâdan gice küll-i fenâ fillah ola
4. Kendüni tanı Hâkikatden haberdâr ol yuri
Oldurur insan-ı kâmil 'ârif-ibi'llâh ola
5. Giç enâniyyet tarikından halaş ol HÂLETÎ
Rehberün tâ râh-ı Hakda cümle ehlu'llâh ola

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-- -- /r.-- /...-- /...--)

-
9. Ü. 14a, AE. 113, UZ. da yoktur.
6a. 'Işk : kürsî: 'Işkdur kürsî Ü.
 10. Ü. 14a, AE. 113, UZ. 36
9.6b. Süre:XX, 10.1b. Süre:II, Âyet:115

11

1. İşte bir ehl-i Hakkı pirün̄ ola
Sen aña bende ol emirün̄ ola
2. İhtimâm eyle ‘ayb-bîn olma
İster isen̄ ki Hakk zahîrün̄ ola
3. Eyle tecrid-i a‘lem ol ey dil
Dileme köhne bir haşîrün̄ ola
4. Ey dil âsûde-hâl olam dirisen̄
Ne emir ol ne bir vezîrün̄ ola
5. Âsitânun̄ da HÂLETÎ ister
Bir fakîrün̄ ve bir hakîrün̄ ola

Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün
(...--/--.-/--.-)

12

1. Bizüz ol mazhar-i celâl-i Hudâ
Mazhar-i ma‘ni-ikemâl-i Hudâ
2. Gözün aç olma münkir ey gâfil
Bizdedür seyf-i Zül-celâli Hudâ
3. ‘Işk ile erişür Hakkâ sâlik
Ehl-i ‘Işk etmez infisâl-i Hudâ
4. Sür yüzün̄ âsitân-ı Gülşeniye
İşte kurbîyet-i visâl-i Hudâ
5. HÂLETÎ zînet-i zen-i dehre
İ‘tibâr eylemez ricâl-i Hudâ

Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün
(...--/--.-/--.-)

-
11. Ü. 14b, AE. 114, UZ. 36
 12. Ü. 14b, AE. 114, UZ. 37
2a. olma münkir e y gâfil: gâfil olma münkir UZ.

FÎ-HARFÎ' L-BÂ'

13

1. يا الهى انت غفار الذنوب
فاض الحاجات و ستار العيوب
2. عالم و علام و معطى و رؤف
انت تعلم كل شئ فى الكروب
3. رازق و رزاق و منان و كريم
فاتح و فاتح و علام الغيوب
4. مبداء و محسن مغيث و مقدر
كاشف و هادى و كشاف الكروب
5. حالتى قد جاءك يا مستعان
عفوك يرجو و اليك يتوب

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün

(--/--/--/--/--)

14

1. Bu derdüme 'âlemdede dermân ola mı yâ Rab
Şahrâ-yı gama bilmem pâ-yân ola mı yâ Rab
2. Ağlamağ ile 'ömrüm geçer mi 'aceb yâ Rab
Bu dîde-i giryânüm handân ola mı yâ Rab
3. Sensüz benüm ahvâlüm gayetde mükedderdür
Bu müşkilüm ayâ âsân ola mı yâ Rab
4. Devr e yleridüm yârün küyin-i gice gündüz
Ol devr ile bir daği devrân ola mı yâ Rab
5. Terk eyleyüben cevri 'ahdine vefâ idüp
Bu HÂLETÎ ye cânân mihmân ola mı yâ Rab

Mef'ûlü Mefâ'îlün Mef'ûlü Mefâ'îlün

(---./---/--./---)

13. Ü. 14b. AE. 114, UZ. 38, Fî-Harfi 1-Bâ Ü., Harfi 1 Bâ
AE. UZ. da başlık yok.

14. Ü. 15a. AE. 115, UZ. 38,
2a. geçermi yohsa: geçermi geçe gündüz UZ.
3b. Müşkilim: müşkilimiz UZ.

1. Çaresüz bi-çâre kaldum ey habîb
Ne yleyem rûz-ı ezel buymış naşîb
2. Hâr ile hem-sâye dür gonceñ senün
Yok yere gel inleme ey 'andelib
3. Derd imiş dermân baña rûz-ı ezel
Çekme zahmet yok yere baña tabîb
4. Geçdi 'ömrüm dem-be-dem hicrân ile
Olmadum yâra cihânda ben karîb
5. Şakın ol te'sîr ider âhı saña
HÂLETÎ nün alma âhın ey habîb

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(--/--/-- --/--/--)

FI-HARFÎ' T-TÂ
16

1. Sinemde zuhûr ideli âşâr-ı maḥabbet
Gül-zâr-ı cinân oldu baña hâr-ı maḥabbet
2. Âyine-i dil şâf olalı jeng-i sûverden
Berķ urdı hemin lem'a-i envâr-ı maḥabbet
3. Cârî olalı gözlerimün yaşî dem-â-dem
Açıldı gönülde yine ezhâr-ı maḥabbet
4. Mansûre dilüm itdi 'ıyân sırr-ı انا الحق
Zülf-i siyehün eyledi ber-dâr-ı maḥabbet
5. Gördükde sen i küşe-i çeşm ile bilür yâr
Ey HÂLETÎ lâzım de gül izhâr-ı maḥabbet

Mefû'lü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün
(---/.---/.---/.---)

-
15. Ü. 15a. AE. 115, UZ. 39
1a. ey habîb:ben garîb UZ.
2b. gel inleme:inleme gel UZ.
 16. Ü. 15a, Harfi t-ta AE. 115, Uz. da
başlık yok. 41
2a. jeng:renk AE, UZ.

1. Ey mazhar-ı fütûh-ı me'âni-i gençizât
2. Buldı şeref kemâlün ile resm-i ^{مقتضای کثر طلبات شش جهات} کن فکان
Nutkuña muhkem oldı senün cümle mümkinât
3. Misbâh-ı nûr-ı ilm-i ledün âf-tâb-ı diâ
Mâh-ı münir-i evâ-i 'âlâ-yı mükevvenât
4. Keşf oldı saña mantık-ı esrâr-ı ma'nevi
Ey kâşif-i Hakâyık-ı hallâl-i müşkilât
5. Mevtâyı zinde eylese 'İsâ 'aceb degül
Enfâsuñ ile buldı senün oldı hayhayât
6. Âyine-i vücûduña gelmez keder senün
'Aksine dönse gerdiş-i gerdün-ı kâ'inât
7. Senden mürâdı HÂLETÎ-ibî-dilün bu kim
Bir kuş ile eyleyesin anâ iltifât

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün
(— -./-./-./- -./-.-)

1. 'Âkıl ol pendî bende' i gûş it
Pirezen dehr-i bin talak boş it
2. Mümkin oldukça içtinâb eyle
Meskenet birle gönlüni hoş it
3. Bahr-i 'ilm-i hakâyık-ı Hakda
'Akl ü fikr ü ferâseti düş it
4. Nice ey dil sükûne râm olasın
Sen de deryâ ilayin cûş it
5. HÂLETÎ zinet-i zen-i dehri
Dileme kendüni 'abâ-puş it

Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün
(...--/...--/...--)

-
17. Ü. 15b, AE. 116, UZ. 39
1b. miftah-ı kenz-i:miftah-ı bab-ı kenz-i UZ.
3a. misbah-ı nur-ı ilm:misbah-ı ilm Ü.
5b. oldı hay hayât:oldı hayat AE.UZ.
6a. keder senin:senin kederin UZ./6b.aksine dönse:aksine
döne Ü.

1. Maḥabbet şevkını ey dil yine 'ışk ile izhâr it
Cihânı Hâlet-i sûz-ı derunuñdan haber-dâr it
2. Ayırma bir nefes yâ Rab dili dâm-ı maḥabbetden
Hemişe miñnet-i kayd-ı gam-ı 'ışka giriftâr it
3. Mukayyed kılma yığlandur özüm habb-imenê hiden
Beni yâ Rab gürûh-ı bezm-i ehl-i hâşşa sevdâr it
4. Olan matlûbumuz her giz de güldür cîfe-i dünyâ
Koma bâri mezelletde dilüm herdem sebük-bâr it
5. Şeh-i serdâr-ı cem'-ı ehl-i 'irfânüm cihân içre
Djli ey HÂLETÎ âh-ı seher-gâh ı 'alemdâr it

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
(.---/.---/.---/.---)

20

1. Gönül ne câh ü devlet ihtiyâr it
Hemân 'ışk u maḥabbet ihtiyâr it
2. Umûr-ı dünyeviden ciddü cehd it
Ferâgat eyle 'uzlet ihtiyâr it
3. Şakın bir kimseye 'arz itme fakruñ
Bu 'âlemde kana'ât ihtiyâr it
4. Bulam dirseñ Cenâb-i Bâri ye yol
Gönül pîr-i tarikât ihtiyâr it
5. Yime gam HÂLETÎ itme şikâyet
Ne gelse saña kısmet ihtiyâr it

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/.--)

-
19. Ü. 16a, AE. 116, UZ. 40
3a. özüm:veli AE.Ü. 5b.dili ey:bugün ey.Ü.AE.
20. Ü. 16a, AE. 117, UZ. 42

1. Yan mahv ü vücûd eyle gönül 'ışk ile âh it
Âh it seb-i tarîkî-veş eflâki siyâh it
2. Levh-i dili âyine-sıfat eyle mücellâ
Sa'y eyle özün mazhar-ı eltâf-ı ilâh it
3. Cişmünde yeter dağların hıl'at-ı şâhî
Başda 'alem-i âhuñi zerrin külâh it
4. Bî fâidedür ber-taraf it hubb-ı cihânı
Gel varlığın mâteş-i 'ışk ile tebâh it
5. İkbâli ko ey HÂLETÎ evreng-isipih
Mazide geçen hâl-i salâatine nigâh it

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün
(--./.--./.--./.--)

1. Dirigâ yakdı yandurđı beni bu âteş-i firkat
Kime kan ağlayan bilmem neler kıldı baña hasret
2. Elinden gönlümün bilmem kime idem şikâyet ben
Ki bir lahza beni kılmaz huzur-i kalîle rahat
3. Kamû 'âlem şafâ vü zevk ile işretde dür dâyim
Naşib olmuş beña nidem ezelde derd ile miñnet
4. Tahammül eyle gel derd-i belâdan yüz çevirme sen
İrişmez rahata ey dil kişi kim çekmeye zahmet
5. Hakâretle nazar kılma garib olanlara hergiz
Garibün hâlini bilmez cihandâ çekmeyen gurbet
6. Nazar kılsañ cihânun kârubârına gönül her dem
Olur 'aqlum perişan dem-be-dem alur beni hasret
7. Emir-Ahmed ışigine yüzün sür HÂLETÎ dâ yim
Dilersen iki 'âlemde bulasın 'izzet ü devlet

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---/.---/.---)

-
21. Ü. 16a, AE. 117, UZ. 41.
3b. 'alem-i: ulüvv-i AE. UZ.
4b. gel varlığı nı: gel varlığı UZ.U.
 22. UZ. 42, Ü. AE. yoktur.

1. Kar itmedi illâ baña ol gâzesi âfet
Tirinden anuñ bulamadum zerre selâmet
2. Ben seyr-i gül-i ahmeri ey döst nidem kim
Gül-zâr-ı cemâlün gibi yok anda letâfet
3. Esdükce der-i devlet ol şâh-ı keremde
‘Arz eyle bizi anlara ey bâd-ı selâmet
4. Bu ten kafesinden ide cân murgı çü pervâz
Va‘ız kopısar başına ol demde kıyâmet
5. Ey HÂLETÎ ol ehl-i fenânuñ yüzü hâli
Hakdan eger oldıysa saña ‘ayn-ı inâyet

Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ulün
(---./---./---./---)

FI-HARFI’S-SÂ’

24

1. Bi-vefâ dildâr elinden el-gıyâş
Ol gözi mekkâr elinden el-gıyâş
2. Yâri benden zülm ile kıldı ırak
Döstlar ağıâr elinden el-gıyâş
3. Sıhr ile divâne kıldı gönlümi
Âh ol sehâhâr elinden el-gıyâş
4. Giceler feryâdı uyutmaz beni
Bülbül-i gül-zâr elinden el-gıyâş
5. Baña bir zerre ‘inâyet eylemez
HÂLETÎ ol yâr elinden el-gıyâş

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün
(---/----/-.-)

23. UZ. 43, Ü. AE. de yoktur.

24. Ü. 16b, Harfi’s-sâ’ AE. 117,
UZ. da yoktur.

1. Münkir-i bed-hû ile gel eyleme ey yâr baḡ_s
Eylemez insan olan ḡayvan ile zinhâr baḡ_s
2. Mest-i 'ıḡkum olmuḡam ey dil cihândan bi-haber
İtmesün her ḡiz benümle zâhid-i hûḡ-yâr baḡ_s
3. Dahl iderse münkirün teḡni'ine incinmegil
'Akıl olan eylemez Mecnunla tekrar baḡ_s
4. Ehl-i 'ıḡkı görse münkir nuḡka kâdir mi olur
Ehl-i 'ıḡk ile ider mi şâhib-i inkâr baḡ_s
5. Hemdem olduḡın görüp ḡülşende hâr ile müdâm
HÂLETÎ ḡülşende kılmıḡ bûlbül-i ḡülzâr baḡ_s

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-:--/-:--/-:--/-:--)

FI-HARFI'L CIM

1. Ey gönül bir nân ile eyle kanaât olsan ac
Haḡdan özge kimseye gel itme 'arz-ı ihtiyac
2. Derde şabr itsün şakâyet itmesün derviş olan
Şiḡe gibi olmamak gerek kiḡi nâzük-mizâc
3. Duydı İbrâhim-i Edhem sırr-ı vahdetden haber
Gelmedi zerrece anuñ 'aynına taḡt ile tâc
4. Derd-i 'ıḡkun ol kadar yakdı beni kıldı ḡarâb
Baña Loḡmân olsa da kâbil degül ide ilâc
5. HÂLETÎ zulmetde kalurdı kamû ehl-i sülâk
Ahmed ibn-i ḡülşeninün olma ya vechi sirâc

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fâ'îlün
(.---/.---/.---/-:--)

-
25. Ü. 16b, AE. 118 UZ. 43
1b. eylemez:eyleme UZ./insan olan:insan isen UZ.
4a. kâdir mi olur:kâdir ola mı UZ.
 26. Ü. 17a, Harfi'l cim AE. 118, UZ. 44. baslık yoktur.
3a. haber:nisan Ü.
4a. kıldı ḡarâb:kıldı za'if UZ.

1. Bu fenâ dünyâda ey dil sen bekâ gördün mi hiç
Meyl idersin zerrece andan vefâ gördün mi hiç
2. Kalbini şâf etmese bugz u hasedden bir kişi
Bu cihân içre dilâ anda şafâ gördün mi hiç
3. Derd-i 'ışka 'aklı var midur anuñ ister devâ
Aña sen ölmekden özge bir devâ gördün mi hiç
4. Yüz çevirmez zevk ile derd ü belâyâ şabr ider
Dôstum bir bencile yin mübtelâ gördün mi hiç
5. Dem-be-dem hicr âtesine yakasın pervâne-ves
HÂLETÎ ye sen bunu cânâ revâ gördün mi hiç

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

FI-HARFI'D-DÂL

28

1. Ey gönül gel bu cihânda isteme her giz murâd
İsteseñ zevk ü safâyı nâ-murâd ol nâ-murâd
2. Geç hevâyile hevesden uyma şeytân mekrine
Hak kapusına yüzün sür olasın ha yül-'ibâd
3. İnkıyâd eyle Hakkun emrine çıkma şer'den
Tutmayanlar Hakkun emrinoldılar ehl-i fesâd
4. Sa'ıy idüp bir eyle bu iki cihânı ey gönül
Tâ bilesin neydüğünü mebde' ile hem me'âd
5. Eylük ile kâyim ol sen dâyima ey HÂLETÎ
Tâ ki senden kala bu dünyâ içinde yahşi ad

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

-
27. Ü. 17a, AE. 119, UZ. 44
2a. etmese:etmeye AE. UZ./bir kişi:ol kişi UZ.
 28. Ü. 17a, Harfi'd-Dâl AE. 119, UZ. 45, başlık yoktur.
1a. isteme:eyleme UZ./her giz murâd:her giz olma
ber murâd AE. 4a. bir eyle bu iki cihânı:bir eyle
iki cihânı AE.

1. 'Işk âteşine yandı mahv oldu bu çar-ezdâd
Bu fâlem-i imkânda besdür ki kâla bir ad
2. Keyfiyyet-i esrâr-ı tekrar ideyim gûş it
İrşâd-ı şerifün de buyurdu bunu üstâd
3. Lezzât-ı menâ hiden yığlandur özün 'ârif
Birşeye gönül vir kim tâ olmayasın ber-bâd
4. Sa'ye eyle sülûkünde bir zerre haţâ kılma
Ol şerrâi şerif üzre emrine olup münkâd
5. Esrâr-ı ilâhi dür ey HÂLETÎ fâş olmaz
'Arif olan abdâla remz ile olur irşâd

Mef'ûlü Mefâ'îlün Mef'ûlü Mefâ'îlün
(---/.---/---/.---)

1. Yâ ilâhi kapuña geldüm baña eyle meded
Sen ğanisin kılma ben bi-çâre i lutf eyle red
2. Çün beli didük ezelde emrüne ey lem-yezel
Dönmezüz ikrârumuzdan hâşâ lillâh tâ-ebed
3. Kurtulup keşretten irmek ister isenñ vaħdete
Gitmesün dâyim dilünden ey gönül zıkr-i aħad
4. Kısmetüne kâil ol Hâkkâ kul isenñ sen eger
Ni'metine kimsenünñ hiç eyleme bugz u ħased
5. Eylük eyle kâyim ol sa'eyle budur pend-i pir
Bu cihândur HÂLETÎ gerçi geçer her nik ü bed

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fâ'îlün
(.---/.---/.---/-.)

-
29. Ü. 17b, AE. 119 UZ. 46,
1b. kâla:kâla UZ.3a. lezzât:lezzet UZ./
b. tâ olmayasın berbât:tâ olmaya ol ber-bât UZ.
5a. esrâr-ı: emr-i UZ.
 30. Ü. 17b, AE. 120, UZ. 45,
4a. kâil:râzı UZ./b. kimseninñ hiç eyleme:eyleme
hiç kimseninñ UZ.

1. Her ne cev̄r eyler isen̄ canımuza minnetdür
Ayagun̄ toprağı hem başumuza devletdür
2. Şanma kim yüz çevire derd ü belâdan 'âşık
Ne kadar zahmet iderse baña ol minnetdür
3. Yolına cân virenün̄ yüzine bakmazlar hiç
Dil-rübâlarda ezelden bu da bir âdetdür
4. İrüşüp vahdete kesretten elün̄ çek ey dil
Evvelâ lâzım olan sâlike çün 'uzletdür
5. Hağ Te'âlâ bu kadar ins ü melek halk itdi
Ehl-i idrâk olana HÂLETİ bu 'ibretdür

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fâ'lün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

1. Hân kâh-ı Gülşeni kim bir ulu dergâhdur
Âña inkâr eyleyenler nâkes ü güm-râhdur
2. Âsitanı Gülşeninün̄ hıdme tin eyle kabûl
Her ki bunda geldi^{ke} bende iken şahdur
3. Hağkı inkâr eyleyenler veçhüne kılsun nazâr
Ahsen-i takvime veçhün̄ Ayetü'l lâhdur
4. Kâmetün̄ tûbâ yüzün̄ cennet lebündür sel sebil
Hem ruhun̄ hurşid-i nûrânî ve elnuñ mâhdur
5. HÂLETİ her kim düşerse derd-i 'aşka 'âkıbet
Gice gündüz dâyima kârı figân ü âhdur

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

-
31. Ü. 17b, Harfi'r-Râ' AE. 120, UZ.47, başlık yoktur.
2b. iderse:irerse UZ./ minnetdür:rahmetdür AE.UZ.
3a. cân:cânın UZ. 4b. sâlike çün uzletdür:sâlike
'uzletdür UZ. 5b.olana Hâleti:olana ey Hâleti UZ.
 32. Ü. 18a, AE. 120, UZ. 47.
2b. geldi ise bende:geldi bende Ü.
4b. hem ruhun̄:hem yüzün̄ UZ.
5b. dâyimâ kârı:anun̄ kârı AE.UZ.

1. Çeşm-i siyehün câm ü dile gânzeler eyler
Her gânzesi dil mülkini zîrû zeber eyler
2. Bir kûşei derdüñle gönül mesken idinmez
'Işkun' dil-i divân_eyeye gel gör neler eyler
3. Kıl kat'ı ta'alluk bu güzer-gâh-ı fenâdan
Bu hâneda konan âhiri bil kim sefer eyler
4. Girdâb-ı belâda koma gel zevrâk-i cismi
Kurtarmağa cehd eyle ki lâbüd zarar eyler
5. Şâm-ü seher elden koma ey HÂLETİ âhi
Ol kâfire kim bile ki bir gün eser eyler

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün

(--./---./---./--)

34

1. Bizüm قالوا بى da yâr ile peymânumuz vardır
Görüp her şeyde Hakuñsun'ını seyrânumuz vardır
2. Semâ' ü zevk ile ey dil geçer evkâtumuz her dem
Bu devr-i bi-karâr içre ne hoş devrânumuz vardır
3. Nedür bunca cefâlar câna şahim yok mı ansafun
N'ola ger 'âşik olduksa bizüm de cânumuz vardır
4. Bizi ey döstlar şanman' firâk-ı yâr ile tenhâ
Hayâli nün hayeli gibi bir mihmânumuz vardır
5. Ne gam ey HÂLETİ yog ise bizde devlet-i dünya
Cihânda bir Emir Ahmed gibi sultânnumuz vardır

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

(.---/.---/.---/.---)

33. Ü. 18a, AE. 121, UZ. 48,
3b. sefer:güzer UZ.4b. cehd:sa'y UZ.
34. Ü. 18a, AE. 121, UZ. 48,
4a. tenhâ:tühâf UZ.
5a. Ne gam ey HÂLETİ yog ise bizde devlet-i dünya:
Ne gam yog ise bizde HÂLETİ çün devlet-i dünya UZ.
34. 1a. Sûre:VII, Âyet: 172

1. Bağlama dünya ya dil aldanma bir virânedür
Devletine itibar etme kırî efsânedür
2. Hîlesi çokdur vefâsı yokdur aşlâ anuñ
Zâl-ı dünyâ ya gönül virmez o kim merdânedür
3. 'Akıl oldur cümle varlıktan geçüp 'uryân ola
Uslu sanmañ dil viren bu fâniye divânedür
4. Şûreti ma'âmûr olursa gam degüldür âkabet
Ol kişünün vaz'ü ahlâk-ı dervişânedür
5. Anlamaz kimse hayâlin sa'y ile hergiz anuñ
Intisâbı HÂLETİ nün bir ulu sultânadur

Fâ'ilâtun Fâ'ilâtun Fâ'ilâtun Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

1. Ol Ahmed-i muhtârumuz 'ışk ehlinün sultânıdur
Hem ma'den-i mihr-ü vefâ lûtf-ü mahabbet kânıdur
2. Eglencesi 'ışk ehlinün dâyim hayâlidür veli
Hem gülşen-i hüsnî anuñ 'âşıkıların seyrânıdur
3. Her kim anâ 'âşık ola şûride vü şeydâ olup
Başı açuk yalın ayak zâr ile serger dânidür
4. İhyâ olur nutk-ı şerifinden nice biñ mürdeler
'İşk ehlinün cânânıdur derd ehlinün dermânıdur
5. Her kim görürse bir nazâr yüzün anuñ kılmaz karar
Ey HÂLETİ 'âlem kamu gün yüzünün hayrânıdur

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün
(---./---./---./---)

-
35. Ü. 18b, AE. 121, UZ. 49,
2a. aşlâ anuñ: anuñ aşlâ UZ.
4a. degüldür: degül AE.
5a. anlamaz kimse hayâlin sa'y ile hergiz anuñ:
anlamaz hergiz hayâlin sa'y ile kimse anuñ UZ.
 36. Ü. 18b, AE. 122, UZ. 49,
1b. mihr ü vefâ lûtf ü: lûtf-ı vefâ mihr-i AE.UZ.
4a. nutk-ı şerifinden: nutk ile her dem UZ.
5b. kamu gün: kamu gül UZ.

1. Can murgına bu cism-i hâki ki bir kafesdür
Bu kayd-ı bend-i tenden kurtarmamak abesdür
2. Kâf-ı kana'at içre ankâsı ol cihânun
Lezzât-ı dehr-i duna aldanma o megesdür
3. Dil bülbüline har-ı gülzâr-ı yâr hoşdur
Işk-ı mecâzî anı şanur ki hâr-u hasdür
4. Bu nakş-ı kâinata dil virme kim fenâdur
Dâyim evâmîrile gel kâyim ola besdür
5. Ey HÂLETÎ bu çerhuñ yok zerrece bekâsı
Dünyâ ta'allukından cehd it özüñi kesdür

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ ilâtün
(---./-.-./---./-.-.)

1. Aç gözün şun'ı Hudâ her şeyde hâzir oldu gör
Yirde gökde her ne var anlara mescûd oldu gör
2. Sırr-ı âbsin turyüri فالوبى ikrârına
Hakk ile cedduñ ezelde nice ma'hud oldu gör
3. Secde kıldı emr-i Hak ile melâik Âdeme
Arada ibâ kılup İblis mardûd oldu gör
4. Girra olma 'ömre kim geldi vü gitdi niceler
İsm ü resmi kalmadı 'alemdede nâ-bûd oldu gör
5. Dûd-ı âh-ı HÂLETÎ eflâke irdiey şanem
Micmer-i 'ışkun' da bağı yanmada mûm oldu gör

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-.-./-.-.-./-.-.-./-.-.)

-
37. Ü. 19a, AE. 122, UZ. da yoktur.
4b. ola:ola ki AE.
 38. Ü. 19a, AE. 122, UZ. 50,
1a. hâzir:mevcud AE.UZ.
5a.dûd:ud UZ.4 UZ. da yoktur.
38. 2a. Sûre: VII, Âyet: 172

39

1. Benli gün terk eyleyüp derviş olup ol haksâr
Geç ferâgat kûşesine 'uzlet eyle ihtiyâr
2. Yirde gökde her ne varsa sende şun'ın câmi' ol
Kaçre-veş bulanma zerre gön'lüne kınsa gubâr
3. Cümle deryâlar saña aksen tefâvüt itmesün
Dâyimâ bahr-i muhiţ ol 'âlemi eyle medâr
4. Geç bu keşretten olup vahdet makâmunda mukim
Kimse keşret içre yâri eleyemez der-kenâr
5. Dâyimâ ey HÂLETİ gel kendüni mesrûr tut
Çekme gam bir zerrece 'âlem degüldür ber-karâr

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

40

1. Nedür ey dil yine rüsvâlugın var
Hevâ-yı 'ışk ile şeydâlugın var
2. Mahabbet çür'asın nûş eyleyelden
Harâbatı olup rüsvâlugın var
3. Gözün yaşı çihâni gârke virdi
Dilâ cûş eyledün deryâlugın var
4. Beni Mecnûn-misâl itdi bu zülfün
Yine cânâ saçı Leylâlugın var
5. Nedür âfet bu kadd ü çeşm ü ebrû
'Aceb ra'nâ aceb zibâlugın var
6. Serâser benden olmuşdur bu 'âlem
Bugün İskender ü Dârâlugın var
7. Nazer it HÂLETİ-i hâk-i pâya
Ki ol irmez katı a'lâlugin var

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(----/----/---)

-
39. Ü. 19a, AE. 123, UZ. 51.
1a. benlügen terk: benlügen mahf AE./
b. uzlet eyle:eyle uzlet AE.2a. sun'ın câmi' ol:
sun'un. câmi' olur UZ.
40. Ü. 19b, AE. 123, UZ. da yoktur.
1b. şeydâlugın:rüsvâlugın AE.7a. hâkîpâye:
hâk-sâre AE.

41

1. Ey mazhar-gül saña müfevvez kamu tedbir senüñdür
İnkâr idemez kimse senün hükmüne takdir senüñdür
2. Bu hâl ü bu akvâl ü bu ef'âl ü bu cezbe
Heb dilde olan 'ışk ile bu hâlet-i te'sir senüñdür
3. Halk eyledün insani o nakkaş sîn ki ne şüphe
Bu resm ü bu eşkâl ü bu tahrîr senüñdür
4. Mevcûdu 'adem ism-i müsemmâ kamû bu gaybu şehâdet
Her veçh ile 'âlemde bu debdil senüñdür
5. 'Âlemde senün olmasa emrün söze kâdir mi olurdu
Bu HÂLETÎ den şâdir olan ma'nide takrir senüñdür

Me'ûlü Me'â'ilü Me'â'ilü Me'â'ilü Fe'ûlün
(---./---./---./---./---)

42

1. Vaslun habibüm eyle müyesser
Hicrünle oldı hâlüm mükedder
2. Ey hıvace 'aklun varise dehri
Bir pula alma göçmek mukarrer
3. Çirkin sıfat dur behlük sıfatı
Derviş isen ol hâke beraber
4. Bî hûde sa'yün ne aşşısı var
Çün kim ezelde rizkun mukadder
5. Sensin Süleyman destünde hâtem
Olmuşdur 'âlem saña mussaḥḥar
6. Kalbünî şâf it geç mâsivâdan
Olmak dilersen pâk ü muṭaḥḥar
7. Bu yolda ser vir serverlük eyle
Ey HÂLETÎ sen sır virme ser ver

Müstef'ilâtün Müstef'ilâtün
(---./---./---)

-
41. Ü. 19b, AE. 123, UZ. 53,
3.4. beyitlerin sırası değişiktir. AE. UZ.
 42. Ü. 19b, AE. 124, UZ. 51,
6a. geç: gel UZ.

1. 'Âlem-i Vahdet meyinden içmişem peymâneler
Meskenümdür dōstlar Şimdi benüm virâneler
2. Virme gönüñüñ âkil isen bu fenânun mülkine
Baş eger mi bu fenâ dünya ya hiç merdâ neler
3. Bulmağ ister sen eger her veç ile cânânunı
Gel berü ol 'âlem-i vahdetdedür cânâ neler
4. Bahr-i vahdet içre gavvaş oluban daldım veli
Bulmuşam ol bahr-i vahdetde nice dürdâneler
5. Han kâh-ı Gülşenîde şubh u şam ey HÂLETÎ
Göge irdi hây ü hüy-ı nâ'ra-i mestâneler

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

1. Tâze tâze sineme 'ışkuñla yakdum dâğlar
Eşk-i çeşmim nice demler dūrki durmaz çağlar
2. Dil virelden sen saçı Leylâ ya Mecnûn-veş gönül
Anun için bu cihânda câyı oldı dağlar
3. Hasta-i 'ışk olalı hâlüme rahm itmez tabîb
Dōstlar bi mâr hâlini kanda bilsün sağlar
4. Kanı ol dem yâr ile tağ üsti baña bağ idi
Hey diri gâ kendi ol eyyâm ile ol çağlar
5. Yara ey bâd-ı sabâ billâh dikim leyl ü nehâr
Firkatunden HÂLETÎ biçâre turmaz ağlar

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' lün
(-.-./-.-./-.-./--)

-
43. Ü. 20a, AE. 120, (1.beyit var) UZ. 52,
1b. Şimdi benüm: Şimden gerü benüm UZ.
2a. gönüñ: gönül Ü.AE.
44. Ü. 20a, AE. 125, UZ. da yoktur.

1. Murg-i dil 'ankâ anâ 'ışk ise Kuh-Kâfdur
Anda pervâz itmeyenler sözleri hep lâfdur
2. Kalmadı t̄âkat cefânı çekmege şâyed ölem
Pâdişâhum bendeñe cevrün yeter inşâfdur
3. Gösterür yüz kanda kim bakşam tecelliyât-ı Hâk
Jeng-i gamdan tâ-ezel âyine-i dil pâkdur
4. Bende-i hâliş geçinmek lâ-cerem lâzım degül
Herkesi fehm eylemek de kalbümüz şarrâfdur
5. 'ışk ile ey HÂLETÎ dâyim geçür evkâtunı
Nakd-ı 'ömr-i yok yere şarf eyleme ısrâfdur

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.---/--.---/--.---/--.---)

1. Yine Mecnûn gibi divânelük var
Şarâb-ı 'ışk ile mestânelük var
2. Yunup yakılmadır herdem murâdum
Cemâlün şem'ine pervânelük var
3. Zen-i dehrün vücudı yok katumda
Göñlümde Hâk bu kim merdânelük var
4. İdelde 'ıškuñ ile âşınâluk
'Akıldan tâ-ezel bigânelük var
5. Gedâsın suretâ ma'nide ammâ
'Aceb ey HÂLETÎ şâhânelük var

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(.---/.---/.---)

-
45. Ü. 20b, UZ. 53 (1.2. beyitler var) AE. de yoktur.
1a. 'ışk ise: 'ışk itse UZ.
 46. Ü. 20b, UZ. 54, AE. de yoktur.
1ab. UZ. da yerleri değişiktir. (ba)
2b. Şarâb-ı 'ışk ile mestâ nelük var:
Cemâlün şem'ine pervânelük var, UZ.
4a. 'ıškuñ ile: 'ışkla UZ.

1. Gözümden şanma kim her dem benüm câri olan nemdür
Şeb-i firkatda kan ile lebâ-leb sâgar-ı cemdür
2. Dü-çeşmüm yaşına rahm it nazar katı eyleme benden
Gel ey serv-i revân sensüz gözüm yaşı akar demdür
3. Havâ-yı ışkdan hâli degüldür bir nefes mevci
Dem-âdem cûş ider gönülün aceb baır-i mu'azzamdur
4. Ne kahruñdu şikâyet var ne lûtfuñdan ferâgat var
Baña senden gelen hoşdur eger şehd ü eger sem dür
5. Okunsa nola eş'ârũñ denilse saña sellemâ
Tarık-ı ışk da ey HÂLETÎ tab'un müsellemdür

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---/.---/.---)

48

1. Nâr nedür nûr nedür cennet-i ma'mûr nedür
Musâ nedür Tûr nedür ins ü peri hûr nedür
2. Nefy ile igbât nedür ışk ile hâlât nedür
Keşf ü kerâmet nedür bende-i me'mûr nedür
3. Mân ü nûk ü şat nedür şems ü bu zerrât nedür
Mazhar-ı âyât nedür kulle-i menşûr nedür
4. Şâhib-ı tedbir nedür beste-i zencir nedür
Âteş-i şeb-gir nedür nâzır u manzûr nedür
5. Seb'a-i sey yâr nedür kün-be-i devvâr nedür
Penç ü şeş ü çâr nedür mücrim ü mağfûr nedür
6. Ab ile bünyâd nedür hâk ile icâd nedür
Âteş ile bad nedür nefh olunan sûr nedür
7. Div ü peri cân nedür taht u bu eyvân nedür
Mühr-ü Süleyman nedür mâr nedür mûr nedür
8. Münkire inkâr nedür küfr ü bu ikrâr nedür
Hem-dem-i ebrâr nedür Dârı ile Mansûr nedür
9. Guşsa nedür şâd nedür bende vü âzâd nedür
HÂLETÎ feryâd nedür gam kin ü mesrûr nedür

Müfte'ilün Fâ'ilün Müfte'ilün Fâ'ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

47. Ü. 20b, UZ. 64, AE. de yok.
1a. her dem benüm câri olan nemdür: câri olan her dem
benüm nemdür UZ. 2a. rahm it nazar: rahm-i nazar UZ.
4b. şehd: zehr UZ. 5a. eş'ârũñ: ebyâtuñ UZ./ ışkda:
sırde UZ.
48. Ü. 21a, AE. 127, (I. beyit eksik) UZ. da yoktur.

1. Eyleyen dâyim nedür esmâ-i külli den zühûr
Gösteren mâhiyyetin her zerre içre bi-kuşûr
2. Sırr-ı âb-sın bi-vücûda bil neden irdi vücûd
Mazhâr-ı eşyâ nedür hikmet nedür buldı şu'ûr
3. Şânı ermişken zevâle ol nedendür bi-zevâl
'Âlem-i imkân seyreyle الى يوم النشور
4. Ol nedendür akreb iken anâ من جبل الوريد
İktizâ-yı muktezâ ide feemmâ anı dūr
5. Gayr ı ister gayr a vârmez gayretin gayrı nedür
HÂLETÎ besdür ki keşf olına bu sırr-ı gayur

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(---/---/---/---)

50

1. Bûy-ı zülfünî şabâ getürür
Rûh-ı insâna bir gidâ getürür
2. Ey gönül uyma bir nefes 'ışka
Dili şeydâ ider hevâ getürür
3. Korkum oldur ki kâkül-i dilber
Ser-i 'uşşâka bir belâ getürür
4. Gark ider 'âlemi gözüm yaşı
Dem-be-dem bana mâcerâ getürür
5. Teşnelük cânâ eyledi te'şir
Kanı bir şefkât ıssı mâ getürür
6. İtme red HÂLETÎ i kapuñdan
Cânını yolunâ fedâ getürür

Fâ'îlâtün Mefâ'îlün Fe'îlün
(---/---/---)

-
29. Ü. 21a, AE. 127, UZ. da yoktur.
2b. hikmet nedür:hikmet neden AE.
50. Ü. 21b, AE. 127, UZ. da yoktur.

51

1. Ten serâ-sandagla altun benekli câmedür
Şerh-i hâlüm yazmağa gûyâ zebânüm hâmedür
2. Keşf-i râza ışık idersem ahidüp bi-ihitiyâr
Haşşa dur mutlak sözüm şanmañ gürûh-ı 'âmedür
3. Dest-bûsi yâre mâni'dür diyu mân-ışıyâm
Şimdi 'uşşakun' ümidi ey gönül bayrâma dur
4. Bilmezem kim nice dem hâl-idilüm dil dâr ile
Nâz u istignâsı dâyim bu dil-i nâ-kâmedür
5. Câna te'gir eyledikce istiyâk ey HÂLETÎ
Hâlümi 'arz etmege tûmâr-ı'şî'rüm nâmedür

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

(-.-./-.-./-.-./-.-)

52

1. Destüm de lebün yâdına pe ymâne gerekdür
Ayaklara düştüm der-i mey-hâne gerekdür
2. Mecnûn gibi taglara düşdi bu deli gönlüm
Meczûb-ı mey-i ışık ile mestâne gerekdür
3. Derviş ola gör kayd ile gel olma mukayyed
'Arif geçinen halk ile bigâne gerekdür
4. Mihmân-ı Hudâyuz bu güzef-gâh-ı fenâda
Lütf ü kerem-ü nîmeti mihmâne gerekdür
5. Eglencedür üftâdelere defter-ü nazmum
Tarz-ı gazelüm HÂLETÎ rindâne gerekdür

Mefû'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

(---./---./---./---)

-
51. Ü. 21b, AE. 128, UZ. 54,
2a. idersem ahidüp: idersem idüp Ü.
iderhem ah idüp UZ. 4a.nicede: nice ola UZ.
5b. nâmedür: hâmedür UZ.
 52. Ü. 21b, AE. 128, UZ. 103,
2a. düşdi: düşüp Ü. AB 3a. mukayyed: mükedder UZ.
5a. Üftadeler veli eglencedür defter-i nazmum .ü
Ü. de 4. beyit yoktur.

53

1. Gayret-i gayret de kaldı her ki bi-gayrettedür
Vech-i âsâr üzre irmez dest kim şiddettedür
2. Şeş-cihetden ma'rifet remzine mâlik olalı
Pâ-bürehne kim bu şüret erzel-i kisvettedür
3. Mebdel-i vech-i hayâlât andadur eyler şudür
Bî-tek ü tenhâ o bi-hayl ü haşem 'izzettedür
4. Dâne-i kendüm-nümâdur şüretâ Fa'z-ı Hurûf
Penç ü şeş bu sivüdû gar k-iyem-i himmettedür
5. Reng-i biçûn ile olmaz muttasıf ey HÂLETÎ
Ol ki sadrenkile melbûs oldu şad-şillettedür

Fâ'ilâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(---/--/--/--/--/--)

54

1. Meylüm hemişe sâ'ye-sıfat hâk-i pâyedür
Şanma görünen ayagun altunda sâyedür
2. Hâk-i rehünde dürr-i cevâhir nisâr idem
Nakd-i sirişkim iki gözüm bi-bahânedür
3. 'İzzet yeter sürem yüzümi hâk-i pâyına
Yaşdandugum ışık ki bir ulu pâyedür
4. Halât-ı 'ışk ile nola Mecnûn-misâl olam
Leylî saçun itâ'esi ben mübtelâyadur
5. A'dayı bed' akideden ey HÂLETÎ ne bâk
Gam çekmez ol ki yâr ışığıfde himâyedür

Mef'ûlü Fâ'îlâtü Mefâ'îlü Fâ'îlün
(---/--/--/--/--/--)

-
53. Ü. 22a, AE. 129, UZ. 56,
3b. o bi-hayl ü: özü hayl ü AE.rûz-ı hayl ü UZ.
5b. ol ki:oldı Ü.E. UZ./melbûs:me'nûs UZ.
54. Ü. 22a, AE. 129, UZ. 56,
2a. nisâr idem:nisâr itdim AE. UZ./b. bi-bahânedür:
bi-nihâyedür AE. 3b. yastandugum:yassandugum UZ.
5a. a'dayı bed': a'dayı bil Ü. a'dayı akideden UZ.

1. Pertev-i mihr-i ruhuñ şevk-ı maḥabbetdendür
Hâksâr olduğumuz yol ki rif'atdendür
2. Bizüz ol kâf-ı kana'atde bu gün müstağni
Tab'ımız nola bülend olduğu himmetdendür
3. Kûy-ı cânânda gören gözlerümün yâşıdur
Nildür akduğu ser-çeşme-i hayvândandur
4. 'Işka inkârı komaz 'ömri riyâ ile geçer
Bilmedük zâhid-i nâdânıne milletdendür
5. HÂLETÎ yakdı cihân halkını hep sûz-ı dilün
Saña bu sûz-ı dil-fürüz ne hâletdendür

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(...--/...--/...--/...--)

1. Hilâl ebrûsınun 'aksın şanurum gökde mâhidur
Yahud deryâ-yı cennetde turur şekl-i mâhidur
2. Degül encüm bu tâk-ı lâciverdi üzre 'uşşâkun
Felekde görinen yir yir şerâr-ı dūd-ı âhidur
3. Dil â 'uşşâk ile ser-menzil-i maksûda 'azm itsen
Kadd-ı bâlâsı yarun kâküliyle tuğ-ı şâhidur
4. N'ola aşhâb-ı dil yaşdânsalar ger âsitânunâda
Kapun erbâb-ı 'ışkun ka'be hakkı secde gâhidur
5. Cihânda HÂLETÎ nün eyleyen râz-ı derûnın fâş
Nihânî küşe-i çeşm ile gâhi bir nigâhidur

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.----/.----/.----/.----)

-
55. Ü. 22a. AE. 129, UZ. 57,
2b. nola:böyle UZ. 3a. cânânda:cânda UZ./
b. hayvandandur:cennetdendür AE. UZ./serçeşme-i:
çeşme-i der AE. 4b. bilmedük:bilmezüz UZ.
 56. Ü. 22b. AE. 130, UZ. 63,
1a. şanurum:şandum UZ. yahut deryayı cennetde turur
şekli mâhidur: yahut deryâyı hüsnünde turur bir şek-
li mâhidur AE. yahut deryâyı hüsn içre durur bir şek-
li mâhidur UZ. 5a. cihânda:cihana Ü.AE.

1. Eyle nazâr hakîkate ayn-ı zuhûr-ı gör
Ma'v eyle gayr-ı nesne' i Rabb-ı gafûrı gör
2. Her ne gelürse cânib-i Hakdan rızâ virüp
Gûş eyle Hak kelâmını عبا شكورا gör
3. Dahl itme şâfi, ehl-i dilün içdüğü meye
Gayrı tahûr dime شرابا طهورا gör
4. Kesme ümid-i rahmeti وجهها من الوجوه
Kılma nazâr günâha عفو غفوري gör
5. Bezl itdi cümle vârim yoluında HÂLETÎ
Ma'ni' i remzi حصل ما في الصدور gör

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

(--./--./---./--)

1. Çekildi cümleden dil 'uzleti var
Cihâna şanına hergiz minneti var
2. Yüzün sür âsitânı Gülşenîye
Gönül mir'âtınun çün şafveti var
3. Tabibün derde şabr it didüğünden
Gönül gam yime şâyed hikmeti var
4. Yer eyler hâki-pâ y-ı yâre serde
Başında her kimün kim devleti var
5. 'Acab mi ey peri mestâne düşsem
Şarâb-ı 'ışkuñun keyfiyyeti var
6. Yüz urup pâyine düşdükde yârün
Didi üftâdenün bir hâleti var
7. Lebün esrârınun fikrinde ey meh
Ziyâde HÂLETÎ nün hayreti var

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün

(.---/.---/---)

57. Ü. 22b, AE. 130, UZ. 57,

4a. kesme:ger UZ.

58. Ü. 22b, AE. 131, UZ. 59,

2a. yüzün sür âsitânı: yüzün âsitânı, Ü.

3a. didigünden:didigünde UZ.6b. üftâdenin:
üftâde UZ.

57.2b.Sûre:XVII,Âyet:3, 3b.Sûre:LXXVI, Âyet: 21

59

1. Âfitâb-ı şeref cemâlündür
Mâh-i nev-i tal'at hilâlündür
2. Eyleyen 'âleme tecelli-i hâş
Bugün ol hüsn-i bâ-kemâlündür
3. Beni hûn-âbe eyleyen gark-ı âb
Kûşe-i çeşm ile celâlündür
4. Nazar it hâki-pâye düşdükce
Dil-i uftâde pây-mâlündür
5. HÂLETÎ ye bu günc-ı 'uzletde
Gönül eglencesi hayâlündür

Fâ'îlâtün Mefâ'îlün Fâ'lün
(-.-./.-./--)

60

1. Şanma dünyâ yı cây-ı râhatdür
Her gelen mübtelâ-yı mihmetdür
2. Eyle kesb-i ma'ârif elde iken
Fırşatun ey gönül ganimetdür
3. Emr-i ma'rûf ü nehyi münker ile
Şimdi maqşûd edâ-yı hizmetdür
4. Olı gör tâ bi'ö emr-i şer'ı
Gönül âyinesine şafvetdür
5. HÂLETÎ bil sa'âdet-ı dâreyn
Pîr-i dergâhına maḥabbetdür

Fâ'îlâtün Mefâ'îlün Fâ'lün
(-.-./.-./--)

-
59. Ü. 23a, AE. 131, UZ. 59,
3b. celâlündür: cemâlündür UZ.
4b. üftâde: üftâdedür UZ.
60. Ü. 23a, AE. 131, UZ. 60,
1a. cây-ı: câh-ı UZ.
3a. münker ile: münker kıl UZ.
5a. Hâleti sa'âdeti: Hâleti bil sa'âdeti UZ.

1. Bir kimse yok ki derd ü mahabbet esiridür
‘Âlem hemân riyâset ü devlet esiridür
2. Kalmadı gitdi ma‘niye hergiz nazarları
Halk-ı zamâne cümlesi şûret esiridür
3. ‘Işk ehli ol dürür ki murâdıniterk ide
‘Arz-ı murâd iden kişi şehvet esiridür
4. Ten-perver olma virme kesâfet vücûdına
‘Arif odur ki fakr ü kana‘at esiridür
5. Yâ Gülşeni cenabına yüz sürdi HÂLETİ
Eyle nazar fakirüne himmet esiridür

Mef‘ûlü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün
(--./--./--./--.)

1. Mahabbet tekge gâhında nice dil-dâdeler vardur
Mukayyed ol, mamışdün yâyile âzâ deler vardur
2. Sen ol sultân-ı ‘âlemsin ki şâhum âsitânuñda
Fenâ-yı ihtiyâr itmiş nice şehzâdeler vardur
3. Görüp reftârını bir serv-i bâlâ ya nazar şalmaz
Yoluñda sâye-veş pâ-mal olur üftâdeler vardur
4. Şakın dahl itme zâhid hem-nişinân-ı harâbâta
Degül hâli bu ‘âlem şâhib-i seccâdeler vardur
5. Görüp mestâneler bu HÂLETİ-i sûfi ‘ayb itme
Mahabbet bezmine gel sen de gör ne bâdeler vardur

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün
(.---/.---/.---/.---)

-
61. Ü. 23a, AE. 132, UZ. 58,
3a. murâdını:muradâtı AE.UZ.
4. beyit yoktur. AE.
 62. Ü. 23b, AE. 132, UZ. 61,
5a. Hâletî-i sûfi: Haleti-i ‘ayb itme AE.

1. Olmuşam vâlih ü ser-mest ü harâb evkâr
İşk bu hâlete irgürdi beni âhirikâr
2. İttihâr-ı dil ü can 'ışk iledür 'âlemde
Ben nice eyleyen süz-ı derûnumu izhâr
3. Ko beni derd-idil ü 'ışk-ı habib ile tabib
Baña şimden girû zahmet çeküp itme: timâr
4. Korkarum bir dem içinde ~~ide~~ 'âlemleri gark
Nice demdür akıdur yaşı bu çeşm-i hûn-bâr
5. Kendüni 'ışk ile yâd itdüri gör 'âlemde
İster isen' kala ey HÂLETİ senden âşâr

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

1. Gönülde âteş-i 'ışk ile yanmış tâze dâğum var
Benüm bu tekve-gâh içre söyünmez bir çırağum var
2. 'Acab mi küşe-i 'uzletde dâyim itikâf itsem
Benüm bu kâyinâtın kâr ü bâzundan ferâğum var
3. Fenâ fi'llâh dur sa'yum tecerrüd ihtiyâç itdüm
Ne bir yer de mekânım var ne bir yirde turâğum var
4. Baña olmaz mukâbil kimse meydân-ı muhabbet de
Elümde tîg-ı himmet gibi bir yolun yerâğum var
5. Benüm ey HÂLETİ bu bâba 'arâ-ı ihtiyârum yok
Cenâb-ı âsitân-ı Gülşeni gibi ocâğum var

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---/.---/.---)

-
63. Ü. 23b, AE. 132, UZ. 62.
3b. itme:itme Ü.
4a. içinde ide 'âlemleri: içinde 'âlemleri Ü.
 64. Ü. 24a, AE. 133, UZ. 61.
1a. gönülde:gönüldür UZ.
2b. benüm bu kâyinâtın:benim bu kayinât ü AE.
benim kayinâtın UZ.

65

1. Bülbül gibi feryâd ü figanum seheridür
Âh eyle düğüm derd ü gam-ı 'ışk eşeridür
2. Yanup tutuşur nâr-ı mahabbetle vücûdum
Encüm degül eflâkde âhum şereridür
3. Bir şey ile 'ârif odur olmaya mukayyed
Terk eyleye 'ışk ile eger cân ü seri dür
4. Bil saff-ı ni'âli özüne mesned-i 'izzet
Ol'ârif-i bi'llâh olam abdâl beridür
5. Ey HÂLETİ tâliblere iksir-i se'âdet
Bir himmet ile mürşid-ikâmil nazarıdur

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün
(---./---./---./---)

66

1. Cânib-i Hakkâ inkıyâdum var
'Avn-i Mevlâ ya istinâdum var
2. Şıfat-ı buğza vardur inkarum
Cümle eşyaya i'tikâdum var
3. İderem râm idem diğü gayret
Dâyimâ nef ile cihadum var
4. Olmuşum sâlik-i tarîk-ı fenâ
Reh-i 'ışk içre bir murâdum var
5. Münkir inkâr iderse bâküm yok
HÂLETİ pire i'timâdum var

Fâ'ilâtün Mefâ'ilün Fâ'lün
(-.-.-/.-.-/---)

-
65. Ü. 24a, AE. 134, UZ. 63,
2a. tutuşur:tutuşur, Ü.AE.
4a. mesned-i 'izzet: päye-i 'izzet UZ.
66. Ü. 24, AE. 124, UZ. 60
4a. fenâ:fenâya UZ.

67

1. Hevâ-yı 'ışk ile hoş başumuz var
Bizüm 'ışk adlu bir cynaşumuz var
2. Tecerrüd ihtiyâr itdük cihânda
Ne bir köhne haşır u taşumuz var
3. Benüm gibi gamuñ yir var mı 'âşık
Gamuñdan özge şanma aşumuz var
4. Cihânı gark a virdi eşk-i çeşmüm
Akar Ceyhûn-misâl i yaşumuz var
5. Maḥabbet meclisinde HÂLETİ-veş
Ne bir rind ü ne bir kallâşumuz var

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(.---/.---/.)

68

1. İçdügüm bâde-i hâki kidür
Naşş-ı kat'ı sözüm dakikidür
2. Gitdügüm şâh-ı râh-ı mâ'nidür
Enbiyâ evliyâ tarikidür
3. 'Azm-ı râh-ı Hakikat eyleyenün
Hak te'âlâ anuñ refikidür
4. İbn-ı âdem ki var kalil ü kesir
Cümleten rahmetün garîkidür
5. HÂLETİ nûr olursa şâfi ne tañ
Nâr-ı 'ışkuñ ezel harîkidür

Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün
(...--/.--:-/..-)

-
67. Ü. 24b, AE. 134, UZ. 62,
2b. haşır u taşımız:haşır u şânımız UZ.
68. UZ. 58, Ü. AE. de yoktur.

1. Müride lâzım olan pirine-irâdetdür
Turup oturduğı şeyhün bilün ibâdetdür
2. Belâ irerse Hudâdan safâ sürüp sabr it
Ne gelse cânib-i Hâk dan kula 'inâyetdür
3. Ölür gider komaz inkârını Hâkka münkir
Ben ani añlamadum hâşılı ne millettür
4. Cemâl-i pâkini görmek Hayalinün her gün
Cihanda añlar iseñ bir ulû se'âdetdür
5. Bu cezbe ile semâ ve bu zevk ile irşâd
Bilürmîsin bu nı ey HÂLETİ ne hâletdür

Mefâ'ılün Fe'ılâtün Mefâ'ılün Fâ'lün
(.-.-/...--/.-.-/--)

1. 'Işkına bugün şûriş ü divânelüğüm var
Yâd-ileb-i cânân ile mestânelüğüm var
2. Sûretle benüm keyf-i mey-i 'ışk ile serhuş
Ma'nide bugün 'âkıl ü ferzânelüğüm var
3. Bâtında benüm gene-i tılsımât-ı hakâyık
Zâhir de bur gönlüm gibi virânelüğüm var
4. Her şeb tolanur hâli degül kuyuñı gönlüm
Şems-ı rûhinuñ şevkına pervânelüğüm var
5. Kurbiyyete mazhar olalı ehl-i yakinem
Ey HÂLETİ şanma beni bigânelüğüm var

Mef'ûlü Mefâ'ılı Mefâ'ılı Fe'ulün
(---./...-/...-/...)

69. ÜZ. 46, Ü. AE. de yoktur.

70. ÜZ. 56, Ü. AE. de yoktur.

71

1. Her kaçan kim yanuma biñ nâz ile cânân gelür
Şanasın ey dil hemân bu mürde cisme cân gelür
2. Ben nice hayran-ı sergerdân-ı zâr almayayın
Karşudan ol serv-i kâmet gözleri mestân gelür
3. 'Işk dan her giz haberdan olmayan âdem degül
Ma'ni de hayvan durur ol şûretâ insan gelür
4. İtme dervişâne ey münkir hakaretle nazar
Hân-kâh-ı Gülşenidür bunda çok sultan gelür
5. Derde şabreyle şikâyet eyleme dil-dârdan
Cânib-ı Hakdan sañe ey HÂLETİ dermân gelür

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

72

1. Akşa gözden yaş ile hem dem elünden ne gelür
Olmadıñ hem ey yüzü gül hem-dem elünden ne gelür
2. Kalmadı çâre meger terk-i diyâr eyleye sin
Çekeyin hasretini her dem elünden ne gelür
3. Tâli'um yok nideyin gayre vefâ baña cefâ
Eger öldürse beni gam hem elünden ne gelür
4. Nerde kim görse beni ol yüzi gül yüz çevirür
Bakmaz oldı yüzime bir dem elünden ne gelür
5. HÂLETİ vuslatı himmet baña itmez ol yâr
Âteş-i hecre eger yansam elünden ne gelür

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

71. UZ. 48, Ü. AE. de yokur.

72. UZ. 52, Ü. AE. de yoktur.

73

1. Elâ ey rûh-ı rahmânî yüzün günden münevverdür
Ser-i sevdâ-yı zülfünden cihân cümle mu'attardur
2. Süleymân-i zamân sensin elünde hâtem-i devrân
Senün hükmünde ins ü cin cihân saña müşahhârdır
3. Nice vasf eyleyem bi'llâh seni ger bin ola dilüm
Kaşun tuğrâ kadün bâlâ yanağun verd-i ahmerdür

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---/.---/.---)

74

1. Câm-ı şarâb-ı ışık iç kim humârı yokdur
Gül-zâr-ı ehl-i ışık azm it ki hârı yokdur
2. Nâm u nişâni her kim ışıkla fark kılmaz
Nâm ü nişâni olmaz nâmûs (u) ârı yokdur
3. Vârın virüp cihanda ışık almayan yerine
Mâlik degüldür (ür) ol bir şey'e varı yokdur
4. Virüp metâ'-ı sırrı olmadı ol ki uhrâ
Pazar-ı kâsid ânun bil kesb ü kârı yokdur
5. Ey HÂLETÎ bu dehrün hâline olma gam-gin
Devr-i felekdür bu bir an karârı yokdur

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(---/---/---/---)

73. Ü.59, AE. 205, UZ. 124,

74. 2b. ins ü cin ü cân ü.(Eksik gaz.)

1. Hakkâ durur dâyimâ zikr ü münâcâtumuz
Anuñ ile keşf olur keşf ü kerâmâtumuz
2. İkiligi terk idüp birlik ile gelmeyen
Kör oluban görmedi remz ü işârâtumuz
3. 'Işk ile hem-dem olup 'ışk ile buldı Hakkı
'Işk ile dür dâyimâ çünkü makâlâtumuz
4. Çarha çıkar dâyimâ şayt ü şadâmız bizüm
Münkir olan ger şıfat anlamaz evşâtumuz
5. Şer' ile şâbit kadem olubanve gelmiyen
Anlamadı neydügin nefy ile igbatumuz
6. Bula hayât-ı ebed Hızır gibi dünya de
Her kime kim düşiser ayn-ı inşâyâtumuz
7. Top tolu kıldı 'ıyân gör bu cihân yüzini
Nür ile gark eyledi gün gibi zerrâtımız
8. Rızk ile halka şatan şeyh kerâmâtını
Yeg durur andan bizüm bellü harabâtumuz
9. 'Işk ile hâlet bulup Hâlete gelmeyen
Derk idemez neydügin HÂLETİ hâletumuz

Müfte' ilün Fâ' ilün Müfte' ilün Fâ' ilün
(--.-/--.-/--.-/--.-)

1. İçdük şarâb-ı 'ışkı mestâneler bizüz biz
Mecnûn gibi cihânda divâneler bizüz biz
2. Bu keşreti idüp terk bulduk makâm-ı vahdet
Halk-ı cihândan ey dil bigâneler bizüz biz
3. Şem'-ı ruhuña karşı her gice şubh olunca
Yanmağa 'ışk ile hoş pervâneler bizüz biz
4. Terk eyledük cihânda nefsümüz iktizâsın
Hakkuñ riyâsın ister ferzâ neler bizüz biz
5. Bu bî-vefâ zemânuñ naqşına virmedik dil
Ey HÂLETİ cihânda meselâ neler bizüz biz

Mef'ûlü Fâ' ilâtün Mef'ûlü Fâ' ilâtün
(--./-.-/--./-.-)

75. Ü. 24b, AE. 134, UZ. 64,

5a. şâbit kadem:şâhip kadem AE.

76. Ü. 24b, AE. 135, UZ. 120,

2a. bulduk makâm-ı vahdet:vahdet makâmına erdik AE.

4a. nefsümüz iktizâsın:nefs iktizâsın UZ.

1. Cân virmeyicek derd ile cânân ele girmez
Müşkil bu durur ol daği âsân ele girmez
2. Gülden ne biter gülşen-i 'âlemde habibüm
'Aşıklara hüsnüñ gibi seyrân ele girmez
3. Münkirlerüñ inkârına gam çekme ki zira
Küfr olmayıcak orada imân ele girmez
4. Sür devrüñi ihvân-ı şafâ ile cihânda
Kim buncılayın bin daği devrân ele girmez
5. Ey HÂLETİ sür yüzüñi dergâhına anuñ
'Âlemde Hayâli gibi Sultân ele girmez

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün

(--./--./--./--)

1. Sanmañ bizi bu 'âleme yabâne gelmişüz
Hakkuñ kemâl-ı sun'ini seyrâna gelmişüz
2. Redd eyleme kapuñdan eyâ sâh-ı zül-kerem
Dergâhuña ümid ile ihsâna gelmişüz
3. Mestüz mey-i mecâzi ile şanma döstüm
İçüp şarâb-ı 'ışkuñı mestâne gelmişüz
4. Feryâddan gel olmayalum bir nefes cüdâ
Bülbül gibi bu gülşene efgâna gelmişüz
5. Pervâne gibi şevk ile meclisde şevk çarhı urup
Yanmağa şem -ı hüsnüñe pes yana gelmişüz
6. Kesb-i ma'ârif itmege sa'eyle ey gönül
Kim 'alem-i şehâ dete irfâna gelmişüz
7. Meyl itmeyüp bu pirezên-i dehre 'âkıbet
Meydân-ı 'ışk a HÂLETİ mesdâne gelmişüz

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mef'ûlü Fâ'ilün

(--./--./--./--)

-
77. Ü. 25a, AE. 135, UZ. 66,
2a. gülden ne biter: gülden biter Ü./b. hüsnüñ gibi
seyrân: hüsnüñ seyrân UZ. 3a. gam çekme ki: gam çekme UZ.
78. Ü. 25a, AE. 136, UZ. 67,
4b. gülşene: 'âleme UZ. 5b. hüsnüñe: zülfine UZ.

1. Hemdem-i hem-nefes-i encümen-i irfânuz
Şeş cihetden görünür âyine-i devrânuz
2. 'Arşa-i ışka sūvâr olsa semend-i tâb'um
Tıg-ı himmetle n ola şaf-şiken meydanuz
3. Sâki-i kevser-ü ser-çeşme-i ehl-i tevhid
Bende-i hâlis-i fermân-ı şeh-i merdânuz
4. Şarşar-ı bâd-ı mahabbet e.sicek kûyünden
Sıfat-ı muttasıf-i berk-i hazanı lerzânuz
5. Şerfürû eylemezüz HÂLETİ biz ednâya
Kimse idrâk idemez bir şeh-i 'âli-şânuz

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

1. Keşf-i nikâb eyledi gün gibi mahbûbumuz
Muğrik-i nûr eyledi cânları matlûbumuz
2. Kûşe-i sırr-ı hafî menba'-ı kân-ı takî
Bâde-i ân mütteki sağar-ı meşrûbumuz
3. Cüm cüme-i ten teni cülcüle-i ma'nevi
Der teni ten Mevlevi lücce-i mahcûbumuz
4. Dâire-i vecd ü hâlkün-güre-i kılı kâl
Ba'is-ı ceng ü cidâl fitne-i âşûbumuz
5. Sûz-ı dil-i HÂLETİ âteş-i 'şkistdan
Kûşe-i halvet-pezir hâdi-i mergûbumuz

Müfte'ilün Fâ'ilün Müfte'ilün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

-
79. Ü. 25b, AE, 136, UZ. 68,
1a. hem-dem-i hem-nefes-i:hem-dem-i her-nefes-i UZ.
3b. şeh-i:şibh-i UZ.
80. Ü. 25b, AE. 136, UZ. 69,
3b. ten:tâ UZ./mahcûbumuz:mahbûbumuz UZ.

1. Şeb-i hicrûfde yanmada mûmuz
Gahî pervâne gibi ma'lûmuz
2. Ateş-i hışma yakma ey zâlim
Hak te'âlâ bilür ki mazlûmuz
3. Siretâ 'âleme 'iyân olduk
Sûretâ ışık içinde mektûmuz
4. Cümleten ehl-i 'ışka ser-defter
Levh-ı mahfûz içinde merkûmuz
5. HÂLETİ bulmuşuz visâl-i habîb
Şandılar kim haris-i mahrûmuz

Fa'ilâtün Mefâ'ilün Fâ'lün

(---/---/---)

1. Hem-dem(ü) hem-nefes-i ehl-i münâcâtuz biz
Menbe'-ı feyz-i hakâyık der-i hâcâtüz biz
2. Tâvir-i hân-kâh-Gülşenî ehl-i tevhid
Vâris-i irş-i ebed evc-i kerâmâtüz biz
3. Mazhar-ı sırr-ı Hudâ lem'a-i فيها مصباح
Vâkıf-ı 'ilm-i ledün nûr-i كشكات üz biz
4. Ba'is-i علم الاسماء yı Hudâ-yımüte'al
Nâzır-ı mevhibet-i metn-i kunûzâtuz biz
5. Tañ midur hâk-ı reh-i Ahmed-i muhtâr olsak
HÂLETİ gün gibi çün nûr-ı füyüzâtuz biz

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fâ'lün

(---/---/---)

-
81. Ü. 25b, AE. 137, UZ. da yoktur.
5b. şandılar kim: şandılar ki AE.
 82. Ü. 26a, AE. 137, UZ. 71,
1a.(ü) nüşhalarda yoktur./hem-nefes-ı:her-nefes-i UZ.
5. Ü. de yoktur.
82.3a. Sûre:XXIV, Âyet:35, 3b.Sûre:XXIV, Âyet:35
4a. Sûre:II, Âyet:31

1. Biz ki şol şû'bede bâz-ı felek-i devvâruz
Kimsenün'aybına nâzır degülüz settâruz
2. Yâ latîf ismine meşğul olalı 'âlemde
Zâhidâ sanma bizi mazhar-ı yâ kakhâruz
3. Şanumuz hâk ile yeksân mütekebbir degülüz
Bende-i hâlis-i fermân-berü yâ cebbâruz
4. Sâlikün bizden alur feyz-ı meşam-ı cânı
Bizdedür büy-ı me'âni-i Hudâ 'attâruz
5. Cümleten fenn-i hakikat bize keşf olmışdur
HÂLETİ râh-ı hakikatde bu gün gayyâruz

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fâ'lün
(---/---/---/---)

84

1. Ğam-ı yâre ezelden mübtelâyüz
Bizi bigâne sanma âşınâyüz
2. Kudûret yok gönül âyinesinde
Tecelli yât-ı mir'ât-ı safâyüz
3. Mahabbetden gönül hâli degüldür
Hakikat mazhar-ı lûtf-ı Hudâyüz
4. Gedâyüz sûretâ ma'nide Likin
Mahabbet mülketinde pâdişâyüz
5. Ğınâ sadrında müstagnilerüz biz
Harabâtilerüz ehl-i fenâyüz
6. Biz ol bâz-ı hümâ-pervâz-ı 'ışkuz.
Hemişe tâyir-i evc-i 'âlayüz
7. Mahabbet hânedânuz HÂLETİ biz
Esir-i bende-i Al-i 'Abâyüz

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(---/---/---)

-
83. Ü. 26a, AE. 137, UZ. 69,
3b. Ferman ber Ü. :Ferman ber Ü.AE.
5a. Hakikat:tarikat AE. UZ.
84. Ü. 26a, AE. 138, UZ. 70,
1b. sanma:sanman UZ. 5a. müstagnilerüz biz:müstagni-
cihândan UZ.7b. esir-i:emir-i UZ.

1. Mâyilüz gerçi ki her tâze nihâli severüz
Bülbül-i Gülşeniyüz biz gül-i âli severüz
2. Reh-i 'ışk içre n'ola kaddimüz olursa dutâ
Rûşenüz gün gibi ol kâş-ı hilâli severüz
3. Bize andan görünür nûr-ı tecelli-i Hudâ
Şâf dil 'âşıkıyüz hüsn-i cemâli severüz
4. Sek rakibüñ nola biz kaçmasağ isnadından
Şir-i ter kalle-i 'ışkuz o gazâli severüz
5. Evvelâ HÂLETİ inkâr olunur mı 'ışka
Âhiri sözümeñ bu ki me'âli severüz

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(-.-/--/...--/...--/...--)

1. Dûr olan 'âşık-ı dil-hasta melâle doyamaz
Hem-dem-i kurbuñ olan men'-i visêle doyamaz
2. Şimdi üftâdelerüñ sürme nazardan cânâ
Ezeli mañhar olan lûtf-ı celâle doyamaz
3. Garuzuñ nakd-i revân ise nazarda cânum
Çeşm-i mestüñ kime kim ola havâle doyamaz
4. Ne yiyen dil reh-i hicründe gamuñdan gayrı
Bu yola zâd-i cihân olsa nevâle doyamaz
5. HÂLETİ 'ışk ile bir hâlete varmışdur kim
Yitürür kendüzini vecd ile hâle doyamaz

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(-.---/...--/...--/...--)

-
85. Ü. 26b, AE. 138, UZ. 70,
2b. gibi ol: gibi o UZ. 3a. tecelli-i:tecâllâ-yı
UZ./b. 'âşıkıyüz hüsn cemâli: 'âşıkıyüz ol hüsn ü
AE.
86. Ü. 26b, AE. 139, UZ. 72,
3a. cânum: cânâ UZ.
4a. neyiyen dil: ne yinen dil AE, ne yiseñ dil UZ.

1. 'Âlemün cev̄r ü cefâsın bilürüz
Çekmişüz nice belâsın bilürüz
2. 'Izzet-i dehre mukayyed degülüz
Âhirü' l-emr fenâsın bilürüz
3. 'İşretin bezm-i cihânun̄ gördük
Neydügin zevk ü safâsın bilürüz
4. Hoş gelür meygede ehl-i derde
Hubdur âb u hevâsın bilürüz
5. Hasta-i 'ışk olanun̄ hikmetle
HÂLETİ dâr-i şifâsın bilürüz

Fâ' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün
(---/---/---)

1. Âh kim yandurdu âfâkı dil-i sûzânımız
Eylemez hergiz teraḥḥum n'idelüm cânânımız
2. N'eyleyem hiç añalamaz hâlüm benüm ol dil-rübâ
Göklere ırgürdi Ḥakkâ nâle vü efgânımız
3. Nice gündür küyüne varup mülâzımdür gönül
Âh kim göstermedi yüz âfet-i devrânımız
4. Ey gönül derviş olan nâm ü nişânı meylesün
Geçmişüz nâm ü nişândan kimse bilmez şânımız
5. Başımız göge irürdi zevkden ey HÂLETİ
Kim kulumdur dise bu kez hezret-i sultânımız

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(---/--/--/--/--)

87. Ü. 27a, AE. 139, UZ. da yoktur.

88. Ü. 27a, AE. 139, (1.2.3. beyitler var.) UZ. 65,
2b. ırgürdi Hakka:irdi sadayı UZ.
5b. dise:dirse UZ.

1. 'Acebdür sensüz ey canum gönül eglenmez eglenmez
Ki sen sin derde dermânüm gönül eglenmez eglenmez
2. Şehâ sensiz karârum yok gamından özge yârum
Elümde ihtiyârüm yok gönül eglenmez eglenmez
3. Gözüm yaşı olup deryâ gönül oldu saña şeydâ
Benüm olsa bütün dünya gönül eglenmez eglenmez
4. Benüm işüm tamâm oldu gönül saña gulâm oldu
Baña dirlük harâm oldu gönül eglenmez eglenmez
5. Dem-â-dem ağlarum gülmem gözüm yaşı akar silmem
Cihânda HÂLETİ bilmem gönül eglenmez eglenmez

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün
(.---/.---/.---/.---)

1. Zikr-i Hâkdan gönülümüz bir lahza hâli kılmazuz
Câm-ı 'ışkı içmişüz biz bir dem ayık olmazuz
2. Dem-be-dem zevk ü safayile geçer devrânümüz
Dünye için bir iki gün mihnet ü derd çekmezüz
3. 'Akl ü idrâki cihânda neyleruz Allâh bir
Var iken 'ışkuñ cünûnı bir nefes uşlanmazuz
4. Kismetümüz derd ü mihnetle belâdur çün ezel
Hâk kazâsına rıza virdük bu sözden dönmesüz
5. Ol-mışuz bu dünye içre HÂLETİ nâlân ü zâr
Lûtf ü kahrına bu dünyanıñ gönül hiç vermezüz

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

-
89. Ü. 27a, UZ. 67, AE. de yoktur.
2a. özge yârum: özge kârüm UZ.
3b. bütün: kamû UZ. 5b. cihânda: cihânı UZ.
90. Ü. 27b. AE. UZ. da yoktur.

1. Pertev-i envâr-ı Hâkdur ol cemâli bilmişüz
Ya'ni kim meclâ-yı zât-ı zül-celâli bilmişüz
2. Fi'l-i münker itmezüz zirâ ki mes'ûl olmazuz
Münkiruñ kalbindeki olan sü'âli bilmişüz
3. Nehy-i münker emr-i ma'rûff ile dâyim 'âmilüz
Şübhemüz yokdur harâm ile halâli bilmişüz
4. Ya'ni mahlûkât-ı Hakkı görmezüz noğşân ile
Kâmilüz her veçh ile aşl-ı kemâli bilmişüz
5. Cân ü dilden hubb-i dünyayı ferâmuş eyledük
HÂLETİ dehrüñ nedür âhir me'âli bilmişüz

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

1. Katreyüz gerçi âba mensûbuz
Zerreyüz âfitâba mensûbuz
2. Vâkıf-ı sırr-ı لوكشون olduk
Hazret-i Bû-Turâbâ mensûbuz
3. Mâlik-i hâtem-i Süleymânuz
Dâ'vet-i müstecâba mensûbuz
4. Eylerüz 'ızz ü câne istignâ
Bir şeh-i kâm-yâba mensûbuz
5. HÂLETİ bende sin iderse kabûl
Yardan bir cevâba mensûbuz

Fâ'ilâtün Me'â'ilün Fâ'lün
(---/---/---)

91. Ü. 27b, UZ. 72, AE. de yoktur.

92. Ü. 27b, UZ. 73, AE. de yoktur.

1. Dâyimâ şer'î Mustafâ yileyüz
Biz tarîk içre reh-nümâ yileyüz
2. Degilüz biz mukayyed-i dünya
Fahrümüz fakr ile fenâ yileyüz
3. Cânib-i Bâriye tevekkül idüp
Dâyimü'd-dehr biz Hudâ yileyüz
4. Olmuşuz mazhar-ı tecellî-i Hak
Himmet-i pîr-i evliyâ yileyüz
5. Bize kâr eylemez gam-i dünyâ
HÂLETİ dâyimâ şafâ yileyüz

Fâ'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün
(-.-./.-.-/..-)

1. Biz âyine-i cemâl-i 'ışkuz
Fermân-ber-i zül-celâli 'ışkuz
2. Nokşân viremez bize edânî
Başdan ayğa kemâl-i 'ışkuz
3. Bi-vâsıta irmişüz vişâle
Biz vâsıl-ı ittisâl-i 'ışkuz
4. Erbâb-ı sevâhil añlamazlar
Gavvâş-ı yem-ı le'âl-i 'ışkuz
5. Ey HÂLETİ bes degül midür bu
Sâhib nazar-ı me'âl-i 'ışkuz

Mef'ûlü Mefâ'ilün Fe'ûlün
(---./.-.-/..-)

-
93. Ü. 28a, AE. 142, UZ. 73,
2b. fenâyileyüz:gınâyileyüz UZ.
94. Ü. 28a, AE. 142, UZ. 74,
5a. bes: pes UZ.

1. Künc-i mihmetde hayâl-i yârdur eglencemüz
Kûşe-i vahdetde âh ü zardur eglencemüz
2. Derd-i 'ışkdur enisüm mûnisüm cânâ benüm
Himmetün de yok degüldür vardur eglencemüz
3. Dilde takat kalmadı mihrün senün ihfâ idem
Şimdi 'ışkun 'âleme iş'ârdur eglencemüz
4. Gehmeyânun vaşf idüp gahi dehânun sırrını
Gâh efkâr ü gehi güftârdur eglencemüz
5. Gark-ı envâr-ı tecelli-i Hudâyüz HÂLETİ
'Aşıkuz Mûsâ gibi didârdur eglencemüz

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

96

1. Derd-i 'ışkı dile devâ bilürüz
Mübtelâ olmuşuz anâ bilürüz
2. Nice şâh-ı cihânı sultânüm
Ser-i küyünda biz gedâ bilürüz
3. Gerd-i râhun gözünden itme dirig
Biz anı 'ayn-ı tûtiyâ bilürüz
4. Cânib-i dōstdan ne kim gelse
Ger vefâ ger cefâ şafâ bilürüz
5. Eylerüz kâyinâta istignâ
Dâyimâ fakri biz gına bilürüz
6. Senma bi-gâne 'ışk a gönümüzü
Biz kadimiden âşınâ bilürüz
7. HÂLETİ terk-ı iktizâ ideni
Lâyık-ı feyz-i evliyâ bilürüz

Fâ'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ülün
(-.-./-.-./-.-)

-
95. Ü. 28a, AE. 142, UZ. 74,
2b. yok degüldür: bu kadar degüldür UZ.
96. Ü. 28b, AE. 143, UZ. 75,
6b. kadimiden: kadimden UZ.
7a. ideni: ideanı UZ./b. bilürüz: biziz UZ.

1. N'eyleyem ben cenneti ey dōstlar cānānsuz
N'ideyem kim olmaz bir yerde hiç cānānsuz
2. Gel yetiş cānā ki oldu bu gönül mısırî harāb
Dōstlar ma'mūr olur mı memleket sultānsuz
3. Hicri ile dāyimā yakdı beni yandurdi hem
Vaşl ile şād itmedi ol dīni yok imānsuz
4. Her kişi cānāni ile salunur bu arada
Ben heman ey HĀLETİ kaldum nidem yārānsuz
5. Ānun için ağlarum dün gün beni 'ayb itmeñüz
Gurbet iller içre kalmışam bugün ben cān uz

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'lün
(-.-./-.-./-.-./--)

98

1. Geli katre gehi 'ummānlaruz biz
Kimesne bilmedi destanlaruz biz
2. 'Aceb kayd-i ta'allukdan beriyüz
Ferāgāt ehl-i hoş sultānlarız biz
3. 'Aceb gencüz bize mesken harābat
Harābāt ehliyüz virānlarüz biz
4. Nisār itdük bu yolda cānı yāra
'Acâyıb can-feşānlar cānlaruz biz
5. Yanub tennūr-i 'ışk içre müdāmı
Ne hoş ey HĀLETİ bünyānlaruz biz
6. Mey-i 'ışk içüp hamhānesinde
Anuñ çün ta ebed mestānlaruz biz
7. Kalup meydanı 'ışk içre tolu top
Baş ü cān oynudur çevkanlarız biz

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(.-./.-./.-)

-
97. Ü. 28b, AE.(1.beyit var) 143, UZ. da yoktur.
98. Ü. 28b, UZ. 65, AE. de yoktur.
1b. destanlaruz:ne şānlaruz UZ.
6.7. beyitler Ü. da yoktur.

1. Kâf-ı kudretde kanâ'at-piçe 'ankâlar bizüz
Katramızdan- ğark olur 'âlem o deryâlar bizüz
2. Mâ'-si vâ'u İllah dan levh-i dili pâk eylemiş
'Aşık-ı bi-bak ile ser-mest ü şeydâlar bizüz
3. Görme 'ammâ zâhidâ kendün gibi 'âşıkları
Gel temâşâ eyle gör 'ışk ile binâlar bizüz
4. İhtiyâr itmiş fenâ vü fakr i istignâ ile
Çekmiş ol dünya gamından bi-ser ü pâlar bizüz
5. HÂLETİ külliyyet-i esmâyı bildün neydügin
Mażhar-ı sırr-ı Hudâ 'âlemde dânâlar bizüz

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' lün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

100

1. Ne biz hademle ne hayl ü hasemle eglenürüz
Maḥabbet erleriyüz derd ü gamla eglenürüz
2. Miyânün ile dehânun tezekkürin iderüz
Hayâl-ı hâsile fikr-i 'âdemle eglenürüz
3. Firâk-ı hicrün i yazmakdan özge yok işümüz
Gamunla şimdi devât-ı kalemle eglenürüz
4. Hayâl-i hıvâḫ ile âlûde şanma 'uşşâkı
Fiğân-ı sûz-ı dil-i şubḫ-ı demle eglenürüz
5. Tolanuruz ser-i kûyûnı HÂLETİ yârün
Ö hâcıyuz ki tavâfi Haremle eglenürüz

Mefâ' ilün Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün
(.-.-./...-./.-.-./...-)

-
99. Ü. 29a, UZ. 75, AE. de yoktur.
1b. ğark olur 'âleme o: ğark olur o UZ.
3b. gel temâşâ eyle gör binâlar 'ışk ile bizüz:
Gel temâşâ eyle gör 'ışk ile binâlar bizüz UZ,
100. Ü. 29a, UZ. 76, AE. de yoktur.
5a. tolanuruz: tolanur UZ.

101

1. Biz vâle vü divâne vü ser-mest ü harâbüz
Biz hazret-i pirün işigünde çü turâbüz
2. Yârân-veş olup ki yığaruz rûy-ı zemine
Ki ne felek-i tağ-ı muğarnesde sehâbüz
3. Ser çeşmesi yüz cümle-i erbâb-ı sıfatun
A'dâ gözüne gerçi ki manend-i serâbüz
4. Dil levhını pâk eylemişüz kâlile kıldan
Her kim ki su'al itse aña sâfi cevâbüz
5. Afâ ki medâr eylemişüz bahr-i muhitüz
Ey münkir-i bed şanma bizi sen ki hababüz
6. Biz âyine-i câm-ı cem lem yezeli yüz
'Işk ehline biz sâki hamrâ ezeli yüz

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün
(---./---./---./---)

102

1. Bir sencileyin âfet-i devrân ele girmez
Bir bencileyin vâlih ü hayrân ele girmez
2. Bir sencileyin gözleri mestân ele girmez
Bir bencileyin 'aşık-ı uryan ele girmez
3. Bir sencileyin dünyede sultan ele girmez
Bir bencileyin ney gibi nâlan ele girmez
4. Bir sencileyin 'âşıka imân ele girmez
Bir bencileyin derdile giryan ele girmez
5. Bir sencileyin derdile derman ele girmez
Bir bencileyin HÂLETİ sûzân ele girmez

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün
(---./---./---./---)

101. UZ. 25, Ü. AE. de yoktur.

102. UZ. 68, Ü. AE. de yoktur.

103

1. Senden özge bu gönül yâr istemez
Gül yüzüñsüz seyr-i gül-zâr istemez
2. Sende dür divâne gönlüm ey peri
Anuñ için gayr-i dildâr istemez
3. Hoş gelüp dür derd-i 'ışkuñ cânuma
Bu dil-i mecrûh timâr istemez
4. İktizâsı 'ışkınuñ rüsvâyılık
Gönlümüz nâmûs ile 'ar istemez
5. Bu yıkık gönlüm benüm ey HÂLETİ
Ol periden gayrı mimâr istemez

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---)

104

1. Sâkinân-ı harem-i kûşe-i meyhânelerüz
Hiç kalem yok bize divâne-i mestânelerüz
2. İrişür feyz i de-mâ-dem bize ehlü' llâhuñ
Dâhil-i meclü-ü hem-kâşe-i merdânelerüz
3. Biz haram ile helâli bilürüz fark iderüz
Şanma alûde-i keyfiyet şeydânelerüz
4. Reh-ı 'ışk içre bugün mahv-ı vücûd itmiş
Naşına bâlû peri 'ışk ile pervânelerüz
5. Başmısuz HÂLETİ seccâde-i tahkikâ kadem
Fark idevüz bâtilı hâkdam biz o efzânelerüz

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(---/...---/...---/...-)

103. UZ. 73, Ü. AE. de yoktur.

104. UZ. 76, Ü. AE. de yoktur.

خدا اول دھد عالی مراتب
کہ خواند فائحه بر حق کاتب

2. Ehl-i 'ışkuñ tâ ezal ser-defteri bi pâkiyüz
Şad ü mâniyüz cihanuñ sanmañüz ğam nâkiyüz
3. Mahrem-i fahr ile dür bu âsitânunñ hâkiyüz
Hân-kâh-ı Gülşeninün sine-i şad câkiyüz
4. 'Asitân-ı Gülşeni dür câ'e vemâ'e (bize)
Hâk-dergâhı dem-â-dem Cennet-i a'lâ bize
5. Rişk ider ey HÂLETİ külliyet-i eşya bize
Hân-kâh-ı Gülşeninün sine-i şad çâkiyüz

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

FI-HARFI'S SIN

106

1. Yüzine urmağa itme kimsenün aybın heves
Dilüñi ğıybet sözünden ey gönül cehd eyle kes
2. Yerme mahlûkını Hâkkunñ eyleme inkâr añ
Añlar iseñ bu nasihatlar degül mi saña bes
3. İhtiyârünñ eldeyi ken eyle feryâd ü figân
Bir zamân ola ki senden gelmeye âvâz-ı ses
4. Pâdişah-ı dehr olursa 'akıbet ol hâk olur
Hâk te'âlâ bir şey'i halk itmemişdür hiç 'abes
5. İhtiyâr eyle kanâ'at küşesin ey HÂLETİ
Lezzet-i dünyâ ya kalma olma mânend-i meges

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

-
105. UZ. 131, Ü. 59a, (1. beyit yoktur.) AE. de yoktur.
106. UZ. 77, (başlık yoktur.) AE. de yoktur. Ü. 29a,
Beyitlerin sırası (1.2.4.3.5.) UZ.
1b. sözünden ey gönül:sözünden gönül Ü.AE.

1. Ey mazhar-ı fütûh-ı ma'âni-i Hâk-şinâs
Miftâh-ı کت کنیا olur senden iltimas
2. Eyler hemîşe feyziñ-i mâh-ı felek senüñ
Nûr-ı zuhûr-ı mihr-ı vücûduñdan iktibâs
3. Tahmir idi mahabbet ile hâk-ı tîynetüm
Şalmanîş idi dehr-ı zemine dañi esâs
4. Deryâ-veş akşa her yaña cûyâyı rûzgâr
Nil-ı sirîşki 'ayruma olmaz benüm kıyâs
5. Âyine-i vücuduñı şâf eyle HÂLETİ
Ġam çekme gösterür se felek saña in'ıkâs

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün
(---./-.-./-.-./-.-)

FI-HARFU'S ŞIN

1. Görelden bu dil-i şeydâ cemâlün bi-ķarâr olmış
Gice gündüz işi bi'llâh anuñ feryâd ü zâr olmış
2. Cüdâ olmasa kûyünden gönül her dem 'aceb mi dür
Ġarârı kalmamış zirâ ķati bi-ihtiyâr olmış
3. Terrahhumla nezar kılmaz baña ol bi-vefâ yârum
Gözümün yaşı akmış hasretiyle cûybâr olmış
4. Açılmış goncalar güller öter bûlbülleri bir bir
Gider sen gussayı dilden ki 'âlem nevbahâr olmış
5. Kime eylük idersen irüşdür andan belâ saña
Nidem ey HÂLETİ bu bir 'acâyıb rûzgâr olmış

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.v---/.---/.---/.---)

-
107. Ü. 29b, AE. 144, (1.beyit yoktur.) UZ. 77,
1b. olur:olunur UZ.
108. Ü. 29b, AE. 145, (başlık yok.) UZ. da yoktur.
3b. cûybâr olmış:cûybâr itmiş Ü.
4b. gidersen dañi dilden gussa bahâr olmış Ü.

1. Hâk-i pâyũ kühl-i erbâb-ı ülü-ı ebşâr imiş
Yaduñ ey ser-tâc-ı 'âlem hem dem-ı ebrâr imiş
2. Cism-i pâküñ bâ'is-ı ^{كن} oldu ey zât-ı şerif
Ey yüzũñ şems ü kamer alnuñ ^{من الانوار} imiş
3. Yârũñ ey sâlâr-ı cümle enbiyâ vü evliyâ
Müktedâ-yı pişüvâ vü mahrem-ı ahrâr imiş
4. Şer'una sâbit kadem olan bulur âhir necât
^{تحتها الانها} imiş ^{يوم لا ينفع} da câyı
5. Yevm-ı haşr ü neşr olıcağ yâ Rasûl-ı Kibriyâ
HÂLETİ ye kıl şefâ'at işi dün ü gün zâr imiş

Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

1. Ey gönül bu dâr-ı dünyâ birkuri gavğa imiş
Nağşına virme gönül kim sũ dı yok sevdâ imiş
2. Kalbũñ içre dâyimâ tahm-ı mahabbet ek yûri
Ey gönül bu dâr-ı fâni mezrâ'-ı 'ukbâ imiş
3. Böyle Mecnûn olduğuma döstlar 'ayb itmenüz
Kim beni Mecnun iden ol saçları Leylâ imiş
4. Sen yüzü gül karşusunda inlerem bülbül gibi
N'eyleyem ey döstum bu dil sâna şeydâ imiş
5. Sevdi biñ cân ile cândan HÂLETİ cânân seni
Yok garaž bi'llâh anda ^{حسبه لله} imiş

Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

-
109. Ü. 30a, AE. 145, UZ. 78,
3a. enbiyâ vü evliyâ: evliyâ vü enbiyâ UZ.
110. Ü. 30a, AE. 146, UZ. da yoktur.
1b. kim sũdi yok: sũdi yok Ü.
3a. olduğuma: olduğumuz Ü.
109. 2a. Sûre: VI, Âyet: 73, 4b. Sûre: XXVI, Âyet: 88
Sûre: II, Âyet: 25

111

1. 'Işık deryâsına fülk-i dili şalınca imiş
Çek dirüp olmağ olarga dimur alınca imiş
2. Lâle-gün itdi gözüm yaşını gonca dehânun
Gönlümü ey yüzü gül ruhları alınca imiş
3. Gönlüme n'ola kemâliyle ider hem himmet
Rağbeti her kişinun kendüni bile imiş
4. Nice teşbih oluna âb-ı hayâta leb-i yâr
Âb-ı kevser diyemem La'1-i zülâlince imiş
5. Şû'le-i âhi yakup 'âleme ateş salmış
HÂLETİ süz-ı dil-i efrûz da hâlince imiş

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

112

1. Cânib-i Bâri te'âlidenezel te'kid imiş
Ey gönül taşsil-i kurbîyyet saña tevhid imiş
2. Hubb-ü dünyâ dan ferâgat eyle ferh-i câhidüp
Fakr ile fahr eyle kim ol devlet-i çaru imiş
3. Talib-i fakr ü fena yür kuşe-i uzletde yüz
Saltanat-ı dünyada bildük 'âlem-i tecrid imiş
4. Gâhin kâr-ü gehi ikrâr iderisen 'ışka sen
Ey muqallid cümle karun senun taklid imiş
5. Hak olur ey HÂLETİ kalmar vücûd kim senun
Tutalum Iskender ü Dârâ yahud Çemşid imiş

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

111. UZ. 78, Ü. AE. yoktur.

112. UZ. 79, Ü. AE. yoktur.

113

1. 'Işık deryâsına fülk-i dili şalınca imiş
Çek dirüp olmağ alarga dimur alınca imiş
2. Lâle-gün itdi gözüm yaşını gonca dehânuñ
Gönlümü ey yüzü gül ruhları alınca imiş
3. Gönlüme nola Kemaliyle ider hem himmet
Rağbeti her kişinüñ kendüni bilme imiş
4. Nice teşbih olunca âb-ı hayâta leb-i yâr
Âb-ı kevser diyemem La'l-i zülâlince imiş
5. Şû'le-i âhi yakup 'âleme âteş şalmış
HÂLETİ süz-ı dil-i efrûz da hâlince imiş

Fâ'ılâtün Fe'ılâtün Fe'ılâtün Fe'ılün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

114

1. Cânib-i Bâri te'âlidenazel te'kid imiş
Ey gönül tahsil-i kurbıyyet saña tevhid imiş
2. Hubb-ü dün yâdan ferâgat eyle ferk-i cahidüp
Fakr ile fahreyle kim ol devlet-i çaru imiş
3. Tâlib-i fakr ü fenâ yüz kuş-e-i 'uzletde yüz
Saltanat-ı dünyada bildük 'âlem-i tecrid imiş
4. Gâhin kâr-ü gâhi ikrâr iderisen 'ışka sen
Ey muqallid cümle karuñ senüñ taklid imiş
5. Hağ olur ey HÂLETİ kalmaz vücûdı kim senüñ
Tut alum İskender ü Dârâ yahud Cemşid imiş

Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

113. UZ. 78, Ü. AE. de yoktur.

114. UZ. 79, Ü. AE. de yoktur.

113. ve 114. gazel, mükerrerdir. Bkz. 111.ve 112.gazel.

1. Olmak istersen göñül sen dañi maqbûl-ı havâş
Nefs-i emmâreden özün sa'y idüp eyle halâş
2. Sensin ol Sultân-ı kevneynün eyâ şâh-ı rûsul
Bendeñ olmuş dur kapuñda cümleten bil 'amu hâs
3. Ehl-i 'iş yânuñ dañi sensin sefi'-i rûz-ı haşr
Bahtlu anlar dur ki saña eyledüler ihtisâs
4. Gel resûlün şer'ini tut ol gör sâbit kadem
Kim şırât-ı müstakim oldur ayagun pekce baş
5. Hâl-i 'âlem böyle vaz' olmuş ezelden HÂLETİ
Kimine zevk ü şafâ dur kimi ne miñnetle yâs

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--/--)

FI-HARFİ'D DÂ'

1. Âhîret kesb eylemekdür dâr-ı dünyâdan garâz
Yoksa ey zâhid ne dür bildün mi 'ukbâdan garâz
2. Yârsüz cennet dañi olsa baña zindân olur
Ey göñül didâr dur firdevs-i a'lâdan garâz
3. Mâl ü mülk-i terk idüp gitsek gerekdür soñ ucu
Pes nedür dünyâ için ey h'ace dünyâ dan garâz
4. Her ne kim görseñ ta'alluk bağlama kılma karar
'İbret almakdur dila seyr ü temâşâdan garâz
5. Bir göñül eglencesi dür HÂLETİ çün 'âkıbet
Ma'rifet satmak degildür şî'rü inşâdan garâz

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--/--)

-
115. Ü. 30a, AE. 146, (başlık yok) UZ. 79, (başlık yok)
1b. nefs-i emmâreden özün sa'y idüp eyle halâş :
nefs-i emmâreye uyma olı gör andan halâş UZ.
2b. âm u hâs: hâsıl-ı âm UZ.
116. Ü. 30b, AE. 146, (başlık yok) UZ. 80, (başlık yok)
3a. gitsek: gitmek AE. /b. pes nedür dünyâ için
ey h'ace dünyâdan garâz: pes nedür ey h'ace dünyâ
için ey h'ace gavğadan garâz AE.

Fİ HARFİ'T TÂ

117

1. Bilmezem kim ne sebep den bulmadum bir dem neşât
Baña miñnetle elemdür illere hem dem neşât
2. Derd ü miñnet ile hemân geçdi 'ömrüm neyleyem
Olmadı hiç bir zaman kim olyine bi-gam neşât
3. Var midur hiç bilmezem kim benaleyin dost um
Añe bes olmuş durur endûh-ı gam mâtem neşât
4. Dem-be-dem âhile vâh ile geçer 'ömrüm müdâm
Çün ezel-kısmet buyumuş nicesi idem neşât
5. Derd ü miñnetle elemdür çün naşibuñ HÂLETİ
Olmamış kısmet ezelde idesin bir dem neşât

Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

Fİ HARFİ'L GAYN

118

1. Öreyin Mecnûn gibi sinemde dâğ üstüne dâğ
Her biri ola anuñ zulmünde bir rûşen-çerâğ
2. Cennet olsa bir nefes ara mı yokdur cânumuñ
Gönlümü açmaz benüm 'âlemde sensüz seyr-i bağ
3. Şer-te-ser seyr eyledüm bir nesne de yokdur sebât
Kesret-i dünyâ dan el çekdüm baña geldi ferâğ
4. Olma zâhirle muqayyed yok sebâtı hiç anuñ
Şûrete meyl eyleyenler oldu ma'niden ırag
5. HÂLETİ her kim şadâkat yolunu tutmuş durur
İki 'âlemde ola gün gibi anuñ yüzü ağ

Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılâtün Fâ'ılün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

117. Ü. 30b, AE. UZ. da yoktur.

118. Ü. 30b, AE. UZ. da yoktur.

119

1. Çıkma yoldan sen eger olduñsa ferzend-i pâlef
Eyleme ey dil hilâfın her ne itdiyse selef
2. Her kim uyduysa hevâ-yı nefse oldu gör hebâ
Hak rızâsın iste dâyim ömrüni kılma telef
3. İşret eyle dem-be-dem alem degüldür payıdar
Kim lisân-ı hâl ile söyler bunu çeñgiyle def
4. Nâmun Ahmeddür Hayâli mahlasın ey sems-idin
Hak budur kim 'âleme bu nâm ile virdün şeref
5. El çeküp her nesneden eyle ferâgat cümleden
Hırkaya çek HÂLETİ başuñi mânend-i keşf

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

120

1. Seyr idüp bu kâ'inâti dembedem kıldum tavâf
Bulmadum hiç bir karara nice kıldum in'itâf
2. Gam yeme hem guşşalanma miñnet ü derd çekme sen
Vaz' olup dur hikmet ile cümle şey' sanma güzâf
3. Dem be dem bu çarh-ı gerdün tolanur mislü tolab
Turma sende bir karâra eyleme devre hilâf
4. Her kişi bir derd ü miñnetle olup dur mübtelâ
Sanma kim bu 'âlem içre ola bir kimse mu'âf
5. İsterisen dâyimâ zevk ü safâ-yı HÂLETİ
Sa'y idüben gill ü gışş dan kalbüni gel eyle şâf

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

119. Ü. 31a, UZ. 81, (başlık yok.) AE. de yoktur.

4a. sems-i din: şâhı din UZ.

120. Ü. 31a, UZ. 81, AE. de yoktur.

3b. devre: dehre UZ. 4a. miñnetle: rencle UZ.

5a. dâyimâ: dâimâ UZ./zevk: UZ.

1. Zümre-i 'uşşâk içinde olmayan şeydâ-yı 'ışk
İtmesün hergiz cihânda bir daği da'vâ-yı 'ışk
2. Sen anı insâna teşbîh eyleme ey dil bu gün
Olmaya başında anuñ zerrece sevdâ-yı 'ışk
3. Ehl-i 'ışkuñ nice bir inkâr edersin hâline
Sem'ine girmez mi ey zâhid bu hûy u hâ-yı 'ışk
4. Her kim oldu bunda smâ anda da smâ olur
Aç basîret gözünü tâ olasin bînâ-yı 'ışk
5. Unudur kendin gören çıkmaz anuñ meydânına
Bîr 'açeb vâdî durur pâyânı yok şahra-yı 'ışk
6. Çarh urup pervâne kendin urmaz idi âteşe
Olmasa başında anuñ ey gönül sevdâ-yı 'ışk
7. Râz-ı 'ışk ı anladum bildüm diyen virsün nişân
Yalñuz lâf ile olmaz her kişi dâna-yı 'ışk
8. Akli mikdârınca herkes vârir andan bir haber
Kimse idrâk itmez illâ kandadır me'vâ-yı 'ışk
9. Her mukallid baña taklîd itmesün kendü özin
Olmışam ey HÂLETÎ âlüfte-i rüsvâ-yı 'ışk
Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

1. Gerçi kim bülbül-i şûride gibi zâr olduk
Mihnet ü derd ü gam-ı 'ışka giriftâr olduk
2. Ol kadar eyledi dil-dâr cefâyı cânı
Hâşılı cânıdan efendi katı bîzâr olduk
3. Nice demdür ki nigârın yüzünü görmeyeli
Kalmadı râhatumuz derd ile bîdâr olduk
4. Kurtulup kayd-ı te'allukdan olup âzâde
Hamdüli'llâh gam-ı'ışk ile sebep kâr olduk
5. İçeli bâde-i zevkini Hayâlinün çün
Yitirüp kendümüzü HÂLETİevkâr olduk
Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

121. Ü. 31b, AE. 147(başlık yok), UZ. 81(başlık yok),
1b. da va-yı:kavgayı UZ.3b. huy u hây ı 'ışk :
sûyı hây-ı 'ışk UZ.4b. smâ olur:smâ dur ol UZ.
5a. gören:giren UZ.6b. sevdâ-yı 'ışk:pervâyı 'ışk
UZ. 7a.bildüm diyen:bildüm anladum diyen UZ.
2. beyit AE. de yoktur.
122. Ü. 31b, AE. 148, UZ. da yoktur.

123

1. Oñulmaz derd olur dermân-ı 'âşık
Cemalü'llâh olur seyrân-ı 'âşık
2. Hiç añlar mı anuñ zevk ü şafâsın
Ne bilsün bî-heves devrân-ı 'âşık
3. Beri gel tâlibâ olmak dilerseñ
Cihânda sen dañi 'irfân-ı 'âşık
4. Kadem başmaz anâ merd olma yan bil
Ki berr-i alâda dur meydân-ı 'âşık
5. Geçelüm HÂLETİ tâc ü kabâdan
Cihânda olalum 'uryân-ı 'âşk

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün

(.---/.---/.---)

124

1. Bu sarâya virme dil bünyâdı yok
Niceler geldi vü gitdi adı yok
2. Her birin bir derde kılmış mübtelâ
Gör bu dâr-ı miñnetün'âzâdı yok
3. Ol yüzi Şîrân nigârı şanmenûz
Cân viren yolunda bir Ferhâdı yok
4. Nice bir pervâz idersin ey gönül
Sanma kim dil mürğünün şayyâdı yok
5. HÂLETİ ol hâk-i pâ-y-ı Gülşeni
Dime kim râh-ı Hudâ üstâdı yok

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

(-.-/-.-/-.-)

123. Ü. 31b, AE. 148, UZ. 83,
3a. dilerseñ : dilerseñ uz .

124. Ü. 32a, AE. 149, UZ. 84,

1. Dime 'ışk içre baña kim ola üstâd-ı tarîk
Sen hemân gir yola الله ولي التوفيق
2. Nazenin ömrünü gel itme هباء مشور
Raḥmet-i baḥr-i Ḥaḳa kendüziñi eyle garîk
3. Zâti bâri Ḥaḳa çun oldı tefekkür memnû
Yete mi 'akl eri ki kılur fikr-i dakîk
4. Bu şuver 'âleminün künyet-i hâli ma'lûm
Kimseye bâki degül 'âlem-i fânî taḳkîk
5. Ziver-i zînet-i dünyâdan elün çek erisen
HÂLETÎ râh-ı Ḥaḳa gitmege âsanca tarîk

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(..--/..--/..--/..--)

1. Taḥt-ı dilde bâr-gâhın kurdı çun sultân-ı 'ışk
Gel temâşâ kıl müzeyyendür yine dîvân-ı 'ışk
2. Ey ki bâtıldan taşavvur eyleyen kurb-ı visâl
Yok liyâket bulmağa şânuñda bil cânân-ı 'ışk
3. Nice sergerdân gezersin bi-ser ü pâ'âlemi
Kâbiliyyet yok ki sende olasın mihmân-ı 'ışk
4. Kurb-ı كرب يا irdi neylesünler gayrıyı
Küfr-ı zülfünden bulanlar ey şanem imân-ı 'ışk
5. Mâcerâsın anma 'uşşâkun eyâ serv-i revân
Göz yasından 'âlemi garḳ eyledi tûfân-ı 'ışk
6. Ben esîr-i 'ışkam ve kayd-ı cihânden fâriğam
Bende-i fermâniyem her ne kıla fermân-ı 'ışk
7. Hâre geçmez ol ḥakîkat şofrasından bi-dirîğ
Olmayınca 'ışk ile ey HÂLETÎ büryân-ı 'ışk

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

-
125. Ü. 32a, AE. 149, UZ. da yoktur.
3b. eriki : eri anda ki AE./kılur : kalur AE.
5a. erisen : dilesen AE.
126. Ü. 32b, AE. 149, UZ. 83,
2a. bătıldan : bătından UZ. 3b. sende : bende AE.
4b. zülfünde : zülfünden UZ. 7a. şofrasından : şof-
rasında Ü. AE.
125.2a.Sûre:XXV, Âyet: 23
126.4b.Sûre:LIII, Âyet: 9

1. Cânıma kâr itdi benüm iştıyâk
Âh min-el-'ışk u min-el-iftirâk
2. Kûyune varmasına imkân yok .
Gerçi degül 'âşıkâ Bagdâd ırâk
3. Zülmet-i hicründe kalup pür-melâl
Kandâ isen gel yetiş ey yüzi ak
4. Âh-ı derûnumdan idün ihtirâz
Korkum odur çarha çıkar iftirâk
5. Âşık isen ışk ile gel HÂLETİ
Lâle gibi sineñe bir dağ yak

Müfte'ılün Müfte'silün Fâ'ilün
(-.-.-/-...-/-.-)

1. Yine bir zerrede biz mihr- tecellâ bulduk
O tecellîyle bugün mihr-i tesellâ bulduk
2. Cümleden biz beriyüz meyleyelüm keşretde
Günç-i vahdet ki bir ümit ile me'vâ bulduk
3. Nice nûş itmeyelüm câm-ı şafâ-yı 'ışk ı
Bezm-i âlât-ı tarâb-sâzı müheyyâ bulduk
4. Kaddine ol şanemün serv-i sehî dir idün eş'âr içre
Râstî ol şanemün kaddini dîlâ bulduk
5. Vaşf iderken deheni nâzi kını açmazdın
Yine ey HÂLETİ bir gizlice ma'nâ bulduk

Fâ' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün
(-.-.-/-...-/-...-/-.-)

-
127. Ü. 32b, AE. 150, UZ. 85.
4a. idün : işidün UZ. / iftirâk : ihtirâk AE.
/b. korkum odur çarha çıkar iftirâk : korkum
odur çarha tutsa ihtirâk UZ.
128. Ü. 32b, AE. 150, UZ. 84.
1a. bir : her UZ. / mihr-i tecelli nûr-i tecellî UZ.
/ b. o tecelli ile: ol tecelli ile UZ./ mihr-i teselli:
sevki-i teselli UZ.

1. Bize keşf oldu ma'ânî kamû âgâh olduk
Şekkümüz kalmadı hiç 'ârif-i bi'llâh olduk
2. Pây-bend olmadı bu kayd-ı nukûşât-ı şuver
Biz dahi 'âlem-ı ıtlâka düşüp şâh olduk
3. O ynumuz kürbe-i dehr ile degüldür muṭlak
Bîşe-zârınla Hakuñ biz Esedü'llâh olduk
4. Tâlib-i cîfe-i dünyâ degülüz kerkes-vâr
Şâh-bâz-ı feleküz himmet-i hemrâh olduk

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

130

Fİ HARFİ'L KÂF

1. İsteyen cânânı ey dil terk-i cân itmek gerek
Cânı cânânun̄ yolunda hoş revân itmek gerek
2. Kimse görmez çekmeyince zahmeti râhat yüzün
Râhata irince gözden hun-feşân itmek gerek
3. Sünbülün̄ sevdâlarından fevt olan 'âşıklara
Dûd-ı âhından olara sâye-bân itmek gerek
4. Rûz u şeb agyâr ile cenk ideyin diyen kişi
Âhını tîr ıleyüp kaddın kemân itmek gerek
5. Sırr-ı ışkî mahrem olmayanlara fâş itmeyüp
Râzı ışkî sînede dâyim nihân itmek gerek
6. 'Âşık-ı şâdık geçinen sevmede cânâ seni
Cân ü baş virmeğ ile imtiyhân itmek gerek
7. HÂLETÎ-veş yoluna cânın viren üftâdeyi
Zümre-i ıuşşâka mîr-i 'âşıkân itmek gerek

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

129. UZ. 82, Ü. AE. de yoktur.

130. Ü. 33a, AE. 151, (başlık yok) UZ. de yoktur.
7b. mîr-i : mîr-üAE.

131

1. Gönül bilmen niçün âvâre düşdük
‘Aceb sevdâyile mekkâre düşdük
2. Cihânda bir melek-sîmâyı sevdük
Anuñ derdi ile biçâre düşdük
3. Sevüp bir goncayı bâğ-ı cihânda
Gönül bülbül gibi gülzâre düşdük
4. Nidelüm yok durursabr u karârũ
Felekde meh gibi seyyâre düşdük
5. Vefâümmîdin itme HÂLETÎ sen
Ki zîrâ bî-vefâ dildâre düşdük

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Fe‘ûlün
(.---/.---/.--)

132

1. Güzel olunca bî-bahâne gerek
Cândan özge aña bahâne gerek
2. Sînemüz dâ‘yimâ o dildârũ
Ganzesi tîrine nişâne gerek
3. ‘Aşık olan kimesnenũ her dem
Gözi yaşı dilâ revâne gerek
4. Urmazın terkini o dildârũ
E ylesün biñ cefâyı câna gerek
5. Şan‘at-ı şî‘ri HÂLETÎ nîtsün
Gazel olinca ‘aşıkâne gerek

Fâ‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün
(τ.--/.--/..-)

131. Ü. 33a, AE. 151, UZ. da yoktur.

132. Ü. 33b, AE. 151, UZ. 87,
1a. bi-bahâne: bi-nihâne AE.
3a. her dem: her bâr AE.

133

1. Dem-be-dem bu âh u efgânûm görüñ
Kim ne kaldı baña cânânûm görüñ
2. Âh kim kaldı beni hayrân ü zâr
Derd ile ol çeşm-i mestânûm görüñ
3. Firkat-i hicrinde yârüñ döstlar
Gözlerümden bu akan kanum görüñ
4. Odlara yakdı beni pervâne-ves
Neyleyem sem -i şeb-istânûm görüñ
5. Yâdlarla HÂLETÎ gülşende âh
Salı_nur serv-i hırâmânûm görüñ

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-./-.-./-.-)

134

1. Cefâsın çekmeyenler bu cihânûñ
Ne bilsün qadrini zevk ü şafânûñ
2. Kimisin şâd ider kimini gam-nâk
'Acebdür hâli bu devr-i zam_ânûñ
3. Eger dünyâda eylük kesb idersen
Olur 'ukbâda cennet bil mekânûñ
4. Görenler kûyını ey şâh-ı 'âlem
Añar mı adını bağ-ı cânânûñ
5. Cihânda HÂLETÎ olur mı mahrûm
İşigin bekleyen ol âsitânûñ

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/.---)

-
133. Ü. 33b, AE. 152, UZ. da yoktur.
1a, âh-ı efgânûm : âh-u efgânûm AE.
134. Ü. 33b, AE. 152, UZ. 86,
5b. ol:bu UZ.

135

1. Başma düşdi düş elden 'ışkuña gavgâlaruñ
Öldürür âhır beni hecriyle bu sevdâlaruñ
2. Dâ yimâ agyâra eylersin nazar lâyük midur
Yoluña cânlar virürler 'âşık-ı şeydâlaruñ
3. Pes revâ mı hâr ile hem.sâye olmak dâ' imâ
Gül yüzün şevkine öter bülbül-i gûyâlaruñ
4. Sen ferâgat 'âleminde dâ'yim eylersin safâ
Kûşe kûşe egleşünler 'âşık-ı şeydâlaruñ
5. Bahr-i eşkümün görüp çağladuğın ey HÂLETİ
Dem-be-dem cûş ü hurûşîart dı hep deryâlaruñ

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-.-/-.-.-.-/-.-.-.-/-.-.-)

136

1. Cânâ sirîşk-i çeşümü her dem dem eyledün
Ben mübtelânî hem-dem-i derd ü gam eyledün
2. Tiryâk-ı ekberi kime şunduñsa evvelâ
Ey çarh-ı hâ'in âhîri nûş-ı sem eyledün
3. Câmını bâde virdün ü hâk eyledün yîrin
Nâmın anuñ ki bir nice müddet dem eyledün
4. Kahr ü gam ile âhîri yog eyledün anı
Bu gülsitân-ı gamda kimi hurrem eyledün
5. Bülbül-veş idi HÂLETİ yârün cemâline
Ey dehr anı fîrkat ile epsem eyledün

Mef'ûlü Fâ'îlâtü Mefâ'îlü Fâ'îlün
(--./-.-./-.-./-.-)

135. Ü. 34a, AE. 153, UZ. da yoktur.
1a. düşdi : üşdi AE.
1b. hecriyle bu:bu hecriyle AE.
3a. pes: sen AE.
4b. şeydâlaruñ:rüsvâlaruñ AE.

136. Ü. 34a, AE. 153, UZ. 86,
1b. mübtelânî:mübtelânî UZ.
2b. nûş-ı sem eylediñ:ahiri niş eyledün Ü.
3b. nâmın anuñ ki: nâmın ki anuñ UZ./nice müddet:
nice mevt UZ.5b. anıfirkât ile:firkât ile anı UZ.

137

1. Yakupdur cânı cânâ nâr-ı 'ıŝkuñ
Ne müşkil derd olur âzâr-ı 'ıŝkuñ
2. Ne kılsun bulmadı timârı hergiz
Olaldan cân u dil bimâr-ı 'ıŝkuñ
3. Dütâ olsa 'aceb mi miñnetiyle
Nice demdür çeker dil bâr-ı 'ıŝkuñ
4. Baña reşk itse tañmı şeyh-ı San'an
Belüme bağladum zünnâr-ı 'ıŝkuñ
5. Olupdur HÂLETÎ mest-ı mey -ı 'ışk
Nice fâş itmesün esrâr-ı 'ıŝkuñ

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/---)

138

1. 'Uşşâka 'arz idelden âyine-i cemâlün
Ey âfitâb-ı 'âlem gösterdi yüz viŝâlün
2. Bulur hayât-ı sermed nûş eyleyenler anı
Hızr âbına revâdur ta'n eylese zülâlün
3. Gün gibi 'âlem içre meşhûr olduñ ey yâr
Hağdan budur murâdum göstermeye zevâlün
4. Uşşâk kaldı cânâ ŝavm-ı firâkuñ içre
Nevrûz-ı 'ıydün irgür göster bize hilâlün
5. Ruhsâr-ı yârı teşbih itdük güle fe-emmâ
Beñzerki HÂLETÎ vâr bir turfe yine alün

Mef ûlü Fâ'ilatün Mef ûlü Fâ'ilatün
(---/---/---/---)

-
137. Ü. 34a, AE. 153, UZ. 87,
3a. Olsa:olsam AE./b. çekerdil:çeker ol UZ.
4a. tañ mı: hükmi AE.
138. Ü. 34b, AE. 154, UZ. da yoktur.

139

1. 'Aşıkun' sînesi nâr ile gerek
Dûd-ı âhı ola eflâke direk
2. Gözlerüm yaşını her dem akıdur
Gülşen-i âleme tölâb-ı felek
3. Dösterlar çâre nedür ahvâlüm
Bilmezem kim nbla ahır giderek
4. Tîrin. atdı dile ol âfet-i cân
Hısm ile kâsaları yayın çekerek
5. HÂLETÎ ol kaşı yâ gamzesinün
Cân u dilden siper-i sîne gerek

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(. . -- / . . -- / . . --)

140

1. Çeşm-i 'alîle hâk-ı rehün tûtiyâ gerek
Derd-i dile mahabbet-i 'ışkun devâ gerek
2. İki cihânı 'arz ideler ger ibâ ide
Didâr-ı yâr tâlibi 'âşık gedâ gerek
3. Âzâde olmağa bu kuyûd-ı zemânedin
Mutlak cihânda 'ışık ile kalbe gînâ gerek
4. Şûfî bu halka satma riyâzâtun aldama
Ehl-i taşavvufân-ı cihân bî-riyâ gerek
5. Ey HÂLETÎ bu şî'ri kemâliyle bilmege
Sultân-ı nazm u Hüsrev-i şâhib-edâ gerek

Me'ûlü Fâ'ilâtün Me'ûlü Fâ'ilün
(-- . / -- . . / . -- . / -- .)

139. Ü. 34b, AE. 154, UZ. da yoktur.
1a. nâr:yâr Ü.2b. tölâb-i felek: dolâb gerek AE.
4b. tîrin:atdı dile ol âfet : ; tîrin atdı dile ol âfet-icân AE.

140. Ü. 34b, AE. 154, UZ. 88,
2a. ideler ger:idelerse AE.UZ.
5b. nazm ü Hüsrev : nazm Hüsrev UZ.

141

1. Tûr-ı dile hüsnüñle tecellâ ider olduñ
‘Uşşâkı bu halk ile tesellâ ider olduñ
2. Her kânde ki bakşam görünür anda cemâlün
Bu veç ile levh-dilî meclâ ider olduñ
3. Dâmânnâ el irmez ayâ serv-i hırâmân
Reftârünü hakkâ bu ki a‘lâ ider olduñ
4. Sordum lebünün hâsiyyetin ey dem-i ‘îsâ
Bildüm seni ben müdeler ihyâ ider olduñ
5. Ol servî kenâr eyleyeyüm diyü dem-â-dem
Göz yaşını ey HÂLETİ deryâ ider olduñ

Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün
(---./---./---./---)

142

1. Ey nûr-i tecellî-i Hudâ âyine-i pâk
Makdûr-ı beşer mi kim ide zâtuñı idrâk
2. Bu ‘âlem-i kübrâya sebep oldu vücûduñ
Sânunda nüzûl itdi senün âyet-i levlâk
3. Haşr eyle bizi sâye-i zîr-i ‘alemünde
Ey pâdişeh-i mülk-i beka ba‘is-i eflâk
4. Pervâz idemez vaşfuña şeh-bâz-ı tabîat
Mümkin degül olsane kadar çâpûk ü çâlâk
5. Bulduk da Cenâb-ı der-i Mevlâya vuşulî
Âsâr-ı maḥabbet komaz ey HÂLETİ gam-nâk

Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün
(---./---./---./---)

141. Ü. 35a, AE. 155, UZ. 85,
4a. dem-i: demi AE.

142. Ü. 35a, AE. 155, UZ. 85,
1a. tecell-i Hudâ: Hudâ tecellî AE.
2b. nüzûl itdi: nüzûl oldı AE. UZ.

Fİ HARFİ'L LÂM

143

1. Terk eyle_gil mâ vümeni gel bende-i Mîr Ahmed ol
Kaldur aradan sen seni gel bende-i Mîr Ahmed ol
2. Olmağ dilersen lâ-mekân koma vücûduñdan nişân
Ben bildüğüñ budur hemân gel bende-i Mîr Ahmed ol
3. Gel cân ile ol gil gulam bulmak dilersen hoş mağam
Vir yoluña cani tamam gel bende-i Mîr Ahmed ol
4. Dervîş olan ne yer kabâ bes_dür aña şâl ü 'abâ
Diñle sözüm budur saña gel bende-i Mîr Ahmed ol
5. Vir gönlüñi şeyhe hemîn dâim enîn eyle enîn
İşigidür hışn-ı haşın gel bende-i Mîr Ahmed ol
6. Ol vâlîb ü zâr ü nizâr kûyünde kıl cânuñ nişâr
Terk eyle_gel her neki var gel bende-i Mîr Ahmed ol
7. 'Aşık olup, cân ile gel cânuñi kurban eyle_gil
İrişmedin dest-i ecel gel bende-i Mîr Ahmed ol
8. Gel cânıñle imân getür cânuñi cânâne yetür
Ek tohumıñi bunda bitür gel bende-i Mîr Ahmed ol
9. Özüne . . . işkuñ kıl delil Hakkı bulam dersen sebîl
Hem evvel âhir böyle bil gel bende-i Mîr Ahmed ol
10. Geç cân ile başdan gelüp miğdaruñi neyse bilüp
Dâim itâ'at eyleyüp gel bende-i Mîr-Ahmed ol
11. Budur saña bizden haber Hakkı i rem dersen eger
Olmağ gereksen lâleü . . . ker gel bende-i Mîr Ahmed ol
12. Nefsüne uyup olma kul gözetmeyüp sağ ile sol
Hakkı budur gitmege yol gel bende-i Mîr-Ahmed ol
13. Ey HÂLETİ'pür-hazîn niceye dek bunca enîn
Bildüñ ki ol sultân-ı dîn gel bende-i Mîr Ahmed ol

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

(---./---./---./---.)

143. Ü. 35a, AE. 155, (Harfi'l Lâm) UZ. 88(başlık yok.),
lob. dâim itâat eyleyüp Ü.(mükerrer)
13b. bildüñ ki ol:bildügi k' odur UZ.

144

1. Dil mülkine ey dil yine sultân olalum gel
Terk eyleyüben varlığı 'uryân olalum gel
2. Derdâ nîdelüm 'aklile idrâki cihânda
Mecnûn gibi ser-geşte vü hayrân olalum gel
3. Çün 'âkıbet,ü'lemr fenâdur soñi dehrün
Kim biz dañi şimden geru vîrân olalum gel
4. Eyyâm-ı bahâr irdi dem-i zevk u safâdur
Gam çekmeyelüm gül gibi handân olalum gel
5. Ey HÂLETÎ terk eyleyelüm tâc ü kabâyı
Dervîş oluban hâkile yeksân olalum gel

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün
(---./---./---./---)

145

1. Gözlerüm yaşı akıp sensüz gözüm kan oldu gel
Hâlûme rahm eyle bir dem işüm efgân oldu gel
2. Şefkat itmezsın niçün ahvâlûme cânum benüm
Ağlamakdan gözlerüm deryâ-yı 'ummân oldu gel
3. Hamdülillâh dostum gitdi şitâ irdi bahâr
Seyr-i şahrâ idelüm 'âlem gülistân oldu gel
4. 'Asker-i gam pây-mal itdi vücûdum mülkünü
Pâdişâhum gel yetiş dil mülki vîrân oldu gel
5. HÂLETÎ üftâdeñe eyle terahhum serverâ
Gülşen-i dünya baña bi'llâh zindân oldu gel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

-
144. Ü. 25b, AE. 156, UZ. da yoktur.
2b. Mecnûn gibi ser-geşte:mecnûn ser-geşte Ü.
145. Ü. 35b, AE. 157, UZ. da yoktur.
1a. sensüz:sensüzüm Ü.
2a. cânum benüm:cânânım Ü.
5b. baña:aña Ü.

146

1. Elâ ey nev-civânun gel
Benüm rûh-i revânun gel
2. Perî-rûyum semen-bûyum
Benüm bâğ-ı cınânun gel
3. Meded ey dilber-i garrâ
Fedâ saña bu cânun gel
4. Habîbümsin efendümsin
Benüm şâh-ı cihânun gel
5. Kuluñdur HÂLETİ dahi
Bu sözde yok yalanun gel

Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---)

147

1. 'Işka yüz veç ile virmişler velî dermân ezel
Ya sefer ya ölme ya bulmak vişâle çâre el
2. Kağısın câyız görürsün ey tabîb-i 'aşıkın
Söyleñüz aña göre biz idevüz tâki 'amel
3. Cümleden a'lemsiz 'ışkuñ hâlini bilmekte siz
Siz ki böyle idesiz cân virmek uşşâka mahâl
4. İhtiyâr elde degül hod nice sevmeyem anı
Bilmezem nice ideyüm yâ vahid ü ferdü ezel
5. HÂLETİ nüñ yakdı 'ışk odı vücûdın serteser
Hâline Allâh için bak ey tabîb-i bî-bedel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

146. Ü. 36a, AE. 156, UZ. da yoktur.

147. Ü. 36a, AE. 156, UZ. da yoktur.
1a. virmişler: yazmışlar AE./b.vişâle:şâle AE.
2a. tabîb-i 'aşıkın: tabîb-i 'aşıka sen AE.
3a. bilmekteşiz: bilmedesiz AE.

1. Gün yüzün görmeyeli gâyet perişân oldu dil
Şabr a tākāt kalmadı derd ile nâlân oldu dil
2. Serverâ çün düşeli şem-i cemâlünden cüdâ
Yanuban pervâne-veş ışık ile sūzân oldu dil
3. Luṭfun ile bir zamân dil hânesi ma'mûr idi
Kahrın ile neyleyem ey dost vîrân oldu dil
4. Göreli ol serv-i kaddün nâz ile reftârını
Kalmadı şabr u karâî belki hayrân oldu dil
5. Olalı şeyh Ahmedün kûyı gedâsı HÂLETİ
Gandan âzâd oluban başına sultân oldu dil

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

1. Geçse bir dem 'ömr-i fânî sensüz ey meh dem degül
Seyr-i gülşen gül yüzüñsüz zerrece 'âlem degül
2. Râh-ı ışıkta öz vücûdundan geçen gelsün beri
Virmeyen bu yola cânın ey perî âdem degül
3. İtmek için 'aks-i rûyı yârd her yüzden nazar
Sine mi âyîne-veş şad-pâre kılsam gam degül
4. Bâkî kalmaz kimseye bu 'işret-i gerdûn-ı dîn
Câm-ı mevti niceler nûş itdi ancak Cem degül
5. HÂLETİ bir serv-i hoş-reftârın oldu bendesi
Hun-feşân çeşmi dirîgâ kangı dem pür-nem degül

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

-
148. Ü. 36b, AE. 158, UZ. da yoktur.
1b. nâlân: talan Ü.
2a. şem -i cemâlünden: serv-i cemâlünden Ü.
5a. Hâleti: Hâjâli AE.
149. Ü. 36b, AE. 158, UZ. 90,
2b. bu yola:yoluna UZ.

150

1. Bülbul-i şeydâ gibi dün gün fiğân eyler göñül
Gözlerinden dem gibi yaşınrevân eyler göñül
2. Sîne de her nitekim cehd eyledüm idem nihân
Râz-ı 'ışkı illere turmaz 'iyân eyler göñül
3. Âh elinden âh kim yok çâre-i derd-idilim
Niceyi 'ışk ile cânâbî-nişân eyler göñül
4. Tâkâttâk oldı nîtsün 'âşık-ı üftâdeler
Dem olur kim dūd-ı âhı âsumân eyler göñül
5. Duymasun andan şikâyet itdügün ey HÂLETİ
Korkaram bir gün ki rüsvâ-yı cihân eyler göñül

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

151

1. Keçrev feleke bir dem 'akıl ola mı mâyil
Çün kim olırsar ey dil her varı anuñ zâyil
2. Bî-fâ'idedür nefsuñ irgürme murâdına
Bu mezra'-ı 'ukbâda hayrât ide gör hâsıl
3. Çun Bâr-i Ta'âlâya nakş itme dūrür irşâd
Mahlûkına bed dime keyeyle hazer câhil
4. Yırmez o ki 'âkıldür bir şey'ini Mevlânuñ
Her şey'i hakikâtle eyler nazarı kâmil
5. Dil virme nukûşât-ı dehr-i deniye aşlâ
Ey HÂLETİ Mevlâyâ olmak dilesen vâsıl

Mef'ûlü Mefâ'ilün Mef'ûlü Mefâ'ilün
(---./---/---./---)

-
150. Ü. 36b, AE. 158, UZ. da yoktur.
1b. dem gibi yaşın:yaşı dem gibi Ü.
5a. duymasun:dimesün AE.
151. Ü. 37a, AE. 159, UZ. 90,
3b. dimeñ ki:dime ki Ü.
4a. Yermez o ki:yermez olaki AE.
5a. dehr-i deniye aşla:dehrine aşla UZ.

1. Bu yıkık gönlümü 'imâret kıl
Mübtelâña vefâñı 'âdet kıl
2. Şer-i a'dâdan eyle cânı emîn
İşigünde beni himâyet kıl
3. Lebleründen hayât-i cân-efzâ
Medet öldüm baña 'inâyet kıl
4. Bakmaz iseñ yüzüme gel bârî
Kûşe-i çeşm ile işâret kıl
5. Koma yâ Rab bizi melâletde
Râh-ı kurbıyyete hidâyet kıl
6. Eyle yâ Râb fakr ile hem-râh
Lâyık-ı devlet ü sa'âdet kıl
7. İhtiyâr eyle ey gönül 'uzlet
El çeküp cümleden ferâgat kıl
8. Kimseye 'arz-ı ihtiyâç itme
Künc-i 'uzletde gel kanâ'at kıl
9. Beni divâne kıldı HÂLETÎ 'ışık
'Akıl iseñ bir özge hâlet kıl

Fe'îlâtün Mefâ'îlün Fe'îlün

(..--/..--/..--)

153

1. Bu cife-i dünyâya meyl eyleme şebâz ol
Geç cümle 'alâyıkdan bir serv-i ser-efrâz ol
2. Ahen-dil olan kalbi feryâd ile nerm eyler
Dâvûd-ı hoş-elhân ol 'âlemde hoş-âvaz ol
3. Ten-perver olup kalma bu 'âlem-i süflîde
Gel kâf-ı kanâ'atde 'anka gibi mümtâz ol
4. Sinemdeki esrârı 'âlemlere fâş itdün
Ey dîde-i gam-dîde kim didi ki gammâz ol
5. Ey HÂLETÎ eş'âruñ gel sihr-ı helâl eyle
Hüsrev gibi sen dahi fennünde füsûn-sâz ol

Mef'ûlü Mefâ'îlün Mef'ûlü Mefâ'îlün

(---/..---/---/..---)

-
152. Ü. 37a, AE. 159, UZ. 91,
3a.lebleründen:lebleründür UZ. 5a.beni:bizi AE,UZ/
melaletde:delaletde AE.6a.Ya Rab: erbab AE,UZ.
8b. kana at kıl:kana at eyle UZ.
153. Ü. 37b, AE. 159, UZ.9. , 2a.kalbi:tab'ı:Ü.AE./hoş-âvaz
ol:hem-âvaz UZ. 4b.kim dedi ki:kim derdine UZ.

154

1. Dâyinâ doymaz ibtizâle gönül
Şabr ider lîk i'tizâle gönül
2. Âhir oldu şafâ-yı vaşl-ı habîb.
Gam degül tutsa yüz melâle gönül
3. Eksûk olmaz belâ vü gam bir dem
Hûn-ı gâmdur saña nevâle gönül
4. Yok cemâle liyâkâtun zîrâ
Maẓhar olduñ hemân celâle gönül
5. Özge Hâlet degül mi HÂLETÎ 'ışk
Kim ola şabr ide bu hâle gönül

Fe'îlâtün Mefâ'îlün Fe'îlün
(. . -- / . - - / . - -)

155

1. Bir gelüp gitmedür cihân ey dil
Lâ-mekân ol ki yok mekân ey dil
2. Bir eser koya gör zamânun'da
Bir karâra degül zemân ey dil
3. Ta'at-ı Hakkı koma gel elden
Saña âhir odur kalan ey dil
4. Gözlüye zerre deñlü yok gizli
Bil güneşden bunu 'ıyân ey dil
5. Nakd-ı cân ile vaşl-ı yâr umma
Ele girmez o râyegân ey dil
6. Saña elbette reh-nümâ bulunur
Vâdî-i 'ışka düş hemân ey dil
7. HÂLETÎ 'ışka düşdi muh târî
Bir şafâdur garaz olan ey dil

Fe'îlâtün Mefâ'îlün Fe'îlün
(. . -- / . - - / . - -)

-
154. Ü. 37b, AE. 160, UZ. 92,
4a. cemâle: cemâlüne UZ.
155. Ü. 37b, AE. 160, UZ. 93,
3b. âhir odur kalan: âhir kalan odur Ü.
5a. umma: itme UZ.

156

1. Gedâ vü ger şeh-i 'âli-cenâb ol
Eser koma vücûduñdan türâb ol
2. Yüzüñ sür âsitân-ı Gülşeniye
İki 'âlemde var 'izzet-meâb ol
3. Eger tahsîl-ı nûr itmek dilerseñ
Yüzüñ sür pâ-yine yârüñ rikâb ol
4. Olup müstagrak-ı nûr-ı tecellî
Sipîhr-ı ma'nevîye âfitâb ol
5. El el ey HÂLETÎ pîr-ı mugândan
Düşüp ayagına mest ü harâb ol

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/---)

157

1. Düş bir saçı Leylinüñ sevdâsına meftûn ol
'Aklüñ var ise ey dil şimden girü Mecnûn ol
2. Kan ağla firâk-ı yâr her-dem idicek te'sîr
Bezm-ı gama ey dîde câm-ı mey-ı gül-gün ol
3. Ney gibi nevâlar kıl 'uşşaka safâ-bahş ol
Ey sine-ı pür-sûzum bezm-ı gama kânûn ol
4. Deryâ gibi cûş eyle killetle revân olma
Ey eşk-ı firâvânun taşup Şattı Ceyhûn ol
5. Ey HÂLETÎ baş egseñ gâvvâş-ı ma'ârif ol
Deryâ-yı hakîkatde bir lü'lü-i meknûn ol

Mef'ûlü Mefâ'îlün Mef'ûlü Mefâ'îlün
(---/.---/---/.---)

-
156. Ü. 38a, AE. 161, UZ. 93,
2a. yüzüñ sür:yüzüñ tut AE.
3b. pâ-yine yârüñ:pâyine eymeñ UZ.
157. Ü. 38a, AE. 161, UZ. 92,
1a. leyli:leylâ AE.
1b. var ise dil:var ise dil UZ.

158

1. Âteş-i hicrâna düşdün ey gönül
Tutuşup hicrâna düşdün ey gönül
2. Vuşlat-ı cânâna kıymet mi olur
Bilmedük divâna düşdün ey gönül
3. Âh lu'bet-bâz-ı çarhuñ âline
Aldanup yabâna düşdün ey gönül
4. Âşinâ şanurdum ey dil ben seni
Bilmedün bi-gâne düşdün ey gönül
5. HÂLETİ 'âlemde yok cây-ı huşûr
Tutuşup sen yanı düşdün ey gönül

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--)

159

1. 'Işk-u mahabbetün olalı iftihâr-ı dil
Derd ü belâ olursa ne gam ihtiyâr-ı dil
2. Ben hicrün ile münkesirül-bâl olam dirîg
Lâyık mı gayriye olasın gam-küsâr-ı dil
3. Düşdüm işig'ne o mehün yakdı gönlümi
Taşa çalındı şîşe-i 'arz u vekâr-ı dil
4. Evvel nazarda katlime kıldı işâreti
Öldürdi göz göre beni ol gamze-kâr-ı dil
5. Fâş olsa HÂLETİ nola mihr ü mahabbetün
'Âlemde çünki 'ışk iledür iştibâr-ı dil

Mef'ülü Fâ'ilâtü Mef'ülü Fâ'ilün
(---/--/--/--)

158. Ü. 38a, AE. 161, Uz. da yoktur.
2b. bilmedün:bileydün AE.

159. Ü. 38b, AE. 162, UZ. 94,
2b. gayriye olasın:gayriye sen olasın UZ.
3a. yakdı: yakduñ Uz./b. 'arz u:arza AE.

160

1. Dirseñ tecellî eyleye feyyâz-ı lem-yezel
Mir'ât-ı kalbe jeng suyu virmesün halel
2. Aç cân gözini perde-i gayriyyeti gider
Nûr-ı yakîni görmege hâyil olur sebel
3. Sa'y eyle kılma kâmiñi Halvet-sarây-enis
Şarf itme nakd-i 'ömr-i 'azizün hevâda gel
4. Kıldum hayâl-i hayli hevâdan tehf dili
Ger cilve-gâh olursa şehi 'ışkuña maħal
5. Yâ menkabet-ye na't-i habîb-i Hudâ gerek
Ey HÂLETÎ olursa eger vâdi-i gâzel

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

(---./---./---./---)

Fİ HARFİ'L-MİM

161

1. Yitirdüm cânımı cânânı buldum
Gönülden yâr olan ihvânı buldum
2. Yitirmişdüm cihânda şâhımı ben
Gönül kasrındağı sultânı buldum
3. Çu bildüm yârımı yâr elmaz imiş
O yarı neyleyem yârânı buldum
4. Baña derdün yeter 'âlemde ey şâh
'ilâcı neyleyem lokmânı buldum
5. Nihâyet yak durur derd ü belâya
Dime sen HÂLETÎ dermânı buldum

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ûlün

(.---/.---/.---)

-
160. Ü. 38b, AE. 162, UZ. 94.
1b. Jeng: renk AE. 4b. olursa şehi ışkuña maħal :
olursa ışkuña maħal AE.
161. Ü. 38b, Harfi'l-Mim AE. 162, UZ. da yoktur.
1b. gönülden yâr olan ihvânı buldum: yitirmişdüm
dili şeydâyı buldum Ü. 2a. cihânda: cihâna Ü.
5a. yok durur: yokdur AE.

162

1. Gönülde bir melek sîmâyı buldum
Yitirmişdüm dil-i şeydâ yı buldum
2. 'Aceb dîvâneyem 'uşşâk içinde
Başumdan geçmedük sevdâyı buldum
3. Bu günben ibn-i vâkt oldum habîbüm
Anuñ çün bunda ben ferdâyı buldum
4. Çeküp 'ışkuñ belâsın gıce gündüz
Bu gün dün yâyıla 'uqbâyı buldum
5. Hızır-ves' ölmēden ölmezden evvel
Dimesen HÂLETİ ahyâyı buldum

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(.---/.---/.)

163

1. Şanmañuz kim cevri-yârümden şikâyet eylerem
Dostlar ben hasta hâlimden hikâyet eylerem
2. Her ne denlü sevdüğüm cevri-i cefâ kılsañ büña
Hâşe li-llâhterk idüp senden ferâgat eylerem
3. Ni'met için minnet itmem kimseye 'âlemde ben
Ey gönül bu nân-ı huşk ile kana'at eylerem
4. Kendüñi ey münkir-i bed-hû ferâgat eylegil
Bu riyâyile şanur mısın 'ibâdet eylerem
5. Bu kelâmi çünki peygâmser dîmişdür HÂLETİ
Kim ki yoldan çıksa ben aña delâlet eylerem

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

162. Ü. 39a, AE. 163, UZ. da yoktur.

163. Ü. 39a, AE. 163, UZ. da yoktur.

2a. Her nedeñlü: her denlü AE./hâşe:hâşâ AE.

164

1. Gideli ol bi-vefâ yârüm benüm
Gör irişdi göklere zârüm benüm
2. Almazam dünyâyı ben bir habbeye
Neyleyem kim yâr idi varum benüm
3. Herkesün bir dürlü kârı var durur
Oldı hoş bî-kârlık kârüm benüm
4. Gülşen içre 'aşıkam ben bir güle
Hâşeli-llâh yokdur inkârüm benüm
5. Hâr ile hem-dem midür ey HÂLETÎ
Âh kim ol yüzi gülzârüm benüm

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-./-.-./-.-)

165

1. Lâ-mekân oldum mekândan geçmişem
Bî-nişân oldum nişândan geçmişem
2. İrmişem Hâkke' l-yakîne döstlar
Hâşılı vehm ü gümândan geçmişem
3. Baña sensüz dirlük olmışdur harâm
Seyr-i bâğ ü Gülsitândan geçmişem
4. Baña didârün Hüdâyâ kıl nasîb
Hûr ü Ridvân ü Cinândan geçmişem
5. Cân içinde bulmuşum cânânı ben
HÂLETÎ cism ile cândan geçmişem

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-./-.-./-.-)

164. Ü. 39b, AE. 163, UZ. da yoktur.
1b. kim irişdi:gör irişdi Ü.
4b. hâşeli-llâh:hâşeli-llâh AE.
165. Ü. 39b, AE. 164, UZ. 96,
3b. seyr ü bâğ-ı gülsitandan AE./seyr ü bâğ-ü
gülsitandan UZ.

166

1. Ol yüzi rûy-i melekden ahsenüm
Aklum aldı komadı tende cânüm
2. Döstim reftârûña kurbân olam
Gel beni öldür helâl olsun kanum
3. Ben garibünden çevürme yüzüñi
Nerde görseñ ey yüzi mâhum benüm
4. Sen saçı Leyliye virdüm göñlüñi
Kûh-ı gânda şimdi Mecnûnuñ benüm
5. HÂLETÎ üftâdeñe rahm eylegil
Nice bir yansun fırâkuñla tenüm

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-./-.-./-.-)

167

1. Düşdüm hevâ-yı zülfüñe divâne-yem divâne-yem
Yanmağa şem'-i hüsnüñe pervâne-yem pervâne-yem
2. Bezm-i ezelde nûş idüp 'ışkuñ şarâbın dem-be-dem
Ol zevk ile ben tâ-ebed mestâne-yem mestâne-yem
3. Meydân-ı 'ışk içre baña kime ayakdaş olmadı
Râh-ı mahabbetde dilâ ferzâne-yem ferzâne-yem
4. Bildüm ki dünyânun şoñıolsa gerek virân kamû:
Şimden girü ben degöñül virâne-yem virâne-yem
5. Kıldum fedâ cânüm bu gün Şeyh Ahmede ey HÂLETÎ
Kim râh-ı 'ışk içre bu gün merdâne-yem merdâne-yem

Müstef'îlün Müstef'îlün Müstef'îlün Müstef'îlün
(--.-/--.-/--.-/--.-)

166. Ü. 39b, AE. 164, UZ. da yoktur.
2a. reftârûña:reftârına AE.
167. Ü. 40a, AE. 164, UZ. da yoktur.

1. Bir bi-vefâ dil-dârdan yandım yakıldım neyleyem
Bir lâle-ves ruhsârdan yandım yakıldım neyleyem
2. Ben mübtelâyı ağladur sular gibi hem çağladur
Cevrîyle kalbüm dağladur yandım yakıldım neyleyem
3. Bir gün yanuma gelmedi bir bûse dahi virmedi
Hâlün ne diyü sormadı yandım yakıldım neyleyem
4. Kalbüm benim pür-hundur yaşım dahi gül-gündür
Âvare dil Mecnûndur yandım yakıldım neyleyem
5. Bu HÂLETİyi ol nigâr her demde ider zâr-zâr
Kalmadı sabr ile karâr yandım yakıldım neyleyem

Müstef'îlün Müstef'îlün Müstef'îlün Müstef'îlün
(---./---./---./---.)

169

1. Baña bu cevr ü cefâ bilsem nedendür bilmezem
Raâm eylemez ol bî-vefâ bilsem nedendür bilmezem
2. Bir yaña dehrün zahmeti bir yaña münkir gayreti
Yâ Rab baña bu mihneti bilsem nedendür bilmezem
3. Gâh ağların gâh inlerin firkatle bağrum dağlarum
Seyl gibi turmaz çağlarum bilsem nedendür bilmezem
4. Gör neyledi devrân baña akıtdı yaşım her yaña
Hayrân olup kaldım taña bilsem nedendür bilmezem
5. Dilde nedür bunca belâ gönüldeki renc ü'inâ
Her dem bu mihnetler baña bilmem nedendür bilmezem
6. Kılduñ cefâyı canuma layık degül sultânuna
Hem gelmez olduñ yanuma bilsem nedendür bilmezem
7. Salduñ beni sevdâlara Mecnûn gibi sahrâlara
Virdün dili yağmalara bilsem nedendür bilmezem
8. Avare oldı bu gönül biçâre oldu bu gönül
Seyyâre oldı bu gönül bilsem nedendir bilmezem
9. Eksük degüldür mihnetün derd ü belâ vü zahmetün
Ey HÂLETİ bu hâletün bilsem nedendür bilmezem

Müstef'îlün Müstef'îlün Müstef'îlün Müstef'îlün
(---./---./---./---.)

-
168. Ü. 40a, AE. 165, UZ. da yoktur.
4a. yaşım:başım AE.5b.kalmadı sabr ile:kalmadı
kalmadı sabr ile Ü.
169. Ü. 40a, AE. 165, UZ. da yoktur.
1b.Bir lâle-ves ruhsârın yandım yakıldım neyleyem Ü.
2ab. mısralarının yeri değişmiş yakıldım neyleyem Ü.
(muahhar-mukaddem)Ü. 3a. kah ağlaram kâh inlerem AE.
5a. bunca belâ:bunca Ü.

170

1. Dem-be-dem gördükçe artar gün yüzüñi hayretüm
Görmesem bir an seni olur ziyâde hasretüm
2. Bir yana ta'n-ı'adû bir yana cevr-i rûzgâr
Kağı birin söyleyem ey döst çokdur miñnetüm
3. Her neye dil bağlasam eyler felek benden cüdâ
Neyleyem yokdur başumda döstlar hîç devletüm
4. Devr içinde şâd ü handân olmadum ey döstlar
Her zamân derd ü belâyile geçübür 'işretüm
5. Derd-i 'ışka bilmezem yâ Rab ne çâre ideyin
Âh kim ey HÂLETÎ artar dem-â-dem hayretüm

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

171

1. Döstlar âvâre düşdüm neyleyem
Heçr ile bi-çâre düşdüm neyleyem
2. Baña yok bir yerde şabr ile karar
Meh gibi seyyâre düşdüm neyleyem
3. Gözlerüñ bilmem ne mekr itdi baña
Dostum mekkâre düşdüm neyleyem
4. Bağrımı deldi firaquñ oqları
Derd ile şad-pâre düşdüm neyleyem
5. Tig-i hicrân ile ben ey HÂLETÎ
Âh kim bir pür-yâre düşdüm neyleyem

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-)

-
170. Ü. 40b, AE. 166, UZ. da yoktur.
1b. hasretüm: hayretüm Ü.
5b. eh:ey Ü./hayretüm:hâletüm AE.
171. Ü. 40b, AE. 166, UZ. da yoktur.
5b. pür yâre:bir pâre AE.

172

1. 'Âşıkem ben kahrına lûtfına hem
Çekmezin cevr ü cefâsından elem
2. Eylese cevr ü cefâ 'âlem kamu
Baña 'ışkuñ yâr olıcağ bes ne gam
3. Yeg dürür mihr ü vefâsından ilüñ
Baña yârümden gelen cevr ü sitem
4. Zevk ile nüş eylerem cânâ anı
Baña ya şerbet içür ya zehr ü sem
5. HÂLETÎ yârüñ cemâli şem'ine
Yanaram pervâne gibi dem-be-dem

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-)

173

1. Olubdur 'ışk ile âvâre gön'lüm
Nedendür bilmezem biçâre gön'lüm
2. 'Aceb mi eylesem derd ile feryâd
Düşübdür bir vefâsuz yâre gön'lüm
3. Dirigâ bilmezem bir dem karârı
Felek gibi n'idem seyyâre gön'lüm
4. 'Aceb divânedür kim derd-i 'ışka
Ki ister dâyimâ bir çâre gön'lüm
5. Cihânda bir güzel sevdâsıyile
Olupdur HÂLETÎ şad-pâre gön'lüm

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(.---/.---/.---)

-
172. Ü. 41a, AE. 166, UZ. da yoktur.
173. Ü. 41a, AE. 167, Uz. 96,
3a. bilmezem:eylemez UZ.

174

1. Bir gözi ela elinden yanmışam
Bir kaşı tuğrâ elünden yanmışam
2. Cevr-i miñnet dem-be-dem baña kılur
Bir meh-i ğarrâ elinden yanmışam
3. 'Işk ile Mecnûn idüp ben hastayı
Bir saçı Leylî elinden yanmışam
4. Yüzüme bakmaz benüm bir gün geçüp
Ol ruhi hamrâ elinden yanmışam
5. HÂLETÎ'nün hâlini şorana dir
Ol kadınü bâlâ elinden yanmışam

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-/-.-/-.-)

175

1. Tut şeri'at yolunu oldur şirât-ı müstakîm
Âhiretde ta mekânun ola cennâtün'na'im
2. Gel 'abes yire gönül maqduruñı sarf eyleme
İylüğe sa'y eyle bâkî ol durur olma le'im
3. Lûtf-ı Hakdan nâ-ümid olma günehkârum diyû
Dâyımâ di ey gönül
4. Geç bu varlıktan ta'alluk bağlama hiç nesneye
Olmadı hiç kimse bu dehr-i fenâda bil mukîm
5. Nûra tebdîl eyle nârün sa'y idüp ey HÂLETÎ
Tâki yakmaya vücûduñ zerrece nâr-ı cahîm

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

174. Ü. 41a, AE. 166, UZ. da yoktur.

175. Ü. 41b, AE. 167, UZ. 95.

1b. cennât-i na'im:cennâtün na'im Ü.

2a. maqduruñı:maqsudını UZ.

2b. sa y:sarf AE.

4a. ta'alluk bağlama hiç nesneye:ta'alluk eyleme
bir nesneye UZ.

176

1. Nice bir cevr ü cefâ vü nice bir derd ü elem
Bâri başum aluban bir yañağa . varup çidem
2. Hâsret-i firkatle bağrum kül olup yandı kamu
Ne belâlu oñmaduğ başum varimiş hey nîdem
3. Çünki dünyâ kimseye bâki degüldür ey gönül
Fırşatun fevt itme kim devrân hemindür dem bu dem
4. Bir yaña derd ü belâ bir yaña pirün gitmesi
Hâddin aşdı derdimüz vâ kağı derdümi diyem
5. Kalmadı senden eșer yanmağa bir dem HÂLETÎ
Yakdı kül etdi beni bil firkat-ı sultân

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-/-.--/-.--/-.--)

177

1. Şanmañuz Hağ cânibinden döstlar dür olmaşam
Ya içüp dünyâ şarâbın mest-i mağrûr olmaşam
2. Vâlîh ü âşüfte vü medhûş ü sengerdan görüp
Mest-i 'ışkum zâhidâ sen şanma mahmûr olmaşam
3. Muşhaf-ı hüsnünde gördüm yazılı ن وَاللّٰم
Okuyup cân ü gönülde anı mesrûr olmaşam
4. Çaluban tabl-ı ene'l Hağ olmaşam serdâr-ı 'ışk
Gâh olup Zünnûn-ı Mısrî gâh Mansûr olmaşam
5. Zâhidâ nâr-ı cehennemle beni korkutma gel
HÂLETÎ'yem nâr-ı 'ışk ile yanup nûr olmaşam

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-./-.--/-.--/-.--)

176. Ü. 41b, AE. 168, UZ. da yoktur.

1b. varup:alup Ü.

5b. sultân:sultanum AE.

177. Ü. 41b, AE. 168, UZ. 97,

2b. mest-ı 'ışkum:mest u 'ışkum AE.

177. 3a. Sûre:LXVIII, Âyet:1

178

1. Bugün ben zâhidâ virân-ı 'ışkum
Yanup pervâne-veş sûzân-ı 'ışkum
2. Cihânunñ mülküni bir pula alman
Cihânı neylerem sultân-ı 'ışkum
3. Nebilsün câhil ü nâdân olanlar
Ki cân ile bu gün 'irfân-ı- 'ışkum
4. 'Aceb mi fârig' olmazsam cihandan
Ki ben bülbül gibi nâlân-'ışkum
5. Beni sanmañ olam ayık dem-â-dem
Ezelden HÂLETÎ hayrân-ı 'ışkum

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe'ülün
(.---/.---/.---)

179

1. Didüm ayagunñ öpsem dedi ki epsem epsem
Düşüp yolunda ölsem didi ki epsem epsem
2. Didüm terahhüm eyle kalmaz zamane böyle
Lütfeyle küsme söyle didi ki epsem epsem
3. Didüm eyâ cefâkâr inletme beni her bâr
Hışm idüp âhir-i kâr didi ki epsem epsem
4. Didüm o mihr-bâne rahm it bu nâ-tüvâne
Lütfeyle girme kâne didi ki epsem epsem
5. Bu HÂLETÎ-i bî-cân inler yolunda her ân
Gönlünü kılma virân didi ki epsem epsem

Mef ülü Fâ' ilâtün Mef'ülü Fâ' ilün
(--./-.-/-.-./-.-)

178. Ü. 42a, AE. 168, UZ. 97,

179. Ü. 42a, AE. 169, UZ. da yoktur.

1a. ayagunñ: ayagum Ü.

3b. âhir-i kâr:âhiri kâr Ü.

1. Aldı 'aqlum bir kamer-çehre nidem
Hâlimi ağlamağa kime gidem
2. Dimedün hâlün nedür miskin garib
Bunca yıldur kim senün üftâdenem
3. Kâdı olduk da Hudâ mahşer günü
İdeyin senden şikâyetler o dem
4. Bu fenâ dünyada handân olmadum
Dâyıma derd ü belâyı çekerem
5. HÂLETÎ nün hâlini sorar isen
Elde bâde dilde nâr ü gözde nem

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-/-.-/-.-)

1. İçelüm rûz ile şeb meclisimiz dâm idelüm
Gicemiz Kadr idelüm gündüzü bayram idelüm
2. Nazar itdükçe anâ 'aqlumuzu zâ'yil ide
Sâki-i meclisi bir serv-i gül-endâm idelüm
3. Mül gibi gözlerimizden akıdalum yaşumuz
Şöhbete nüklümüzü ol gözü bâdam idelüm
4. Ol hü mâ mürğünü şayd itmek için cân ile biz
Nüklümüz dâne idüp meclisimiz dâm idelüm
5. HÂLETÎ meclise yârı varalum da'vet idüp
Düşelüm ayacağına sa'y idüp ikdâm idelüm

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(...--/...--/...--/...--)

180. Ü. 42a, AE. 169, UZ. da yoktur.
1a. 'aqlum:gönlüm AE.

181. Ü. 42b, AE. 169, UZ. da yoktur.
1a. dâm idelüm:dâm olsun Ü. /1b.gicemiz:giceyi AE.

182

1. Bâg-ı 'âlemde bugün bir gül- 'izârum var benim
Gül yüzünün şevkına feryâd-ü zârüm var benim
2. Sevdi bir Leyliyi Mecnûn-veş gönül şeydâ olup
Sanmañuz bir yerde bir lahzâ karârüm var benim
3. Nice günler tañ midur eyler isem feryâd u zâr
Döstlar şanmañ elimde ihtiyârüm var benim
4. Sen sun ey şâh-ı cihân-ârâm-ıcânüm dünyede
Senden özge dünyede şanma ki varum var benim
5. Cân u dilden bulmuşam ey HÂLETİ gayet sürür
Şimdilik halk-ı cihandan çün günâhum var benim

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

183

1. Maḥabbet şem'ine yanmağa geldüm
İçüp vahdet me yin kanmağa geldüm
2. Şadef-i kalb içre dür bulmak ligiyçün
Maḥabbet bahrine talmğa geldüm
3. Benüm pervâne-i şem -i maḥabbet
Dolanı bâl ü per yakmağa geldüm
4. Mücâb olmasun âḥir demde andan
Vücûd benligi yakmağa geldüm
5. Cihânun HÂLETİ âḥirde varı
Baña yâr olmasun ırmağa geldüm

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/.---)

-
182. Ü. 42b, AE. 170, UZ. da yoktur.
3a. feryâd ü ah:feryâd ü zâr Ü.
4a. sensin:sensin AE./b.senden özge dünyede şanma ki
varum var benim:senden özge şanma kim bir özge varum
var benim AE.
183. Ü. 42b, AE. 170, UZ. da yoktur.
3a.pervâne-i:pervâne-veş Ü.
3b.dolanı:dolabı AE.

184

1. Meded divâne olup tağlara düşdüm
Yüregüm yarıcı bir yâre düşdüm
2. Gelüp geçdi yanumdan hışım ile yâr
Yüzüme bakmadı yalvara düşdüm
3. Habîbüm hây efendüm hây cânım
Sevelden ben seni hoş zârâ düşdüm
4. Düşelden başuma 'ışkuñ hevâsı
Olup pervâne cânâ nârâ düşdüm
5. Nice ey HÂLETİ âh itmeyem kim
Garîb ü bî-kes ü bî-çâre düşdüm

Mefâ'ılün Mefâ'ılün Fe'ülün
(.---/.---/.---)

185

1. Gökler yüzini boyadı bu dūd-ı siyâhum
Gûş eylemez âhum nîdem ol çeşm-i siyâhum
2. Zülfin giderüp ruğlarını açmaz o mehtâb
Âğarmadı gitdi bu benüm baht-ı siyâhum
3. Gam mülküne şâhum bu gün ey hüsv-i hûbân
Âhum 'alemümdür gözümün yaşı siyâhum
4. Cânım şeb-i hicrânda kalubdur nice demdür
Burc-ı şerefinden nîdeyin toğmadı mâhum
5. Bakmaz yüzüme yüz süreli ışigine âh
Ey HÂLETİ bilsem ki 'aceb nola günâhum

Mef'ülü Mefâ'ılı Mefâ'ılı Fe'ulün
(---/.---/.---/.---)

184. Ü. 43a, AE. 170, UZ. da yoktur.

185. Ü. 43a, AE. 171, UZ. da yoktur.

186

1. Perişân oldu zülfün gibi gönlüm ey perî-şânım
Fedâ olsun saña cânım benüm zülf-i perişânım
2. Kaçan kim bağ arasında salınursın hürâmânî
Nazar it bülbül-i şeydâña gel ey verd-i handânım
3. Bahâr eyyâmıdur çün kim varalum bağ arasında
İçelüm hoş muşaffâyı senüñle gel benüm cânım
4. Ne hoş demdür ki ey dostlar nigârumla bile gerçi
Cihânı seyr edeydük hoş olurdu derde dermânım
5. Yolında HÂLETÎ bi'llâh dil ü cânım revân itdüm
Yüzüme bakmadı bir kez benüm ol dînüm imânım

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
(.---/.---/.---/.---)

187

1. Meded bir cevri çok cânâna düşdüm
Cemâli şem'ine pervâne düşdüm
2. Dem-â-dem bülbülün giryân idici
Nîdem kim bir gül-i handâna düşdüm
3. Meded kim senden ayru firkat ile
Cehennem gibi bir zindâna düşdüm
4. Oñulmaz derd imiş dermânı 'ışkuñ
Meded bir derd-i bî-dermâna düşdüm
5. Olup ey HÂLETÎ Mecnûn-misâli
Gam-ı Leylî ile divâne düşdüm

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/.---)

-
186. Ü. 43a, AE. 171, UZ. da yoktur.
4a. nigârumla bilegerçi:nigârıyla yalunuzca Ü.
187. Ü. 43b, AE. 171, UZ. da yoktur.
2a. bülbülün:bülbülün AE.

188

1. Ser-i ser-'asker-i ehl-i fenâ-ı cem'-i irfânım
Maḥabbet bâr-gâhında cülûs itdüm Süleymânım
2. Okunsa ehl-i dil içre nola eş'âr-ı dîvânım
Serîr-i nazma şimdi Hüsrevühem-terz-ı Selmânım
3. Mey-i keyfiyet-i 'ışk-ı şafâ-baḥş ile sekrânım
Gubâr-ı sırr-ı esrâr-ı leb-i yâr ile hayrânım
4. Şalâdur bezm-i hâsa tâlib-i tevḥîd olan gelsün
Sülûk itdüm tarîk-ı Hâkda Şâhib-erkânım
5. Semend-i ṭab'ımı şalsam 'aceb mi vâdi-i 'ışka
Bugün ey HÂLETÎ çâpük-süvâr-ı merd-i meydânım

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
(.---/.---/.---/.---)

189

1. Mihnet-keş ü belâ-zede üftâde 'âşıkım
Derd ü belâya hem-dem ü dil-dâde 'aşıkım
2. Ser-pâ-bürehne bîkes ü tenhâ vü pür-melâl
Âyîne gibi şâfî-derûn sâde 'aşıkım
3. Ey kâmet-i kıyâmet ü ey serv-i ser-firâz
'Uşşak içinde ben de bir âzâde 'aşıkım
4. Ol gözleri gazâle vü ol ruḥları güle
Cân ü dil ile kâkûli şayyâde 'âşıkım
5. Ey HÂLETÎ esîr olalı 'ışka neyleyin
Dünyâ ve âḫiret ben o bî-dâde 'aşıkım

Mef'ûlü Fâ'îlâtü Mefâ'îlü Fâ'îlün
(--./--./--./--.)

-
188. Ü. 43b, AE. 172, UZ. 98,
1a. Ser-i ser-'asker-i ehl-i fenâyı cem'-i irfânım:
Ser-'asker-i serdür ehl-i cem'-i irfânım UZ.
4b. tarîk-ı ehl-i Hâkda:tarîk-ı Hâkda AE./Hâkdan UZ.
189. Ü. 43b, AB. 172, UZ. 98,
2a. ser-pâ-bürehne:serâpâ bürehne UZ.
5a. esir olalı:emir olalı UZ.

1. Dôstlar levh-i dili âyine-veş şâf idelüm
Jenk-i ğamla nice bir kâla gel inşâf idelüm
2. Ser-fürü eylemeyüp kimseye biz ankâ-veş
Ey göñül gel varalum menzilümüz kan idelüm
3. Bahr-i ma'nâ-yı hakâyıkda şînâverlük idelüm
Dürr-i nâ-yâb ile pür-sînemüz eşdâf idelüm
4. Bir haber yok şora gördüm deheninden yârün
Nice bir ömrümüzü yok yire isrâf idelüm
5. Ne na'im oldu müyesser ne cahîm oldu berk
Meskeni HÂLETÎ yâri yürü a'râf idelüm

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün
(...--/...--/...--/...--)

1. Nice bir biz esîr-i yâr olalum
Beste-i kâkül-i nigâr olalum
2. Çeşm-i şehbâzuña be hey âfet
Mürğ-i dil-veş şikâr olalum
3. Lebün esrârınun gamiyle şehâ
Âyağa düşelüm gubâr olalum
4. Pûte-i cism içinde cânümüzü
Kâl idüp kâmilü'l iyâr olalum
5. Dâmen-âlûde HÂLETÎ nice bir
Tekye-i ğamda ihtiyâr olalum

Fe'îlâtün Mefâ'îlün Fe'îlün
(...--/...--/...--)

190. Ü. 44a, AE. 172, UZ. da yoktur.

191. Ü. 44a, AE. 173, UZ. da yoktur.

194

1. Ehl-i 'irfâna reh-nümâ olalum
Koyalum dehri bir yaña olalum
2. Konmasun kimse âşiyânumuza
Evc-i himmetde biz hümâ olalum
3. Saltanat yanumuzda hiç ile hiç
Câme-i fakr ile gedâ olalum
4. Alalum Seyf-i Zül-fekârı ele
Mazhar-ı sırr-ı Lâfetâ olalum
5. Küntü kenzün rumûzin aňlayalum
HÂLETİ yine pür-şafâ olalum

Fe'îlâtün Mefâ'ilün Fe'ilün
(.---/.---/.---)

195

1. Yine 'ıyd irdi gönül bâde-i gül-fâm içelüm
Başı kaldurmayalum bir nice eyyâm içelüm
2. Mest olup meclise revnâk virelüm ey sâkî
Toldura leblerinün yâdına bir câm içelüm
3. Yıtürürsek de nolur kendümüzizi meclisde
Yâr dan bir tolu geldi yine in'am içelüm
4. Ber-çaraf eyleyelüm hâsılı teklîfâtı
Mest ü evkâr olalum olmadın ibrâm içelüm
5. Başda yazu ne ise çünki gelür âhir-i kâr
HÂLETİ itmeyelüm fikr-i serencam içelüm

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'ilün
(.---/.---/.---/.---)

194. Ü. 44b, AE. 174, UZ. 98,
5b. Hâleti yine pür şafâ olalum: Hâleti âbına biz şafâ olalum UZ.

195. Ü. 44b, AE. 174, UZ. da yoktur.

196

1. Tekye-gâh-ı 'ışkda ancak fenâdur eksügüm
Terk-i tecrîdüm heman bir bu riyâdur eksügüm
2. Bezm-i miñnetden dem-â-dem eksük olmazsam ne gam
Bâde-i câm-ı mañabbetden şafâdur eks. güm
3. Câm-ı Cem destindenolmaz hâli bir dem zâhidâ
Şanma kim ayine-i 'âlem-nümâdur eksügüm
4. Ey şoran hâl-i dilüm şimdi cefâ-yı yâr ile
Cevr ile hâlüm tamâm oldu vefâdur eksügüm
5. Ol tabîb-i cân-fezâden bu dili bi-çâreme
HÂLETÎ-i derd-i 'ışkum bir devâdur eksügüm

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

197

1. Yine 'ışk ile bugün 'âlemi seyrân idelüm
Hâl-i etvâr-ı cihân nicedür iz'ân idelüm
2. Şâh-ı 'ışk ile yine sohbet-i hâz eyleyelüm
Hâver-i nûh-feleki kapuda derbân idelüm
3. Meclis-i bâdeye de'vet idelüm cânânı
Yine bu'ül ile biz ol gülî handân idelüm
4. Bir gece gel bizi ey mâh müşerref eyle
Niçe bir şâh-ı hayâlün dile miñmân idelüm
5. Bezme gelse gülüp açılse nola ol gül-i âl
Bülbül-âsâ niçe bir HÂLETÎ efgân idelüm

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

-
196. Ü. 45a, AE. 174, UZ. 100.
2a. miñnetden :miñnetde AE./olmazsam:olmaz hem UZ.
197. Ü. 45a, AE. 175, UZ. da yoktur.
4a. ey mâh:ey âh AE.

198

1. Benüm ey derde mübtelâ göñlüm
Kendü başına bir belâ gönülüm
2. Ey bu âlemde olmayan mesrûr
Gam-ı yâr ile âşinâ gönülüm
3. Dâr-ı dünyâda hey dirîğ meded
Bir dem olmadı pür-şafâ gönülüm
4. Oldı derd-i mahabbete mu'tâd
İstemez şimdi bir devâ gönülüm
5. HÂLETÎ neylesün ne çâre saña
Bu cihân gibi ey fenâ gönülüm

Fe' ilâtün Mefâ ilün Fe' ilün
(...--/.--/.--)

199

1. Muşaf-ı 'ışkâ ibtidâ idelüm
Ehl-i 'ışkâ yine salâ idelüm
2. Uyalum gel imâm-ı 'ışka bu gün
Vaktidür pîre iktidâ idelüm
3. Baş açup pâ-bürehne bî-ser ü pâ
Nice sultânları gedâ idelüm
4. Zâhir ü bâtın evvel ü âhir
Sözümüz bunda intihâ idelüm
5. HÂLETÎ gönülümüz mahabbet ise
Lâyık-ı feyz-i evliyâ idelüm

Fe' ilâtün Mefâ ilün Fe' ilün
(...--/.--/.--)

198. Ü. 45a, AE. 175, UZ. 99,

199. Ü. 45a, AE. 175, UZ. 101,

1. Kaṭreyem şüretde ammâ ma'nide deryâ menem
Cümle 'âlem bendedür dünyâ vü mâfihâ menem
2. Bendedür bu onsekiz biñ 'âlemün mâhiyeti
Mazhar-ı küll olmuşam külliyet-i esmâ menem
3. Olmuşam müstağrak-ı nûr-ı tecelliyât-ı Hak
Vâdî-i Eymende Gûyâ Hazret-i Mûsâ menem
4. Cümleten 'ışk iledür mebnî vücûdum halkati
'Âlem-i Şuğraya bâ'is 'âlem-i kübrâ menem
5. Fâris-i meydân-ı 'ışkum GÜLŞENÎ şânî bu gün
Mazhar-ı sırr-ı 'Aliyem cümleden âlâ menem

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

1. Levh-i dilde mâ-siva- llâhı berbâd eyledüm
Mazhar-ı kurbıyyetüm gayriyi yâd eyledüm
2. Eyledüm kat'ı 'alâyık ya'ni hubb-i gayrîden
Kaşr-ı 'ışku'llâhı dilde tâze bünyâd eyledüm
3. Terk-i tecrîdüm olup kaydı havâdisden berî
Kendümi tâ 'âlem-i ma'nide irşâd eyledüm
4. Sâlike tevhîd-i vahdâniyyet olmağdur garâz
Her ne kim bu 'âlem-i zâhirde îcâd eyledüm
5. Kûşe-i vahdetde buldum HÂLETÎ maqşûdumu
Her nefesde zikr-i 'ışku'llâhı evrâd eyledüm
6. Menzil-i maqşûda tâ varup bulam hep vuğûl
Rehber-i kurbıyyet maṭlûbi evtâd eyledüm
7. Hâk-i pây-ı Gülşenînün zerreten nâcîziyem
Cümleten ahvâlümü emrine münked eyledüm

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

200. Ü. 45b, AE. 176, UZ. 95,
1a. menem:benem UZ.
5a. şânî:bâki AE.

201. Ü. 45b, AE. 176, UZ. 101,
1a. eyledüm:idelüm UZ.
6.7. beyitler Ü.AE. de yoktur.

1. Sûretâ sâye gibi cismümüzü hak idelüm
Ma'nide 'İsâ-şifat menzili eflâk idelüm
2. Ney gibi nâle kılup kalmayalum gafletde
Neymiş kendümüzü cehd idüp idrâk idelüm
3. Arturup nâle-üi bülbül gibi ey gonce-dehân
Gül gibi 'ışkuñ ile sinemüzi çaķ idelüm
4. Kalmasun zerre vücûduñda küdüret egeri
Mâ-sivâdan arınup gönlümüzü pâk idelüm
5. Yâr vaşlın yine 'ahd eylemiş üftâdelere
HÂLETÎ kalbi o şevķ ile ferahnâķ idelüm

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

"FÎ HARFİ'N- NÜN"

1. Ben bildüğüm ol âfet-i devrân degül misin
Sen bir yüze güler gül-i handân degül misin
2. Yârüñ cemâli şem'ına karşı şafâyıla
Pervâne gibi şevķ ile sûzân degül misin
3. Deryâ özünü saña nice benzedür 'aceb
Ey dîde ağlamağ ile 'ummân degül misin
4. İrşâd içinde mantıkü'ttayr idüp semâ'
Hoş gör demek ola ki Süleyman degül misin
5. Kulum egerçi cân ile Mîr Ahmede bu gün
Kim devletinde HÂLETÎ sultân degül misin

Me'ûlü Fâ ilâtü Me'â'flü Fâ'ilün
(--./-.-./-.-./-.-)

202. UZ 99, Ü. AE. de yoktur.

203. Fi Harfi'n Nün 45b, Harfi'n Nün AE. 176,
UZ. da yoktur.
5a. kulum:kulun AE.

204

1. Câ-yuñ olmuş tütalum şimdi gönül çarh-ı berin
'Akıbet mesken saña ne aşşı kim zir-i zemin
2. Cife-i dünyâya tâlib olma pâk it kalbünü
Hak saña ola dilerseñ hem mu'in ü hem zâhîr
3. Geç 'alâyıktan müberrâ ol Haka vir gönlünü
Di Halîllu'llâh gibi kim لا أحب إلا الخير
4. Ger olaydı zînet-i dünyâyda zerre i'tibâr
Fakr ile fahrîtmez idi bunda hayrû'l mürselîn
5. Cehd idüp vahdet meyinün dle gör peymânesin
Dem'atün minhâ hayâtün HÂLETİ Li's-Sâribîn

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

205

1. Niçe bir iftirâka şabr ideyin
Ya niçe istiyâka şabr ideyin
2. Yakdı cümle vücûdum 'âteş-i 'ışk
Cânımı dâhi yaka şabr ideyin
3. Bir zamân ola bu garîbe senün
Şu gibi gönlün aka şabr ideyin
4. Kalmadı çâre ey yüzi gül kim
Çâk ola yaka dâhi şabr ideyin
5. Ola kim bir zamân vişâle irem
HÂLETÎ bu firâka şabr ideyin

Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün
(...-/...-/...)

-
204. Ü. 46a, AE. 177, UZ. 102,
1b. zir-i zemin: zir ü zemin UZ.
2b. Hak saña ola dilerseñ hem mu'in ü hem zâhîr:
Hak ola saña dilerseñ hem zâhîr ü hem mü'in AE.UZ.
3b. gibi kim lâ:gibi lâ Ü,
205. Ü. 46a, AE. 177, UZ. da yoktur.
4b. çâk ola yaka:çâk ola dâhi yaka AE.
204. 3b. Sûre:VI, Âyet:76

1. Gönlüm yine olubdur sevdâyı 'ışk elinden
Mest ü harâb ü evkâr rüsvâyî 'ışk elinden
2. Dil-dâr ile cefâda ağıâr ile belâda
Dâyim çeker bu başum gavgâyı 'ışk elinden
3. Gördü beğâsı yokdur o hem bu kâinâtın
Terk itdi tâc ü taht-ı dünyâyı 'ışk elinden
4. Ruhsâr-ı yârd karşı yan şem'a gibi ey dil
Pervâne gibi çekme pervâyı 'ışk elinden
5. Vakt-i seherde bülbül feryâd ider gül için
Kim HÂLETÎ olupdur rüsvâyı 'ışk elinden

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(---/---/---/---)

1. Ey gönül sen çuya gör erbâb-ı 'ışkun hâletin
Almadılar bir pula iki cihânun devletin
2. Terk-i dünyâ olmayınca gamdan âzâd olmaduk
Niçe bir bu dünyenun dâyim çekelüm miñnetin
3. İçmezem âb-ı hayâtî Hızır elinden ey gönül
Kimsenun hergiz getürmen 'âlem içre minnetin
4. Dehr içinde bir garîb ü nâtüvân ü bî-kesüm
Niçe bir çeksem gerek dâr-ı gururun minnetin
5. Epsem ol ey HÂLETÎ itme şikâyet yârdan
Çünkü sen 'âşık geçersin çek habibun zahmetin

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

206. Ü. 46a, AE. 178, UZ. da yoktur.

207. Ü. 46b, AE. 178, UZ. da yoktur.

4b. minnetün:miñnetün AE.

208

1. Ey gönül terk eyle bu dünyâyı sen
Tâ bulasın Hâzret-i Mevlâyı sen
2. Şöhret-i dünyâyı terk eyle gönül
İster isen Cennetü'l Me'vâyı sen
3. Pîr-i ma'niye irâdet vir dilâ
Terk ide gör benlügi da'vâyı sen
4. Hâlünü hiç anlamaz kimse senün
Olduñ ey dil ne aceb şeydâyı sen
5. Bu günün yarına koyma HÂLETİ
Tâ bulasın bunda çün ferdâyı sen

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-)

209

1. Râziyem ben bendesin yolunda kurbân eylesün
Tek beni kûyünde ol bir gice mihmân eylesün
2. Kahr u lûtfı baña eğyarun gerekmez döstlar
Bendesine her ne zulm eylerse sultân eylesün
3. Niçe bir çeksem gerek bu derd ü bi-dermânı ben
Yâre diñ ihsân idüp derdime dermân eylesün
4. Her ne cevr eylerse itsün ol şeyh-i 'âlî cenâb
Işiginde tek bu ben miskini derbân eylesün
5. Vaz gelsün yâre diñ cevr ü cefâdan'âkıbet
Lûtf idüp ben kuluna in'âm u ihsân eylesün

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

208. Ü. 46b, AE. 178, UZ. da yoktur.

209. Ü. 47a, AE. 179, UZ. da yoktur.

4a. Ol şeyh-i : o şeyh-i AE.

210

1. Cihân bâğında ey bülbül gül için zârı neylersin
Temâ_şâ-yı ruh-ı dil-dârı gör gül-zârı neylersin
2. Tahammül eylemek ol goncanuñ derd ü belâsına
Kati âsân idi ammâ cefâ-yı hâri neylersin
3. Sebâti olmayan şey'e te'alluk bağlama hergiz
Dilâ sen saña yâr ol 'uzlet ile yâri neylersin
4. Devâsına tabîbün minnet itme derde şabr eyle
Yüri bîmâr-ı 'ışk ol ey gönül tîmâri neylersin
5. Özün âzâde kıl habs-i kafesden eyle pervâzi
Hamûs ol HÂLETÎ tûtî gibi güftârı neylersin

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
(.---/.---/.---/.---)

211

1. Yâ Rab kime feryâd ideyin yârün elinden
Yâ ben kime kan ağlayam ağyârün elinden
2. Komaz beni bir lahza olam râhat ile âh
Bilmem nideyim yâr-ı dil-âzârün elinden
3. Çâk eyleyüben yakama meşer günü ey dil
Şekvâ idem ol yâr-ı sitemkârün elinden
4. Ben hasta-dile gûşe-i çeşm ile nâzer yok
Derdâ nîdem ol gözleri mekkârün elinden
5. Eylerse nola HÂLETÎ bülbül gibi feryâd
Kurtarımadı goncasını hârün elinden

Mef'ûlü Mefâ'îlü Mefâ'îlü Fe'ûlün
(---/.---/.---/.---)

210. Ü. 47a, AE. 179, UZ. 102

3a. bağlama:eyleme AE.

4a. derde:zerre UZ.

211. Ü. 47a, AE. 179, UZ. da yoktur.

1. Bu günmeydân senüñdür kâşif-i remz-i me'ânîsin
Musaddar meclis-i ehli safânuñ kâmurânîsin
2. Nuzûl-ı ' علم الأسما' , zuhûr-ı şân-ı Âdemdür
Sözün her vech ile haq mazhar-ı سبع المثاني sin
3. Saña olmaz mukâbil pehlü vânan-ı cihân bir dem
Bu günmeydân-ı 'ışkuñ Hamza-i şâhib-kıranîsin
4. Yüzüñsüz cennet-i firdevsi erbâb-ı nazar neyler
Bu gün ey mâh-rû. ehl-i dilün hür-ı cinânîsin
5. Tasavvur eyledün naqş-i hayâl-i yârı göñlünde
Zehî üstâd-ı kâmil HÂLETİ nekkâş-ı şânîsin

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
(.---/.---/.---/.---)

1. Gel seyri gülistân it yeter saña bu seyrân
Hem bâğ ile büstân it yeter saña bu seyrân
2. Terk eyle bu sevdâyı . gel eyleme da'vâyı
Olma dahi şeydâyı . yeter saña bu seyrân
3. Dünyâdan uşandun tut seyl gibi bulandun tut
Hızır âbına kandun tut yeter saña bu seyrân
4. Göz yaşını ummân it mülk-i dili virân it
Dil gehrini seyrân it yeter saña bu seyrân
5. Ey HÂLETİ seyrânı terk eyle dil ü cânı
Buldun sen o sultânı yeter saña bu seyrân

Mef'ûlü Mefâ'îlün Mef'ûlü Mefâ'îlün
(---/.---/---/.---)

-
212. Ü. 47b, AE. 180, UZ. 103,
2b. Hak mazhar-ı : mazhar-ı Ü. AE.
4a. cennet-i firdevsi:cennet-i a'lâyı AE.UZ.
213. Ü. 47b, AE. 180, UZ. da yoktur.
212. 2a. Sûre:II, Âyet:31

1. İçüp 'ışkuñ şarâbın kanmazam ben
Delülük var iken uşlanmazam ben
2. Cemâlün şem'ine pervâne gibi
Habîbüm şanma her dem yanmazam ben
3. Ne deñlü cevruñi kılsañ ziyâde
Çeküp senden elüm uşanmazam ben
4. Şehâ her cevruñe itdüm taħammül
Cefâ-yı hicruñe katlanmazam ben
5. Belâ-yı 'ışka var dirlerse çâre
Aña ey HÂLETİ inanmazam ben

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(.---/.---/.)

1. Hüsnüñe karşı bu gün vâlih ühayrânım ben
Her zamân cezbe-i 'ışkuñ ile sekrânım ben
2. 'İyd-ı vaşluña bi-ħamdi'llâh irişdürdi Hudâ
Ger kabûl eyleriseñ yoluña kurbânım ben
3. Bu cihân varluğına ben nice dil bağlayayın
Bir iki gün bu fenâ dünyede miħmânım ben
4. Yâr kılmaz baña şefkatle nazâr neyliyeysin
Dem-be-dem hasret ile zâr ü perîşânım ben
5. Bir nefes hâlî degül Hâlet-i 'ışk ile gönül
Dem-be-dem ney gibi ey HÂLETİ nâlânım ben

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(.---/.---/.---/.)

-
214. Ü. 47b, AE. 180, UZ. da yoktur.
1a. içüp 'ışkuñ şarâbın: içüp şarâbın 'ışkuñ Ü.
215. Ü. 48a, AE. 181, UZ. da yoktur.
2a. Hu'dâ: beni AE.
5b. Dem-be-dem ey Hâleti ney gibi nalânım ben Ü.

216

1. Ey gönül tahtına sultânım Hasân
Ey benüm cânuma cânânım Hasân
2. Yüzüne müştakdur cân ü gönül
Ey benüm mihr-i-dirahşânım Hasân
3. Tiz iris gel ben garibe kıl devâ
Ey benüm derdime dermânım Hasân
4. Hasta oldum görmeyelden yüzünü
Gel şifâ kıl ey benüm cânım Hasân
5. HÂLETÎ kaldı şeb-i hicrânda
Gel iris ey mâh-ı tâbânım Hasân

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-.)

217

1. Gönül verir mi dehre merd-râh-ı 'âkıl olan
Aldanur aña her ki bir zerre mâyil olan
2. Bu dehr-i bî-bekâye gönlünü virmeğü gel
Gönül verir mi aña insan-ı kâmil olan
3. Bir iki gün dūrur bu kimseye bâkî kalmaz
Aç gaflet uyhusunu ey bunda gâfil olan
4. Kâr-ı metâ'-i dehre şarf eyleme 'ömrün
Cümle fenâ olıdır bu yolda hâşıl olan
5. Ta'n ider ise münkir ey HÂLETÎ yâme gam
İnkâr ile geçürdi 'ömrünü câhil olan

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(---./-.-./-.-./-.-.)

216. Ü. 48a, AE. 181, UZ. da yoktur.
1b. Ey benüm:vay benüm AE.

217. Ü. 48a, AE. 181, UZ. da yoktur.
1a. Gönül verir mi dehre 'âkıl olan:Gönül verir mi
dehre merd-râh-ı 'âkıl olan AE./b.her ki zerre:her
kim bir zerre AE.
3a. gün dūrur:gündür Ü./b.ey bunda gâfil:bunda ey
'âkıl Ü.

218

1. Gel zâhidâ bu kalbün pâk eyle mâsivâdan
Zevk alayın dirisen ger 'âlem-i bekâdan
2. Her ne belâ gelürse eyle kabûl Hakdan
Hakkuñ rızasın igte döndüre yüz belâdan
3. Çevr ü cefâ-yı yâri mihr ü vefâ gözetgil
'Âşık ki şâdık oldı lezzet alur cefâdan
4. Kayd-ı ta'alluk ey dil bir zerre koyma sende
Dad almadı kimegne bu 'âlem-i fenâdan
5. Gel geç bu varluğundan ber-bâd idüp cihanda
Ey HÂLETÎ azupdur bir niceler gınâdan

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(---./-.-./---./-.-.)

219

1. Olalı sinem içre nâr-ı 'ışkuñ dostum nihân
Vücûdum cümleten yakdı kül itdi ey şeh-î hûbân
2. Eger başuñda 'akluñ var ise gel 'ıyş ü 'ışret kıl
Bu fânî 'âlem içre ey gönül mihmânsın mihmân
3. Bilürsün dem deme irmez demüñ fevt itme demüñ sür
Bu devr-i bi-karâr içre senüñdür süre gör devrân
4. Anuñ çün bülbül-i şeydâ gibi zâr eylerüm dün gün
Ki hâri kendüye yâr eyledi ol gonca-i handân
5. O serv-i kâmete ey HÂLETÎ cânım revân itdüm
Didi sencileyin dahî nice olsun baña kurbân

Mefâ'flün Mefâ'flün Mefâ'flün Mefâ'flün
(.---/.---/.---/.---)

-
218. Ü. 48b, AE. 182, UZ. da yoktur.
1a. gel:ey AE./pâk eyle:pâk idegör Ü.
5b. bir:bil AE.
219. AE. 182, Ü. UZ. da yoktur.
1a. vezin bozuk.

1. Zât-ı pâk-ı Ahmed-ı Muhtâr için
Bâb-ı ʿilm-ı Haydar-ı Kerrâr için
2. Hak Rasûlün âli çün evlâdıçün
Dahi eşhâb-ı kibâr Ensâr için
3. Lutfun eyle çün Halîl-ı Âzare
Verd olan yâ Rab aña ol nâriçün
4. Hazret-ı Mûsâ Yed-ı Beyzâsiçün
Dahi hem anuñ ʿaşâsı mâr için
5. Her nebâtât ü cemâdün hakkiçün
Dilde pinhân itdügün esrâr için
6. Fakr ile fahr eyleyen server hakı
Yâ ilâhî mahrem-ı esrâr için
7. Reh-nümâ kıl Mustafânun şerʿini
HÂLETİye yâ ganî ebrâr için

Fâʿilâtün Fâʿilâtün Fâʿilün
(---/---/---)

220. Ü. 48b, AE. 182, UZ. da yoktur.

6b. mahrem-ı esrâr:mahrem-ı ahrâr Ü.

1. Kıyan cânına bu meydâna gelsün
Serin top eyleyen çevgâna gelsün
2. Hâkikat cür'asından mest olanlar
Hicâbı ref' idüp rahmâna gelsün
3. Enâniyyet tarîkından halâs ol
Koma âyîneâi nokşana gelsün
4. O kim def' eyledi gaflet humârın
Şerâb-ı 'ışk ile o yana gelsün
5. Olanlar ehl-i meşreb bezm-i şâha
Özin pinhân idüp rindâne gelsün
6. Meded sâkî helâk olduk 'aşaşdan
Kamu ehl-i safâ peymând gelsün
7. İçüp humhâne-i vahdetde ol mey
Yitürsin özünü mestâne gelsün
8. Füyûzat-ı ganîdür gafil olmañ
Salâ dir' cümle-iyarâna gelsün
9. Bizüm yok münkir ile bahşâmüz hiç
Gerek küfre gerek imâna gelsün
10. Tekellüfden berî ol cidd ü cehd it
Olanlar 'akl-ı kül divâne gelsün
11. Keremdür HÂLETİye himmet-i eyleñ
Demidür katreden 'ummâna gelsün

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/.---)

221. Ü. 48b, AE. 183, UZ. 103,

3a. halâş ol: cüdâ ol Ü./b.nokşane:mefsâne AE.UZ.

7a. ol mey:dil mey AE.UZ./özünü mestâne:özini ol
mestâne Ü.

1. Haka yüz tut eger kim nâcî sensin
Rizâu' llâh için kim râcî sensin
2. Olaldan hâki pâyi ehl-i 'irfân
Yerün var dilde başlar tâci sensin
3. Ziyâde olmada cûş u hurûşuñ
Yem-ı 'ışkuñ meger emvâci sensin
4. Eger küyüñde sa'y itdüñse varup
Hakikat ka'besinde hacî sensin
5. Cihânda fakr ile fahr itdüğün çün
Sanurlar 'âlemün muhtacı sensin
6. Buğün Mansûr olup meydâna girdük
Bu 'aşruñ HÂLETİ Hallâcı sensin

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe'ülün

(.---/.---/.---)
223

1. Kûy-ı fenâda şıdk ile dâyim muķim olan
Râh-ı mahabbet içre odur müstakim olan
2. Görmez tecelli nûrını zühhâd-ı hâd-nümâ
Ânest ü nârı anâ kelim (- - / -) olan
3. Biz mazhar-ı ma'ânî-i gayb-ı şehâdetüz
İz'ân ider bu ma'nîi tab'at selim olan
4. Evvel nazarda derdümi bildi benüm habîb
Añlar görünce hastay; hâzık hakim olan
5. Yâ Gülsenî tapuna yüzün sürdi HÂLETİ
Sensin cihânda 'âmil-i 'ilm-i 'alim olan

Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

(--./--./--./--)

222.Ü. 49a, AE. 184, UZ. da yoktur.

1a. eger kim:egerçi Ü.

223.Ü. 49a, AE. 184, UZ. da yoktur.

1b. mahabbet içre odur:mahabbe odur Ü.

2b. anâ: ile AE. mısırâda eksiklik var.

5b. 'âmil:fâ'il Ü.

1. Ol mazhar-ı tecellî Mûsâ gibi mu'ayyen
Mir'ât-ı kalbi pâk it misl-i fezâ-yı eyem
2. Âzâde ol talebden tecrîdi ihtiyâr it
'Isâ gibi mücerred bir kûşe itme mesken
3. Mahv eyle öz vücûduñ keşf ola saña tâ kim
Esrâr-ı Zât-ı Bârî ba'd ez-harâbe-i ten
4. Terk eyle iktizânî da'vâ-yı benlük itme
Râh-ı mahabbet içre mutlak dinür mi sen ben
5. Ey HÂLETÎ yüzüñi sür âsitân-ı pîre
Dâyim dilersen olmak havf ü haşâden eyem

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(---./-.-./---./-.-.)

1. Bizüm sen dildeki 'irfânumuzsın
Senüñle zindeyüz biz cânumuzsın
2. Belî didük saña cân ü gönülden
Bizüm sen dînümüz îmânumuzsın
3. Bizi Ya'kub-veş-ağlatma her dem
'Azîz-i Mısrûmuz şultânumuzsın
4. Yoluñda sâye-veş üftâdeyüz biz
Felekde sen meh-i rahşânumuzsın
5. Egerçi katreyüz biz HÂLETÎ-veş
Hayâlî sen bizim kummânumuzsın

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(.---./---./---)

-
224. Ü. 49b, AE. 184, UZ. 105,
1a. ol:ey UZ.
3a. keşf ola:şefâ'at ola UZ./tâ kim:tâ ki UZ.
225. Ü. 49b, AE. 185, UZ. 105,

1. Bu fenâ dünyede iden ihsân
Cennete giriser dūrūr âsân
2. Bil ki bu fânide olan mağrūr
Derdine bulmaz âhirî dermân
3. Cehd kıl kimse gönlünü yıkma
Ele almağa sa'y ile revân
4. Bir fakirün gönülcigini yıkan
Vatani olısar anuñ nîrân
5. Kimsenün hakkı kimsede kalmaz
Kâdi olduqda Hazret-i Sübhân
6. Bize yevmü'l-cezâ da itme cezâ
'Izzetün hakkı çün cyâ deyyân
7. Eger ey HÂLETÎ dilerseñ sen
Dem-i âhirde olasın sultân

Fe-ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

(...--/...--/...--)

227

1. Bize keşf oldı me'ânî-i 'irfân
Bizdedür genç-i tılsımât-ı cihân
2. Şâhbâz-ı feleküz himmet ile
İderüz evc-i 'alâda tayrân
3. Hâdî-i rân-ı hüdâ bize delîl
Ser-i ser-çeşme-i ehl-i 'irfân
4. Sürerüz işigine yüz ki oldur
Vâkaf-ı metn-i 'ulûm-ı devrân
5. HÂLETÎ yâd olunursa ey cân
Hâk-i zir-i kadem-i dervişân

Fe-ilâtün Fe-ilâtün Fe'ilün

(...--/...--/...--)

226. UZ. 24, 25, Ü.AE. de yoktur.

227. UZ. 104, Ü. AE. de yoktur.

226. Gazel 7.beyitten sonra "I.Terci-i Bend" in bend beyti karışmıştır.

230

1. Nôla âh eylesem ben yâra karşı
İder bülbül figân gül-zâra karşı
2. Beni menâ eyleme lütf eyle şâhum
Durayın dem-be-dem didâra karşı
3. Ne cevruñ var ise eyle habîbüm
Cefâ itme hemân agyâra karşı
4. Olup divânesi 'ışkuñ bu gönlüm
Gider Mecnûn gibi kühsâra karşı
5. Bulursam HÂLETÎ gördükde yâri
İdem âh ol kamer-didâra karşı

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/---)

231

1. Hamdü'li'lâh . döstlar ferzâneýüz şimden girü
Terk idüp cân ü dili cânâneýüz şimden girü
2. Şöyle cûş itdi gönülden tâlibâ deryâ-yı 'ışk
Kalmadı dilden eser 'ummaneyüz şimden girü
3. Çünki bildük kimseye dünýe degülmiş ber-çarar
Biz dañi terk eyledük virâneýüz şimden girü
4. İrmişüz Hakkâl-yakîne terk idüp mâ'ü meni
Halk-ı 'âlemden hele bî-gâneýüz şimden girü
5. İçmişüz câm-ı Elesti HÂLETÎ rûz-ı ezel
Anuñ çün tâ-ebed mestaneyüz şimden girü

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

230. Fî Harfî'l Vâv U. 50a, Harfî'l Vâv AE. 185,
UZ. da yoktur.

231. Ü. 50a, AE. 185, UZ. 106,
1b. cânâne:ferzâne Ü.
3a. ber-çarar:paydâr AE.UZ.
5a. rûz-ı ezel:biz tâ ezel UZ.

1. Felek devr eyler oldu aksine âhir zamândur bu
Kiyâmetden 'alâmetler zuhûrına nişândur bu
2. Ğurur itme cihânun mâl ü emlâkine fânîdür
Değîldür kimseye bâkî cihândur bu cihândur bu
3. Tene'umla vücûduñ besleme eyle riyâzâtı
Fenâ eyle taleb vel hâsılı bâkî kalandur bu
4. Uyar gafletden ey dil dide-i cânı 'alettaḥkîk
Tecelliyât-ı Hakkı cümle şeyde gör 'iyândur bu
5. Yüzün sür âsitân-ı Gülşenîñ hâk-i râhına
Maḥabbet ehline ey HÂLETİ dârü'c.-emândur bu

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---/.---/.---)

"Fİ HARFİ'L HÂ"

1. Mülk-i hüsnê şâh olan sultânı görsem gâh gâh
Gönlümün eglencesi cânânı görsem gâh gâh
2. Eglenürdi bârî şol divâne gönlüm bir zaman
Bâga varup ol gül-i handânı görsem gâh gâh
3. Ârzü itmez gönül 'âlemde hiç bir nesneden
Yâr ile ol itdügüm seyrânı görsem gâh gâh
4. Gitdi bizden bu gönülüm eyledi sende karar
Köyüne varup dil-i nâlânı görsem gâh gâh
5. Gönlüm oldu bir nazarda eyledi hayrân beni
Âh kim ol gözleri mestânı görsem gâh gâh
6. Devridem ben kûy-ı dil-dârı giceler şubḥe dek
Bir dahi o devr ile devrânı görsem gâh gâh
7. Derdime dermân benim yâr idi gitdi neyleyem
HÂLETİ ol derdime dermânı görsem gâh gâh

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

232. Ü. 50a, AE. 186, UZ. 105,
1a. âhir-zaman:devr-zaman AE./devr eyler:devr ider Ü.AE
5a. yüzün sür âsitân-ı: yüzün âsitân-ı Ü.
233. Fi-Harfi'l Hâ Ü. 50b, Harfi'l Hâ AE. 186, UZ. da yoktur
233. 4.6. beyitler Ü. de yok.

1. Bize eyle kıyâmetde şefâ'at Yâ Resûlâ llâh
Koma bizi melâletde şefâ'at Yâ Resûlâ llâh
2. Bu durur başda sevdâmuz gönülde var tesellâmuz
Budur senden temennâmuz şefâ'at Yâ Resûlâ llâh
3. İlâhî ka'be hakkıçün şefâ vü Merve hakkıçün
Dahi ol cilve hakkıçün şefâ'at Yâ Resûlâ llâh
4. Fedâ olsun saña cânım terahhum eyle sultânım
Nebîsin vardur îmanım şefâ'at Yâ Resûlâ llâh
5. Murâdı HÂLETİNİN bu kapundan olmaya ayru
Kıla müjgânını çârüb şefâ'at Yâ Resûlâ llâh

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---/.---/.---)

1. Cihânda düşdi sevdâ-yı 'ışka
'Aceb uğramışam gavgâ-yı 'ışka
2. Gidüpdür ihtiyârum elden ey yâr
Şakın 'ayb itme ben rüsvâ-yı 'ışka
3. 'Aceb divânelükdür ey birâder
Nasihât eylemek şeydâ-yı 'ışka
4. Cihânda düşmi şem Mecnûn-sıfat men
Çam-ı Leylî ile şahrâ-yı 'ışka
5. Talan ka'rine bulmaz hadd ü pâyân
Nihâyet yok durur deryâ-yı 'ışka
6. Egerçi tâlib oldı 'ışk eri çok
Kimesne irmedi me'vâ yı 'ışka
7. Semâ'un zevkine irmek dilerseñ
Kulak tut HÂLETİ sen nây-ı 'ışka

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün
(.---/.---/.---)

-
234. Ü. 50b, AE. 187, UZ. 106,
5a. Murâdı Hâletinin bu kapundan olmaya ayru:
Murâdı bu Hâletinin bu kapundan olmaya ayru UZ./
b. müjgânını:müjgânı AE/çârüb:çâru Ü.
235. Ü. 50b, AE. 187, UZ. da yoktur.

236

1. Tecilli dilde mutlak lem'a-ı nûr-i Hudâ olsa
Gönül âyinesinde dâyimâ zevk ü şefâ olsa
2. Gınâ-yı kalbîle şâh-ı cihân itse istignâ
Gedâ ey dil cihânda tâlib-i fakr ü fenâ olsa
3. Tesellâ bulsa dil her veç ile dünyâ vü 'ukbâdan
Cenâb-ı 'izzet-i bârî te'âlâdan'atâ olsa
4. Mukayyedsin 'aceb dünyâ ile ey hâce bilmişsin
Fenâdur kâr u bârî 'âlemün bârî bekâ olsa
5. Yürü ey HÂLETÎ râh-ı mûhabbet içre bî pâk ol
Gide ol kimsenün havfı mu'ini evliyâ olsa

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün
(.---/.---/.---/.---)

237

1. Gönül gel şu gibi her yanâ akma
Tarîk-i Hâk yolundan taşra çıkma
2. Gel ey dil Hâkı gör her kando baksañ
Şakın gel Hâkdan özge gayre bakma
3. Eger bulmak dilersen Hâkı her dem
Şerî'at yolını tut andan aşma
4. Bu dünyâ didüğüñ bir şey'i Lâ-şey
Gözün aç dem-be-dem igende çoşma
5. Hemün Hâkı gözet ey HÂLETÎ sen
Bu sözlerden şakın bir an şaşma

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe' ülün
(.---/.---/.---)

236. Ü. 51a, AE. 188, UZ. da yoktur.

237. Ü. 51a, AE. 188, UZ. da yoktur.
1b. çıkma:gitme Ü.

238

1. 'Âkıl isen gönlüni virme bu fânî 'âleme
Mutlak ü âzâde olmak hoş degül mi âdeme
2. Elde iken fırsatun elden komagil sür demün
Niceler bu 'âlem içre irmediler bir deme
3. Bir karâra kala şanma bu fenâ dünyâyı sen
'Akıl isen hoş geçür bil kim irişmez dem deme
4. Mâsivâdan kalbini ol kişi kim sâf itmeye
Pâk olur mu Ka'be hakkı girse biñ kez zenzeme
5. HÂLETİ sen kendü ahvâline meşgul ol hemân
Münkir-i bed-hü ne deñlü ta'n iderse gam yeme

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(---/---/---/---)

239

1. 'Âşık-ı şâdıkları zâr eyleme
Kendüne ağıyarı gel yâr eyleme
2. İstesen insan-ı kâmil olasın
Sırruñi nâdâna izhâr eyleme
3. Her biri sultânıdur bu 'âlemün
Tut tarîk-i fakri gel 'âr eyleme
4. Fakr ile fahrâtdi sultân-ı rûsûl
Sen şakın fakr ehlini zâr eyleme
5. Cevr il dâr-ı fenâyı dâstun
HÂLETİni başına târ eyleme

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(---/---/---)

-
238. Ü. 51b, AE. 188, UZ. 107,
1b. hoş degül mi âdeme: hoş âdeme Ü.
2a. elden koma: aldurma Ü./b. bir deme :bu deme UZ.
3b. bil kim:çün kim Ü.
239. Ü. 51b, AE. 189, UZ. da yoktur.
2b. nâdâna:yârâna Ü.

1. Başını top itmeyen kimdür ki çevgân isteye
Nâmü nengi hâk-i yeksân itmeden şân isteye
2. 'Işık meydânında biñ cân oynayan gelsün berü
Kıymayanlar cânına sen şanma kim cân isteye
3. Düşmeyenler Hızır-veş bu zülfünüñ zülmâtına
Kanmağa ol kanda vara âb-ı hayvân isteye
4. İtmeyen mir'ât-ı kalbi gill ü gışdan pâk ü şâf
'Aks-i rûyi yârı kimdür dilde her ân isteye
5. Münkir olan tâ'ebed îmâna gelmez HÂLETÎ
Bu mukarrerçür ki olmaz kâfir îmân isteye

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

1. Gözlerüm yaşın felek her demde Ceyhûn itmede
Bir degirmendür ögidüp 'ömrümi un itmede
2. Almadı bir lahza gamçın gönlümü hayfâ ele
Kahr ile şubh ü mesâ hâlüm diger-gün itmede
3. Her birin bir derde kılmış mübtelâ bu dehr-i dün
Kimini Leylâ. kimin 'ışık ile Mecnûn itmede
4. Kimisin bir nân-ı huşke kâni' u muhtâç idüp
Kimine devlet virüp bahtın. hümâyûn itmede
5. Sen ydtursın hâb-ı gaflet içre her-dem HÂLETÎ
'Asker-i mîr-i ecel sanâ şebîhün itmede

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

240. Ü. 51b, AE. 189, UZ. 107,

241. Ü. 52a, AE. 189, UZ. 108,

3a. dehr-i dun:devr-i dun AE.

4a. kâni' ü muhtâç idüp:âç ü muhtâç eyleyüp UZ.

1. Bu hâk-ı cismüm ey döst döndürdi nâle nâle
Bâr-i gamuñ olaldan ben hâstaya havâle
2. Bu çerh-i bî-vefâyga. geldüm mdhabbetüñle
Dil virmedüñ çü zerre mâl ile vü manâle
3. Cevr ü cefâ vü zahmet senden gelen şafâdur
Ne gam çekisen ol kim zevk eyleye bu hâle
4. Nâr-ı firâk içinde kül itmeyen vücûdın
Lâyık degül cihânda bir dem ire visâle
5. Burc-ı şerefde ey mâh tuğ yohsa nice nice
Bu HÂLETÎ-i miskîn hicrûñ şebinde kâld

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(---/---/---/---)

1. Cânuñ. pûte-i cismünde erit kâl eyle
Cehd idüp kâlüñi bu şûret ile hâl eyle
2. İstesen hîdmet-i pîr ile makâm-ı 'âlî
Mâh-ı nev gibi egüp kâmetüñi dâl eyle
3. Dü-cihânda eger aduñ kala dirsen bâkî
Bu naşîhat saña beşdür eyû ef'âl eyle
4. Ey dil ahvâlüñi mektûb-ı maḥabbet-mânend
Peyg-jâhuñla yazup şî'rüñi irsâl eyle
5. 'Ârif olana yeter HÂLETÎ bir söz dîdiler
Gele şimden girü tafsîli ko icmâl eyle

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'lün
(---/---/---/---)

242. Ü. 52a, AE. 190, UZ. da yoktur.
2b. virmedüñ:virmedi AE.

243. Ü. 52a, AE. 190, UZ. 109,
2a. hîdmet-i pîr ile:pîr ile hîdmet UZ.
4a. ahvâlüñi:ef'âlüñi AE.

244

1. Yandum tutuşdum âteş-i âh-i derûn ile
Efsâne oldum 'âlem içinde cünûn ile
2. La'1-i lebûne irmedi bir kimse cân-veş
Bezm-i belâda tolmayacak bağı hûn ile
3. Kânûnîmiş cihânda çü' uşşâk inlemek
Koñ ağlaşalum inlaşelüm ergânûn ile
4. Firkat şebünde şubha degin cenkdür. işüm
Feh'tâli'umla geh. felekiser-nigûn ile
5. Vahşiler ile mûnis ol 'âlemde HÂLETÎ
Bir lahza sohbet eyleme zinhâr dûn ile

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün
(--./--./--./--.)

245

1. Fahrîmesün cihânda kişi hiç libâs ile
Kim fahr itdi hazret-i server pelâs ile
2. Her kim ki nâr-ı 'ışk ile yakmaz vücûdunu
Hâlât-ı 'ışkı añlayamaz ol kıyâs ile
3. Sil mâ-sivâ gubârını vir kalbûne cilâ
Olmaz tecellî âyîne-i kalbe pâs ile
4. Terk eyle kesret ile bu gavgâ-yı 'âlemi
Hakk ile âşinâ ol ü bi-gâne nâs ile
5. Cânâ vişâl-ı 'ıydüne lâyıķ mı irmeye
Gece cihânda HÂLETÎ'nün 'ömri yâr ile

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün
(--./--./--./--.)

244. Ü. 52b, AE. 190, UZ. da yoktur.

245. Ü. 52b, AE. 191, UZ. 110

2a. Işk ile: işkuñâÜ.AE/b. añlayamaz ol:ol añlayamaz
UZ.

1. Elâ ey kasr-ı pür-sevk-i çegâne
Nîc' oldu hazret-i pîr-i zamâne
2. Kani bu sürdügün zevk ü sefâlar
'Alâ ragmı 'alâ-cebrî avâne
3. Yüri şimden girû ağla dün ü gün
Elünden gitdi ol şâh-ı yegâne
4. Yüri hayfâ yüri derdâ dirîga
Zemâne hey zamâne hey zamâne
5. Revâ mîdur felek aldun elünden
Nîdem bilmem bu derde hiç devâ ne

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/---)

1. Hakdan gelen rîza vir ger lutf ü ger celâle
Cehd eyle lâyıq eyle tek kendüni visâle
2. Dil-nefs eser-i dehânun def'ide her humârın
Kudret eliyle sâki ger sunmaya piyâle
3. Reh-zendür ehl-i hakka bir zerre kayd-ı dünya
Geç cümleden berî ol mazhar-ı dervîş-i ehl-i hâle
4. Sînemde tâze dâğum gördi o şâh-ı devrân
Didi karanfil ancak zermiş sînak sifâle
5. Ey HÂLETÎ esîr-i 'ışk olalı cihânda
Derd ü belâvü gâmdur ancak baña piyâle

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(---/-.---/---/-.---)

246. Ü. 52b, AE. 191, UZ. da yoktur.

247. Ü. 52b, AE. 191, UZ. da yoktur.

1. Evvel bahâr irişse bir hoş zemâne olsa
Nûş-ı ferah-fezâya ol da bahâne olsa
2. Bir yâd olaydı dilden gamlar irişse bir dem
Gönlüñ yabânq olsa cânâne cânê olsa
3. Câm-ı cihân-nümâyı nûş itse ehl-i diller
Her küşede figanlar bir bir terâne olsa
4. Mahbûb nâz ideydi 'âşık niyâz ideydi
Nûş-ı şerâb-ı 'ışka bâde vü hâne olsa
5. Ey HÂLETÎ mahabbet dünyâ yüzünde bârî
Bünyâd olursa dilde bir nev-civâne olsa

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(---./-.-./---./-.-.)

1. İ'tikad itme zenârı mutlak eger bendeñ ise
Dellî divânenî olup derd ile efgendeñ ise
2. Şeb-i hicrânda eger dil kala tâ rûz-ı hisab
Dileme vaşl-ı zeni ger meh-i tâ bendeñ ise
3. Gâfil olma bularınñ keydü derûni bî-hâd
Toylasañ ni'met ile onları sermendeñ ise
4. Sen anuñ zâr ü nizârı olubân leyî ü nehâr
'Aynına gelmeye terk it şeh-i ferhundeñ ise
5. HÂLETÎ yok bularuñ bil ki kuşûrına temâm
Terkin ur itme taleb onları pâyendeñ ise

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(...--/...--/...--/...--)

248. Ü. 53a, AE. 192, UZ. da yoktur.

2b. yabâne olsa cânâ ne:yabâne cânâne Ü.

249. Ü. 53a, AE. 192, UZ. da yoktur.

2a. şeb-i hicranda eger dil kala târûz-ı hesab:
hâne-i dilde hayâli olalı şadr-nişin Ü.

3a. kebd:gider Ü. 5b.terkin ur itme taleb onları
pâyenden ise:etme taleb onları tâ bendeñ ise Ü.

1. Yâr didârı tecellî ideli 'uşşâka
Vardılar her biri Mûsâ-sıfat istiğrâka
2. Hâne-i dilde hayâli olalı şadr-nişin
Şanki gerdûn-ı kühen oldu aña nüh-tâka
3. Her biri şun'-ı Hüdâdan şuhuf-ı 'ibretdür
Nazar-ı diğkat ile eyleyelüm evrâka
4. Vâdî-i firKate şaldun yeter üftâdeleri
'Arz-ı hüsn eyle habîbüm bu dil-i müştâka
5. HÂLETÎ tekye-i tecrîde gel abdâl olalım
Düşüben yine ferâgatle bu gün itlâka

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(...--/...--/...--/...--)

1. Yok nihâyet sâni'-i kevnün tecelliyâtına
Şaykal ur tâ kim tecellî ola dil mir'âtına
2. Kâr-bâr-ı 'âleme sarf itme nakd-i 'ömrini
Assîne ey hâce aldanma anuñ lezzâtına
3. Reh-güzârunda nola hâk olsa cismüm cümleten
Da'vâ-i nefi eyledükse kâdiriz isbâtına
4. Sırr-ı esyâ cümleten keşf olsa cüz'idür baña
Düşmüşüm mazhar-ı hâk esmâ-i külliyâtına
5. Lâl olur illâ seni fehm itmede ehl-i hüd
HÂLETÎ pes nicesi fikr ire künh-i zâtına

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(--/--/--/--/--/--/--)

250. Ü. 53b, AE. 192, UZ. 111

5b. düşüben:düşe AE./düşelüm UZ.

251. Ü. 53b, AE. 193, UZ. 112

2a. kâr-bâr-ı:kâr u bâr-ı AE. UZ.

5a. lâl olur:lâl dür AE./lâl oldür UZ./ehl-i hüd:
ehl-i hord ü UZ.Ü./illâ seni fehm itmede:âlâyışı
fehm itmede UZ./b. fikr ire künh-i zâtına:fikr ide
yine zâtına UZ. 4b. esmâ-i külliyâtına:esmâ-ü kül-
liyâtına Ü.

252

1. 'Âşık olsak yine bir tâze ruh-ı zîbâya
Bülbül olsak yine bir gonca-gül-i râ'nâyâ
2. Bu günüm yerine kalsun dime şüh olsa
Şalmasa 'âşık-ı sevdâ-zedeyi ferdâyâ
3. Nakd-i 'ömr ile tesellî bulur olsa cânân
Beni ağlatmasa meyl eylemese dünyâyâ
4. Bezmede ayaga düşdükcce vefâ itse bize
Mâyil olsa o daği câm-ı mey-i hamrâyâ
5. Bize ey HÂLETİ 'ışk ehli gerekdür dildâr
Gâhiçe tâ ki vefâ ide dil-i şeydâ ya

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün
(...--/...--/...--/...--)

253

1. Yandım tutuşdum âteş-i âh-ı derûn ile
Efsâne oldum 'âlem içinde cünûn ile
2. La'l-lebüne ki irmedi bir kimse câm-ves
Bezm-i belâda tolmayacak yüzi hûn ile
3. Kanûnemiş çihânda çü 'uşşâkı añlamak
Kon' ağlaşalum(-----)erganun ile
4. Firkat sebinde şubha degincekdür işüm
Geh tâli'um la geh felek-i ser-nugûn ile
5. Vahşiler ile münis ol 'âlemde HÂLETİ
Bir lahza sohbet eyleme zinhâr dîn ile

Mef'ûlü Fâ'îlâtü Mefâ'îlü Fâ'îlün
(--./--./--./--)

252.Ü. 53b, AE. 194, UZ. da yoktur.

253.ÜZ. 108, AE. Ü. de yoktur.

3b. mısra' eksik.

1. Çekeyin derdi ben revâ yerine
Ola tâ kim cefâ vefâ yerine
2. Işiginde kul oldum ol mâhuñ
Şimdi düşdi dahi gedâ yerine
3. Bir kefen kela saña öldükde
Saralar tâc ile kabâ yerine
4. Tutdı ağzımı bezmde sâkı benüm
Bir tolu şundı merhabâ yerine
5. Ayâğı tozını o dil dârun (-)
Çekeyin çeşme tütüyâ yerine
6. Maraz-ı 'ışk-ı yâri HÂLETİ gör
Dem-be-dem kendüñe şifâ yerine

Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün
(...--/...-/...-)

1. Sevdâyile dil düşdi saçun silsilesine
'Işkun ilidür âhir anı silsilesine
2. Her şebb şerer-i âh-ı derûnuñdur ey dil
Âteş biragan âh-ı felek meşalesine
3. Nihân olalı cân gibi çeşmiden o hursid
Yandı kül olup lâle gibi dâg ile sine
4. Her dem dileseñ anda tecellâ ide cânân
Saykal ura gör gel koma dil âyinesine
5. Kıl kat'ı ta'alluk bu cihân fâni mukarrer
Ey HÂLETİ gel düşme bu çerhün hevesine

Mef ûlü Mefâ' ilü Mefâ ilü Fe' ûlün
(--./...-/...-/...-)

254. UZ. 109, Ü. AE. de yoktur.

5a. Dil-dârun:dil-derün,(eksik) 6a. Hâleti:Hâleti

255. UZ. 110, Ü. AE. de yoktur.

3b. sine:sine UZ. 5b. düşme: düşmeye UZ.

256

1. Hâkdan gelen rızâ vir ger lûtf ü ger melâle
Cehd eyle lâyıq eyle tek kendüni vişâle
2. Dil nefis-i ejdehânunñ def'eylemez humârın
Kudret eliyle sâkı ger şunmâya piyâle
3. Reh-zendür ehl-i Hâkka bir zerre kayd-ı dünyâ
Geç cümleden berî ol mazhar düş ehl-i hâle
4. Sinemde tâze dâğum gördi o şâh-ı devrân
Didi karanfil ancak dirmiş sınık sıfâle
5. Ey HÂLETÎ esir-i 'ışk olalı cihânda
Derd ü belâ vü gâmdur ancak baña piyâle

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(---./-.-.-/-.-.-./-.-.-)

257

1. 'Ârif oldur mazhar-ı nûr-i cemâlu'llâh ola
Kandı kim baksa görünen شرفه الله old
2. Her ne kim kılrsa kabûl ide cenâb-ı Hâkdan ol
Muktezâ-yı nefisini terk ide Abdu'llâh ola
3. Kesret-i âlâyiş-i dehre mukayyed olmayup
Cih t-idünyâdan geçe küllî fenâfi'llâh ola
4. Kendüni tanı hakikat den haberdâr ol yürü
Ol durur insân-i kâmil 'ârif-i bil'llâh ola
5. Geç enâniyyet tarîkından halâş ol ey HÂLETÎ
Rehberün tâ râh-ı Hâkda cümle ehlü'llâh ola

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-)

256. UZ. 111, Ü.AE. de yoktur.

257. UZ. 113, Ü.AE. de yoktur.

257.1b. Sûre:II, Âyet:115

1. Tecellî dilde mutlak lem'a-i nûr-i Hudâ olsa
Gönül âyinesinde dâimâ zevk ü sefâ olsa
2. Ğınâ-yı kalb ile şâh-i cihâna itse istîgnâ
Gedâ-yı dil cihânda tâlib-i fakr ü fenâ olsa
3. Tesellî bulsa dil her vech ile dünyâ vü'ukbâdan
Cenâb-ı 'izzet-i Bâr-i teâlâden 'atâ olsa
4. Mukayyedsin 'aceb dünyâ ile ey h'ace bilmezsün
Fenâdur kâr-bârî 'âlemün bârî bekâ olsa
5. Yürî ey HÂLETÎ râh-ı mahabbet içre bi-bâk ol
Gider ol kimsenün havfi mu'îni evliyâ olsa

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
(.---/.---/.---/.---)

1. Ey kaşı kemân tîr-i müjen' atma yabâna
Gönder anı cânım siper-i sine nişâne
2. Renk oldu bu gün sâkiye bu meclis-i meyde
Ayaklara düşmezdi eger girmese kana
3. Cân kılca kalıpdur nice vasf ola meyânı
Araya girüp nânceri kasd eyledi kâna
4. Ğark eyledi seylâb-ı sirîşkümle cihânı
Çok çekdi çevirdi beni bu devr-i zamâne
5. Ey HÂLETÎ bu mâh-ı felek tabla-i âhım
Durmaz atılır tîr-i sehergâh nişâna

Mef'ûlü Mefâ'îlü Mefâ'îlü Fe'ûlün
(--./--./--./--)

258. UZ. 131, Ü.AE. de yoktur.

259. Ü. 54a, AE. 193, UZ. da yoktur.

1b. nişâne:bahâne AE.

5. beyit Ü. de yoktur.

1. Eyle 'arif nazâr meâlümüze
Nâks irişmez bizüm kemâlümüze
2. Nice derk ideler kemâlümüze
İremez kimseler hayâlümüze
3. Bizüz ol mażhar-ı cemâlü'llâh
Kimse doymaz bizüm celâlmüze
4. Gazeli biz tasavvufâne dirüz
Ehl-i dil reşk ider mekâlümüze
5. HÂLETÎ gibi kâli hâle deġiş
Zâhidâ kâyil ol bu hâlümüze

Fe'îlâtün Mefâ'îlün Fe'îlün
(. . -- / . . -- / . . --)

1. Oldı tecellî tâlib-i didâr olanlara
Keşf oldı sırr-ı ma'nevi bidâr olanlara
2. Vardur derûnî zâhîr ü bâtın mahabbetüm
İtlâk-ı bend-i 'ışka giriftâr olanlara
3. Bezm-i mahabbete komañ aġyârı gelmesün
Gelsün safâ vü zevk salâ yâr olanlara
4. Serrest-i 'ışk olan nice 'arz eylesün diñüz
Keyfiyye-i mahabbeti huşyâr olanlara
5. Nâ-ehle sırr-ı cezbeñi fâş itme HÂLETÎ
Besdür bu ma'ni vâkıf-ı esrâr olanlara

Mef'ûlü Fâ'îlâtü Mefâ'îlü Fâ'îlün
(-- / -- / . -- / --)

-
260. Ü. 54a, AE. 194, UZ. 112.
2b. iremez:irmez UZ. 1b. hâlimize:bizim bu hâlimize UZ.
5a. Hâleti gibi kâli hâle deġiş:Hâleti kâlini hâline deġiş UZ.
261. Ü. 54a, AE. 194, UZ. 112,
3a. mahabbete:muhabbetde UZ.

1. 'Ârif odur ki 'ışk ile kendinde hâl ola
Dâyim dilinde zikri anuñ zülcelâl ola
2. İnsân odur ki cümle-i eşyâyı Hâk bile
Nokşân gözüyle bakmaya ehl-i kemâl ola
3. Meyl itme zevk-ı 'âleme sâbit-kadem degül
Bir şey'e virme dil ki seri'u'z-zevâl ola
4. Sâlik gerek ki sa'yide seyr ü sülûkine
Cehd ide tâ kilâyık-ı feyz-i ricâl ola
5. Hubb-i cihânı levh-i gönülden tırâş idüp
Abdâl-vâr HÂLETİ bî-kıl ü kâl ola

Mef'ûlü Fâ'îlâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

(---/-.-./.-.-/-.-)

1. Künc-i 'uzletde i'tikâf eyle
Gönül âyinesini pâk eyle
2. Cümleten pâre pâre kıl cismün
'Işk ile sineñi şikâf eyle
3. Hâcı olmağa var ise sa'yün
Küy-i cânâni var tavâf eyle
4. Cümle eksüklüğün özünden bil
Cürmüne ya'nî i'tirâf eyle
5. Sür yüzün âsitân-ı pîre yürü
HÂLETİ kendüñi mu'âf eyle

Fe' ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

(..--/-.-.-/..-)

262. Ü. 54b, AE. 194, UZ. da yoktur.
3a. zevk-ı:nağş-ı Ü.
4b. feyz-i cemâl:feyz-i ricâl Ü.
263. Ü. 54b, AE. 195, UZ. 113,
1b. pâk eyle:sâf eyle AE. UZ.
3b. var:gel UZ.

"Fİ HARFİ'L-YÂ'"

264

1. Hârinâ yüz virdi dilber neyleyem kim gül gibi
Hâr elinden nice feryâd ütmeyem bülbül gibi
2. Bâde virmeçlük için 'uşşakun' 'aqlın dem-be-dem
Dağıdur kâküllerin ol mâh-rû sünbül gibi
3. Bâde nûş İtdâkçe dilber 'âşık-ı üftâdeler
Meclis içre dideden kanlar akıtsun mül gibi
4. Geç vücûdundan tecellî eylesün dirseñ tabib
İhtiyâr-ı yâr kıl ol boynı bağılu kul gibi
5. Benlügünden zerrece koyma vücuduñda eser
Âteş-i 'ışk ile yan ey HÂLETİ ol kül gibi

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

265

1. Zülfünün bendi ile bend ideli bende beni
Yitirüp bulmaz oldum nideyin bende beni
2. Gice gündüz olurum bülbül-i şeydâ gibi zâr
Sensin âvâre kılan bu gül ü gülşende beni
3. Şöyle mestyleydi aldı beni 'ışkun meyi kim
Arayup bulmaz oldum nideyin bende beni
4. Beni hicrânda koyup nice zamân añmazsın
Vaşlun ile ide şâd ey gül-i ferhunde beni
5. HÂLETİ bendeñüm ey şeh reh-i 'ışkuñda senün
Pây-mal oldum elüm al koma efkende beni

Fe ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(..-./..-./..-./..-)

264. Fî Harfî'l-Yâ' Ü.54b./Harfî'l Yâ' AE. 195, UZ. da yoktur.

265. Ü. 55a, AE. 196, UZ. da yoktur.

1a. bendideli bendebeni:bend ideli bendesini Ü.

5a. senün:benüm Ü.

1. Cãn ü dil pinhân olaldan ol seni
'Alemün hâr oldu baña gülşeni
 2. Döstlar dirlik haram oldu bize
Gitdi çün çeşm-i çırağı Rûşeni
 3. Anda hatm olmuşdı hilm ile vefa
Kalmamışdı zerrece mâ ü meni
 4. İtmedi dünyâ ya zerre i'tibâr
Oldı âhîr mazhar-ı zât-ı gani
 5. Söyledi târih-i pîre HÂLETÎ
Gitdi ey vay Ahmed İbn-i GÜLŞENÎ
کتب ایوی احمد ابن گلشنی
- Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

1. Sevdüm seni ey cânuma cânânım efendi
Rağm eyle baña derdime dermânım efendi
2. Ya'kub gibi hüzn ile ağlatma beni gel
Mısr-ı dile ey Yûsuf-ı Ken'ânım efendi
3. Ben bendeñi görürseñ eger hizmete lâyıq
Yoluña fedâ eyleyeyim cânım efendi
4. Bir kûşe-i çeşm ile nazar eyleseñ ey şâh
İrmezdi göge nâle vü efgânım efendi
5. Bu HÂLETİge 'ayn-ı 'inâyetle nazar kıl
Ey devlet ü ikbâlile sultânım efendi

Mef'ûlü Mefâ'flü Mefâ'flü Fe'ûlün
(---./---./---./---)

-
266. Ü. 55a, AE. 196, UZ. da yoktur.
1a. Cãn ü dil pinhân olaldan evveli:cãn gibi pinhân olaldan ol seni Ü.
2a. haram oldu bize:bize oldu haram Ü.
267. Ü. 55a, AE. 196, UZ. 115,
2a. hüzn ile ağlatma beni gel:gel hüzn ile ağlatma beni UZ.

1. Belâdan 'âşık-ı şâdık şikâyet eyler mi
Cefâ vü cevr ile senden ferâgat eyler mi
2. Geçer mi derd ü belâyıla 'âkıbet günümüz
Diñiz o serv-i revânda inâyet eyler mi
3. Fakîre itmeyesin bendeler içinde nazar
Efendi kuluña böyle hakâret eyler mi
4. Görüp meni yine görmezlenür o serv-i revân
Görün baña göz ucuyla işâret eyler mi
5. Firâk ü hasret ile oldu HÂLETÎ sûzân
O bî-vefâyı görün kim şehâdet eyler mi

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün
(...-/...-/...-/...-)

1. 'Aceb ol gözleri sâhir nice efsûn itdi
Ki beni zâr ü nizâr eyledi mahzûn itdi
2. Tañmıdur gûh-ı beyâbâne düşem ben miskin
Nideyin bir saçı Leylî beni Mecnûn itdi
3. Kodı hasretde beni durmadın efgân iderin
Yakdı hicr ile meded bağrumı pür-hûn itdi
4. Beni bülbül gibi zâr eyledi ol gonce-i ter
Ruğları gibi nıdem yaşımı gül-gûn itdi
5. Dâyim ağıvâra nazar HÂLETÎ eyler ol yâr
Bu cefâlar baña kâr eyledi mağbûn itdi

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(...-/...-/...-/...-)

-
268. Ü. 55b, AE. 196, UZ. da yoktur.
4a. meni :beni AE.
269. Ü. 55b, AE. 197, UZ. da yoktur.

270

1. Zinet-i dünyâya mâyil olma sende zen gibi
Görme kendüñ yok dime şeytân-sıfat bir ben gibi
2. Mâh-ı nev gibi dilerseñ olasin sâhib-makâm
Hâki pây ol yüz yere sür dâyimâ dâmen gibi
3. Âhîret cebdiyle bu mezrâda tahşil etmege
'Ömrüñi savırmadin bâd-i hevâ harman gibi
4. Ger tecellî ^{أَلِیَّ} a irem dirseñ eger
Cümleden pâk eyle sineñ vâdi-i c'ymen gibi
5. Lehv ü lu'b 'kâyinâta HÂLETİ aldanma kim
Tâ'at-ı Mevlâdaa ol kim cümleden ahsen gibi

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/--/--/--/--)

271

1. Ey gönül terk eylegil bu dünyenüñ gavgâsını
Yok yere başuña olma sôvdi yok sevdâsını
2. Kıl tecerrüd halk-ı 'âlemden gönül gel 'uzlet it
İhtiyâr-ı fakr idüp terk eylegil dünyâsını
3. Aldanup nakşına dil virmek anâgil sen neye
Çünkü bildüñ bir iki gün dünyenüñ me'vâsını
4. İllere her ne sanur sañ öziñe sün anı sen
Sakın olgil diñleme iblîs-i la'în gavgâsını
5. Pâdişâh-ı dehr ile kûyüñ gedâsı HÂLETİ
Bir görür fark eylemez a'lâsını ednâsını

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fa'ilün
(---/--/--/--/--)

-
270. Ü. 55b, AE. 197, UZ. da yoktur.
3b. savırmadin bâd-i hevâ:bâd-i hevâ savırmadin AE.
271. Ü. 56a, AE. 197, UZ. da yoktur.
3a. ana gel sen yine:ana-pes yine Ü.
270. 4a. Sûre:XX, Âyet:14

يا عيني ارحمني ورحي انا ودا
 العبد المحروم بالنار عشي با
 لو زادك جفاك في كل يوم
 والله يا حنيني القلب ليس شك
 يا عاشق غرس الصبر في فاصي
 يا رب انت حسي بالي احد سقم
 قال الحبيب انت محنون حاس
 بوزنيت الجوى بالي واحد سقم

Mef⁴-ülü Fâ⁴-ilâtün Mef⁴-ülü Fâ⁴-ilâtün
 (---./-.-./---./-.-)

1. Gülşeni hüsnün o meh çeşmünden ırmag eyledi
Kanlı yaşam her taraf seyl gibi ırmag eyledi
2. Cennet-i küyüne 'azm itdi dil ü cân ü gönül
Hamdu' li'llâh şimdiden yirini uçmag eyledi
3. Gülşen-i hüsnün tecellî ideli Leylî-i 'ışk
Yine ben Mecnûnuna dağ üstünü bâğ eyledi
4. 'Işk sevdâsıyla hâlî olmayam tâ bir nefes
Ol perî zencîr-i zülfün boynuma bağ eyledi
5. Pây-mâk(-)vücûdumdan eser koymadı 'ışk
HÂLETÎ mülk-i tenün gör yakdı toprağ eyledi

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

274

1. Nice gündür akar gözden yaşam seyl-i revân oldı
Yazıklar baña kim hâlum benim gâyet yaman oldı
2. Perî-rüyum semen-büyüm koda gitdi beni cânsız
Yatur miñnet bucağında tenüm hayli zemân oldı
3. Nice müddet çeküpdür hicrünü dil yok mu inşâfuñ
Kañım rencide kıl şâhâ cefâyile uran oldı
4. Koma at gamzenüñ tîrin gice gün turma ey meh-rû
Dil ü cânumda dağ urduñ baña özge nişân oldı
5. Olubdur HÂLETÎ hasta senün hicründen ey dilber
Göreydüñ rûy-ı zerdini şanasın za'ferân oldı

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---/.---/.---)

273.Ü. 56a, AE. 198, UZ. da yoktur.

2a. dil ü cân:dil-i cân AE./b.seyrini:yerini AE.

274.Ü. 56b, AE. 198, UZ. da yoktur.

3a. hicrünü dil:dil hicrünü Ü.

1. Gözlerüm yaşı akup çağlar dem-â-dem şu gibi
Derd-i 'ışkuñ ey şanem itdi beni şayru gibi
2. Serverâ bend olalı kâküllerün zincîrine
İñledürsinzâri zâri işlerün hep bu gibi
3. Ğamzesin tîr ile 'uşşâkuñ helâk itmek diler
Görmedüm bu 'âlem içre ol kemân-ebrû gibi
4. Kürsi-i eflâke irdi hâyı hûyuñ ey gönül
'Aşıkuñ eglencesi derd eña hây u hûy gibi
5. Bir bakumda 'aklumu yağmaya virdi çeşm-i yâr
Çeşmi sihr itdi baña ey HÂLETÎ câdû gibi

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ ilün
(---/--/--/--/--)

1. Dil hicriñ ile cânâ nâlân olur kalur mı
Tennûr-i sinem içre bünyân olur kalur mı
2. Devr ide mi cihânı bahr-i muhît-veş dil
Bir katre içre yoğsa pinhân olur kalur mı
3. 'Uşşâka kıyma sinde top itdi nice serler
Meydân-ı hüsne zülfün çevgân olur kalur mı
4. Nâgeh eser mi yoğsa bâd-ı hazân-ı gülşen
Yâ faşlı rûz-ı nevrûz handan olur kalur mı
5. Hicrün şebinde cânâ tâ hasr ü neçr olinca
Bu HÂLETÎ-i miskîn giryân olur kalur mı

Mef ulü Fa ilatün Mef ulü Fa ilatün
(---/--/--/--/--)

275.AE. 199, Ü. UZ. da yoktur.

276.Ü. 56b, AE. 199, UZ. da yoktur.
olur kalur mı: olup kalur mı AE.

277

1. Meded yandum firâkuñdan yüregüm tolı kan oldu
Behey imânı yok zâlim cefayısı aran oldu
2. Meded bağrum kebâb oldu meded hâlüm harâb oldu
Yüzün görmeyeli yârün dirîgâ çok zamân oldu
3. Senüñle itdigüm demler çu añdum ey perî-rûyum
Gözünden durmadı ol dem yaş ile kan revân oldu
4. Kazanmayan kişi a'mâl-i şâlih bu fenâ içre
Velî bi'llâhi aña âhiretde çok zıvan oldu
5. Mekânsuz lâ mekân irdüm ü anda mekân itdüm
Mekânı HÂLETÎ'nün şimdi ey dâst lâ-mekân oldu

Mefâ'flün Mefâ'flün Mefâ'flün Mefâ'flün
(.---/.---/.---/.---)

278

1. Gel ey sâki-i vahdetden içen câm-ı muşaffâyı
سقىهم زبتاهم den mest olup bî-hûş u rüsvâyı
2. Dedi " أنت نارا Hazret-i Mûsâ Kelîmu'llâh
لعل انيكم منها ye mahv ide ol arayı
3. ارنى didi Mûsâ çün didi taqat getürmezün
Şecerden itdi anuñ çün Hüdâ aña tecellâyı
4. ارنى didi Mûsâ لن ترانى didi Hak aña
Beşer taqat getürmez anda ider خربى Mûsâyı
5. Sakın ey HÂLETÎ bu sırr-ı rahmâni 'iyân itme
Nicesi aňlaya her câhil ü nâdan bu ma'nâyı

Mefâ'flün Mefâ'flün Mefâ'flün Mefâ'flün
(.---/.---/.---/.---)

277. AE. 199, Ü.UZ. da yoktur.

278. Ü. 56b, AE. 200, UZ. 115,
3a. şecerden:seherden Ü.

278. 1a.Sûre:LXXVI, Ayet:21, 2a.Sûre:XX, Ayet:10,
2b.Sûre:XX, Ayet:10, 3a.Sûre:II, Ayet: 260,
4a.Sûre:VII, Ayet:143, 4b.Sûre:VII, Ayet:143

1. Yokdur sebâtı gör bu serâyun' 'adem gibi
Geldi buraya gitdi nice câm-ı Cem gibi
2. Cânâ firâkuñ ile yürek tutuşup yanar
Yer yer dikildi göklere âhum 'alem gibi
3. Gündüm bu dem ki bir dem imiş bu cihân demi
Koma bugünü yarına kim dem bu dem gibi
4. Rûz-ı ezel rakîbe mukadder imiş vefâ
İllâ ki HÂLETİ saña cevri sitem gibi
5. La'1-i lebûñi yâd ideli serv-i hoş-hırâm
Her dem revân bu gözlerümin yaşı dem gibi

Me'ûlü Fâ'ilâtü Me'â'ilü Fâ'ilün

(---./-.-./-.-./-.-)

280

1. Kanlar ağlar serverâ her dem bu çeşmüm mül gibi
Bu dil-i miskine kim bend eyledi kâkül gibi
2. Çünkü şebnem şubhüdek bir goncanuñ koynundadır
Niçün ağlar her seher bilsem anı bülbül gibi
3. Bu dil-i miskini Mecnûn itmedi illâ ki ol
'Arız ı gül lebleri mül beñleri fülful gibi
4. Turra-i tarrâruñuñ her bir kılinda nâfe-var
Büy-ı 'ışkı 'âleme izhâr ider sünbül gibi
5. Perr'übâli nâr-ı 'ışka HÂLETİ pervâne-veş
Yak yüri koyma vücuduñdan eser ol kül gibi

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

(-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-)

279.Ü. 57a, AE. 200, UZ. 116,

1a. sebâtı gör bu:sebâtı bu Ü.3a.sürdüm:gördüm Ü.

5a. La'1-i lebûñi yâd ideli serv-i hoş hırâm AE.:
Yâd eyle dikçe la'1-i leb-i cân fezanı ben UZ.

Ü. de 5.beyit yoktur.

280.Ü. 57a, AE. 200, UZ. da yoktur.

4a. kılinda:kilindan Ü.

4b. Büy-ı 'ışkı 'âleme izhar ider la'lin' gibi:

Büy-ı 'ışkı 'âlemi izhâr ider sünbül gibi:Büy-ı

'ışkı 'âleme izhâr ider la'luñ gibi AE.

1. Hâl-i gamuñla yakdum sînemde dâğ-ı 'ışkı
Yakdum yine söyünmüş 'âli çırâğ-ı 'ışkı
2. Bir serv-i gül- 'izâruñ dil zülfine düşelden
Boynuma tavk olubdur zencîr-i bâğ-ı 'ışkı
3. Geçdüm sebâtı yokdur evvel bu cüz'ü külden
Bildüm nedür cihânda âhir ferâğ-ı 'ışkı
4. Oldun emîr-i 'uşşâk âh ü figân cünûdum
Hıfz itmege virildi cânâ otâğ-ı 'ışkı
5. Ey HÂLETÎ-i bî-dil 'ışk ile bî-karâr ol
Mecnûn gibi cihânda gez cümle tag-ı 'ışkı

Mef'ûlü Fâ'ilâtün Mef'ûlü Fâ'ilâtün
(--./-.-./--./-.-)

1. Gülşenî-zâde Ahmed oğlu 'Alî
Kutb-ı aqtâbdur cihânda velî
2. Ebedî Hağdan oldı ol merdûd
Dimedi her ki aña bunda belî
3. Ol dururşimdi ey dil âfâkuñ
Görecek gözleri ve tutar eli
4. Bende olmaya her giz ol şâha
Oldı bu 'âlemün o mübtezeli
5. HÂLETÎ şimdi kutb-ı 'âlemdür
Şâh-ı merdân ol 'Aliyy-î velî

Fe ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün
(..-./-.-./..-)

281. Ü. 57a, AE. 201, UZ. 117,

4b. virildi:değdi UZ.

282. Ü. 57b, AE. 201, UZ. 115,

2b. her ki aña:aña her ki Ü./beli:a'lâ UZ.

4a. her giz:her ki AE.UZ/b.bu 'âlemün:'âlemün UZ.

1. Başuma sevdâ yeter sevdâ-yı zülf-i 'anberi
Gül yüzünün 'âleme yeter ziyâ-tâb-ü ferî
2. Hâk-i pâ-yı râha cânân ola mı her müdde'î
Olmaz cân-bâz-ı 'ışkuñ geçmeyen nûhçemberi
3. Yüz yere kodı cemâlün gördi şems ile kamer
Der-miyân itdi yolında cümle varın müsterî
4. Dâne-i naqş-ı suver dâmına düşmez ehl-i 'ışk
Zâl-i dünyâya gönül virmez mücerred 'ışk eri
5. Gün gibi 'arz-ı cemâl itdi nihân oldu yine
Gerçi kim dirlerdi olmaz HÂLETÎ âdem perî

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

284

1. Sâki-i ser-çeşme-i feyz-i Hüdâ yâ Gülşeni
Mazhar-ı sırr-ı 'acâyib لافتا yâ Gülşeni
2. On sekiz biñ 'âlemün mir'âtı sen bî-istibâh
Sâlik-i ehl-i tîrîka reh-nümâ yâ Gülşeni
3. Keşf olur senden rumûz-ı sırr-ı nuḡ-ı ma'nevi
Nûr-ı çeşm-i merdümân-ı evliyâ yâ Gülşeni
4. Vâkıf-ı 'ilm-i ledün nûr-ı کتاب کتب kitâb
Nüsha-i dîbâce-i metn-i کس yâ Gülşeni
5. Hazretüñdür ehl-i derd olanlara hâzık hâkîm
Hasta-diller buldı bu derde devâ yâ Gülşeni
6. Hîrz-i cândur ol emîn eyler belâlardan beni
Bir nefes gitmez dilümden dâyimâ yâ Gülşeni
7. Ehl-i fakruñ âsitânuñdur melâz ü melce'î
Câna senden irüşür bü-yı vefâ yâ Gülşeni
8. Tañ mîdur olaziyâ küster vücûdı HÂLETÎ
Pertev-i nur-ı tecellî-i ziyâ yâ Gülşeni

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(---/---/---/---)

283. Ü. 57b, AE. 201, UZ. 118,
4a. naqş-ı suver: 'ışk-ı suver Ü. 5b. gerçi kim dirlerdi:
gerçi dir idi Ü./gerçi dirlerdi UZ.
284. Ü. 57b, AE. 202, UZ. 114,
5a. hâkîm: tabîb UZ. hekim AE./b. hasta: ehl-i Ü. AE.
6a. hîrz-i cânumdur emîn eyler: hîrz-i cândur ol emîn
eyler Ü.
284. 4a. Sûre: XXIV, Âyet: 35

1. Mâ-sivâdan levh-i dil pâk olmadı
Menzil-i maksûd-ı eflâk olmadı
2. Bağladı nefsi denî râh-ı Hâkı
Gitdi bu 'âlemde idrâk olmadı
3. Tıfl-ı dil eldandı nakş-ı 'âleme
Nûş-ı câm semm oldı tiryâkolmadı
4. Bâde virdi mürğ-i dil bâl-ü peri
Rûzgâr oldı ferah-nâk olmadı
5. HÂLETÎ bir yâr-ı şâdık bulmadı
Anuñ için 'ışık ile hâk olmadı

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-/-.-/-.-)

1. Gitdi ol-dem ki severdüñ cân ile cânuñ gibi
Şimdi sevmezsin beni illâ ki düşmânüñ gibi
2. Serv. gibi eyledüñ hercâyılık çizdüñ kenâr
Bâdq virdüñ 'aqlumu zülf-i perişânüñ gibi
3. Bir özin bilmezden ötri çün bizi yâd eyledüñ
Âh kim oldı müyesser baña hicrânüñ gibi
4. Neyledüm bir derd-: mend idüm işigünde senüñ
Kimseler görmez beni kor çeşm-i fettânüñ gibi
5. Baña üftâdem dime hercâyılık itdi şariğ
HÂLETÎyem boynum uzatdum ki kurbânüñ gibi

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

285. Ü. 58a, AE. 202, UZ. 119,

3b. tiryâk olmadı:tiryâkdan Ü.

286. Ü. 58a, AE. 203, UZ. da yoktur.

3a. bir:biz AE./çün bizi yâd eyledüñ:hunbâd eyledüñ
AE. 5b. kurbanum:kurbanuñ AE.

287

1. Cihânuñ öyle dür kim inbisâtı
Zümürüdden döşenmişdür bisâtı
2. Cihân olmuş bahâr ile müzeyyen
'Aceb mi gön'lümün olsa neşâtı
3. Degül cây-ı mekarr göçmek mukarrer
Kala şanma saña köhne ribâtı
4. Degül ayru biri birinden eşyâ
Ezelden böyle olmuş iptibâtı
5. Bulunmaz HÂLETÎ bir öyle hem dem
Gam-ı yâr ile kesme ihtilâtı

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/.---/---)

288

1. Nice bir devr-i zamânun olalum maẖzûnı
Def'-i gam kılmaga şun şâkî mey-i gül-gûnı
2. Ziver ü zînetini ber-teraf it dünyânun
Almaz bir habbeye gel emtiâ -i gerdûnı
3. Mest ü lâya'kıl olup düşmedi mi vâdiye
'Işk bu hâlete irgörmedi mi Mecnûnı
4. 'Âşiyân eyledi mürğân-ı felek başında
Kays Leylî saçınun olmadı mı meftûnı
5. Bizüz ey HÂLETÎ 'âlemde bugün müstâgnî
Kimsenun şükr-i Hudâ degülüz medyûnı

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fa'lün
(...--/...--/...--/---)

287. Ü. 58a, AE. 203, UZ. 121,

1a. öyle: eyle Ü. 2b. olsa: olsun UZ.
5a. bir öyle: bir eyle Ü.

288. Ü. 58b, AE. 203, UZ. 120,

2b. alma bir habbeye: alma gel habbeye UZ.

5a. 'âlemde bugün müstâgnî: 'âlemde müstâgnî bugün
Ü./b. şükr-i Hudâ ya: şükr-i Hudâ Ü.

ير تو شمسی ضیا نجم سعادت باقی
 لبعه نور خدا شمع هدایت باقی
 مظهر رمز معانی در دریای محیطه
 مظهر تا و عالی سر ولایت باقی
 کاشف عالم لدن واقف اسرار خدا
 وارث ارث ابد فیض کرامت باقی
 یر تر شمعته نور تجلیات تست
 صادی راه خدا خبر به حالت باقی
 خالق دیدی دهانش زرد جان من گفت
 غنچه گلشن کداز لطافت باقی

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün
 (..--/..--/..--/..--)

290

1. Tîr-i müjeñ ey döst urup kana yetişdi
Derd-i elem-i hecr-i gamuñ cânı yetişdi
2. Âhum 'alem-i kenküre-i 'arşa dikildi
Dil âteşi burc-ı meh-i tâbâna yetişdi
3. Dil-hasta-i 'ışkuñ olana yok midur imkân
Yok yire sanurdumdem-i lokmâna yetişdi
4. Kan yutmuş ıdı tîr-i müjeñden dil ü cânım
Dil-bend idi la'lüne peymâna yetişdi
5. Sultân oluban başına âzâde yürürken
Kul oldı yine HÂLETÎ cânâna yetişdi

Mev'ûlü Mevâ'flü Mevâ'flü Fe'ûlü
 (--./..--./..--./..--)

289. Ü. 58b, AE. 204, UZ. 121, (1. beyit 2. mısra ile başlar)
3a. Hu'da: ahad UZ.

290. UZ. 116, Ü. AE. de yoktur.
1b. elem-i hecr-i : elem-i hecri

1. Toldur yine sâkî gel câm-ı ferah-efzâyı
Gil gibi girîbân çağ olsun dil-i şeydâyı
2. Bu gülşen-i 'âlemde gül-zâr cemâlünden
Şermende olur yârüñ her verd-i mutarrâyı
3. Bir anda lebi yârüñ biñ âşık ider ihyâ
Bu mürde-i dil şimdi yâd itmedi İsâyı
4. Sür demüñi bu demdür fevt eyleme bir anuñ
'Âkıl isen gel ey dil anma dañi ferdâyı
5. Ey HÂLETÎ halet-bahs oldu dil-i 'uşşâka
Bu süz-ı dil efrûzuñ yandurdu bu dünyâyı

Mef'ûlü Mefâ'îlün Mef'ûlü Mefâ'îlün
(---./----/--./----)

292

1. Gel temâşâ kııl kemâl-i şun'-ı zât-ı kudreti
Defter-i evrâk-ı eşcâr-ı cemâl-i kudreti
2. Eylemiş küllî tecellî cümleten zerrâtda
Her birin kılmaz tesellî bâ-kemâli 'ızzeti
3. Kesret-i âlâyişe olmaz mukayyed ehl-i dil
Künç-i 'uzlet hânesinde vahdetîdür Halvetî.
4. Eyler âdâb-ı tarîkı ehl-i 'irfâna sülûk
İsteyen kurbiyyet-i evc-i Cenâb-ı Hazreti
5. HÂLETÎ her vech ile dîdâr-ı yarun dâimâ
Şaffet-i âyîne-i kalbe cilâdur hâleti

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(---/--/--/--/--/--)

291. UZ. 117, 118, Ü.AE. de yoktur.

292. UZ. 119, Ü.AE. de yoktur.

1. Hâlât-ı ʿışkı ʿâleme destân idem gibi
Dil kişverini ʿışk ile nâlân idem gibi
2. Cemiyet-i mahabbete ey dil yine seni
Serdâr-ı ehl-i himmet-i merdân idem gibi
3. Rez-duhterinüñ ayağına düşme ey gönül
Dilber-leb ile ben seni hayrân idem gibi
4. Bir demde iki âlemi gark eylesem n'ola
Gözüm yaşını lücce-i ʿummân idem gibi
5. Tabʿ-ı bülend-i himmet ile HÂLETİ dili
Dîvân-ı nazma Hüsrav ü Hakân idem gibi

Mefʿûlü Fâʿilâtü Mefâʿilün Fâʿilün

(---./---./---./---)

294

1. Gördi bu ʿâlem degül cây-ı karar
Pir-i maʿni Ahmed İbn-i GÜLŞENÎ
2. Eyledi azm-ı Cenâb-ı Kurb-i Hak
Gitdi ol çeşm-i çerâğ-ı RÜŞENÎ
3. İtmedi dünyâ-yı düne iʿtibâr
Oldı âhir mazhar-i zâtı gani
4. Hak te-âlâ ruhîni şad eylesün
Cennet-i Firdevs-i kıldı meskeni
5. Hâfîf-i Gayni didi târihîni
Gitdi eyvây Ahmed İbn-i GÜLŞENÎ

sene: 977 H.

Fâ ilâtün Fâ ilâtün Fâ ilün

(---./---./---)

295

1. İtme nûş aldanma dünyanuñ mey-i hamrâsını
Aldanan âhirde od eyler veli me'vâsını
2. Ey habersüz şer-den taşra çıkan merdûd olur
İşleme bir iş ki merdûd itmeye Mevlâ seni
3. Nefs-i sûme uyma kim ʿabdi ider Hakdan baʿîd
Esfele itme tenezzül koyuban ʿalâsını

Fâʿilâtün Fâʿilâtün Fâʿilâtün Fâʿilün

(---./---./---./---)

293. UZ.120, Ü.AE.de yok.

294. UZ.122, Ü.AE.de yok.

295. Ü.59b, AE.296, UZ,124(Eksik gaz.)

4. MURABBÂ'LAR

I

Âteş-i hicrân ile sûzân olayın varayın
 Çünkü handân olmadum giryân olayın varayın
 Terk idüp 'akl ü dili hayrân olayın varayın
 Dôstlar şimden girü vîrân olayın varayın

II

Niceye dek fûrkat ile zâr ü ser-gerdân olam
 râ nice bir âteş-i işka düşüp sûzân olam
 Nice biri gibi feryâd eyleyüp nâlân olam
 Dôstlar şimden girü vîrân olayım varayım

III

İnlerüm bir hasret-i yâr ile her dem zâr ü zâr
 idemem şerhin sanâ kim banâ n' itdi rûzgâr
 Nice bir bu derd ile âh eyleyem leyl ü nehâr
 Dôstlar şimden girü vîrân olayın varayın

IV

Aldı 'aklum ol perî ben zâr-ı hayrân eyledi
 küşe-i mihnetde her dem işüm efgân eyledi
 Yandurup pervâne-veş giryân u sûzân eyledi
 Dôstlar şimden girü vîrân olayın varayın

V

HÂLETİ oldun cihân içre garîb ü nâ-tüvân
 Nice demler hâlini şerh eylesen olmaz beyân
 Dört yanum oldu ecelbir dem banâ virmez amân
 Dôstlar şimden girü vîrân olayın varayın

Fâ'îlâtün râ'îlâtün râ'îlâtün Fâ'îlün
 (-.-/-.-/-.-/-.-)

Murabba'UZ. da var. S. 32-33 Ü.AE. de yoktur.

2

I

Ehl-i ʿışkuñ tâ ezel ser-defteri bî-bâkiyüz
 Şâd-mâni yüz cihânuñ şanmañuz gâmnâkiyüz
 Fahrîmüz fakr ile dür bu âsitânuñ hâkiyüz
 Hânkâh-ı Gülşeninüñ sine-i sad-çâkiyüz

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
 (---/---/---/---)

II

Âsitâni Gülşeninüñ melce'ü me'vâ bize
 Hâk dergâhı dem-â-dem cennet-i me'vâ bize
 Reşk ider ey HÂLETİ külliyyet-i eşyâ bize
 Hân âh-ı Gülşeninüñ sine-i sad-çâkiyüz

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
 (---/---/---/---)

1. Ü. 59a, (Rubâ'î), AE. 205, (Terci'ât ü Kitâ'ât ü Murabba'at ü Ebyât)UZ. da yoktur.
2. Ü. 59a, AE. 205, UZ. da yoktur.
 - a. âsitana gülşeninüñ:âsitana gülşenîdür/melce'vü me'vâ : meskeni me'vâ AE.b.cennet-i me'vâ:cennet-i âlâ AE.

5. MUHAMMESLER

MUHAMMES DER-VASF-I-HÂNKÂH-I
GÜLŞENÎ VE FUKARÂ VU DERVÎŞÂN

I

Dostlar âgâh oluñ dünyâ degüldür ber-karâr
kesb-i 'irfân idelüm gel elde iken ihtiyâr
Bunda ne gülden eser kalur ne hod bâg u hezâr
Bu dil-i süzân ile hem bir bölük ihvân ile
Hân_kâh-ı Gülşenide olalum nâlân ü zâr

II

Küşe küşe her tarafda egleşür dîvâneler
Güyyiâ şem'ı olupdur ortaya pervâneler
Hıdmete bel bağlamışlar 'âşık-ı merdâneler
Bu dil-i süzân ile hem bir bölük ihvân ile
Hân_kâh-ı Gülşenide olalum nâlân ü zâr

III

Hân_kâh-ı bâg-ı cennetden virür anuñ nişân
Ehl-i diller eylemişler âşitânında mekân
Her gıce arşa çıkar feryâd-ı âh-ı âşikân
Bu dil-i süzân ile hem bir bölük ihvân ile
Hân_kâh-ı Gülşenide olalum nâlân ü zâr

IV

'Aynına dlmaz birisi zerrece dünyâ gamın
Çekmez anlar ibn-i vakt olmış dahi ferdâ gamın
Sâkin olan çekmez anda cennetül-me'vâ gamın
Bu dil-i süzân ile hem bir bölük ihvân ile
Hân_kâh-ı Gülşenide olalım nâlân ü zâr

V

Dâyimâ zevk ü safâyile gıçer devrânları
Derd-i dilden özge yokdur anlarun devrânları
Pîr-i ma'nîniñcemâlidür kamu seyrânları
Bu dil-i süzân ile hem bir bölük ihvân ile
Hân_kâh-ı Gülşenide olalım nâlân ü zâr

râ'ilâtün râ'ilâtün râ'ilâtün râ'ilün
(-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-)

Ü. 11b, AE. 107, UZ. 20, AE. ve UZ. da başlık yok.

V/1 devr anları: dermanları UZ.

VI

Bildürnüz mi dōstlar bunda neler geldi neler
 nâk ile yekşân olup yatur kamusa bî-haber
 'Akıbet kılsağ gerekdür çünki biz dahi güzër
 Bu dil-i sūzân ile hem bir bölük ihvân ile
 Hankâh-ı Gülşenîde olalım nâlân ü zâr

VII

Eylüğe sa'eyle ey dil olmadan 'ömrün tamâm
 Vaktüni zayı' geçürme yok yire kıl ihtimâm
 Zevkden olma sakın hâlî dilâ her subh uşâm
 Bu dil-i sūzân ile hem bir bölük ihvân ile
 Hankâh-ı Gülşenîde olalım nâlân ü zâr

VIII

Nice bñ yıl 'ömrün olsa 'akıbet bir ân imiş
 Kimse bilmez ötesin bu bir 'aceb devrân imiş
 Çünki her vaslın sonıey dōstlar hicrân imiş
 Bu dil-i sūzân ile hem bir bölük ihvân ile
 Hankâh-ı Gülşenîde olalım nâlân ü zâr

IX

Çünki insân iki kerre gelmez imiş 'âleme
 Gâfil olmak bir zaman lâyıık degüldür âdeme
 Hâletî hoş gör demek bñ kim irişmez dem deme
 Bu dil-i sūzân ile hem bir bölük ihvân ile
 Hankah-ı Gülşenîde olalım nâlân ü zâr

VI/3. kılsağ: kılsan UZ.

VIII/2. devrân imiş: virân imiş UZ.

IX/1. çünkü insan iki kere gelmez imiş 'âleme:
 çünki insan gelmez imiş iki kerre 'âleme AE, UZ.//
 Bir zaman: her zaman UE.

2

I

Hum-hâne-i vahdetde içdüm tolu peymâne
 Cânımı fedâ kıldum sen le'î-i Bedahşâna
 Kâfir yüzüñi görse cânâ gelür îmâna
 Sevdâyı ser-i zülfün kıldı meni divâne
 Şuridelige oldum 'âlemde pür-efsâne

II

Ben gül yüzüne karşı bülbülleri zâr itdüm
 Derd-i dilüñicânâ ben bendeye yâr itdüm
 Geçdüm kamudan çünkim 'ışkuñda karar itdüm
 Cân ü dili köyüñde evvelde nişâr itdüm
 Cân virmeg ile irdüm biñ meclis-i cânâna

III

Ben bî-dili kapuñdan redd itme cüdâ kılma
 Bir 'âşık-ı rüsvâyum lûtf eyle ibâ kılma
 Hışmîle nazar her-dem ey döst banâ kılma
 Ben vâlih ü şeydâya lûtf eyle cefâ kılma
 Derdüñle benüm cânım cânım nice bir yâna

IV

Bu dünyâ için ey dil herdemde belâ çekme
 Tût şer'-i resûl üllâhı bâtil yola gel gitme
 Yok yire meded cânâ yaşumı benüm dökme
 Kanlu yaşumı bende âhıtmağa sa'y itme
 Bu seyl-i sirişkünden boyana cihân kana

V

Bu HALEFİ'nin bagrın cânâ ne için deldün
 Derdüñle meded eyvañ billâh anı öldürdün
 Ustüne anıñ cümle 'âlemleri güldürdün
 Derdiyle Hayâlî-yi yakup küle döndürdün
 Külün göge savurdun irdi göre keyvâna

Mef'ûlü mefâ'ilün Mef'ûlü Mefâ'ilün
 (---./---/---./---)

Muhammes UZ. da var.S. 29, U. AE. de yoktur.

6. M Ü S E D D E S L E R

I

I

Bilürsin ey gönül çün kimseye bâki degül devrân
 Geçür zevk ile 'ömrün' çekmegil gam zerrece bir ân
 Görüp meydân-ı 'ışk içre idüp tāvûs-veş hayrân
 Düşüp taglara Mecnûn gibi vâlih baş açuk'uryân
 Salâdur cümle 'uşşâka gelün' derviş olan yârân
 Füyûzât-ı 'lâhâdür' ulu devlet bulur el-ân

II

Firâkun' cânâ kârîdi karârum kalmadı gitdi
 Esirge bendeñi cânâ cefâyısa nola yitdi
 Meded vaşlına şâd eyle yeter hicrün' beni ağlatdı
 Firâkun' bağrumı kan eyleyüp başum revân etdi
 Gönül bahri yine taşdı cihâni eyle gark itdi
 Yakın oldu ki âfâkı serâ-ser büri'ye tûfân

III

Şerî'atle olan kâ'im hakı anâ mu'in buldum
 Hevâ-yı nefse uyanları şeytan-ı la'in gördüm
 Şirât-ı müstakîm üzre olan hakka yakîn buldum
 Şerî'at yolına girdüm 'acep râh-ı emîn buldum
 Me'anî bahrine taldım hakâyık ma'denin buldum
 Bu gevherkiymetün bilmez bahâsın vermeyenler cân

IV

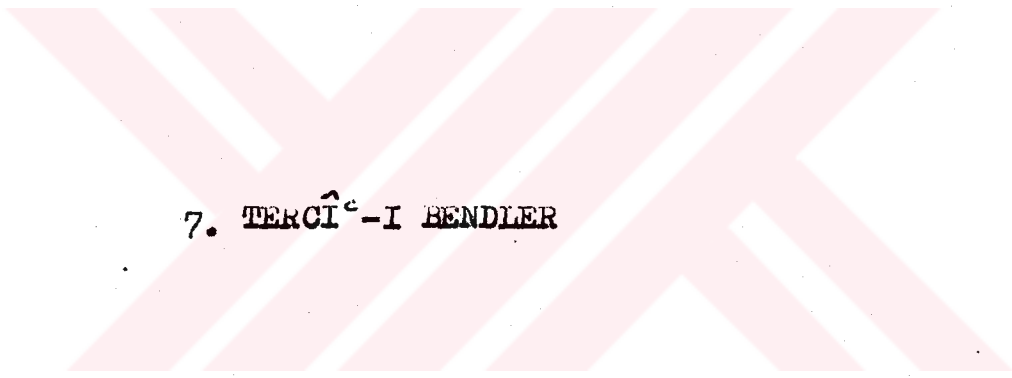
Dilersen ey gönül rahat olub cânun' safâ sürsün
 Gözün aç dem-be-dem gafletde kalma nice uyursun
 Mîlâ meydan-ı 'ışk içre serin top eyleyen tursun
 Bu yolda virmeyen cânı nice cânânını görsün
 Kim ister ire cânâna dil ü cân terkini ursun
 Çü sen cânûna kıymazsın yüri pes özleme cânân

V

Cihân mülkin vireler baña almam bir pula el-hak
 Müsâvi oldu yanumda yog u varını itmem fark
 İçeli bâde-i vahdet olalı mest ü müstağrak
 Tecelli-i Hüdâya HALEFİ olmuşdı gayet gark
 Hayâlî pür-me'anîdür cihâni kaplamış mutlak
 Sığınmaga velî kanı bula gör anâ bir vicdân

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
 (.---/.---/.---/.---)

Müseddes UŞ. da var. S. 28, Ü.AE. de yoktur.
 kılma:kalmaya

7. TERCÎ^c-I BENDLER

TERCİC-i-BEND-i LÂTİF DER-
FEZÂİL-i TERC-i İKTİZÂ-YI-NEFSÂNİ

I

1. Bî-gam olmak dilersen ey gâfil
Olma dünyaya şakin olmâyl
Gönlüni virme nakş-ı dünyâya
Âhri çün fenâ durur bilgil
‘Amel-i sâlih işle cehd eyle
Fırsatün elde iken ey ‘âkil
Mezra‘-ı âhret durur bu deni
Bunda ek tohmı anda kıl hâsıl
5. Geç kamûdan rızâ-yı hakki gözet
Hakka olmak diler isen vâsıl
Seni dögene lutf ile söyle
Seni sevmeyeni sen anı sevgil
Bu durur gitmege tarîk-i hakka
Diler isen tarîk-i hakki göñl
Nefsinün iktizâsını tert it
Gönlün içre mahabbeti berk it

II

- kimseye bâkî kalmadı Bu cihân
Ne diyem kim bu gün gibidür iyan
10. Cehd kıl eyle kalbünü safî
Koma buğz u hased içinde hemân
An günâhun da eyle istigfâr
Tâ ki ‘afv ide Hazret-i Sübhân
Lâ-mekân ol mekânda neylersin
Turma bir yirde eylegil cevelân
‘Işk ile turma geçür evkâtun
‘Işktan hâlî olmagil bir ân
Koma gelgil mdhabbeti elden
Bir yana olur ise iki cihân

re‘ilâtün mefâ‘ilün re‘ilün
(...--/.--/.--)

Ü. 6a, AE. 96, UZ. 22, başlık Ü. de var.
1a. gâfil: ‘âkil AE, UZ. 2b. fenâ durur: fenâ dur AE.
3. ey ‘âkil: ey gâfil 5b. hakka olmak diler isen vâsıl:
Hakka istersen olmağa vâsıl UZ. 9b. bugün gibidir
‘iyan: bugün gibi ‘iyan AE. 12a. mekânda: mekân UZ. 16.
turma: durma UZ. cevelân: cevkan UZ. 14a. koma gelgil:
koma gel sen UZ.

15. Fakr dan itmegil şakin 'ârî
 fakr ile fakr iderdi fahr-i Cihân
 Nefsinün iktizâsını terk it
 Gönülün içre mahabbeti berk it

III

- Hakka olmak dilerisen çu yakın
 İtmegil kimseye şakin gel kin
 Yaramaz görme kimseyi zinhâr
 Eyü gör cümlesin burada hemîn
 Utümle kâmil bilüp özin nâkiş
 Yirme mahlûkını Hakknî miskin
20. Kendü ahvalüne olup meşgûl
 Kimse hâline ta'n itme şakin
 Yaramaz sanma râza ola emîn
 Yaramaz kişiden gönül be çekin
 Rûzgârın işi budur her dem
 Kimini şâd ider kimini hazîn
 Eyleme redd sözüm kabûl eyle
 Diler isen hak ola saña mu'în
 Nefsinün iktizâsını terk it
 Gönülün içre mahabbeti berk it

IV

25. Ey gönül 'âkıl isen eyle hazer
 bu fenâ dünyeden velî ne siper
 Diler isen ki hakkı hoş idesin
 Nefsinün iktizâsı neyse gider
 Belf bu dünyede yığan mâli
 şış olub âhiretde anı şokar
 Geleler cünzebânîler diyeler
 işte dünyâda şakladuğın zer

20b. kimse: kimesne Ü.AE.

21a. yaramazlarla ihtilâl itme-Yaramaz sanma ola râza emin
 Uz. 21. râza ola: öla râza Ar./b. gönül be çekin: gönül çe-
 kin Ar. 22b. kimini: kimisini Uz. 23b. diler isen: ister
 isen Uz. 25b. bu fenâ dünyeden velî ne siper: bu fenâ dün-
 yeden saña ne biter Uz. 26a. Dilerisen ki hakkı hoş idesin:
 Dilerisen ki hoş Hakka idesin Uz./b. iktizâsı neyse gider:
 iktizâsı çu gider Uz. 28a. Gelelerçün zebânîler: Gelelerde
 zebânîler Ü.AE.

- Ah kim hoş ne fırsatım var idi
 Hayf kim fevt eyledüm diy ser
 30. Son peşimânlik assı itmez hiç
 Ol belâyile rençle kalısar
 Fırsatın elde iken ey gâfil
 'Amel-i sâlih işle saña yarar
 Nefsinün iktizâsını terk it
 Gönülün içre mahabbeti berk it

v

- Bu fenâ dünyade iden ihsân
 Cennete giriser. durur insân
 Bil ki bu fânide olan magrûr
 Derdine bulmaz ahiri dermân
 35. Cehd kıl kimse gönülünü yıka
 Ele almağa sa'y eyle hemân
 Bir fakirün gönülcigini yıkan
 Vatani olısar ânun nîrân
 Kimsenin hakkı kimsede kalmaz
 Âdî oldukda Hazret-i Sübhân
 Bize yevmü'l-cezâda itme cezâ
 'İzzetün hakkı çün eyâdeyyân
 Eger ey mâletî dilersen sen
 Dem-i ahirde olasın sultân
 40. Nefsinün iktizâsını terk it
 Gönülün içre mahabbeti berk it

29. fevt eyledim diyesser: fevt diyesser UZ.35. hemân: revân
 UZ. 36. gönül cegini: gönül cegin. Ü. Ü.
 38. ey deyyân: yâ deyyân AE. e'ya deyyan UZ.

I

1. 'Işk ile oldu bu dünyâ peydâ
Emr-i külliyet-i esmâ peydâ
'Işk misbâh-ı کتâب kitâb
'Işk esrârı Hudâ ser-tâ-pâ
'Işkdur ba'is-i işâl-i habîb
'Işkdur bu şüver-i nakş-nümâ
'Işkdur şahid-i cân mazhâr-ı Hak
'Işkdur lem'a-i misbâh-ı hüdâ
5. 'Işkdur bâ'is-i icâd-i cihân
'Işkdur arz u semâvât-ı 'ulâ
'Işk kürsî vü kalem ü sidre vü levh
'Işk esrârı rumûz-ı طابا
'Işkdur من عرف uñ sîrrına râh
'Işkdur evâ-i 'ulâyı a'lâ
'Işkdur âyine-i nûr-ı Hudâ
'Işkdur aşl-ı vücûd-ı eşyâ

II

- 'Işkdur kulle-i-Kâf-ı devrân
'Işkdur mantık-ı esrâr-ı lisân
10. 'Işkdur vâkif-ı mevkûf-ı semâ
'Işkdur hem-nefes-i çar-erkân
'Işkdur küllî bu zevk ü hâlet
'Işkdur ma'nâ-yı her nâss u beyân
'Işk ile kâmil olup 'ışka iriş
Aşku fer'inde anıñ yok neşân
'Işkdur ism ü müsammâ 'âşık
Görinen şekl-i 'iyân içre nihân

re'ilâtün re'ilâtün re'ilün
(...--/...--/...--)

- U.7a, AE.-98, UZ. 18. AE.UZ. da başlık yok.
6. kürsî vü kalem ü: kürsî vü sidre vü UZ.
9. esrâr-ı lisan: esrârı nişan UZ.
11. me'nâyı: ma'ni-i Uz.
13. 'âşık: 'âkil UZ.
1/1.Sûre: XXIV, Ayet:35
1/5.Sûre: XX,

‘İşk ile her kim olur âlûde
 Mazhar-ı zâtı olur Rahmânun
 ‘İşk-ı pâk ile olan şâf-dil
 Olur ol âyinesi devrânın

30. Bula gör ‘ışk ile ‘âlî derecât
 ‘Arş-iafâcâ degül mi sânun
 ‘Ârifâ eyle bu nutkı tasdik
 var ise ‘ışka eger imânun
 ‘İşkdur ‘âyine-i Hudâ
 ‘İşkdur asl-ı vücûd-ı eşyâ

V

Ne bilür ney düğünü hâlet-i ‘ışk
 Çekmeyenler nice kez hâlet-i ‘ışk
 Havf-ı Hak ile olubdur sârî
 Yitirüp aldı beni heybet-i ‘ışk

35. Göz yaşın mey cigerüm eyle kebâb
 Ehl-i ‘ışk içre budur sohbet-i ‘ışk
 Yitirüp kendini mestâne düşer
 Şunalar her kime kim şerbet-i ‘ışk
 Şaklama hüsn ü cemalün bizden
 Kimseye eylemezüz minnet-i ‘ışk
 ‘Ayn-ı ser-çeşme-i ‘ışk ol ‘âşık
 Kendüni tanı degül sûret-i ‘ışk
 Hatırın HALETİ cem eyle şakin
 Seni dağıtmaya cemiyet-i ‘ışk
40. ‘İşkdur âyine-i nûr-i Hudâ
 ‘İşkdur asl-ı vücûd-ı eşyâ

31. ‘ârifâ eyle bu nutkı tasdik:
 ‘ârif ol eyle bu nutkı tasdik UZ.
 33. hâlet-i ‘ışk: mihnet-i ‘ışk AE, UZ.
 34. yitirüp: beter UZ. 35. cigerim: cigerin AE, UZ.
 36. kendüyü: kendüni UZ.// şunalar her kime:
 şunalarsa kime UZ. 38. ‘âşık: ‘ârif UZ.

Bilmege 'ışk-ı gerek hâl ehli
 mâlet-i 'ışkı ne bilsün nâ-dân
 15. Gözle ma'nâyı olup şahid-bin
 Gerçi kim eylediler küll-i lisân
 'ışkdur âyine-i nûr-i Hudâ
 'ışkdur asl-ı vücûd-ı eşyâ

111

'ışk misbâh-ı Hüdâdur lâmi'
 'ışkdur aslına raci' câmi'
 'ışka inkârı ko'ey zâhid-i huşk
 انما العشق كسيف قاطع
 'ışk ile eyle derûnuñ memlû
 'ömrüni yok yere kılma zâyi'
 20. maşerât ile sakın haşr olma
 hazret-i server ola tâ şâfi'
 Süd-mend olmadı nâsih 'ışka
 melimâtı kamu hâse's-sâmi'
 Olma ey gâfil uyan ferdayı
 Nakd-i 'ömrüñ güzerânun' bâyi'
 'ışka uy 'ışk ile ol 'ışka iriş
 kimse 'ışk-ı Ha ka olmaz râfi'
 'ışkdur âyine-i sırr-i Hudâ
 'ışkdur asl-ı vücûd-ı eşyâ

11

25. 'ışkdur aslı bu çar-erkânun'
 'ışkdur fârisi bu meydânun'
 'ışkdur باطوق في كل حال
 'ışkdur künhi zevi'l irfânun'
 'ışk ile tiynetü tahmir oldı
 Cesedi buldı şeref insânun'

17. câmi': lâmi' uz.

23. olmaz: olmasına uz.

24. sırr-i Hudâ: nur-i Huda Uz.

I

1. Sâkiyâ şun bize mey-i hamrâ
 Tâ kicûş ide dilde zevk ü safâ
 'ışk-ı yâr oldu derdüme dermân
 İstemem derd-i 'ışk-ı yâr devâ
 kâkül-i 'amberün görelden ben
 başuma geldi bu bentüm sevdâ
 Bir peri yüzlüye gönül virdüm
 Cân ile oldum 'âşık-ı şeydâ
9. İçelüm sâkiyâ müdâm içelüm
 içelüm ayık olmayup aslâ
 Sâkiyâ şun bize mey-i gül-gün
 Oldu 'âlem bahar-ı gün-â-gün

II

- Bâki çün kimseye degül devrân
 Gül gibi dâyim olalum handân
 Oldı 'âlem-i bahâr ey sâkî
 içelüm ayık olmayup bir ân
 Fursatun elde var iken ey dil
 Dâyimâ 'ıyş ü 'ışret eyle hemân
10. Bu cihân ey gönül gü bir demdür
 Sür demün olmadın sonı virân
 Dem-be-dem 'ıyş ü 'ışret eyleyelüm
 Nice bülbül-ves olalum nâlân
 Sâkiyâ şun içelüm mey-i gül-gün
 Oldu âlem bahâr-ı gün-â-gün

III

Gitdi vakt-i hazân irişdi bahâr
 Bâğa 'azm idelüm gel ey dil-i zâr
 Oldı sen Leylâya bu dil Mecnûn
 Zeyn olâldan bahâr ile eşcâr

re'illâtün Mefâ'ilün re'ilün
 (..--/.--/.--)

Ü. 8b, AE. 101, AE. de başlık, Uz.dâ ferai -i bend yoktur.

4. virdim:oldu As.//cânile oldum: cânile dilden As.

13. gitdi: geldi As.

15. sülbülün irdi çerha âvazi
 Hem-nişînin e gonca ideli hâr
 İçelüm sâkiyâ içmegün demidür
 Sâkiyâ 'âlemün güzelliği var
 Sâkiyâ şun bize müdâm müdâm
 kalmadı sâkî bende zerre karar
 Sâkiyâ şun içelüm mey-i gül-gün
 Oldı 'âlem bahâr-ı gün-â-gün

IV

- nice dil zar ile nizâr olsun
 Nice 'ışkuñla bî-karâr olsun
 20. İşka düşeli revâ mı bu dil
 Dem-be-dem ğamlar ile yâr olsun
 Vuslat ile bu kalbi şâd eyle
 Dem-be-dem bi'llâh ey nigâr olsun
 Gülsitân içre yâr ile sohbet
 İdelüm nice rüzgâr olsun
 Meclis-i meyde dilerüm senâdan
 Nice busen bana kenâr olsun
 Sâkiyâ şun içelüm mey-i gül-gün
 Oldı 'âlem bahâr-ı gün-â-gün

V

25. içelüm sâkiyâ müdâm içelüm
 Koma elden meyi müdâm içelüm
 Yar ile HÂLETÎ gülistanda
 Zevk idüp hâşıl-ı kelâm içelüm
 Sâgarı devr eyle ey sâkî
 Olma hâlî 'ale'd-devâm içelüm
 Mest olup ayık olmayup bir an
 içelüm turma şubh u şâm içelüm
 Sözüñüz budur evvel ü âhir
 Sözi kat eyle ve's-selâm içelüm
 30. Sâkî şun içelüm mey-i gül-gün
 Oldı 'âlem bahâr-ı gün-â-gün

16. sâkiya: sâki AE. 20. 'ışka düşeli: düşeli ışka AE.
 21. vuslat ile: vaslîñ ile AE. 23. beyt ü. yoktur.

TERCİ'-İ BEND-İ BÎ-NAZİR

I

1. Rûşen budur 'âlemde ki biz Rûşenîliyüz
 Gül gibi bu gül-şende çü biz Gülşenîliyüz
 Ref' eylemişüz benliği yok bizde vücûdî
 Gayri gibi şanmañ bizi senli benîliyüz
 Biz işümüzi eylemişüz Bâriye tefvîz
 Şanmañ bizi âlemdeki . nefsi denîliyüz
 Gayri komazuz gayret idüp hâne-i dilde
 'âyine-veşüz sanma ki mâ ü menîliyüz.
 Kendünë kıyâs itme bizi zâhid-i hüd-bîn
 Biz şûfîlerüz Halvetîyüz GÜLŞENÎliyüz
5. Biz 'âyine-i câm-ı Cem-i lem-yezeliyüz
 'ışk ehline biz sâki-i hamr-i ezeliyüz

II

- Biz şûfîlerüz Hû diyenüz cân ile dilden
 Şanmañ bizi fark itmeyenüz bätılı hilden
 Biz hubb-i cihânı koyubın Hakka degişdük
 Yağmaya virüp dâr-ı dili lezzet-i dilden
 Biz zâhiri bahş eylemezüz kimse ile hiç
 Biz hâle degişdük geçeli kâl ile kilden
 Baş râh-ı makka var ise 'aklun kademinin
 Ol küşe-i vahdetde ne hâsıl sanâ ilden
10. Ednâyı ko gel 'âlem-i 'ulviye 'urûc it
 insan ola mı çıkmaya bu âb ile gilden
 Biz âyine-i câm-ı Cem-i lem-yezeliyüz
 'ışk ehline biz sâki-i hamr-i ezeliyüz

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fa'ülün
 (---./---./---./---)

- Ü. 9b, AE. 103, UZ. 25, AE. UZ. da başlık yok.
 3. deniliyüz: denliyüz UZ.
 4. meniliyüz: menliyüz UZ.
 5. Gülşeniliyüz: Gülşenliyüz UZ.
 7. hâlden: hakdan UZ. 8. Makka: 'ışka UZ./b.
 lezzet-i dilden: lezzet ü dilden UZ.
 11. Edna yı ko: Ednayı koyup UZ.

III

- ‘Işık ehlinin ‘âlemde bu gün tâc-ı seriyüz
 Bu hân kahun biz velî şahib-nazâriyüz
 Dil levhını pâk eylemişüz âb ile gilden
 Biz nahl-ı ve fânun göre şâhinde beriyüz
 Sanman bizi bir kara elif bilmeyenüz biz
 Biz hâne-i ‘ilmün ezel ey hâce deriyüz
 15. Biz halvetiy z kizb ü hılâf eylemezüz hiç
 Biz sâdik olup kendü sözüümüzün eriyüz
 Bu pire-zen-i dehre gönül virmeyenüz biz
 Bu bişe-i çarhun ezelî şîr-i neriyüz
 Biz âyine-i cam-ı Cem-i lem-yezeliyüz
 ‘Işık ehline biz sâki-i hamr-i ezeliyüz

IV

- Aç cân gözini ref ide gör zill-i hicâbı
 Yañıldı şu sandı şu ki ‘âlemde serâbı
 Sev cân ile dilden kamu eşhâb-ı Rasûli
 Dil levhine yaz nakş idüben çar-sahâbı
 20. Derç eyle gönül levhına yaz metni ‘ulûmı
 Cehd eyle ki ezber okuyup cümle kitâbı
 Gel hazret-i pîrün ışığı taşına yüz sür
 Ger cân ile dilden sever isen Bû-Turâbı
 Ben ben de lâyıq ki anun bendesi olmak
 Ol HÂLERİ cehd eyleyüp ışığı türâbı
 Biz âyine-i cam-ı Cem-i lem-yezeliyüz
 ‘Işık ehline biz sâki-i hamr-i ezeliyüz

14. âb ile gilden: bugz u hasedden AE. UZ.
 19. şu ki: o ki UZ.
 22. taşına:hâkine UZ. /6. Gerçan âle dilden:
 gercan ü gönülden UZ.

TERCİ'-İ BEND DER-ŞİKÂyet-İ BAHT-İ
NÂ-HEMVÂR U NÂ-MUVÂfİK-İ RÛZGÂR

I

1. Gül ü gülşen gözüme hâr oldı
Vüs'at-ı dehr başa dâr oldı
Umma andan vefâ hazer eyle
Çar'h-ı atlas kimün'e yâr oldı
Bir nefes hâli olmadı gamdan
Dâr-ı dünyâ kimün ile câr oldı
Menzil-i dil ki ola taht-ı türâb
Tutalum şâh-ı kâm-kâr oldı
Tâ ezel aglamağk nasibümdür
Gözlerüm yaşı cüy-bâr oldı
5. Yok nihâyet gama dirâz oldı
Şâdîlık 'âmr-gibi az oldı

II

- çün nasibüm belâ vü miñnet imiş
Çekerüm anı ol ki kısmet imiş
Koma yâ Rabb beni mezelletde
Tâbi'-ı nefsün âhiri let imiş
Kismet olduğda her kişiye nasib
Dâr-ı dünyâ da baña kısmet imiş
Her ki bunda fakîr ola şâdîk
Menzili yarın anda cennet imiş
10. Yâ ilâhî vücûdum itdi helâk
Derd ü miñnet baña ne 'illet imiş
Yok nihâyet gama dirâz oldı
Şadîlık 'âmr gibi az oldı

Fe'îlâtün Mefâ'ilün Fe'îlün
(...--/--/--/...--)

- Ü. 10b, AE. 105, AE. de başlık, uz. de Tercî'-i bend yoktur.
1. Gül ü Gülşen: Gül gülşen AE. / 6. dâr: târ AE.
3. çar: yâr AE. 8. letimiş: illet imiş AE.

III

Çekeyin rûz-ı şeb belâ nice bir
 Olayın derde mübtelâ nice bir
 İllere şâd ü başt ola rûzî
 Kahr ü derd ü 'anâ bana nice bir
 Rayegân ola 'âleme şâdî

Ben anâ bulmayam bahâ nice bir
 Câh ile eyleye cihânî garîk
 Bana kahrin ide 'atâ nice bir

15. Olmaya halî gözlerüm yaşı

Ola her dem bu mâcerâ nice bir
 Yok nihâyet gama dırâz oldu
 Şâdîlik 'âmr gibi az oldu

IV

Beni dem-beste eyledi devrân
 Cür'adan gam eyledi hayrân
 Bana rûzî olan muşîbetdür
 Şâdîlık eyledi özin pinhân
 Mevc-i gam ka'r-ı dilde eyledi cûş
 Beni bu hâlet eyledi nigerân

20. Bu muşîbet beni hazin itdi

Başımı âhiri idüp gâltân
 Zecr ü kahr ü elem degül mi garâz
 Ki ide 'âleme beni destân
 Yok nihâyet gama dırâz oldu
 Şâdîlık 'âmr-gibi az oldu

V

Olmuşum nânetî cihânda garîb
 elem ü zecr ü kahr olalı nasîb
 Şâdîlik bu' d' maşrikeyn oldı
 Guşşa vü derd ü mihnet oldı karîb
 Canıma gam olalı müstevlî
 Eylemeñ ağladuguma ta'yîb

25. Dili bu vartadan halâş eyle
 Keremünden degül İlâhî ' acîb
 Ka'r-ı deryâyı guşşaya taldum
 Dilerüm fa'z-ı hak irişe karîb
 Yok nihayet gama dirâz oldı
 Şâdîlik ' ömr-gibi az oldı

8. KIT'ALAR

1

Dirîgâ var mıdır kimse bu 'âlemde hużûr itmiş
 Gelüp bir derd ile her birisi âhîr mürûr itmiş
 Ne bâki ola ey zâhid anuñ nâr-ı cehennemden
 Vücûdın HÂLETÎ 'ışık ile yakmış şâfî nûr itmiş

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
 (.---/.---/.---/.---)

2

Rûşenî çeşm-i çirâg-ı 'âşîkân
 Gülşenî envâr-ı feyz-i müste'ân
 Mîr Ahmed şâfî envâr-ı Hudâ
 Şedd-i 'alâ dâğ-ı derûn-ı münkiran

شده علی داغ درون منکران

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
 (-.-/-.-/-.-)

3

Görmek dilesen kendü vücûduñda habîbi
 Dil âyînesinde koma gerd eyle mücellâ
 Pâk olmasa ol cümle güher ins ü beşerden
 Hakk itmez idi vâdi-i Eymende tecellâ

Mefû'lü Mefâ'îlü Mefâ'îlü Fe'ülün
 (---/.---/.---/.---)

1. Ü. 59a, (Rübâ iyyât-ı Hâlet-i Çelebi el Merhum) AE. 205,
 (Rubâ i)UZ. 126,
 b. gelüp bir derd ile her birisi:gelüp her birisi bir
 derd ile UZ.
2. Ü. 59a, AE. 205, (Rubâ i) UZ. 125,
 c. envâr-ı:ez nûr-ı UZ.
3. Ü. 59b, AE. 206, (Rubâ i) UZ. 127,
 b. koma gerd:koma gıl UZ.
 c. güher:geh UZ.

4

Kaf-ı 'ışka gehî olan 'ankâ
 Gâh olur bir bu'ûzadan edna
 Hâk-i pâ-y-ı gürûh-i ehl-i fenâ
 HÂLETÎ-i ğarîb ü bî men ü mâ

Fâ'ilâtün Mefâ'ilün Fâ'lün
 (---/---/---)

5

Hayâli can durur candur Hayâli
 Anuñ yokdur bu dünyâda miğâli
 Hayâli derde dermândur Hayâli
 Anuñ dünyâda yok hüsn ü cemâli

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ûlün
 (---/---/---)

6

Rûşeniye añlar iseñ ey muhibb-i Gülşeni
 Aydın iyli nuñ olupdur mâhi ol şâh-ı ğanî
 HÂLETÎ çün Rûşeniden bir halefdür ol seni
 Hân-kâhi olmış anuñ ehl-i diler meskeni

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
 (---/---/---/---)

4. Ü. 59b, AE. 206, UZ. 124,
d. olur:olup AE.UZ.

5. Ü. 60a, (Rubâ i) AE. 207, UZ. da yoktur.

6. Müfred Ü. 60a, Rubâ i AE. 207, UZ. 125,
b. ol şâh-ı ğani:ol mâh-ı ğani AE.

7

Mihnet-i hicrâna yâ Râb ola mı dermân hiç
 Bendesine dil-sitânüm ide mi ihsân hiç
 Geçdi 'ömriüm âh ü vâh ile dem-â-dem neyleyem
 Bu fenâ dünyâda bir dem olmadum handân hiç

Fâ'ilâtün Fâ'ilâ ün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
 (-.-./-.-./-.-./-.-)

8

Başunda ey gönül bildüm senün' olmuş hevâ gâlib
 Ki sen bir derde düşmüşsin saña olmuş hevâ gâlib
 Sararmış derd-i hasretten boyuñ bilsem behey 'âşık
 Saña yâr-ı dilâ zâruñ ider yohsa cefâ gâlib

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
 (.---/.---/.---/.---)

9

Sevdi bir hercâyı cânânı nîdem şeydâ gönül
 Tağâ düşmeklik diler Mecnûn-şıfat rüsvâ gönül
 Zülfü gibi tağıdup 'aklum perîşân eyledi
 Kapladı dil mülkini bir ruhleri hamrâ gönül

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ ilün
 (-.-./-.-./-.-./-.-)

7. Ü. 60a, (Rubâ'i diger el merhum) AE. 207, (Rubâ'i)UZ.
 da yoktur.

8. Ü.60a, AE. 207, (Rubâ'i) UZ. da yoktur.

9. Ü. 60a, AE. 208, (Rubâ'i) UZ. 126,
 a.sevdi bir hercâyı:sevdi hercâyı UZ.
 b.mecnûn şıfat:Mecnûn olup UZ.

10

Her demde gerek 'âşık derd-i dil ile yâna
 Şem -i ruhına karşı yârüñ ola pervâne
 Âlüfte vü şeydâyî âşüfte vü rüsvâyî
 Tağlara düşüp gitdim Mecnûn gibi yabâna

Mef'ûlü Mefâ'îlün Mef'ûlü Mefâ'îlün
 (---/.---/---/.---)

11

Neler geldi neler gitdi cihândan
 Koyup çün giderüz biz dağı andan
 Dili her gördüğün elvâna virme
 Olup âzâde geç kevn ü mekândan

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
 (.---/.---/.---)

12

Yinê 'ışık ile hoş sevdâluğum var
 Yine Mecnûn-şifat şeydâluğum var
 Geçüp terk eyledim nâmus u'ârı
 Yine 'uryân olup rüsvâluğum var

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
 (.---/.---/.---)

-
10. Ü. 60b, AE. 208, (Ruba i) UZ. 126,
 d. gitdim:oldum UZ./yabâne:divâne UZ.
 11. Ü. 60b, AE. 208, (Rubâ i) UZ. da yoktur.
 12. Ü. 60b, AE. 208, UZ. da yoktur.

13

Ḳanı ol ḳutb-ı zamân(ḳ)kanı ol rüşen çerâğ
 Gözlerümden dūr idüp urduñ felek bağrına dağ
 Ey dirîgâ kimseye ‘âlem degüldür ber-ḳarâr u paydâr
 ‘Âkıl iseñ hoş geçen olsun saña dağ üsti bâğ

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün
 (-.-./-.-./-.-./-.-)

14

Ey göñül ‘ârif ol durur el-Ḥaḳ
 Ola me‘mûr-ı emr-i Ḥazret-i Ḥaḳ
 Ola gör râzı-yı rizâ-yı Ḥudâ
 Ol durur çünki fâ‘il-i muṭlak

Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün
 (...--/...--/...--)

15

Yok bekâsı bu dâr-ı dünyânüñ
 ‘Arif olan bunı ider idrâk
 Câm-ı mevti piyâle nûş itdi
 Kıldı âhir felek anı da helâk
 Garkına bu piyâlenüñ târiḥ
 Taldı deryâyı rahmete bil bâk

طالدریای رحمتہ بل بآک
 Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün
 (...--/...--/...--)

13. Ü.60b, AE. 208, (Rubâ i) UZ. 127,
 c. degüldür bir karar paydâr:degüldür paydâr AE.UZ.
 d. âkil iseñ hoş olsun saña dağ üstü bağ: ‘âkil iseñ
 hoş geçen olsun saña dağ üstü dağ UZ/ işret ile dâimâ
 olsun saña dağ üstü bağ AE.
 14. Ü. 60b, AE. 209, (Rubâ i) UZ. da yoktur.
 15. UZ. 123, Ü.AE. de yoktur.

16

Çün sa'âdetle olduñuz paşa
 Nice şâd olmasun ricâl-i Yemen
 Pây-mâl itdi cümleten fuķara
 Bir karâra degüldi hâl-i Yemen
 Sâd olupdidi HALETÎ târih
 Ber-murâd aldı şimdi el Yemen
 بر مراد الذي شدى اليمن
 Fâ'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ül
 (---/---/---)

17

Bir 'amel işle saña kim yaraya
 Merhem-i şihhat ola tâ bereyye
 Nice bir vâdi yine içre gezüp
 Sende bir mürşid-i kâmil araya
 Mû-miyânında iken hançer-i tîzi
 İki bir itmedi girdi araya

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
 (...--/...--/...--)

18

Halka ol şâh-ı cihân eyledi efsâne meni
 Düşürüp tağlara çün eyledi bîgâne meni
 Yakdı yandırdı nîdem âteş-i hicrâne meni
 'Akıbet eyledi bu derd ile divâne meni

Fâ'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
 (---/---/---/---)

-
16. UZ. 123, Ü. AE. de yoktur.
 17. UZ. 124, Ü. AE. de yoktur.
 18. UZ. 126, Ü. AE. de yoktur.

9. BEYİTLER

1. HÂLETİ-i nâ-murâdı yâ ilâhe'l 'âlemin
Lutf ü ihsânından âhir itme dur

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(---/--/--/--/--)

2. Yâd itseler dehânuñı bir zerre yok sözüm
Evsâf-ı hüsnüñi iderem gerçi bî-kuşûr

Mef'ûlü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün
(--/--./--./--./--)

3. Düşmişüm derd ü belâya yâ 'Alî senden meded
Mihnet-i cevr ü cefâya yâ 'Alî senden meded

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(---/--/--/--/--)

4. Mey-i 'ışk ile mest-ü dîvâne
Şem'-ı hüsn-i nigârâ pervâne

Fâ' ilâtün Mefâ' ilün Fâ' lün
(---/--./---)

5. HÂLETÎ çün hâl-i 'âlem bî-vefâdur dâima
'Âkıl iseñ ol cihânda hâk-i pâ-yı dil-rübâ

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(---/--/--/--/--)

1. Ü. 59a, (beyt), AE. 205, UZ. da yoktur.
2. Ü. 59a, (müfred-i diğeri), AE. UZ. da yoktur.
3. Ü. 59b, (Müfred-i Hâleti), AE. 206, (beyit), UZ. da yoktur.
a.cevr- ü cefâya:derd ü belâya AE.
4. Ü. 59b, AE. 206,(beyit)UZ. da yoktur.
5. Ü. 59b, AE. 206, (beyit), UZ. da yoktur.

6. Gönlüm aldı yine bir zülf-i semen-sây meded
Halk arasında beni eyledi rüsvây meded

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün
(.---/...--/...--/...--)

7. Cürmümi bildür baña gel evvelâ
Hay zâlim göz göre kıyma baña

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-...--/...--/...--)

8. Hoḡḡa-ı mercândur aḡzũ verd-i hamrâdur yüzũ
Hasta-i bi-çâreye derman durur her bir sözũ

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-...--/...--/...--/...--)

9. Bir bakım da alduñ ey rûḡ-ı revânũm göñlümi
Hey ne kâfirdür amân virmez harâmî gözlerũ

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün
(-...--/...--/...--/...--)

10. نظر کن ای سزای سیرتو خید
منم از خاک یابیت دید انوار

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün
(.---/...--/...--)

6. Ü. 59b, (Müfred-i diğ̃er), AE. 207, (beyit).UZ.da yoktur.
7. Ü. 60a, (beyit), AE. 207, Uz. da yoktur.
8. Ü. 60a, (beyit), AE. 207, (beyit), UZ. 126, ahmar AE. 42.
9. Ü. 60a, (beyit), AE. 207, (beyit), UZ. 126,
b. gözlerũ: gözũ UZ.
10. Ü. 60b, (beyit), AE. 208, (beyit), UZ. 127,
a. sezâyî: serâyî UZ. b. menem: benem UZ.
سزای : سزای

11.

محب آل اولاد رسول
روان ماخدای شیراکبر

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe'ûlün
(.---/.---/---)

12. Gülşeni oldu yakın ehl-i ma'ârif serveri
Her kim eylerse ana inkar olur Hâkdan berî

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

13. Hânkâh-ı Gülşenide olmuşuz hayrân ü mest
İçmişüz "ışkuñ şerâbın HÂLETİ rûz-ı Elest

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

14. HÂLETİ oldu bu gün Mir Ahmedün üftâdesi
Gerçi çokdur bu cihanda bendevü âzâdesi

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

15. Gülşeniyi cân ile sevmek gerekdür döstlar
Sevmeyenler anı bil kim oldu hayvândan beter

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-/-.-/-.-/-.-)

11. Ü. 60b, (beyit) AE. 208, (beyit) UZ. 127,
b. hayrı ekber:hayr ü ekrem AE./hayrül ebrâr UZ.
12. Ü. 61a, (müfredât-ı Hâleti Çelebî el Merhum) AE. 209,
(beyit) UZ. 128,
a. ma'ârif serveri:ehl-i ma'ârif serveri/gülşeni olmuş-
durur ehl-i ma'ârif serveri UZ.
13. Ü. 61a, (beyit) AE. 209, (beyit) UZ. 128,
14. Ü. 61a, (beyit) AE. 209, (beyit) UZ. 128,
15. Ü. 61a, (beyit) AE. 209, (beyit) UZ. da yoktur.
b. anı bil kim:anı bileyim ki AE.

16. Bu cîfe-i dünyaya meyl eyleme şebâz ol
Geç cümle 'âlâyıkdan bir servâ'î ser-efrâz ol

Mef'ûlü Mefâ'flün Me'ûlü Mefâ'flün
(--./.--/--./.--)

17. Yüzünde berķ urur nûr-ı Muhammed
Hayâlî Gülşeninün Şulbî Ahmed

Mefâ'flün Mefâ'flün Fe'ûlün
(.---/.---/.--)

18. Hudâyâ ben kuluña eyle ihsân
Bihakkı Mustafâ vü Şâh-ı merdan

Mefâ'flün Mefâ'flün Fe'ûlün
(.---/.---/.--)

19. Dirîgâ yok şebâtı dehr-i dünüñ
Cihânda zevķ ü şevķ ehl-i cününüñ

Mefâ'flün Mefâ'flün Fe'ûlün
(.---/.---/.--)

20. İlâhî mihnet ü derde giriftâr olmaşın kimse
Cefâ-yı hâr ile bülbül gibi zâr olmaşın kimse

Mefâ'flün Mefâ'flün Mefâ'flün Mefâ'flün
(.---/.---/.---/.---)

16. Ü. 61a, (beyit) AE. 209, (beyit) UZ. da yoktur. Gdz. 153
17. Ü. 61a, (beyit) AE. 209, (beyit) UZ. 128,
18. Ü. 61a, (beyit) AE. 209, (beyit) UZ. da yoktur.
19. Ü. 61a, (beyit) AE. 209, (beyit) UZ. 129,
20. Ü. 61a, (beyit) AE. 209, (beyit) UZ. 129,

21. Dillerin añlar Hayâli âl ile dervîşlerin
Anlamaz hâlini kimse kâlîle dervîşlerin

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

22. Senün ışkun baña besdür Hayâlî
Saña yok kimsenün nuḡka mecâli

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe' ülün
(.---/.---/.---)

23. İster isen râhatı gel nâ murâd ol nâ-murâd
Kimse bu dehr-i denîden olmadı hergiz murâd
Gaz.28

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

24. Ey güzel şüretlü vay hulḡ-i hasen
Ya-nî 'ammum Hazret-i Seyyid Hasen

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-./-.-./-.-)

21. Ü. 61b, (beyit) AE. 210, (beyit) UZ. da yoktur.
22. Ü. 61b, (beyit) AE. 210, (beyit) UZ. da yoktur.
23. Ü. 61b, (beyit) AE. 210, (beyit) UZ. 129,
2 . Ü. 61b, (beyit) AE. 210, (beyit) UZ. da yoktur.

25. Hamdü' li' llâh ki bu gün gül gibi handân olduk
Soyunup biz dahi şimden girü 'uryân olduk

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

26. Şeyh-i kâmil fevtine târihdür
Kutb-ı 'ârif Ahmed ibn Gülsenî
قطب عارف احمد ابن گلشن
Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-./-.-./-.-)

27. Bildüm âdem mazhar-ı külliyyet-i esmâ imiş
Nefh-ı rûhından Hâkûn 'âlemde ol peydâ imiş

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

28. Gel beni öldür habibim baña sensüz olmadan
Yeş durur bir kerre ölmek günde biñ kez ölmeden

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-./-.-./-.-./-.-)

29. Ey efendüm baş u cânım yoluña
Rahm kıl bu boynı baĝlu kuluña

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
(-.-./-.-./-.-)

25. AE. 210, (beyit) UZ. 129, Ü. de yoktur.
26. Ü. 61b, (beyit) AE. 210, (beyit) UZ. da yoktur.
27. Ü. 61b, (beyit) AE. 210, (beyit) UZ. 130,
b. 'âlemde ol peydâ:âlemde peydâ UZ.
28. Ü. 61b, (beyit) AE. 210, (beyit) UZ. da yoktur.
29. Ü. 61b, (beyit) AE. 210, (beyit) UZ. da yoktur.

35. Pes degül mi velî kelâm-ı Kadîm

اِنَّ كَيْدَ كَسْبِ عَظِيْمٍ اٰيٰتِ-

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-)

36. Levh-i sînende bunı (eyle) gel eyle mesk

Hâyi 'ışk ey vâ-y-ı 'ışk hey hây-ı 'ışk

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-)

37. Mûya döndi tenüm ey mâh senün derdünden

Tâkatüm yok ki idem âh seniñ derdünden

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(...-/...-/...-/...)

38. Gözümden şanma kim her dem benim cârı olan nemdür

Şeb ü fırkatle kan ile leb-â-leb şagar-ı Cemdür
Gaz.4*

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
(.---/.---/.---/.---)

39. Hâk-i-pây-ı Rüşenî vü Gülşenî

HÂLETÎ miskîn garîbi her seni

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.-./-.-./-.-)

35. UZ. 130, Ü.AE. de yoktur. Sûre: xxii, Âyet: 29
36. UZ. 130, Ü.AE. de yoktur.
37. UZ. 130, Ü.AE. de yoktur.
38. UZ. 130, Ü.AE. de yoktur.
39. UZ. 130, Ü.AE. de yoktur.

30. Sorarsañ HÂLETİNİN nice oldı hâli ey dilber
Ânuñ hâlini şorma kim anuñ işi tamâm oldı

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
(.---/.---/.---/.---)

31. Çünki 'uşşâk içre biz de bir bölük dîvâne yüz
Cezbeden hayrân olup ey HÂLETİ mestâne yüz

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
(-.../-.../-.../-...)

32. Hâyâli belki ibn-i Gülşenîdür
Dahi çeşm-i çerâğ-ı Rûşenîdür

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ülün
(.---/.---/.---)

33. Ey gönül 'âkıll isen eyle hazar umma vefâ
Kimseye bâkî degül neyleyeyüm dâr-ı fenâ

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(...--/...--/...--/...--)

34. Ben niyâz eyleyicek bendesine nâz itdi
Yine bir mürğ-ı dili andan yaña pervâz itdi

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'lün
(...--/...--/...--/...--)

30. Ü. 62a, (beyit) AE. 210, (beyit) UZ. da yoktur.
31. UZ. 128, Ü. AE. de yoktur.
32. UZ. 128, Ü. AE. de yoktur.
33. UZ. 129, Ü. AE. de yoktur.
34. UZ. 130, Ü. AE. de yoktur.

IX- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ'NİN PEND-NÂMESİNİN TENKİDLİ METNİ

1. Hemîşe yârûn olsun baht ü devlet
İki 'âlemde ol ehl-i sa'âdet
2. Cihânda görmesün hüsün zevâli
Dahî çekmeyesin hicr ü melâli
3. Yüzün dâyim ola gün gibi pür-nûr
Hudâ kılsun seni 'âlemde mesrûr
4. 'Azîz-i mısır olup sen tâc-dâr ol
Olup'izzetle kâyim bahtiyâr ol
5. Tapunâ yüz süreler ehl-i diller
Fedâ idüp yolunâ cân vireler
6. Odur 'âlemdeki ehl-i sa'âdet
Getüre sanâ sıdk ile irâdet
7. Sa'âdet ehlî ile yâr olasin
Cihânda devlet ile var olasin
8. Yüzünü görenün kalmaz karârı
Dahî elden gider bil ihtiyârı
9. Sanâ gönül viren eyler huzûrî
Velî sensüz anuñ olmaz sürûrî
10. Gel itme redd-fakir-i nâ-murâdı
Anuñ sevgünden özge yok murâdı
11. Cihânda çekmeyen derd ü belâyı
Na bilsün lezzet-i mihr ü vefâyı
12. Tuta gönlinde esrâr-ı Hudâyı
Bula her dem nice zevk ü şafâyı
13. Mahabbet câminı nûş eyle ey yâr
Hakun mahlûkına bugz itme zinhâr
14. Odur insan-ı kâmil itmeye zem
Hakun mahlûkını hiç görmeye kem

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fa'ülün)
(.---/.---/.--)

Ü.62a. Nasihât ü Münâcât-ı Lâtif AE. 211

UZ. 2, başlık yok.

6a. Odur 'âlemdeki ehl-i sa'âdet:odur 'âlemde ol
ehl-i sa'âdet AE. 116. Ne bilsin:ki bilmez Ü.AE.

13b. zinhâr:ey yâr AE. 14b. görmeyekem:görmeye
hiç UZ.

15. Küdüretden halâş ide özini
Dile getürmeye gıybet sözünü
16. Yaramaz kimseye olmaya hem-dem
Ki meşgul ola ahvâline her dem
17. Ozin âzâd ide habs-i kafesden
Giçe cümle hevâyile hevesden
18. Rızâ-yı Hak ola anuñ rızası
Dahi olmaya gayri iktizâsi
19. Odur âdem ide kalbin mücellâ
Dahi âyine-veş ola muşaffâ
20. Gel imdi cehd idüp kesb eyle 'irfân
Hakikatda olasin sen de insân
21. Gider dilden bü hubb-i mâ-sivâyı
Koyup gitsen gerek dâr-ı fenâyı
22. Bu dünyânun olur bîl kim şanı hiç
Fenâ bulur vücûdun ir ü gir geç
23. Olursın âkibet hak ile yeksân
Neye gerek yapasin kaşr ü eyvân
24. Ola gör sen dahi hâke berâber
koma miskinliği elden birâder
25. Cihânda yel gibi esüb şavurma
Tarîk-ı meskenetden yüz çevürme
26. Kimi kim görseñ eylesen müdârâ
Ne hâcet eylesesin ceng ü gavga
27. Niçün sen eylüge sa'y itmeyesin
Tarîk-ı müstakîme gitmeyesin
28. Gidermeyen kişi benlik hicâbın
Cihânda anlamaz hakkuñ kitâbın
29. Şakin redd itme nuḡ-ı evliyâyı
Ki tâ kalbün bula zevk ü safâyı

17a. habs-i kafesden: habs ü kafesden AE.

22a. Bu dünyânun olur bel kim şanı hiç: ;

Bu dünyânın sonu bil kim olur hiç U4./b,er

ü gir geç: ir gir geç AE. 26a. görseñ:göresin

AE.

30. Olar kim hâl ehli olmadılar
hakun esrârını bil tuymadılar
31. Yine hâl ehli anlar bu cevabı
şakın kâl ehline itme hitâbi
32. Eyülerle otur kemden hazer kıl
kemun yanında oturma güzer kıl
33. Eyü olan kem ile hem-dem olmaz
Dahi anunla bil kim hem-dem olmaz
34. Hatâsuz olmaz imiş ibn-i Âdem
Veli olur hatâ ile mükerrerem
35. Olursa gam degül dünyâ eyü kem
Saña vacib degül ıslâh-ı âlem
36. itâfât eylegil dâyim Hüdâya
Rizâ vir cân ile dilden kazaya
37. Hüdânun iste sendâyim rızasın
Dahi terk eyle nefsun iktizâsın
38. Uyan nefesine bulmadı saâdet
kamusı öldilar ehl-i şekâvet
39. Beni gafletde koma yâ ilâhi
ki sensin 'afviden cümle günâhı
40. ilâhi kalb-i mahzuna safâ vir
koma pas ile sen anı cilâ vir
41. Kapundan eyleme red beni yâ Kâb
Sañadur ihtiyâcı cümlenün hep
42. Kamu derd ehlinün dermanı sensin
Dahi dîn ehlinin imâni sensin
43. Garib olanların dermanı sensin
Cihânıncanı hem sultânı sensin
44. ilâhi ben za'if ü derd-mendüm
Garib ü bî-nevâ vü müstemendür

30a, hâl ehli:ehl-i hâl AE. UZ. 31.AE. de yok.
33a, hemdem olmaz: mahrem olmaz UZ. 36a. eyle-
gil:eyle sen AE. eyleyesin UZ.37a istesin:iste-
gil UZ. 38a, Uyan nefesine: uyanlar nefse UZ. 39a.
koma: koyma AE. /b.af iden cümle günâhı: 'af'iden
bari cümle günâhı UZ. 40b. sen anı: anı sen AE.
41a, Kapundan: kapunda AE. UZ.43b, Cihânın; cihâni Ü.
44a, ben: bir UZ.

45. Saña birdür kamu mevcûd u ma' düm
Cihânda her ne kim varsa ki ma' lûm
46. Yoğ iken var iden sensin cihâni
Girû bâki olan sensin bu cümle fânî
47. Elüm al olmuşum yâ kâb fütâde
Geçüpdür derd-mend 'ömrüm hebâda
48. kabûl eyle benim ya kâb niyâzum
Saña gizlü degüldür cümle râzum
49. İlâhî lütfuña yokdur nihâyet
Ki sensin cümleye viren hidâyet
50. Hudâyâ lütf ile ihsân sentüñdür
Kuluz biz hâsılı fermân sentüñdür
51. Sañadır cümlenin yâ kâb niyâzı
Ki sensin ehl-i derdün çâre-sâzı
52. Garîbim derd-mendüm yâ ilâhî
Ki lütfüñdür bu miskinün pânâhî
53. Hudâyâ çok durur gâyet günâhum
Velî sensin benim püşt ü penâhum
54. İlâhî 'aybımı urma yüzüme
Hata itdün nîdem kendi özüme
55. Kiyâmetde beni setr eyle yâ kâb
Bu dur senden niyâzum rûz ile şeb
56. Şefî' it Hâletîye Muştafâyı
Ebûbeker 'Omer 'Osman Murtazâyı
57. Dahî Al-i Resûlün hürmetine
Oların devletine 'izzetine
58. Hâtamî sen bağışla yâ ilâhî
Tapundur cümle 'âlem secde-gâhî
59. Yeter şinden girû urmayâlüm dem
Sözi hatm idelim

الله اعلم

45a. ma' düm: fânî AE. 47b. derd menâ: dem-be-dem UZ.
54a. 'aybımı: 'uyûbumuU. AE/b. nîdemneyiki AE. 56b. Ebû-
beker 'Omer 'Osman Murtazâyı: 'Omer 'Osman 'Aliyül
Murtazâyı AE. 58b. 'âlem: halkın UZ. 59b. Vâllâhü
'âlem: Allahü 'âlem AE.

X- HÂLETÎ-İ GÜLŞENÎ'NİN KIDEM-NÂMESİNİN TENKİDLİ METNİ

1. İşit ne direm dem-i kıdemden
Dirlik dilesen bu demde demden
2. Ne varsa bu demdedür demi di
Fevt itme direm saña demi di
3. Demden türedi mükerrerem âdem
Âdem demimiş dem ile hem-dem
4. Demden dem imiş vücûda cûdı
Çün şüret ma'ni ide cûdı
5. Şüret bulalı dem ile a'yân
Ma'ni yüzidür görinen elvân
6. 'Işık ile diri çû demden imiş
Muhtes dimenüz kıdemden imiş
7. Demden dirilüp bulan hayâtı
Bilmez nedür oluban memâtı
8. Demden dirilen bulup bekâyı
Bilmez ne olur 'adem fenâyı
9. Adem dem ile çû hem-dem oldu
Cüz' ile küle o dem dem oldu
10. Ol şâna göre revân olup hay
Gösterdi yüzün neyise her şey
11. Mevcûd-ı ezel ebed bulındı
Yüz gösterüben revân görindi
12. Sırrın ezeln ebed bu demde
Gösterdi vücûd ile 'ademde
13. Görindi olan 'ademde pinhân
Zâhir gözine şübut-ı a'yân
14. Bilindi nedür rumûz-ı icâd
Levlâke nazar ne itse efrâd
15. Vahdetde olan bu kesret içre
Görsetdi yüzünü hikmet içre
16. Kudret 'ademe virür vücûdı
Komadı 'adem nümûde bâdı

Mef'ûlü Mefâ'ilün Fa'îlün
(--./.--./--)

Mesnevi AE. de vardır.S. 212,

(x) Pederleri Hayalî Efendiden İlticaşidüp
Gülşeni Hazretlerinin Telifâtındandır.

17. Sırr oldu 'iyandan aşıkâra
Gizlenmege kalmadı müdârâ
18. Hak kıldı tecellî el vücûda
Gaybını 'iyân idüp şuhûda
19. Tahmîr-i ezel bulındı akdes
'ilminde nihân iken mukaddes
20. Vahdetde tecellî kıldı Allâh
Adem türedi o demde b'illâh
21. Mescûd-ı melek mükerrem oldu
res cümleden ol mukaddem aldı
22. Gün gibi yüzi çü oldu zâhir
Bilindi hakâyık-ı mezâhir
23. Her zerre güneş gibi görindi
'iyân ne imiş o dem bilindi
24. Mkvân-ı hakâyık oldu peydâ
Adem yüzi olalı hüveydâ
25. Kesretde bulındı vahdet olan
Hikmetde budur çu kudret olan
26. Şanı' bulına bu kudret içre
vechin görüben bu kudret içre
27. Şanını göre bu kesretten
Ayrılmayuban bu vahdetten
28. Her veche göre göre özini
Görse gözine özi yüzini
29. Gün gibi 'iyân iken nazarda
Görmeklik olur hicâb ü perde
30. Gayret kıluban gayûr özine
Görünmeye kimsenün gözine
31. Çün vahdete göre ikilik yeh
Kes kâlûni hâli dimeyüp çoh
32. vahdetde sükût idüp kelûmî'n
kesretde revâ di sen makâmî'n

33. Hakdan şey olan vücud-ı mutlak
kaydına düşende dir انا الحق
34. Maşûra dönüp o yüzden eşya
ismini diyüp bulur müsemma
35. Lâ ol kılûban revânın illâ
râ zikrûn ola hakîkî esmâ
36. İsbât ile zikr idüp revanda
Mahvit olanın anı diyende
37. Pes çık aradan idende zikri
hakdan idüben vü zikr ü fikri
38. Mezkûr ola gör bu zikre kalma
zikr eyle özün bu fikre kalma
39. râ mahv oluban bulup sebâtı
vechün göresin Hakka sıfâtı
40. Görmek dilesen hakîkî piri
vahdet buluban itür kesisi
41. vahdetden açup gözünü aç gel
Tut birlik ikiligi bırak gel
42. sudur dü-cihân iki gözetme
birden iki veçhünü düzetme
43. Biri iki görseden (. — —)
Birden iki vech olan yüz
44. Birdür yedi sayma yir ü gögi
Şeş nice göre bu ard u öni
45. Birden türedüp şanuyı yüz biñ
kes bir diyüben bu şanunı din
46. Birdür neyise cihân zerrât
Mahv olduğu dem vücûd-ı isbât
47. Terk eyleyi gör bu tımturâkı
bir gör bu dem kalanı bâkî
48. bir kaçre muhit-i a'zam imiş
bir nefha cihân ü âdem imiş

49. Hakdür görinen münezzehe iken
Her şâna göre mukaddes iken
50. Hakdur neise hakikat-ı şey
Hak zikrin ider müyâ nazar hay
51. Hak veçhi durur ne ise zâhir
Ma'nî görinen bu şâna bâhir
52. Her şeyde vücûd hakdan imiş
Bilmeyene küfrî dakdan imiş
53. Mutlak hak imiş mukayyed olan
Birden iki veçhi kayde salan
54. Her şâna göre kılan zuhûrî
Hak veçhidür anlanuz fütûrî
55. Ohî bilüben ve katretü' llâh
Sen katre-i hakdan olup ağâh
56. Esbâha nazar sevâd-ı a'zam
Sensin kılacak özün mükerrem
57. Senden görünür cihân-ı ma'nâ
Çok veçhe göre cihân-ı ma'nâ
58. Birlik bulunup ikilik iter
Vahdet dileye bire yiter
59. Birlikde iki nedür bilinmez
Aman ile küfr olan görünmez
60. Bir dem o dem içre 'ışk u 'âşık
Sâbit kadem ile 'abd ü âbık
61. Tatlı ile acı telh ü şîrin
Bir zevk virür revâne yüzün
62. Ferhâd ile Hüsrev oldu bir şân
Şîrin buna yüz bin oldu bir cân
63. Birlik türe di ikilik itüp
Birdür didüğüm o bire yitüp
64. Mescûd ile sâcid oldu bir şey
Şânın görelî hakikatın hay

65. Selhında bulındı bende olan
Haydan dirilüp özinde olan
66. İhlâş ile kul olan bilindi
hak kullarına hoşı kılindi
67. Hakdan oluban o dem halife
Kul oldu şehen şeh-i latife
68. Şeh din kulına hak in görüben
Secde o yüze kulun duruban
69. Mescüd-ı melk odur hakiki
Birdür iki görmen ol tariki
70. Birdür hak evi iki gözetmen
Kible bir idüp sözi uzatman
71. Hak biri sever bir itdi evin
Şuret gözine sırr itdi evin
72. Görmez ol evi bu göz gözün aç
Ol beyte nazar dile gözün aç
73. Habdan göz açan görür hakiki
Nurdan bilüben binâ katiki
74. Dildür hak evi revan aritgil
Tayyib kulüb an tahir itgil
75. Çün beytün ola hakiki tahir
hak dir bulunan ol evde zahir
76. Hak girüp evine sen hicâbsın
Hak veçhine hak ne nicesün
77. Mü'min o dem ola sın özine
Hakdan nicesin hak un yüzine
78. vahdet bulasın hakikisinden
Mesret ne ise geçüben andan
79. Birden göresin ne birsin ey bir
nim ol bir imiş hakikat sırr
80. Ol bir türedür iki özini
Birden görüben binün yüzini

81. ner veche göre özine sır dir
Yüz bin görüben özine bir dir
82. Yüz veç ile bir yüzini görür
ner veche göre özünü görür
83. Yüz bin görüben özüne birdir
ner veche göre özine sardır
84. Adem dir o veche mutlak iken
Zikri o demün hayyü Hak iken
85. Sübhândidürür *أنا الله*
Dara çeküben ana dutar dak
86. Tâ cüz kül idüp anuñla zâhir
Külliyetin ismin ide bâhir
87. ner veche göre bulına şanı
Cüz kül oluban ve şanın anı
88. Geh gayb ü gehî şehâdet ider
Mümindir özine tâat ider
89. ner şâna göre görün yüzini
Ol veche sevdürüp özini
90. Tâ gayba göre hakikât şey
Vechin göre şey misâli ol hay
91. Biçün sıfat u münezzeħ andan
ner veche göre mukaddes andan
92. Senden görürür sana senünle
Sanna göresin seni anañla
93. Ben dime müdaya benlik itür
Cehd it seni sensüz ana yitür
94. Ol dem seni göresin cihanda
Gün gibi iyân ne ise anda
95. ner veç ile göresin özünü
Bin şanıñ bir görüp yüzünü
96. Sensin görünen gözüne şeyden
ner şâna göre vücüd-ı haydan

81. beyit ziyâdedir.

84a. O vehce : O (ve) che

97. Gören görinen ne ise sensin̄
Her veche göre yakın sensin̄
98. Hak veçhine mü'min ol dem oldun̄
Aim katreligün̄ koyup yem oldun̄
99. Hakdur görinen gözüne Hakdan
Giç işidüben bu sözi dakdan
100. Sensin̄ ezel ü ebed görinen
Devrâna göre dogup dolunan
101. Gün gibi gelüp giden cihâna
Rüşen sen imişsin̄ ey yegâne
102. Her şâna göre gelüp gidensin̄
Geh mebd'e' ü geh me'âd idensin̄
103. Evvelde idensin âhir özün̄
Bâtın diyüben ve zâhir özün̄
104. Münhün̄ duyamadı 'akl(u)idrâk
Niçün didi hak hakînâ levlâk
105. Hakdan seni her kim ayru gördi
Şeytana dözüben azgun oldu
106. Rum gözünü gayrı Hakdan ol dem
Bâh... âdeme gör ne imiş âdem
107. Hakdan gören âdemi tanıdı
K' evvel gören özün Âdem idi
108. Nefh-i ezeli ebed deminde
Âdemde bulındı anda bunda
109. Mühü'l Kudüs ile ism-i a'zam
Âdemdür olan ne varsa Âdem
110. Her âdem isen̄ hakîkî insân
Oz veçhünü gör ne ise her ân
111. Hakdan göz açup hak'a nazar kıl
Her şânda sefer kılup güzer kıl
112. Vahdet görüben bu keşret içre
Bil her ne imiş bu hikmet içre
113. A'yân ü hakâyıkı kılup tay
Üz'ünle nazar hay ile ol hay

114. Eşyâyı nedür kemâhî bilgil
Hayden şeye sensizin nazar kıl
115. Kudretten açup gözün 'iyâna
hak vechini gör bakup bu şâna
116. Kudret ne zmiş 'iyânda bilgil
Zâhir görünen o şânda bilgil
117. Ol hikmeti bilen âdem oldu
Hakk 'ilmi anâ mu'allem oldu
118. Güz küll ne ise o bildi mutlak
Öğretti anâ çü 'ilmini Hak
119. bildi nedür ismi cümle şey'ün
Haydan işidüp adını Hayyün
120. Mescûd-ı melek o yüzden oldu
K' ismin olanun neyise bildi
121. 'ilm oldu anâ kerâmet ol dem
kim secde bilen ola mükerrerem
122. Cehl oldu 'azâzile özinden
Düşdi anun ile Hak gözünden
123. Ser-hoş oluban hased meyinden
Başı çekdi melâyike hayından
124. Nefh-i ezeli den oldu gâfil
'ulvî iken oldu ehl-i sâfil
125. Olmadı mutîc o çünki Hakk'a
I'râz idüben dolaşdı dakka
126. Diyüp الاحير ol ahmak
Bâtıl söz ile tutup Haka dak
127. Didi sen idün iden bu işi
Din yerine küfr iden bu kişi
128. secde komadun beni ki idem
Dutmayuban emrünü ne idem
129. Müstekbir iden beni sen idin
Bir vech ile secde kılma didin

130. İndürme didün çu gayre başı
Emrün dudü) bân saña ulaşı
131. Gahl oldı baña bu ictihâdum
uyubân anâ çü cılmı kâdum
132. Baş çekdügüme sebeb bu idi
aim nak baña La'neti viribdi
133. Duymayan o yâ-yı nisbetümi
nakdan bile medi hikmetümi
134. nak i dileyedi secdem üşit
sırdur bu sözüme güşuhuş it
135. Sırdan . sır idüm idende : emri
rark etmeyü ben ve Zeyd ü 'amri
136. müstagrak idüm ehad deminden
zâhil olup olkem âdeminden
137. Görmedüm ehadden özge vâhid
Tâ olan o demde anâ sâcid
138. Mescûde teveccühüm komadı
aim bilem Âdem ne demden oldı
139. Ger bileyidüm o dem özümü
Döndürüben Âdeme yüzümi
140. Mescûde teveccüh ile secde
Pes kıla idüm o demde ben de
141. Lâ'net kılalı özüme berrî
Yanar dilüm erdiyem o sırrı
142. Dünden çıkararı beni özidür
İmânımı küfr iden sözidür
143. Gayra nazar itmeyen gayûrum
nakka yahınım egerçi durum
144. Olmaz çü yahın ile şahlıh
yeter işi dane bunca şahlıh
145. Yanar nefesin bu sırdan itme
mesgil sözüni bu yerden itme

146. Sırdur bu sözün revânda zikri
Zikr eyleme terk idüp bu fikri
147. Hak emrini tutmayan azâzfil
Fikri ne imiş didüm sanâ bil
148. Hikmet bilen itmez anâ inkâr
Mel'un diyûben vezîst ü med-kâr
149. ~~15~~ ohûyan biür o ş'yi
Nisbetden olan anâ atâyı
150. Terk eyle bu misbeti neseb di
Hakdan özüne neseb haseb di
151. Tâ Hak göresin ne veche bahsan
Ol veche yakın eger ırapsan
152. İrah yakın olmaz anâ göre
Yahin irag oldu sanâ göre
153. Hakdan gözün aç direm sana bah
Yahin ve irah sen özüne bah
154. Hak sana niçün irah sanma
İsbât-ı mekân durah sanma
155. Hak yolu irah degül yakındur
İrah bilen anı bî-yakındır
156. Terk eyle irah yakın gözetme
Sözünü kesüp igen uzatma
157. İrag yakın bu yolda birdür
Bu yol erinin iyânı sırdur
158. Bu yola kadem baş ile koygil
Başdur kademün bu yolda bilgil
159. Bilmez bu yola komayan başını
Bahır ile berün kurud yaşını
160. seçmez iki diyü berr-ü bahri
Bir şey bilûben ve lütf ü kahrı
161. Birdür anâ göre od ile şu
Tiryâk ü agü ve acı tatlu

162. Bilmez ne durur mezâkı hülkun
Atlas gibidür palâsı dalkun
163. Seçmez ne durur o nef'î hayrı
Mayra dönüben ve cümle şerri
164. Vahdet denizine oluban gark
Mesret nedür andan idemez fark
165. Birdür iki 'âlem aña göre
Bir dir ikiden kim onâ sora
166. Bir dir olana ve bire tapar
Birdi meyeni görende şapar
167. Birden gözedür birün yolına
Sağdan görüben anuñ solını
168. Zikrî bir olur bire irenün
Bin terkî urup biri görenün
169. Birdür biri görüben ve iren
Bire irüben özüne yoran
170. Birden bahüben bire ire gör
Her vech ile biryüzün göre gör
171. Bir gör bire tap ve bire iriş
Vahdet dile sen anuñla biliş
172. râ bir göresin iki cihâni
Mahv oldığı dem bekâda fânî
173. terk eyleycek revâk u tâkı
Vechün görünür cihân bâkî
174. makdan o demîñ kıyâmet olur
Maşerde şalâta kâmet olur
175. Dirile ölüp kıyâmetün gör
Maşr ile şalâya kâmetün gör
176. Dirile ölen bu demde haşrin
Görür o kıyâmet ile neşrin
177. Ölmeden ölen kıyâmet olur
Şurdan nefesi 'alâmet olur

178. Dirilen ölúben anı görgil
Haşr ile kıyâmetün nedür bil
179. Şûr üni gibi dirildür andan
Da-vet kimire kulûbe cândan
180. Ölüp dirile kıyâmeti gör
Yiter yitene 'âlâmeti gör
181. râ haşr ile neşrünü göresin
Dirile kıyâmetin bilesin
182. Ahlâka göre dirilür şey
Cüz küll ne ise revânda ey hay
183. Diri görüyor bu hisden ölen
Ol hiss-i bekâyılan dirilen
184. Ölüp direlen bu hissi bilmez
Bununla bilineni o bilmez
185. Çün yuhuda bu his ile ölen
Ölüp dirile bu hisden uyan
186. Tâ ölmeyesin dirile andan
Yuhuda degülseñ işit inar
187. Ger ölü degülseñ işit ey hay
Diri nefesin kıyâmet şey
188. Şûr nefhi gibi nice dirildür
Anın nefesi çü hayla birdür
189. Ger kör degülem disen kulağ ur
Haydan dirinün demindedür şûr
190. İşit nefesini hay deminden
Kuhü'l-kudüs olan âdeminden
191. Dirile ölüp kıyâmet olgil
Maşherdi kıyâmetün nedürbil
192. Ölüp duya gör kıyâmeti sen
Nice sorasin 'âlâmeti sen
193. Bu demde kıyâmetin nefirin
Ger degüliseñ işit şafirin

194. Ölüp dirilen işidür anı
Hâlik oluban vücûd-i fânî
195. vech olan işidür andan âvâz
Hay demle olup hemîşe dem-sâz
196. Ölüp dirile kıyametün gör
Maşerde duruben ü yeter sor
197. Haşruñi gözet bu neşr içinde
Uyhudan uyan bu haşr içinde
198. Gâfil ayagun sırâta basma
ser-nigün özünü nâra aşma
199. Tur uran bu köprüden giç
Toğru gidüben ve şapmagil hiç
200. Bu gün geçüben ve dime dañla
Geçem öğüdüm işidüp anla
201. Dañla didüğün bu gün bula gör
Bu gündür o dañlayı bile gör
202. Bu gündür o dañla istedüğün
‘Aklun başa devşirüp dir ötegün
203. Dañlaya koma bu günki günü
Mâtem kıluben saña düğünü
204. Bugündedük istegün bula gör
Kâmun ne ise bu gün ala gör
205. Bunda bulunur ne varıd anda
bundan gideyor ne gitse anda
206. Bu mezre‘ada odur ekilen
nâsıl virüben ve bër biçilen
207. Bu günde eken tohum yârın yir
Kub‘ın götürüben ve varın yir
208. Bunda eküben varup biç anda
râ kim anâsın beni biçende
209. Bu mezre‘ada olan ekinci
Anda varup olısar biçinci

210. Çün kâsib olân habîb-i nakdur
Ol kesbe habîb için sebakdur
211. Kâsib dimenüz bu ehl-i sūka
Satar çü vücudını sūtūkâ
212. Bir pūla satar iki eihānı
Kâsib dirilen açup dūkânı
213. Utan mayuban habîb-i nakdır
Üzine o kesb için sebak dir
214. Assı satuban olan ziyânın
Giçürür o har ile zemânın
215. Ömrini satar hevâsı için
Nefsinde heves gîdâsı için
216. Rerverde kılup tenini cânsuz
Nayvâna döner teni revânsuz
217. Nâd ile tolup bürûdı anuñ
Bâdeden olup sūrâdı anuñ
218. Râ ki irişüp ecel amânsuz
Alur nefesin kıkala cansuz
219. Nayvân gibi besleyen özini
İmân işidüp ne neyle dîni
220. Tasdik idüben tasavvurêl gün
Sağın tanımadı oluban sol
221. Şehâb-i şimâl odur yemînsüz
Mü'min dirilüben oldı dînsüz
222. Her kim ki imânını tanımaz
İman ile dîni dîñ ki bilmez
223. Her kim ki tanımaya imânın
Diyemezem ol cehûle mü'min
224. من مات ولم يعرف işiden
Allâhü hasebin ve nak nebîden
225. Mü'min dimenüz o gözli köre
Nakdan yahına ola na dūra
226. Her kim ki imâmını göremez
İman ü şehadetin bilemez

227. Bilmeyen imâmi. mü'min olmaz
Kâfir gidüben îmanı bilmez
228. İmân dilesen imâma uygil
Ol veche göre îkânı duygil
229. Tâ kıbleye döndürüp yüzüni
Mü'min bulasın Hakka özünü
230. Ol veche göre Hak yakından
İmân idesin özüne dâinden
231. Mü'min olasın yakınla Hakka
İkrâf idüben dilünle şıdka
232. İmânın ola yakında şeksüz
Mü'min oluban ve dinde şeksüz
233. Gaybe iresin şehâdet ile
Aldanmayuban ve 'âdet ile
234. Âhir nefes îmanı bulasın
Gaybetle şehâdetün göresin
235. Mü'min olasın müvahhid ol dem
Ki gayb idesin şuhûde hemdem
236. Her kim ki ide şuhûdını gayb
Mü'min ol imiş yakınla bi-gayb
237. Gayb ile şehâdetün yakından
Tâ 'ilmîñ ola imânla dâinden
238. İmân ile dîn neydüğünü gör
Gayb ile şehâdeti gör ü şor
239. K'ol mü'min-i gaybî sanâ diye
Dîn neydüğün sevgilü hayye
240. Tâ gün gibi ide dîni zâhir
Bildüre imân ü dîni bâhir
241. Rûşen kıla dîni Rûşeniden
Şhline beyân-Gülşeniden
242. Ger Rûşenî dimese baña bes
Matm itmez idün bu dem kesüp ses